ห้องสมุด
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

งานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ -

[คณะกรรมการจัดงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ]

ห้องสมุด
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

BL
1425

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

13 ส.ค. 2541

สารบาญ

พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
องค์อัครศาสนูปถัมภก

พระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์
สกลมหาสังฆปริณายก

ภาพ จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

ภาพ คณะรัฐมนตรี
ซึ่งริเริ่มจัดให้มีงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ภาพ นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์
ประธานกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ภาพ จำลองพระพุทธรูป
ซึ่งจะสร้างขึ้นและประดิษฐานที่พุทธมณฑล

๑. เรื่อง "๒๕ พุทธศตวรรษของไทย" (๑)

๒. ความมุ่งหมายในการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ๑
ของ.........ประธานกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

๓. คำชี้แจง เรื่อง "๒๕ พุทธศตวรรษ" ๖
ของ.........กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

๔. ความรู้ เรื่อง "๒๕ พุทธศตวรรษ" ๘
ของ.........นายสุชีพ ปุญญานุภาพ
เลขานุการรัฐมนตรีว่าก[...]

๕. รายนามคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธ[...]

หอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๖. คณะกรรมการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ
ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ๑๓

(๑) คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ๑๕
(ถือเป็นคณะกรรมการใหญ่ นอกนั้นถือเป็นคณะกรรมการสาขา)

(๒) คณะกรรมการจัดสร้างพิธีมณฑลและอุปกรณ์ในบริเวณงาน ๒๐

(๓) คณะกรรมการจัดหาทุนในการก่อสร้างพระพุทธรูป
และพุทธมณฑล ๒๑

(๔) คณะกรรมการกำหนดพิธีกรรมและจัดรายการ ๒๔

(๕) คณะกรรมการจัดขบวนแห่และตกแต่งสถานที่ ๒๕

(๖) คณะกรรมการจัดขบวนแห่ทางเรือ ๓๑

(๗) คณะกรรมการสร้างวัดที่พุทธคยา ๓๓

(๘) คณะกรรมการประวัติศาสตร์ชาติไทย ๓๖

(๙) คณะกรรมการพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา ๔๑

(๑๐) คณะกรรมการจัดการประกวดและการแสดงต่าง ๆ ๔๒

(๑๑) คณะกรรมการอุปสมบทและฉลองพระ ๒๕๐๐ รูป ๕๐

(๑๒) คณะกรรมการประชาสัมพันธ์และพิมพ์เอกสาร ๕๕

(๑๓) คณะกรรมการเชิญและรับรองแขกต่างประเทศ ๖๐

(๑๔) คณะกรรมการมหรสพ บันเทิง และดอกไม้เพลิง ๖๓

(...) ...จัดสร้างพระพุทธรูปประจำจังหวัดและอำเภอ ๖๕

...จัดงานฉลองส่วนภูมิภาค

...นามัยและสุขาภิบาล

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

253635

(๑๘) คณะกรรมการจัดสร้างพระเครื่องในงานฉลอง
๒๕ พุทธศตวรรษ ๗๒
ภาพ เหรียญที่ระลึก ย่าม และ พัด งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ
(๑๙) คณะกรรมการจัดเครื่องไทยธรรม ภัตตาหาร
เลี้ยงอาหารและเครื่องดื่มแก่ประชาชน ๘๑
(๒๐) คณะกรรมการออกแบบพระพุทธรูป พุทธประวัติ
พุทธบัญญัติ ๘๓
(๒๑) คณะกรรมการจัดซื้อที่ดินสร้างพุทธมณฑล ๘๔
(๒๒) คณะกรรมการวางผังพุทธมณฑล ๘๖
(๒๓) คณะกรรมการรักษาความสงบและการจราจร ๘๗
๗. พระพุทธศาสนา และ หลักทั่วไป ๙๐
ของ......นายสุชีพ ปุญญานุภาพ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ
๘. โครงการและงบประมาณ การบูรณะปูชนียสถานสำคัญ ๑๕ แห่ง
เนื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ๙๗
๙. ภาพและประวัติย่อปูชนียวัตถุ และเจดียสถาน ๑๕ แห่ง
(๑) พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ๑๐๕
...อศ จังหวัดพระนคร ๑๐๗

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

(๖) พระธาตุหริภุญไชย จังหวัดลำพูน ๑๑๗
(๗) พระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ๑๑๙
(๘) พระธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๑๒๑
(๙) พระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ๑๒๓
(๑๐) พระมงคลบพิตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๒๕
(๑๑) พระพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก ๑๒๗
(๑๒) พระมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ๑๒๙
(๑๓) พระบรมธาตุ (วัดพระปรางค์) อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ๑๓๑
(๑๔) พระธาตุดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ ๑๓๓
(๑๕) พระบรมธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๑๓๕
ภาพ แผนผังบริเวณโรงพิธี และพุทธมณฑลจำลอง ณ ท้องสนามหลวง
๑๐. กำหนดการงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ๑๓๗
๑๑. กำหนดพิธีกรรมและจัดรายการ ๑๕๓
๑๒. กำหนดงานของคณะกรรมการต่าง ๆ (เพิ่มเติม)
(๑) คณะกรรมการจัดขบวนแห่ทางเรือ ๑๕๖
(๒) คณะกรรมการจัดเครื่องไทยธรรม ภัตตาหาร เลี้ยงอาหารและเครื่องดื่มแก่ประชาชน ๑๖๐
(๓) คณะกรรมการจัดงานฉลองส่วนภูมิภาค
๑๓. องค์การ, บริษัท, ห้าง, ร้าน ที่ร

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
องค์อัครศาสนูปถัมภก

ห้องสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY
ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

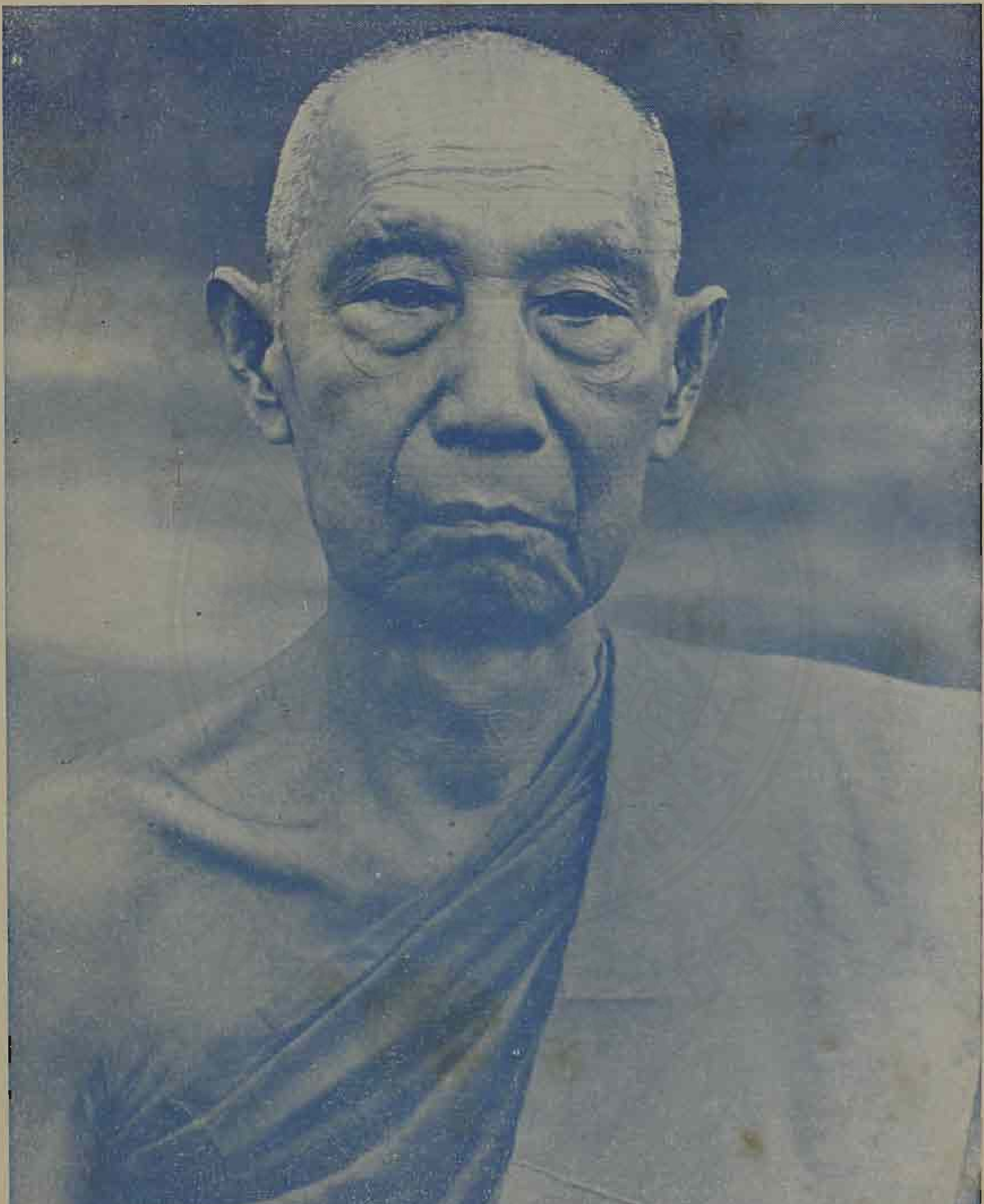
ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย นานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า
กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สกลมหาสังฆปริณายก

หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY
ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

พล.อ.ท. มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์
รองนายกรัฐมนตรี

พันเอก นายวรการบัญชา
รองนายกรัฐมนตรี

จอมพลอากาศ ฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี
รองนายกรัฐมนตรี

จอมพล ผิน ชุณหะวัณ
รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตร

พล อ. เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ
กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

จอมพลเรือ
หลวงยุทธศาสตร์โกศล
รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงวัฒนธรรม

พลเอก มังกร พรหมโยธี
รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ

พลโท บัญญัติ
เทพหัสดิน ณ อยุธยา
รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงคมนาคม

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC

คณะรัฐมนตรี

พลเรือโท
หลวงสุนาวินวิวัฒ
รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงสหกรณ์

พลโท ประยูร ภมรมนตรี
รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงสาธารณสุข

พระยาลัดพลีธรรมประคัลภ์
รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงยุติธรรม

พลตรี ศิริ สิริโยธิน
รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเศรษฐการ

พลตรี ประมาณ อดิเรกส
รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงอุตสาหกรร

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงกลาโหม

พล.อ. เดช เดชประดิยุทธ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทย

พล.อ. หลวงสวัสดิ์สรยุทธ
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงวัฒนธรรม

พล.อ. ไสว ไสวแสนยากร
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงคมนาคม

พล.ต.อ. เผ่า ศรียานน
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทย

พลอากาศเอก
หลวงเชิดวุฒากาศ
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ

พลเรือเอก
หลวงชำนาญอรรถยุทธ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงคมนาคม

พล.ท. ถนอม กิตติขจร
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงสหกรณ์

พลตรี ลม้าย อุทยานานนท์
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงเกษตร

พันตรี รักษ ปันยารชุน
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศ

นายเลื่อน พงษ์โสภณ
รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงอุตสาหกรรม

ม.ล. ชุชาติ กำภู
รัฐมนตรี

ซึ่งริเริ่มจัดให้มีงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์
ประธานคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY
ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

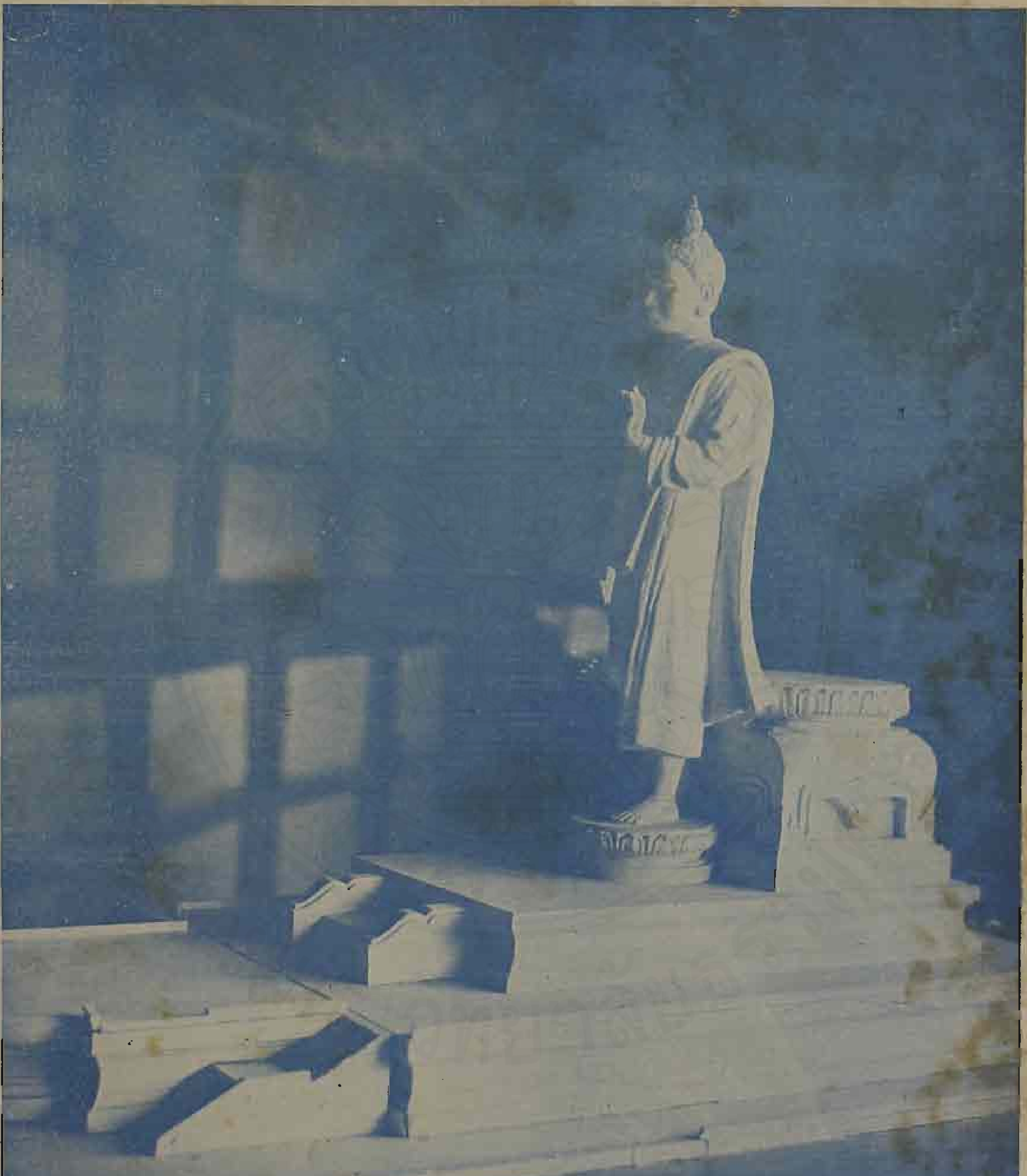

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ภาพจำลอง

พระพุทธรูปซึ่งจะสร้างขึ้นและประดิษฐานที่พุทธมณฑล

ห้องสมุด

๒๕ พุทธศตวรรษของไทย

ภาคเริ่มเรื่อง

๑ ศุภมัสดุ พุทธศาสนายุกาล นับจำเดิมแต่วันปรินิพพานแห่งพระองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า นั้น บัดนี้ล่วงมาบรรจบครบ ๒๕ ศตวรรษ ในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐ ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีระกา อันเป็นวันวิสาขบูชา พุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งชาตินิยมว่าเป็นมหามงคลสมัยอันสำคัญ จึงกำหนดร่วมกันเฉลิมฉลองพระพุทธศาสนาเป็นการใหญ่ เรียกว่า "ฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ" ทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ มีการบำเพ็ญกุศลพิเศษอย่างมโหฬาร เพื่อเป็นอนุสรณ์ว่าพระพุทธศาสนานับแต่วันที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานแล้วมา ยังดำรงอยู่จนถึงวันครบ ๒๕๐๐ ปี ในหมู่ประชาชาติไทย

ก็การนับพุทธศักราชของไทยแต่โบราณนั้น นิยมนับปีเต็มเป็นอดีตภาค คือล่วงแล้วมาจนชนขวบจึงจะเริ่มนับหนึ่ง ไม่ใช่นับปัจจุบันโดยปีอย่างนับอายุคน ซึ่งพอย่างเข้าปีนั้น ๆ เพียง ๑ วันหรือ ๘–๙ เดือน ก็นับเป็นหนึ่งปี อีกอย่างหนึ่ง ปีปฏิทินแต่โบราณนิยมจันทรคติขึ้นต้นในเดือนอ้าย ส่วนพุทธศักราชที่แท้จริงนั้นเริ่มต้นหลังวันเพ็ญเดือน ๖ มา เวลาอ่อนกว่าปีปฏิทินประมาณครึ่งปี ที่เป็นเช่นนี้เพราะพุทธศักราชตั้งขึ้นเพื่อกำหนดเวลาหลังจากวันพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว ชนขวบปีหนึ่ง ๆ ก็เรียกเป็นพุทธศักราชหนึ่ง ๆ ฉะนั้น ในสมัยหลังเมื่อนิยมเรียกปีปฏิทินเป็นปีพุทธศักราช ไทยจึงนิยมกำหนดนับพุทธศักราชเริ่มต้น ๑ ตั้งแต่ปีถัดจากปีปรินิพพานมา เป็นการนับอดีตภาค เพื่อให้ได้เวลาชนขวบ หรือใกล้เคียงเวลาชนขวบจริง ๆ ทั้งนี้เพื่อ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

หมายรู้ได้ทันทีในเมื่อนับว่าพุทธศักราชเท่าไร ก็แปลว่าพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว

เท่านั้นปี มีคำบอกวัตรของพระสงฆ์ไทยที่ใช้บอกในสมัยโบราณ ปรากฏอยู่ในหนังสือสวดมนต์ฉบับหลวงตอนหนึ่งว่า "พระพุทธเจ้าปรินิพพานเมื่อปีมะเส็ง เพ็ญเดือนวิสาขะ (คือเดือน ๖)" ถ้านับถัดจากวันเพ็ญเดือน ๖ ปีมะเส็งนั้นมา ก็ต้องครบ ๑ ปีในวันเพ็ญเดือน ๖ ปีมะเมีย ไทยเริ่มนับปีมะเมียนั้นเป็นพุทธศักราช ๑ . ฉะนั้น ถ้านับ ๑ แต่ปีมะเมียมาจนถึงจำนวน ๒๕๐๐ ปี ก็ต้องตกเป็นปีระกา เหตุนี้วันวิสาขบูชาปีระกาพุทธศักราช ๒๕๐๐ ของไทยนี้ จึงนิยมว่าเป็นวันครบ ๒๕ พุทธศตวรรษบริบูรณ์อย่างแท้จริง

เรื่องราวของพระพุทธศาสนาตั้งแต่เบื้องต้นจนถึงปัจจุบัน เฉพาะที่เป็นมาในประเทศไทย มีโดยสังเขปดังต่อไปนี้

ภาคพุทธประวัติ

๑. ในระหว่างร้อยปีก่อนพุทธศักราช ชมพูทวีปคือแผ่นดินซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของประเทศเนปาล อินเดีย และบางส่วนของประเทศปากีสถาน อาณาเขตทิศเหนือจดเทือกเขาหิมาลัย ทิศใต้ตกคายสมุทรอินเดีย ทิศตะวันออกถึงป่ามหาวันในแคว้นอัสสัม และทิศตะวันตกจดลุ่มแม่น้ำสินธุ เป็นที่อยู่ของชนชาติ "อริยกะ" หรือ "อารยัน" มาแต่โบราณกว่าพันปีแล้ว เฉพาะร่วมในของชมพูทวีป คือแถบลุ่มแม่น้ำคงคาและลุ่มแม่น้ำอื่น ๆ ที่มีปากน้ำออกแม่น้ำคงคา เป็นถิ่นที่เจริญรุ่งเรืองมาก เรียกกันในสมัยนั้นว่า "มัชฌิมประเทศ" หรือ "มัชฌิมชนบท" ร่วมนอกออกไปไม่ใคร่เจริญนัก เรียกว่า "ปัจจันตประเทศ" หรือ "ปัจจันตชนบท" ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพราหมณ์ แต่ก็มีนิยมลัทธิใยคะเกิดขึ้นแพร่หลายข้าง เพราะเป็นสมัยที่กำลังเฟื่องฟูทางจิตศาสตร์และวิชาการอันเกี่ยวด้วยอิทธิทางใจ

ทางภาคเหนือสุดของชมพูทวีป มีรัฐเล็กรัฐหนึ่งชื่อ "สักกะ" เรียกกันว่า "สักกชนบท" ตั้งอยู่ในลุ่มแม่น้ำโรหิณี ปัจจุบันนี้อยู่ในประเทศเนปาล เป็นรัฐอุดม

สมบูรณ์ด้วยไม้สักและพืชพรรณธัญญาหาร ตั้งอยู่ติดเทือกเขาหิมาลัย ปกครองโดยระบอบสามัคคีธรรม มีกษัตริย์ศากยะวงศ์เป็นหัวหน้าราษฎรในหัวเมืองต่าง ๆ ของรัฐนั้น พระเจ้าสุทโธทนะเป็นมหาราชาครองกรุงกบิลพัสดุ์อันเป็นพระนครหลวงของรัฐนั้น และทรงเป็นประธานของกษัตริย์ศากยะวงศ์ทั้งหมดในสมัยนั้น กรุงกบิลพัสดุ์และสักกชนบทรุ่งเรืองด้วยศิลปวิทยานานัปประการ กษัตริย์ในศากยะวงศ์ทุกพระองค์ทรงบำรุงการเกษตรอย่างขนานใหญ่ ทรงทำนาหลวงเองทุกพระองค์ อาณาประชาราษฎรก็อยู่เย็นเป็นสุขโดยทั่วหน้า

๒. เมื่อก่อนพุทธศักราช ๘๑ ปี พระนางมหามายาเทวี พระมเหสีของพระเจ้าสุทโธทนะ เริ่มทรงครรภ์เป็นพระครรภ์แรก ครั้นพระครรภ์ของพระนางแก่จวนครบทศมาส พระนางจึงกำหนดจะแปลพระราชสถานไปประทับที่พระนครเทวทหะชั่วคราว เพื่อประสูตรในตระกูลของพระนางตามประเพณี ครั้นถึงวันเพ็ญเดือนวิสาขะ (กลางเดือน ๖) พระนางก็เสด็จออกจากกรุงกบิลพัสดุ์พร้อมด้วยข้าราชบริพารแต่เพลาเช้า พอใกล้เที่ยงวันก็เสด็จถึงลุมพินีวัน พระราชอุทยานอันตั้งอยู่กึ่งทางระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับนครเทวทหะ จึงเสด็จแวะเข้าไปประทับพักผ่อนที่ใต้ต้นสาละ และทันทีนั้นก็ประชวรพระครรภ์ ประสูติพระราชโอรสในพระอิริยาบถยืน ยื่นพระหัตถ์ทั้ง ๒ เหนี่ยวกิ่งสาละที่ห้อยลงมา เป็นการประสูติที่ไม่ก่อให้เกิดความลำบากแต่ประการใดเลย ความทราบถึงพระเจ้าสุทโธทนะ ก็โปรดให้รับพระนางพร้อมด้วยพระราชกุมารกลับคืนกรุงกบิลพัสดุ์ ภายหลังการประสูติแล้ว ๕ วัน ได้ประกอบพระราชพิธีมงคลเฉลิมพระนามพระราชกุมารว่า "สิทธัตถกุมาร" เพราะเป็นพระราชโอรสองค์แรกสมพระราชปรารถนา ในพระราชพิธีนั้นได้เชิญพราหมณ์ ๑๐๘ คน เข้ามาฉันในพระราชวัง และขอให้คณะพราหมณ์ช่วยทำนายพระลักษณะของ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระราชกุมารตามธรรมเนียมด้วย คณะพราหมณ์ทั้ง ๑๐๘ เมื่อตรวจดูพระลักษณะ

ถี่ถ้วนแล้ว เห็นพระราชกุมารปรากฏมีมหาปุริสลักษณะและอนุพยัญชนะครบถ้วนตามตำรา จึงพร้อมกันทำนายว่า พระสิทธัตถราชกุมารนี้ ถ้าอยู่ครองราชสมบัติ จักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์มีอำนาจใหญ่ยิ่ง แต่ถ้าออกทรงผนวช จักได้เป็นพระสัมมาสัมพุทธะศาสดาเอกในโลก มีพราหมณ์ผู้หนึ่งในจำนวน ๑๐๘ นั้นชื่อโกณฑัญญะ ทำนายยืนยันแต่เพียงคติเดียวว่า พระสิทธัตถราชกุมารนี้ต้องออกทรงผนวช และจักได้เป็นพระสัมมาสัมพุทธะศาสดาเอกในโลกแน่นอน ครั้นถึงวันที่ ๗ นับแต่วันประสูติ พระนางมหามายาเทวี พระราชชนนี ก็เสด็จสวรรคต พระสิทธัตถราชกุมารจึงอยู่ในความอภิบาลของพระนางปชาบดีโคตมี พระน้านางของพระองค์ ซึ่งเป็นพระมเหสีของพระเจ้าสุทโธทนะสืบต่อมา

๓. เมื่อพระสิทธัตถราชกุมารทรงเจริญแล้ว พระราชบิดาให้ทรงศึกษาศิลปวิทยาต่าง ๆ ตามแบบฉบับของพระมหากษัตริย์ ด้วยทรงมุ่งหวังจักให้ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ตามที่พราหมณ์ทำนายไว้ ทรงมอบภาระให้เป็นธุระของครูวิศวามิตรผู้มีชื่อเสียงที่สุดในสมัยนั้นเป็นผู้ถวายการอบรม พระราชกุมารทรงศึกษาได้ว่องไวจนสิ้นความรู้ของอาจารย์ เมื่อพระชันษาเพียง ๑๕ ปี ได้ทรงศิลปธนูประลองให้ชมในหมู่พระประยูรญาติ ปรากฏว่าทรงธนูได้แม่นยำยิ่ง ไม่มีราชกุมารอื่นจะเทียมถึง แม้ศิลปศาสตร์อื่น ๆ ก็ทรงแสดงให้ปรากฏได้เยี่ยมทุกวิชาการ นำความปรีดาปราโมทย์มาสู่พระราชบิดาและบรรดาพระประยูรญาติเป็นอย่างยิ่ง

๔. เมื่อพระสิทธัตถราชกุมารมีพระชันษาครบ ๑๖ ปี ได้ทรงอภิเษกสมรสกับพระนางพิมพายโสธรา ราชธิดาแห่งนครเทวทหะ พระประยูรญาติฝ่ายพระชนนี พระราชพิธีอภิเษกสมรสได้จัดขึ้น ณ กรุงกบิลพัสดุ์ ท่ามกลางพระประยูรญาติทั้ง ๒ ฝ่าย

๕. ภายหลังการอภิเษกสมรส ทรงดำรงพระยศเป็นรัชทายาทแห่งกรุงกบิลพัสดุ์ พระราชบิดาทรงสร้างปราสาทใหม่ให้ประทับ ๓ หลัง เพื่อสำราญพระ

อิริยาบถตลอด ๓ ฤดูกาล ทรงเพียบพร้อมด้วยโลกิยสุขอยู่จนพระชนมายุได้ ๒๙ พรรษา พระนางพิมพายโสธรา พระชายาจึงเริ่มทรงครรภ์ และในปีนั้นพระองค์ก็ทรงประจักษ์ความจริงในเรื่องโลก เริ่มทรงมีพระทัยเบื่อหน่ายในโลกิยวิสัย เฝ้าแต่ทรงครุ่นคิดที่จะหาทางให้พ้นไปจากทุกข์ต่าง ๆ ในโลก ที่สุดก็แน่พระทัยว่า บรรพชาเป็นช่องว่างทางเดียวที่จะนำให้ห่างทุกข์กังวลทั้งปวงได้ จึงทรงตัดสินพระทัยจะเสด็จออกบรรพชา ทรงรอโอกาสมาจนถึงคืนวันหนึ่ง ในยามแรกของราตรี ทรงทราบข่าวว่าพระชายาประสูติพระโอรสแล้ว จึงทรงเปล่งพระอุทานด้วยความระเหี่ยพระทัยว่า "ราหุลํ ชาตํ พนฺธนํ ชาตํ" (บ่วงเกิดแล้ว เครื่องผูกมัดเกิดแล้ว) เพราะพระอุทานขึ้นต้นว่า ราหุลํ นี้ ต่อมาพระกุมารผู้โอรส จึงได้พระนามว่า "ราหุล"

ในคืนนั้นพระองค์ทรงตัดสินพระทัยเด็ดขาด จึงสั่งให้นายฉันนะ มหาดเล็กผู้สหชาติเตรียมผูกม้ากัณฐกะ ซึ่งเป็นม้าขาวสำหรับทรง ทำประหนึ่งว่าจะประกอบพระราชพิธีอัศวเมธกรรม ปล่อยม้าอุปการประกาศความเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ พอล่วงเข้ายามที่ ๒ จึงเสด็จเข้าไปเยี่ยมลาพระชายากับพระโอรส ซึ่งกำลังบรรทมหลับอยู่ ณ พระตำหนักใน เพียงเห็นพระพักตร์เป็นครั้งสุดท้ายเท่านั้นก็เสด็จกลับออกมาขึ้นทรงม้ากัณฐกะ มีนายฉันนะเป็นพระสหายเสด็จออกจากพระนครแต่ในเพลานั้น มุ่งมหาภิเนษกรมณ์เป็นสำคัญ

๖. การเสด็จออกมหาภิเนษกรมณ์ในคืนวันนั้น บ่ายพระพักตร์สู่แคว้นมคธทางทิศใต้ พอใกล้รุ่งก็เสด็จถึงแม่น้ำอโนมา อันเป็นพรมแดนของแคว้นสักกะกับแคว้นมัลละ เสด็จข้ามแม่น้ำอโนมาไปสู่ฝั่งของแคว้นมัลละ ประทับยับยั้งอยู่ที่ริมฝั่งนั้นทรงสั่งเสียให้นายฉันนะนำม้ากัณฐกะพร้อมด้วยเครื่องทรงกลับพระนครกบิลพัสดุ์ เสร็จแล้วทรงตัดพระเมาลีของพระองค์เองด้วยพระขรรค์ อธิษฐานเพศบรรพชา ทรงเครื่องใหม่แบบพระสมณะที่เรียกกันว่า "ภิกษุ" แล้วทรงส่งนายฉันนะกลับ นับแต่รุ่งอรุณวันนั้นเป็นต้นมา พระองค์ก็เสด็จแต่พระองค์เดียว มุ่งสู่แคว้นมคธ ทรงแสวงหาโมกขธรรม (ธรรมที่จะทำให้หลุดพ้นจากกิเลส) เป็นลำดับมา

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ ย่านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๗. เมื่อเสด็จถึงแคว้นมคธแล้ว ในระยะแรกเสด็จเข้าไปทดลองศึกษาค้นคว้าอยู่ในสำนักของอาฬารดาบสและอุททกดาบส ผู้เป็นเจ้าลัทธิโยคีใหญ่ ทรงสำเร็จฌานสมาบัติครบทั้ง ๘ ตามลัทธิของดาบสทั้ง ๒ แล้ว ทรงเห็นว่าไม่ใช่ทางหลุดพ้นจากทุกข์ที่มุ่งหมาย จึงเสด็จปลีกทางจาริกต่อไปจนถึงตำบลอุรุเวลาเสนานิคม อันมีลำน้ำเนรัญชราไหลผ่าน สมบูรณ์ด้วยแหล่งโคจรคาม จึงประทับอยู่ ณ ป่าตำบลนี้ ทรงเริ่มทดลองบำเพ็ญทุกกรกิริยาทรมานพระกายให้ลำบากโดยวิธีต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจยากที่ใคร ๆ จะทำได้ ก็ไม่ทรงพบทางแห่งความหลุดพ้น ในสมัยที่ทรงบำเพ็ญทุกกรกิริยาอยู่นี้ มีพราหมณ์ทั้ง ๕ คือ พราหมณ์โกณฑัญญะ พราหมณ์วัปปะ พราหมณ์ภัททิยะ พราหมณ์มหานามะ และพราหมณ์อัสสชิ ซึ่งเป็นจำนวนหนึ่งที่เคยรู้เคยเห็นและเคยทายพระลักษณะของพระมหาบุรุษมาแต่แรกประสูติ พอทราบว่าพระมหาบุรุษเสด็จออกทรงผนวช ก็ร่วมใจกันเข้าเป็นพวก เรียกว่า "ปัญจวัคคีย์" ออกบวชติดตามหวังจะได้มีส่วนรู้ธรรมที่พระองค์จะได้ตรัสรู้ด้วย ตามมาพบพระมหาบุรุษทรงบำเพ็ญทุกกรกิริยา อยู่ ที่อุรุเวลาเสนานิคมนั้น ก็เลื่อมใสและเฝ้าปรนนิบัติอยู่ทุกเช้าค่ำตลอดมา

๘. นับแต่ ปีที่เสด็จออกบรรพชา ถึงปีที่ทรงบำเพ็ญ ทุกกรกิริยาอยู่จน ถึงที่สุดแล้ว เป็นเวลาได้ ๖ ปี พอย่างขึ้นปีที่ ๗ พระมหาบุรุษก็แน่พระทัยว่าทุกกรกิริยาไม่ใช่ทางแห่งโพธิญาณ ทรงเห็นว่า ถ้าทำจิตไม่ให้เกาะเกี่ยวในอกุศลทั้งมวลได้ ความทุกข์ทั้งหลายก็จะหลุดพ้นไป จึงทรงเลิกทุกกรกิริยา แล้วกลับเสวยพระกระยาหารใหม่ตามเดิม ฝ่ายปัญจวัคคีย์เห็นพระองค์กลับเสวยพระกระยาหาร ก็เข้าใจว่าทรงกลายมาเป็นผู้มักมากเสียแล้ว จึงพากันทอดทิ้งพระองค์ไปอยู่ยังป่าอิสิปตนมฤคทายวันแขวงเมืองพาราณสี เป็นเหตุให้พระองค์ได้ความวิเวกยิ่งขึ้น เมื่อพระวรกายกลับสมบูรณ์ตามเดิม จึงทรงมุ่งบำเพ็ญเพียรทางจิต ครั้นถึงวันเพ็ญเดือนวิสาขะ (กลางเดือน ๖) ต้นปีนั้น เวลาเช้าอากาศกำลังแจ่มใส พระองค์ประทับอยู่ที่ใต้ต้นอัสสัตถพฤกษ์ (โพธิ์) ต้นหนึ่ง ไม่ห่างจากฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ขณะ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

นั้นนางสุชาดา ธิดาสาวของกฎุมพีนายบ้านเสนานิคม ตำบลอุรุเวลา ได้จัดข้าว

มธุปายาสอันประณีตใส่ถาดทองนำมาเพื่อบวงสรวงเทวดาในวันสำคัญตามลัทธินิยมของคน เห็นพระมหาบุรุษประทับนั่งกำลังทรงทดลองกำหนดวาระจิตอยู่ ก็สำคัญว่าเป็นเทวดา จึงน้อมถาดข้าวมธุปายาสเข้าไปกล่าวคำถวายพร้อมทั้งถาด ตั้งความปรารถนาอ้อนวอนตามลัทธิเสร็จแล้วถอยกลับไป พระองค์ทรงรับแล้วเสด็จไปสู่ท่าน้ำ ทรงสนานพระวรกายก่อน แล้วจึงเสวยข้าวมธุปายาส ทรงลอยถาดลงในกระแสแม่น้ำเนรัญชรา ต่อนั้นเสด็จไปประทับในดงไม้สาละใกล้ฝั่งนั้นตลอดวัน

๙. ครั้นย่างเข้าสู่ยามเย็น พระมหาบุรุษ ได้เสด็จไปสู่ต้นอัสสัตถพฤกษ์อีกต้นหนึ่ง ตั้งอยู่ริมฝั่งที่โค้งแม่น้ำเนรัญชราฝั่งตะวันตก มีหาดทรายสะอาดยื่นลงไปถึงชายน้ำ เป็นที่ตั้งนิยภาพที่เจริญตาเจริญใจ ระหว่างทางทรงรับฟ่อนหญ้าคาจากโสตถิยพราหมณ์คนหาบหญ้าขายน้อมถวายฟ่อนหนึ่ง ทรงนำหญ้าคาฟ่อนนั้นมาลาดเป็นบัลลังก์ที่ควงไม้อัสสัตถพฤกษ์ทางด้านริมฝั่งน้ำ แล้วเสด็จขึ้นประทับนั่งขัดสมาธิเหนือบัลลังก์หญ้าคานั้น ผินพระพักตร์สู่ทิศตะวันออกทรงอธิษฐานพระทัยว่า แม้เนื้อและเลือดในร่างกายจะเหือดแห้งหายไป เหลืออยู่แต่หนังเอ็นและกระดูกก็ตามที ถ้ายังไม่บรรลุพระโพธิญาณเพียงใด ๑ จะไม่ลุกขึ้นจากที่นี้เพียงนั้น ครั้นเวลาอาทิตย์เริ่มอัสดงก็ทรงกำจัดกิเลสมารได้ ตรัสรู้บุพเพนิวาสญาณในยามต้น ตรัสรู้จุตูปปาตญาณในยามกลาง และตรัสรู้อาสวักขยญาณเห็นแจ้งอริยสัจจ์ ๔ เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมกับความสิ้นไปแห่งราตรี ในยามสุดท้ายแห่งวันเพ็ญวิสาขะนั้น นับย้อนหลังไปแต่ก่อนเริ่มพุทธศักราชได้ ๔๖ ปี

๑๐. ต่อแต่วันตรัสรู้แล้ว พระพุทธองค์ประทับเสวยวิมุติสุขเพื่อตรวจสอบทดลองพระโพธิญาณที่ได้ตรัสรู้นั้นให้แน่พระทัย อยู่ในบริเวณโพธิมณฑลจนตลอด ๗ สัปดาห์ คือ

สัปดาห์ที่ ๑ คงประทับอยู่ที่ควงไม้มหาโพธิ์ที่ตรัสรู้นั้นเอง ทรงใช้เวลาพิจารณาปฏิจจสมุปบาททบทวนอยู่ตลอด ๗ วัน

สัปดาห์ที่ ๒ เสด็จไปประทับยืนกลางแจ้งในที่อันสมควร ห่างต้นมหาโพธิ์ไปทางทิศอีสาน แล้วทรงเพ่งดูไม้มหาโพธิ์นั้นโดยไม่กระพริบพระเนตรตลอด ๗ วัน ที่ประทับยืนนั้นภายหลังเรียกกันว่า "อนิมมิสสเจดีย์"

สัปดาห์ที่ ๓ เสด็จกลับมาประทับอยู่ในที่กึ่งกลางระหว่างอนิมมิสสเจดีย์กับต้นมหาโพธิ์ แล้วทรงจงกรมอยู่ ณ ที่นั้นตลอด ๗ วัน ต่อมาที่ตรงนั้นเรียกกันว่า "จงกรมเจดีย์"

สัปดาห์ที่ ๔ เสด็จไปทางทิศพายัพของต้นมหาโพธิ์ ประทับนั่งขัดสมาธิเพชรในที่อันสมควร ทรงพิจารณาพระอภิธรรมอยู่ตลอด ๗ วัน ต่อมาที่ประทับนั้นเรียกกันว่า "รัตนฆรเจดีย์"

สัปดาห์ที่ ๕ เสด็จไปทางทิศบูรพาของต้นมหาโพธิ์ ประทับที่ควงไม้ไทรชื่ออชปาลนิโครธอยู่ตลอด ๗ วัน ในระหว่างนี้ทรงแก้ปัญหาของพราหมณ์หุหุกชาติผู้หนึ่ง ซึ่งทูลถามเรื่องความเป็นพราหมณ์

สัปดาห์ที่ ๖ เสด็จไปทางทิศอาคเนย์ของต้นมหาโพธิ์ ประทับที่ควงไม้จิกชื่อมุจลินท์ เสวยวิมุตติสุขอยู่ตลอด ๗ วัน เพราะมีฝนตกพรำตลอดเวลา มีพญานาคมาวงขนดล้อมพระพุทธองค์และแผ่พังพานกำบังลมและฝนให้ ทรงเปล่งอุทานในระหว่างนั้น สรรเสริญความสงัดและความไม่เบียดเบียนกันว่าเป็นสุขในโลก ๑

สัปดาห์ที่ ๗ เสด็จย้ายไปทางทิศทักษิณของต้นมหาโพธิ์ ประทับที่ควงไม้เกดชื่อราชายตนะ เสวยวิมุตติสุขอยู่อีกตลอด ๗ วัน ในระหว่างสัปดาห์นี้ มีพาณิช ๒ พี่น้อง ชื่อ ตปุสสะ กับ ภัลลิกะ เดินทางจากอุกกลชนบทมาถึงที่ประทับนั้น เกิดความเลื่อมใส จึงน้อมข้าวสัตตุผงและข้าวสัตตุก้อน ซึ่งเป็นเสบียงกรังของตนเข้าไปถวาย พระพุทธองค์ทรงรับเสวย แล้ว ๒ พาณิชก็ประกาศตนเป็นอุบาสก นับเป็นอุบาสกคนแรกตั้งอยู่ในพระพุทธศาสนาที่ถึงพระพุทธกับพระธรรมเป็นสรณะ

สถานที่ประทับทั้ง ๗ แห่งนี้ ต่อมาถือกันเป็นที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า "สัตตมหาสถาน" นับเป็นพุทธเจดีย์ประการหนึ่ง

พ้นสัปดาห์ที่ ๗ แล้ว พระพุทธองค์เสด็จกลับมาประทับที่ควงไม้ไทร ชื่ออัชปาลนิโครธอีก คราวนี้ไม่ได้อยู่ในกำหนดเสวยวิมุตติสุข ทรงคำนึงถึงธรรมที่พระองค์ตรัสรู้ว่าลึกซึ้งมาก ยากที่ผู้อื่นจะรู้ตาม พระทัยจึงน้อมไปเพื่อจะมิทรงสั่งสอน แต่อาศัยพระกรุณาจึงทรงเล็งเห็นว่า ในโลกนี้ผู้ที่พอจะรู้ตามได้บ้างก็คงมี แล้วตกลงพระทัยว่าจะทรงสั่งสอน ทรงนึกถึงบุคคลที่สมควรจะโปรดก่อน เช่น อาฬารดาบส กับอุทกดาบส ท่านเหล่านี้ก็หาบุญไม่เสียแล้ว จะมีอยู่ก็แต่ปัญจวัคคีย์เท่านั้น จึงตกลงพระทัยว่าควรจะไปโปรดปัญจวัคคีย์ก่อน ต่อนั้นก็เสด็จออกเดินทาง มุ่งตรงไปยังป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี

๑๑. <u>ในตอนเย็นวันขึ้น ๑๔ ค่ำ</u> เดือนอาสาฬหะ (เดือน ๘) เสด็จถึงป่าอิสิปตนมฤคทายวัน อันเป็นที่อยู่ของปัญจวัคคีย์ ฝ่ายพวกปัญจวัคคีย์เห็นพระองค์เสด็จมาแต่ไกล ก็นัดหมายกันว่าจะไม่ไหว้ ไม่ลุกรับ และไม่รับบาตรจีวร จะตั้งไว้แต่เพียงอาสนะให้เท่านั้น ครั้นเสด็จถึงแล้ว ต่างก็พูดจาอย่างเสียไม่ได้ แม้จะตรัสบอกว่าพระองค์ได้ตรัสรู้แล้ว จะแสดงธรรมให้ ก็ไม่ยอมเชื่อ พากันคัดค้านลำเลิกด้วยถ้อยคำต่าง ๆ จนพระพุทธองค์ชี้แจงเตือนให้ระลึกว่า พระองค์เคยกล่าวคำว่าตรัสรู้เช่นนี้มาแต่กาลก่อนบ้างหรือ ท่านทั้ง ๕ จึงระลึกได้ ต่างสงบคอยฟังธรรม ค่ำวันนั้นพระพุทธองค์ประทับแรมอยู่กับปัญจวัคคีย์

รุ่งขึ้นวันเพ็ญเดือนอาสาฬหะ พระพุทธองค์จึงเริ่มแสดงธรรมจักกัปปวัตนสูตรโปรดปัญจวัคคีย์ นับเป็นเทศนากัณฑ์แรก เมื่อจบเทศนา พระโกณฑัญญะได้ธรรมจักษุ (ดวงตาเห็นธรรม) เป็นพระอริยบุคคลชั้นโสดาบัน พระองค์จึงทรงเปล่งพระอุทานว่า อญฺญาสิ ๆ (โกณฑัญญะรู้แล้ว ๆ) เพราะพระอุทานนี้ ท่านโกณฑัญญะจึงได้นามเพิ่มขึ้นว่า "อัญญาโกณฑัญญะ" ท่านได้ทูลขอบรรพชาอุปสมบทในวันนั้นเอง พระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้บวชด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทา นับเป็นพระสงฆ์องค์แรกในพระพุทธศาสนา ต่อแต่วันนั้นก็ทรงสั่งสอนเพิ่มเติมจนท่านทั้ง ๔ ได้ดวงตาเห็นธรรม

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานเย็นยิ่ง วันที่ 09/07/2564

และได้บรรพชาอุปสมบทแบบเอหิภิกขุอุปสัมปทาด้วนทุกองค์ ครั้นถึงดิถีที่ ๕ แห่งเดือนสาวนะ (แรม ๕ ค่ำ เดือน ๙) พระพุทธองค์จึงแสดงอนัตตลักขณสูตร โปรดพระภิกษุปัญจวัคคีย์ จนได้สำเร็จพระอรหัตผลทั้ง ๕ ท่านในวันนั้น นับเป็นพระอรหันต์เกิดขึ้นแล้วในโลก ๖ องค์ด้วยกัน รวมทั้งพระพุทธองค์ด้วย

๑๒. ในระหว่างฤดูฝนปีนั้น พระพุทธองค์พร้อมด้วยพระอรหันต์ปัญจวัคคีย์ คงพักแรมอยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน คืนวันหนึ่งกำลังดึกสงัด ขณะที่พระพุทธองค์ทรงจงกรมอยู่ มีกุลบุตรนามว่า ยสะ เป็นบุตรเศรษฐีในเมืองพาราณสี นอนหลับอยู่ในเรือนของตน ตื่นขึ้นกลางดึก ได้พบเห็นความวิกลวิการของเหล่านางบำเรอซึ่งนอนหลับอยู่เกลื่อนกล่น เกิดความสลดใจ จึงสวมรองเท้าเดินบ่นออกจากเรือนไปว่า ที่นี่ขัดข้อง ที่นี่วุ่นวาย เดินบ่นเรื่อยมาจนถึงที่ประทับของพระพุทธองค์ ทรงมีรับสั่งตอบเปรย ๆ ไปว่า ที่นี่ไม่ขัดข้อง ที่นี่ไม่วุ่นวาย เชิญมาทางนี้เถิด ยสะกุลบุตรได้ยินดังนั้นจึงถอดรองเท้าเข้าไปนั่งลงตรงพระพักตร์ พระพุทธองค์จึงทรงแสดงธรรมอนุปุพพิกถาโปรดจนได้ธรรมพิเศษ

ฝ่ายทางบ้านท่านเศรษฐี พอทราบข่าวว่ายสะกุลบุตรหายไป ก็วุ่นวาย ออกติดตามกันโกลาหล ท่านเศรษฐีผู้บิดาติดตามมาทางที่ประทับของพระพุทธองค์ เห็นรองเท้าของลูกชายวางอยู่ก็จำได้ จึงเข้าไปเฝ้าพระพุทธองค์ แต่ไม่เห็นยสะกุลบุตร พระองค์จึงทรงแสดงอนุปุพพิกถาโปรดท่านเศรษฐีจนเลื่อมใส ประกาศตนเป็นอุบาสกถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะคนแรก แม้ยสะกุลบุตรได้ฟังธรรมนั้นซ้ำอีกครั้ง ก็แจ่มแจ้งได้บรรลุพระอรหัตผลนับเป็นพระอรหันต์องค์ที่ ๗ ในโลก ได้ทูลขอบรรพชาอุปสมบท พระองค์ประทานด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทาสำเร็จภายในคืนนั้นเอง รุ่งเช้าท่านเศรษฐีได้นิมนต์พระพุทธองค์พร้อมด้วยพระสงฆ์ทั้งนั้นเข้าไปฉันในบ้าน ทรงแสดงอนุปุพพิกถาอีกวาระหนึ่ง โปรดมารดาและภรรยาเก่าของท่านพระยสะ จนเห็นธรรมประกาศตนเป็นอุบาสิกา ถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะคนแรกทั้ง ๒ นาง

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ต่อมาอีก ๒—๓ วัน สหายของท่านพระยสะในเมืองพาราณสีนั้น ๔ คน ชื่อ วิมละ ๑ สุพาหุ ๑ ปุณณชิ ๑ ควัมปติ ๑ ทราบว่าท่านพระยสะออกบวชแล้ว จึงติดตามมาเฝ้าพระพุทธองค์ ฟังธรรมจนได้บรรลุพระอรหัตผล และได้บวชด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทา เวลานั้นนับจำนวนพระอรหันต์เพิ่มขึ้นเป็น ๑๑ องค์

ครั้นไม่นานเท่าไร ก็มีสหายของท่านพระยสะในชนบทอีก ๕๐ คน ติดตามเข้ามาบวชบ้าง พระพุทธองค์ทรงอนุเคราะห์แสดงธรรมโปรดจนเป็นพระอรหันต์และได้บวชเป็นเอหิภิกขุโดยทั่วหน้ากัน จึงมีจำนวนพระอรหันต์เพิ่มขึ้นรวมเป็น ๖๑ องค์

๑๓. พอสิ้นฤดูฝนปีนั้นแล้ว พระพุทธองค์ทรงเห็นว่า จำนวนพระอรหันตสาวกมากพอจะส่งไปประกาศพระศาสนาได้ จึงประชุมพระสงฆ์ทั้ง ๖๐ องค์ ตรัสว่าเราทั้งหลายพ้นจากบ่วงทั้งที่เป็นของทิพย์และของมนุษย์แล้ว ท่านทั้งหลายจงเที่ยวไปในชนบท เพื่อประโยชน์สุขแก่ชนหมู่มาก แต่อย่าไปรวมกันทางเดียว ๒ รูป จงแยกย้ายแสดงธรรมพร้อมทั้งอรรถและพยัญชนะ ประกาศพรหมจรรย์อันบริสุทธิ์บริบูรณ์เถิด เพราะสัตว์ที่มีกิเลสธุลีน้อยยังมีอยู่ ผู้รู้ทั่วถึงธรรมก็จักมี แม้ตัวเราก็จะไปยังตำบลอุรุเวลา เพื่อแสดงธรรมเช่นกัน รับสั่งดังนี้แล้วก็ทรงส่งพระสาวกทั้ง ๖๐ องค์ แยกย้ายกันไปตามตำบลต่าง ๆ เพื่อประกาศศาสนธรรม

๑๔. เมื่อพระพุทธองค์ทรงส่งพระสาวกไปประกาศพระศาสนาแล้ว จึงเสด็จไปยังตำบลอุรุเวลาแต่พระองค์เดียว ระหว่างทางเสด็จเข้าไปประทับพักผ่อนในไร่ฝ้ายแห่งหนึ่ง ขณะนั้นมีหนุ่ม ๓๐ คน เป็นสหายกัน เรียกว่าพวกภัททวัคคีย์ พาภริยาของตนมาเที่ยวเล่นสนุกในไร่ฝ้ายนั้น แต่หนุ่มคนหนึ่งไม่มีภริยา ได้พาหญิงแพศยามาเป็นคู่ หญิงแพศยานั้นได้ลักห่อเครื่องประดับมีค่าในขณะที่หนุ่มภัททวัคคีย์เผลอแล้วหนีไป สหายทั้ง ๓๐ เที่ยวตามหาตัวมาทางที่พระพุทธองค์ประทับอยู่ เข้าไปไต่ถามพระพุทธองค์ แต่พระองค์ทรงย้อนถามว่า พวกเธอจะตามหาหญิงหรือหาตนเองดี ทั้ง ๓๐ คนนั้นได้สติจึงนั่งลง พระองค์ทรงแสดงอนุปุพพิกถาโปรดจนได้ดวงตาเห็นธรรม แล้วประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทา และทรงส่งไปประกาศพระศาสนาอีกทั้ง ๓๐ ท่าน

๑๕. พระพุทธองค์เสด็จจากไร่ฝ้ายในบ่ายวันนั้น พอพลบค่ำก็เสด็จถึงตำบลอุรุเวลาริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ณ ตำบลนี้มีชฎิลนักบวชพวกหนึ่ง ตั้งอาศรมเป็นกลุ่มใหญ่ประมาณหนึ่งพันคน หัวหน้าชฎิลมี ๓ คน เป็นพี่น้องกัน พี่ใหญ่ชื่ออุรุเวลกัสสป คุมบริวาร ๕๐๐ ตั้งอยู่เหนือน้ำ น้องคนกลางชื่อนทีกัสสป คุมบริวาร ๓๐๐ ตั้งอยู่ที่ท้องคุ้งน้ำถัดลงมา น้องเล็กชื่อคยากัสสป คุมบริวาร ๒๐๐ ตั้งอยู่ที่คยาสีสะประเทศ ใต้คุ้งน้ำที่สุด ชฎิลทั้งหมดนี้เป็นที่เคารพนับถือของชาวพระนครราชคฤห์เป็นอย่างยิ่ง เมื่อพระพุทธองค์เสด็จถึงตำบลนี้แล้ว เสด็จตรงไปหาอุรุเวลกัสสป ขออาศัยพักแรมคืนด้วย ในชั้นแรกอุรุเวลกัสสปไม่พอใจ แต่ภายหลังอนุญาตให้พักในโรงบูชาไฟอันเต็มไปด้วยอันตราย มีสัตว์ร้ายเช่นงูพิษเป็นต้น พระองค์ก็ไม่ทรงรังเกียจ เสด็จเข้าไปประทับพักผ่อนได้โดยปลอดภัย ตกเวลาดึก พวกชฎิลสำคัญว่าพระองค์คงถูกงูพิษขบสิ้นชีพแล้ว จึงพากันไปดู เห็นพระองค์ทรงจงกรมอยู่เป็นปรกติ ต่างอัศจรรย์ใจยิ่ง ในที่สุดอุรุเวลกัสสปสำคัญว่าพระองค์มีคุณพิเศษที่เหนือตน จึงพาบริวารเข้าไปเฝ้า พระองค์ทรงถอนมานะทิฐิของพวกชฎิลเหล่านั้นด้วยอุบายวิธี จนอุรุเวลกัสสปพร้อมทั้งบริวารยอมรับนับถือ ลอยบริขารเครื่องพรตบูชาไฟของตนไปในแม่น้ำสิ้น แล้วทูลขอบรรพชาอุปสมบท พระองค์โปรดประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทาโดยทั่วหน้ากัน ฝ่ายนทีกัสสปและคยากัสสปซึ่งอยู่คนละคุ้งน้ำถัดลงไป เห็นบริขารชฎิลลอยมามากมายเช่นนั้น สำคัญว่าคงเกิดเหตุร้ายแก่พี่ชายของตน จึงรีบพาบริวารขึ้นไปยังสำนักของพี่ชายพร้อม ๆ กัน เห็นพี่ชายและบริวารทั้งหมดบวชเป็นภิกษุแล้ว ก็พาบริวารของตน ๆ บวชตามบ้าง

เมื่อพระพุทธองค์ประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทา แก่ชฎิลให้เป็นภิกษุสิ้นทั้งพันรูป และประทับอยู่ที่อุรุเวลาพอสมควร แล้วพาภิกษุปุราณชฎิลทั้งหมดนั้นเดินทางไปยังตำบลคยาสีสะ ทรงแสดงอาทิตตปริยายสูตร โปรดจนได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ทั้งพันองค์

๑๖. พระพุทธองค์ประทับอยู่ที่ตำบลคยาสีสะพอสมควร แล้วทรงพาพระอรหันต์ทั้งพี่น้องคนนั้นออกเดินทางมุ่งเข้ากรุงราชคฤห์นครหลวงแห่งแคว้นมคธ เข้าประทับอยู่ในสวนตาลลัฏฐิวัน ใกล้พระราชวังของพระเจ้าพิมพิสาร ราชาแห่งแคว้นมคธนั้น ทันทีกิตติศัพท์ก็ขจรไปว่า พระองค์ผู้โอรสของศากยราชเสด็จออกทรงผนวช ได้ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ เสด็จถึงกรุงราชคฤห์แล้ว เพื่อทรงแสดงธรรมสั่งสอนมหาชน พระเจ้าพิมพิสารทรงทราบข่าวนี้ ก็เสด็จมาเฝ้าพร้อมด้วยข้าราชบริพารและประชาชนอีกประมาณ ๑๒ นหุต พระพุทธองค์รับสั่งให้ท่านพระอุรุเวลกัสสป แสดงความไร้สาระในลัทธิชฎิลให้ประชาชนเข้าใจดีแล้ว ทรงแสดงอนุปุพพีกถาโปรดจนพระเจ้าพิมพิสาร พร้อมทั้งข้าราชบริพารและประชาชนส่วนมากได้ดวงตาเห็นธรรม ต่างยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาสิ้นด้วยกัน

๑๗. วันรุ่งขึ้น พระเจ้าพิมพิสารอาราธนาพระพุทธองค์พร้อมด้วยพระภิกษุทั้งหมดเข้าไปฉันในพระราชวัง ทรงอังคาสพระสงฆ์ด้วยพระองค์เอง ครั้นเสร็จภัตกิจแล้ว ทรงหลั่งน้ำทักษิโณทกถวายพระราชอุทยานเวฬุวันสวนไม้ไผ่อันเป็นที่สงบสงัดแด่พระสงฆ์ มีพระพุทธองค์เป็นประมุข เพื่อเป็นวิหารที่อยู่สบายสืบต่อไป นับแต่นั้นมา พระพุทธองค์ก็เสด็จประทับ ณ พระเวฬุวันวิหารนั้น ถือนับว่าเป็นวัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา

๑๘. พระพุทธองค์พร้อมด้วยพระอริยสงฆ์ปุราณชฎิล ประทับอยู่ที่เวฬุวันวิหารนั้นจนถึงดิถีที่ ๑ ในชุณหปักษ์แห่งเดือนมาฆะ (ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๓) ขณะเดียวกันนั้นมีปริพาชกพวกหนึ่ง จำนวน ๒๕๐ คน หัวหน้าชื่ออุปติสสะกับโกลิตะเป็นสหายกันได้ดวงตาเห็นธรรม เพราะฟังคำบอกเล่าของท่านพระอัสสชิ ผู้นับเนื่องในพระปัญจวัคคีย์แล้ว เข้ามาเฝ้าทูลขอบรรพชาอุปสมบท โปรดประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทาให้ได้บวชด้วยทุกคนในวันนั้น และทรงแสดงเทศนาโปรดจนบริวารทั้งหมดสำเร็จเป็นพระอรหันต์สิ้น เว้นแต่พระอุปติสสะกับพระโกลิตะผู้เป็นหัวหน้าเท่านั้นยังไม่สำเร็จ

๑๙. ล่วงมาอีก ๗ วัน พระพุทธองค์ทรงแนะอุบายแก่พระโกลิตะให้ปฏิบัติจนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ พอถึงดิถีที่ ๑๕ อันเป็นวันเพ็ญแห่งเดือนมาฆะนั้น พระอุปติสสะ ติดตาม พระองค์ไป ถวายงานพัด ให้ทรงแสดงธรรม แก่ ทีฆนขะปริพาชก ที่ ถ้ำสุกรขาตา ข้างภูเขาคิชฌกูฏ แขวงกรุงราชคฤห์นั้นเอง ส่งใจไปตามพระธรรมเทศนาอยู่ตลอด ก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ เป็นอันว่าพระปุราณปริพาชกจำนวน ๒๕๐ นี้สำเร็จเป็นพระอรหันต์สิ้นทุกองค์แล้วในวันนี้ ภายหลังท่านพระอุปติสสะได้รับยกย่องเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวา ปรากฏนามใหม่ว่า พระสารีบุตร และท่านพระโกลิตะได้รับยกย่องเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย ปรากฏนามใหม่ว่า พระโมคคัลลานะ

๒๐. ในตอนบ่ายวันเพ็ญเดือนมาฆะวันนั้น ขณะที่พระพุทธองค์เสด็จกลับจากถ้ำสุกรขาตาถึงพระเวฬุวันวิหารแล้ว พระอริยสงฆ์จำนวน ๑,๒๕๐ องค์ คือพระปุราณชฎิล ๑,๐๐๐ องค์ และพระปุราณปริพาชก ๒๕๐ องค์ ก็ได้มาชุมนุมพร้อมกันเฉพาะพระพักตร์โดยมิได้มีการนัดหมายแต่ประการใด ต่างองค์ต่างมุ่งมาเฝ้าเองในเวลาตรงกัน พระองค์เห็นเป็นอัศจรรย์ โดยการชุมนุมพร้อมกันครั้งนี้ประกอบด้วยองค์ ๔ เรียกว่า "จาตุรงคสันนิบาต" คือ (๑) พระสงฆ์ ๑,๒๕๐ องค์นี้ล้วนเป็นพระเอหิภิกขุได้รับอุปสมบทเฉพาะพระพักตร์พระพุทธองค์ทุกท่าน (๒) พระสงฆ์ทั้งนั้นล้วนเป็นพระอรหันต์ขีณาสพทั้งสิ้น (๓) ท่านมาประชุมกันเอง โดยไม่มีใครนัดหมายให้มา และบังเอิญมาพร้อมกันในเวลาเดียวกันด้วย (๔) วันนั้นพอเหมาะเป็นวันมาฆบูรณมี พระจันทร์เพ็ญเสวยมาฆะฤกษ์ ซึ่งทางศาสนาอื่น ๆ ในสมัยนนถือเป็นวันสำคัญยิ่ง ควรประกอบศาสนพิธี พระองค์ทรงเห็นเหตุอัศจรรย์ ๔ ประการนี้ จึงทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์ อันเป็นหลักการของพระพุทธศาสนาในท่ามกลางพระอริยสงฆ์นั้น นับเป็นเหตุการณ์เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวเท่านั้นตลอดพุทธกาล

๒๑. ต่อจากวันมาฆบูรณมีวันนั้นมา พระพุทธองค์ก็ทรงส่งพระอริยสงฆ์ ๑,๒๕๐ องค์ ออกไปประกาศพระศาสนา จนข่าวแพร่ไปถึงกรุงกบิลพัสดุ์ว่า พระองค์

ได้ตรัสรู้ กำลังทรงเทศนาอยู่ในแคว้นมคธ พระเจ้าสุทโธทนะ จึงทรงส่งทูตมาอัญเชิญพระพุทธองค์ถึง ๙ ครั้ง แต่พระองค์ยังไม่เสด็จ ทูตที่มาก็พากันเลื่อมใสบวชหมดทุกรุ่น พอย่างขึ้นปีที่ ๒ นับแต่ตรัสรู้ พระเจ้าสุทโธทนะทรงส่งกาฬุทายีอำมาตย์เป็นทูตมาอีก คราวนี้กาฬุทายีพร้อมทั้งบริวารทูตก็บวชและสำเร็จเป็นพระอรหันต์หมด แล้วได้ออกอุบายทูลเชิญพระพุทธองค์ให้เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ตามพระราชประสงค์ของพระพุทธบิดาจนสำเร็จ พระพุทธองค์เสด็จจากกรุงราชคฤห์ในระหว่างฤดูเหมันต์ปีใหม่นั้น ทรงเดินทางวันละ ๑ โยชน์ เป็นเวลา ๖๐ วันก็เสด็จถึงกรุงกบิลพัสดุ์ ประทับ ณ นิโครธารามใกล้ป่ามหาวัน ซึ่งพระญาติจัดเตรียมไว้ถวายเป็นที่ประทับ วันเสด็จไปถึง ได้ทรงแสดงธรรมมหาเวสสันดรชาดกโปรดบรรดาพระญาติจนเลื่อมใสสิ้นทุกพระองค์ วันรุ่งขึ้นทรงแสดงธรรมโปรดพระพุทธบิดาจนได้ดวงตาเห็นธรรม พระองค์คงประทับอยู่ที่นิโครธารามตลอดพรรษานั้น

๒๒. วันหนึ่ง ขณะที่พระพุทธองค์พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์เสด็จเข้าไปฉันในพระราชวัง พระนางพิมพายโสธราทราบข่าว ก็ทรงแนะพระราหุลกุมารผู้บุตรส ซึ่งมีพระชนม์ได้ ๗ พรรษา ให้มาเฝ้าทูลขอสมบัติ พระองค์จึงทรงพาพระราหุลกุมารไปนิโครธาราม แล้วรับสั่งให้พระสารีบุตรจัดการบรรพชาให้เป็นสามเณรด้วยวิธีรับพระไตรสรณาคมน์ ทรงแสดงธรรมอบรมอยู่ไม่ช้าก็สำเร็จเป็นพระอรหันต์ นับเป็นสามเณรองค์แรกในพระพุทธศาสนา

๒๓. ฝ่ายพระนางพิมพาทรงทราบว่า พระราหุลติดตามพระพุทธองค์ไปบวชแล้ว ก็เสียพระทัยจนทรงพระประชวรหนัก พระพุทธองค์ทรงทราบข่าว เสด็จเข้าไปเยี่ยม และทรงเทศนาโปรดจนพระนางได้บรรลุพระอรหัตผล แต่เพราะถึงกาลอายุขัย พระนางจึงปรินิพพานในวันนั้นเอง นับเป็นสตรีคนแรกที่เป็นพระอรหันต์ และก็นับเป็นพระอรหันต์องค์แรกที่ปรินิพพานด้วย

๒๔. เมื่อพ้นเขตฤดูฝนปีนั้นแล้ว พระองค์เสด็จจากนิโครธารามมุ่งไปกรุงสาวัตถี พระนครหลวงของแคว้นโกศล อันตั้งอยู่ถัดสักกชนบทไปทางทิศตะวันตกเฉียง

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย

ได้ ในพระนครสาวัตถีนั้น มีเศรษฐีใหญ่ผู้หนึ่งชื่อว่าสุทัตตะ เคยได้ฟังธรรมเฉพาะพระพักตร์พระพุทธองค์ที่พระนครราชคฤห์ จนได้ดวงตาเห็นธรรมแล้ว จึงกลายเป็นคนใจบุญมาก ตั้งโรงทานเลี้ยงคนอนาถาทุกวัน คนทั่วไปเรียกกันว่า "อนาถบิณฑิกะ" หมายความว่าให้ข้าวเลี้ยงคนอนาถานั่นเอง อนาถบิณฑิกเศรษฐีทราบข่าวว่าพระพุทธองค์เสด็จมาพระนครสาวัตถี ก็ตระเตรียมต้อนรับเป็นการใหญ่ เพราะตนเองเป็นพุทธสาวกแต่ผู้เดียวอยู่ในพระนครนั้น เมื่อพระพุทธองค์เสด็จไปถึงแล้ว ก็บริจาคทรัพย์ ๕๔ โกฏิ ซื้อที่ดินของเจ้าเชตกุมาร สร้างพระเชตวันมหาวิหารพร้อมทั้งประดับกุฎีถวายให้เป็นที่ประทับพร้อมด้วยพระภิกษุสงฆ์ นับแต่นั้นมา พระพุทธองค์ก็มักประทับจำพรรษาอยู่ที่พระเชตวันมหาวิหารนี้มากที่สุด นับรวมได้ถึง ๑๙ พรรษา ทรงแสดงธรรมโปรดมหาชนให้สำเร็จมรรคผลได้เป็นจำนวนนับไม่ถ้วน

๒๕. ระหว่างพระพุทธองค์ประทับอยู่ที่พระเชตวันมหาวิหารนั้น พระนางมัลลิกาเทวี พระมเหสีของพระเจ้าปเสนทิโกศล ราชาธิบดีแห่งแคว้นโกศลนั้น ได้เสด็จมาฟังธรรมจนได้ดวงตาเห็นธรรม แต่พระราชสวามียังไม่ทรงเลื่อมใส คืนวันหนึ่งพระเจ้าปเสนทิโกศลทรงสุบินร้าย ราชปุโรหิตทำนายว่าจะมีภัยแก่พระองค์ จึงโปรดให้ประกอบพิธีบูชายัญ เพื่อแก้ไขเหตุร้ายต่างๆ พระนางมัลลิกาเทวีทรงเห็นภัยใหญ่จะมีแก่คนและสัตว์ที่จะถูกบูชายัญนั้น จึงอุบายทูลให้พระราชสวามีไปปรึกษาพระพุทธองค์ก่อน เพราะเรื่องนี้ไม่มีใครทราบดีเท่าพระพุทธองค์ พระเจ้าปเสนทิโกศลจึงเสด็จไปเฝ้าพระพุทธองค์เป็นครั้งแรก ทูลขอให้แนะวิธีแก้ไขเหตุร้ายตามพระสุบิน พระพุทธองค์ทรงแนะให้ประพฤติทศพิธราชธรรมและราชสังคหวิธี จนพระเจ้าปเสนทิโกศลทรงเลื่อมใส ประกาศพระองค์นับถือพระพุทธศาสนาตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นสั่งเลิกการบูชายัญสิ้น

๒๖. เหตุการณ์ภายในพระนครสาวัตถีในสมัยนั้นกำลังระส่ำระสายปั่นป่วน เพราะมีโจรผู้หนึ่งเรียกกันว่า "องคุลิมาลโจร" เที่ยวฆ่าคนตัดเอาแต่นิ้วมือนิ้วเดียวเท่านั้นร้อย

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

เป็นพวงมาลัยห้อยคอ นัยว่าต้องการจะรวบรวมให้ได้ครบพันนิ้วโดยไม่เน่าไม่เปื่อย เพื่อนำไปประกอบพิธีทางไสยศาสตร์ แต่ไม่ทันครบจำนวนที่ต้องการ นิ้วที่ได้แล้วก็เน่าหมด ต้องตั้งต้นฆ่าใหม่ ตั้งต้นอยู่อย่างนี้ไม่รู้กี่รอบ จำนวนคนที่ถูกฆ่าตายก็ไม่รู้เท่าไรต่อเท่าไร จนเป็นที่หวาดหวั่นทั่วไป ประชาชนไม่เป็นอันทำมาหากินเพราะเหตุนี้ ทางฝ่ายบ้านเมืองเที่ยวตามจับตัวก็ไม่พบ ก่อความเดือดร้อนให้แก่คนทุกฝ่าย ในครั้งหลัง องคุลิมาลโจรรวบรวมนิ้วมือคนได้ ๙๙๙ นิ้ว ยังสดอยู่ แต่ถ้าล่วงไปอีก ๑ วัน นิ้วทั้งหมดก็จะเริ่มเน่า จึงคิดจะไปฆ่ามารดาของตนเอานิ้วมือให้ครบพัน มุ่งไปแต่เช้าวันนั้นพระพุทธองค์เสด็จบิณฑบาตผ่านไปทางที่องคุลิมาลโจรมา พอพบกันเข้า องคุลิมาลโจรดีใจหมายจะได้นิ้วจากพระพุทธองค์ จึงโลดแล่นติดตามพระองค์มาข้างหลังแต่วิ่งเท่าไร ๆ ก็ไม่ทันพระองค์ ทั้ง ๆ ที่ทรงดำเนินอยู่โดยปรกติ จึงตะโกนให้พระองค์หยุดก่อน พระองค์รับสั่งว่า พระองค์หยุดแล้ว องคุลิมาลยิ่งโกรธจัด วิ่งตามไปจนเหนื่อยอ่อน พอทันพระองค์ก็หมดกำลัง ไม่รู้จะทำอย่างไร จึงได้แต่ต่อว่าพระองค์เรื่องที่พระองค์รับสั่งว่าหยุด พระองค์จึงทรงชี้แจงว่า พระองค์หยุดแล้วจากกิเลส หยุดแล้วจากการประหัตประหารผู้อื่น และทรงแสดงธรรมโปรดจนองคุลิมาลได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ได้บรรพชาอุปสมบท ณ ที่นั้น แล้วทรงพาท่านองคุลิมาลไปอยู่ยังพระเชตวันมหาวิหาร นับแต่นั้นมา ประชาชนก็อยู่เย็นเป็นสุข หมดความหวาดหวั่นใด ๆ

๒๗. ขณะนี้นับว่าพระพุทธองค์ได้ประดิษฐานพระพุทธศาสนาลงมั่นคงแล้วในมัชฌิมประเทศ เพราะได้รับการสนับสนุนจากรัฐสำคัญ ๆ ตั้งแต่ใต้สุดจดเหนือสุด จำนวนพุทธสาวกก็เพิ่มขึ้นเป็นลำดับจนนับไม่ถ้วน แม้กระนั้นพระพุทธองค์ก็มิได้ทรงหยุดยั้ง คงจาริกเที่ยวแสดงธรรมโปรดทั่วไปทุกหนทุกแห่งตลอดเวลา ๔๕ ปี โดยเฉพาะในระหว่าง ๔๐ ปี ต่อจากที่เสด็จมาประทับ ณ พระเชตวันมหาวิหาร พระองค์คงเสด็จไปในแว่นแคว้นและเมืองต่าง ๆ อีกมากหลาย เมื่อถึงฤดูเข้าพรรษาก็ประทับใน

ที่ต่าง ๆ เช่นที่แขวงพระนครกบิลพัสดุ์บ้าง ที่แขวงพระนครราชคฤห์บ้าง ที่แขวงพระนครเวสาลีแห่งแคว้นวัชชีบ้าง ที่แขวงพระนครโกสัมพีแห่งแคว้นวังสะบ้าง และในที่อื่น ๆ อีกมากแห่ง แต่ที่พระนครสาวัตถีนั้นประทับมากเป็นพิเศษ รวมเวลาได้ถึง ๒๕ พรรษา โดยเฉพาะที่พระเชตวันมหาวิหารนานถึง ๑๙ พรรษาดังกล่าวแล้ว ความเป็นไปในระหว่าง ๔๐ ปีนี้ มีสำคัญที่ควรกล่าว คือ

(ก) สมัยที่พระพุทธองค์ประทับอยู่ ณ พระนครสาวัตถี นางวิสาขา บุตรีของธนัญชัยเศรษฐี ผู้มีลักษณะงามครบเบญจกัลยาณี มีกำลังมาก เฉลียวฉลาด ได้ฟังธรรมของพระพุทธองค์จนสำเร็จเป็นพระโสดาบันแต่อายุได้ ๗ ขวบ พออายุได้ ๑๖ ปี ก็แต่งงานกับปุณณวัฒนกุมาร บุตรของมิคารเศรษฐีในกรุงสาวัตถีนั้น นางได้ใช้อุบายทำให้ตระกูลของสามีซึ่งนับถือศาสนานิครนถ์ (เชน) อยู่ กลับใจมานับถือพระพุทธศาสนาจนได้ ต่อมานางมีบุตรถึง ๑๐ ครั้ง และแฝดทุกครั้ง บุตรของนางทุกคนไม่ขาดตกบกพร่องเลย แม้นางจะมีอายุมากขึ้นเท่าไร ร่างกายก็ยังสาวอยู่เสมอ นางเป็นพุทธอุปัฏฐายิกา และบำรุงพระภิกษุสงฆ์อยู่เนืองนิจ สมัยหนึ่งนางนำเครื่องประดับมหาลดาปสาธนะมีค่ามาก ไปถอดลืมไว้ในพระวิหาร เลยบริจาคเครื่องประดับนั้นขายได้เงินจำนวนมาก นำมาสร้างพระวิหารบุพพารามถวายพระสงฆ์จนสิ้นจำนวน ภายหลังปรากฏว่า พระพุทธองค์ประทับจำพรรษาที่พระวิหารบุพพารามนี้ถึง ๖ พรรษา

(ข) สมัยหนึ่ง พระพุทธองค์ประทับอยู่ที่สวนมะม่วงในอนุปิยนิคมของมัลละกษัตริย์ ได้มีพระญาติข้างฝ่ายพระบิดา ๕ ท่าน คือ ภัททิยราชา ๑ อนุรุทธะ ๑ อานนท์ ๑ ภัคคุ ๑ กิมพิละ ๑ และพระญาติฝ่ายพระมารดา ๑ ท่าน คือ เทวทัตตะ พร้อมทั้งช่างกัลบก คือ อุบาลีอีก ๑ รวมเป็น ๗ ท่าน ร่วมใจกันมาเฝ้าขอบรรพชาอุปสมบท ได้โปรดให้ได้อุปสมบทตามประสงค์ทุกท่าน ภายหลังท่านเหล่านี้สำเร็จเป็น

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระอรหันต์ มีชื่อเสียงเด่นทุกท่าน เว้นแต่พระเทวทัตตะรูปเดียวสำเร็จเพียงฌานโลกีย์

(ค) สมัยหนึ่ง พระพุทธองค์เสด็จไปภายในพระเชตวันมหาวิหาร ทรงพบพราหมณ์ชราผู้หนึ่ง ชื่อราธะ กำลังทำความสะอาดบริเวณวิหารอยู่ ทรงทักทายปราศรัยและสนทนาด้วยจนทรงทราบความประสงค์ว่าต้องการจะบวช แต่พระสงฆ์เห็นว่าแก่มากจึงไม่บวชให้ รับสั่งให้ประชุมสงฆ์ ถามที่ประชุมว่า พราหมณ์ผู้นี้ทำอุปการะแก่ใครไว้บ้าง พระสารีบุตรทูลรับรองว่า เคยรับบาตรจากราธะพราหมณ์นี้ครั้งหนึ่งที่เมืองราชคฤห์ จึงรับสั่งให้พระสารีบุตรอนุเคราะห์ราธะให้ ได้บวชด้วยญัตติจตุตถกรรมเป็นพิธีสงฆ์ เป็นอันว่าพระองค์ได้มอบอำนาจให้สงฆ์เป็นใหญ่ในสังฆกรรมตั้งแต่บัดนั้น ท่านพระราธะเมื่อบวชแล้วไม่นาน ก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์

(ฆ) สมัยหนึ่ง พระพุทธองค์ประทับอยู่ในแขวงเมืองเวสาลี พระอานนท์ทูลขอด้วยอุบาย จนพระองค์ทรงอนุญาตให้พระนางมหาปชาบดี โคตมี พระมาตุจฉาเจ้าซึ่งประสงค์จะบวชมานานแล้ว ได้บวชเป็นภิกษุณี และสำเร็จเป็นพระอรหันต์ในกาลต่อมา นับว่าเป็นภิกษุณีองค์แรกในพระพุทธศาสนา

๒๙. ในที่สุด เมื่อล่วงมาถึงปีที่ ๔๕ นับแต่ตรัสรู้ พระพุทธองค์ก็เสด็จไปจำพรรษาที่ตำบลบ้านเวฬุวคามเขตเมืองเวสาลี ภายในพรรษานั้นทรงพระประชวรอาพาธกล้า แต่ทรงข่มเสียได้ด้วยพระกำลังสติสัมปชัญญะ ทรงอดกลั้นแสดงธรรมอยู่ตลอดเวลา จนล่วงถึงเดือนที่ ๓ แห่งเหมันตฤดู วันหนึ่ง เวลาเช้า เสด็จเข้าไปบิณฑบาตในเมืองเวสาลี แล้วสั่งให้พระอานนท์ถือผ้านิสีทนะตามเสด็จไปยังปาวาลเจดีย์ ประทับนั่ง ณ ร่มพฤกษาแห่งหนึ่ง ได้ตรัสโอภาสปริยายให้รู้ว่าพระองค์ใกล้จะปรินิพพานแล้วถึง ๓ ครั้ง เพื่อให้พระอานนท์ทูลอาราธนาให้ทรงดำรงอยู่ตลอดอายุกัป แต่พระอานนท์ไม่ได้เฉลียวใจ จึงหาทราบนิมิตโอภาสนั้นไม่ เมื่อพระองค์ประทับอยู่ ณ ที่นั้นพระองค์เดียวในเวลาต่อมา จึงทรงตัดสินพระทัยเด็ดขาดว่า โดยล่วงไปอีก ๓ เดือนแต่วันนี้พระองค์จักปรินิพพาน การตัดสินพระทัยดังนี้เป็นการทรงปลงอายุสังขารของพระองค์

๒๙. นับแต่วันทรงปลงอายุสังขารเป็นต้นมา พระพุทธองค์ก็ทรงสั่งสอนพระสงฆ์โดยธรรมปริยายต่าง ๆ และเริ่มเสด็จจากเมืองเวสาลีโดยลำดับ ประทับที่กูฏาคารศาลา ป่ามหาวัน แขวงเมืองเวสาลีครั้งหนึ่ง ต่อนั้นเสด็จไปยังบ้านภัณฑุคาม บ้านหัตถิคาม บ้านอัมพคาม บ้านชัมพุคาม ตามลำดับ แล้วล่วงเข้าเขตโภคนคร แห่งแคว้นมัลละ ประทับที่อานันทเจดีย์ ตรัสเทศนามหาประเทศ ๔ ให้เป็นหลักสำหรับพิจารณาตัดสินพระธรรมวินัยในกาลต่อไปว่าแท้หรือเทียมประการใด พระองค์ทรงดำเนินมาโดยลำดับเช่นนี้ด้วยความลำบากยากยิ่ง จนล่วงเวลาไปใกล้กำหนด ๓ เดือนแล้ว ครั้นถึงดิถีที่ ๑๔ แห่งชุณหปักษ์ เดือนวิสาขะ (ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๖) อีกหนึ่งวันจะเป็นวันครบ ๓ เดือน ก็เสด็จถึงเมืองปาวา เข้าประทับ ณ สวนมะม่วงของนายจุนทะ กัมมารบุตร ทรงแสดงธรรมโปรดนายจุนทะพร้อมด้วยบุตรภรรยาจนเลื่อมใส วันรุ่งขึ้นเป็นวันเพ็ญเดือนวิสาขะ เสด็จไปฉันที่บ้านนายจุนทะ นับเป็นการรับบิณฑบาตครั้งสุดท้าย พระองค์ทรงฉันแต่อาหารที่ปรุงด้วยสุกรมัททวะอย่างเดียว อย่างอื่น ๆ ให้พระสงฆ์ที่ตามเสด็จฉัน

๓๐. หลังจากทรงฉันอาหารสุกรมัททวะของนายจุนทะแล้ว ก็ทรงประชวรลงพระโลหิตหนัก แต่ทรงข่มด้วยพระสติมั่น เสด็จเดินทางต่อไป มุ่งสู่พระนครกุสินารา ทรงพักเหนื่อยเป็นระยะ ๆ พอใกล้เมืองกุสินาราแวะประทับ ณ ร่มไม้แห่งหนึ่ง มีบุตรมัลละกษัตริย์ผู้หนึ่งชื่อปุกกุสะ สาวกของอาฬารดาบส ออกจากกุสินาราจะไปปาวา พบพระองค์จึงเข้าเฝ้า ทรงแสดงสันติวิหารธรรมโปรด จนปุกกุสะเลื่อมใสน้อมถวายผ้าสิงคิวรรณคู่หนึ่ง ทรงรับไว้ผืนหนึ่ง อีกผืนหนึ่งรับสั่งให้ถวายพระอานนท์ ต่อนั้นเสด็จข้ามแม่น้ำกกุธานที ทรงพักผ่อนหน่อยหนึ่ง แล้วเสด็จต่อไปถึงแม่น้ำหิรัญญวดี เขตเมืองกุสินารา เสด็จข้ามไปสู่ป่าสาลวัน รับสั่งให้ปูลาดเสนาสนะที่ระหว่างต้นไม้สาละคู่หนึ่ง ให้หันพระเศียรไปทางทิศอุดร แล้วประทับสำเร็จสีหไสยา มีพระสติสัมปชัญญะ

นั้น ตั้งพระทัยจะไม่เสด็จลุกขึ้นอีก เป็นไสยาอวสาน เรียกอนุฏฐานไสยาแล้วในครั้งนี้ ทรงแสดงธรรมและแนะนำวิธีปฏิบัติต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา พอย่างเข้าสู่ราตรีกาลวันนั้น มีปริพาชกผู้หนึ่งชื่อสุภัททะ อยู่ในเมืองกุสินารา ทราบข่าวว่าพระองค์ใกล้จะปรินิพพานแล้ว จึงมาขอเฝ้า พระองค์ประทานโอกาสให้ถามปัญหาต่าง ๆ และทรงแก้ไขจนเป็นที่เข้าใจ สุภัททะเลื่อมใส ทูลขอบรรพชาอุปสมบท ก็ประทานอนุญาตพิเศษ มอบให้พระอานนท์จัดการให้ได้บวชเป็นพระสงฆ์ โดยไม่ต้องอยู่ติตถิยปริวาสตามพระวินัยก่อนเหมือนอย่างนักบวชอื่น ๆ ที่มาขอบวช เมื่อพระสุภัททะได้อุปสมบทแล้ว ก็พยายามเจริญวิปัสนาจนได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ทันเห็นพระพุทธองค์เป็นองค์สุดท้าย

ต่อนั้น พระพุทธองค์ประทานปัจฉิมโอวาทว่า "ดูกรภิกษุทั้งหลาย บัดนี้เราเตือนท่านทั้งหลายให้รู้ สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา ท่านทั้งหลายจงให้กิจทั้งปวงถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด" รับสั่งเท่านี้แล้วก็มิได้ตรัสอะไรอีก ทรงทำปรินิพพาน บริกรรมด้วยอนุบุพพวิหารสมาบัติ ๙ ในที่สุดพระองค์ก็ปรินิพพาน ณ ปัจฉิมยามแห่งราตรีวิสาขบูรณมีวันนั้น

๓๑. เมื่อล่วงราตรีไปแล้ว พระอานนท์ก็เข้าไปแจ้งข่าวปรินิพพานแก่เหล่ามัลละกษัตริย์ในนครกุสินารา ต่อนั้นก็เป็นที่รู้กันทั่วพระนครว่า พระพุทธองค์ปรินิพพานแล้ว มัลละกษัตริย์และชาวพระนครทั้งหลายได้พากันมานมัสการพุทธสรีระ และจัดการพระศพตามที่ทรงสั่งไว้ทุกประการ เหมือนอย่างพระศพพระเจ้าจักรพรรดิแต่โบราณ ในวันที่ ๗ นับแต่ปรินิพพาน ได้เชิญพระศพมาประดิษฐาน ณ มกุฏพันธนเจดีย์ เพื่อถวายพระเพลิง

วันนั้นพระมหากัสสปพาพระสงฆ์บริวาร ๕๐๐ รูปมาจากเมืองปาวา หวังจักเฝ้าพระพุทธองค์ โดยไม่ทราบว่าปรินิพพานแล้ว ระหว่างทาง พบอาชีวกผู้หนึ่ง แล้วถามข่าว จึงทราบว่าปรินิพพานได้ ๗ วันแล้ว และจะถวายพระเพลิงกันในวันนี้ พระสงฆ์ทั้งนั้นพอทราบก็ต่างกัน ท่านที่เป็นพระอรหันต์ก็ปลงธรรมสังเวช ท่านที่เป็นปุถุชนก็

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอาย 09/07/2564

เศร้าโศกเสียใจร่ำไห้ไปตาม ๆ กัน ในจำนวนสงฆ์นั้น มีพระภิกษุแก่รูปหนึ่งชื่อสุภัททะ กล่าวด้วยคะนองปากขึ้นว่า ดีแล้ว ที่พระพุทธองค์ปรินิพพานเสียที ต่อนี้เราจะได้พ้นจากผู้ว่ากล่าว อย่าเศร้าโศกกันเลย คำพูดนี้เสทือนใจท่านพระมหากัสสปมาก แต่สู้สงบไว้ไม่ได้ตอบ รีบพาพระสงฆ์บริวารไปโดยด่วน พอถึงมกุฏพันธนเจดีย์ ก็เข้าถวายบังคมพระพุทธสรีระทันเวลาประชุมเพลิงพอดี

๓๒. เมื่อเสร็จการฌาปนกิจพระพุทธสรีระแล้ว มัลลกษัตริย์เจ้าพระนครกุสินาราก็รวบรวมพระบรมสารีริกธาตุที่เหลือ อัญเชิญไปประดิษฐานในสัณฐาคารศาลา ที่ประชุมรัฐสภาภายในพระนคร กระทำการระแวดระวังแข็งขัน มีสาธุกีฬาบูชาตลอด ๗ วัน ข่าวเรื่องปรินิพพานนี้ได้แพร่ไปยังเมืองใหญ่น้อยอย่างรวดเร็ว กษัตริย์และพราหมณ์ผู้ครองแคว้นและเมืองต่าง ๆ ๗ แห่งด้วยกัน มีพระเจ้าอชาตศัตรูแห่งแคว้นมคธเป็นต้น ต่างส่งทูตพร้อมทั้งกองทัพตามมาเพื่อขอส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ แต่มัลลกษัตริย์ไม่ยอมให้ รวนเรียนจะเกิดสงครามใหญ่อยู่แล้ว โทณพราหมณ์มหาอำมาตย์แห่งนครกุสินาราเห็นเหตุการณ์จะร้ายแรง จึงเข้าเจรจาไกล่เกลี่ยทั้ง ๒ ฝ่ายให้ปรนีประนอมกัน โดยตกลงจะแบ่งพระบรมสารีริกธาตุออกเป็น ๘ ส่วนเท่า ๆ กัน เมื่อตกลงแล้ว โทณพราหมณ์ก็รับภาระเป็นผู้ตวงพระบรมสารีริกธาตุแบ่งด้วยทะนานทอง มอบให้กษัตริย์และพราหมณ์เหล่านั้นนำไปบรรจุสถูปสักการบูชายังบ้านเมืองของตน ส่วนโทณพราหมณ์ขอรับทะนานทองที่ตวงพระบรมสารีริกธาตุนั้นไปเก็บรักษาประจำหมู่บ้านของตน ภายหลังการแบ่งพระบรมสารีริกธาตุเสร็จแล้ว โมริยะกษัตริย์แห่งเมืองปิปผลิวัน เพิ่งทราบข่าว ก็ส่งทูตมาขอบ้าง จึงได้แต่พระอังคารที่เหลืออยู่ ณ จิตกาธาร นำกลับไปบรรจุพระสถูป ณ เมืองของตน

๓๓. วันที่โทณพราหมณ์แบ่งพระบรมสารีริกธาตุนั้น ทางด้านคณะสงฆ์ก็ประชุมกัน ณ เมืองกุสินารา ตกลงมอบให้พระมหากัสสปเป็นสังฆปริณายก บริหารคณะสงฆ์สืบไป พระมหากัสสปจึงปรารภในที่ชุมนุมสงฆ์ถึงคำที่พระแก่สุภัททะกล่าว

ทิ้งขว้างพระธรรมวินัยในวันที่ทราบข่าวปรินิพพานนั้น แล้วชักชวนพระสงฆ์ทำการสังคายนาพระธรรมวินัยเพื่อได้เป็นแบบฉบับมั่นคงสืบไป เมื่อตกลงกันแล้ว จึงเลือกพระอริยสงฆ์ได้ ๔๙๙ องค์ รวมพระอานนท์ด้วยเป็น ๕๐๐ พอดี เพื่อเป็นการกสงฆ์ทำสังคายนาครั้งนี้ แต่พระอานนท์ยังไม่เป็นพระอรหันต์ หากแต่ท่านทรงจำพระธรรมไว้ได้มาก จะเว้นท่านเสียมิได้ สงฆ์ทั้งนั้นจึงขอร้องให้พระอานนท์เร่งบำเพ็ญเพียรให้สำเร็จก่อนวันสังคายนา ต่อนั้นก็นัดหมายกันไปทำสังคายนาที่พระนครราชคฤห์ในระหว่างพรรษาที่จะถึงนั้น

เมื่อถึงวันเข้าพรรษา พระการกสงฆ์ทั้งหมดก็มาพร้อมกันในพระนครราชคฤห์ กำหนดกันว่าจักเริ่มการสังคายนาที่ถ้ำสัตตบรรณคูหา ข้างเขาเวภารบรรพต แขวงพระนครราชคฤห์นั้น ในวันเพ็ญแห่งเดือนสาวนะ (เพ็ญเดือน ๙) นับแต่วันเข้าพรรษาแล้ว พระอานนท์ก็มิได้นิ่งนอนใจ เร่งรีบบำเพ็ญเพียรอยู่ทุกวัน แต่ก็ไม่สำเร็จจนถึงวันกำหนดแล้ว ท่านอ่อนใจ นึกจะพักผ่อน พอเอนกายลง ศีรษะยังไม่ถึงหมอนอยู่ในระหว่างอิริยาบถทั้ง ๔ ก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ นับว่าท่านสำเร็จในท่าแปลกกว่าองค์อื่น เป็นอันว่าการกสงฆ์ผู้ทำสังคายนาครั้งนี้ล้วนเป็นพระอรหันต์ครบทั้ง ๕๐๐ เมื่อพระสงฆ์พร้อมกันแล้ว ก็ตกลงยกพระมหากัสสปเป็นประธาน มอบหมายให้ท่านพระอุบาลีเป็นผู้วิสัชนาพระวินัยปิฎก ให้ท่านพระอานนท์เป็นผู้วิสัชนาพระสุตตันตปิฎกและพระอภิธรรมปิฎก การสังคายนาครั้งนี้นับเป็นครั้งแรกในประวัติการณ์ ทำอยู่ ๗ เดือนจึงสำเร็จ ได้พระเจ้าอชาตศัตรูเป็นองค์อุปถัมภก เมื่อเสร็จการสังคายนาแล้วพระธรรมวินัยก็เป็นหลักฐานของพระพุทธศาสนา โดยทรงจำศึกษาสืบต่อกันมา

๓๔. เมื่อล่วงมาได้หนึ่งศตวรรษ นับแต่วันปรินิพพาน ตกใน พ.ศ. ๑๐๐ ที่พระนครเวสาลีเกิดมีภิกษุพวกวัชชีบุตร แสดงวัตถุบิดเบือนพระธรรมวินัยให้เข้าใจไขว้เขวขึ้น ท่านพระยศกากัณฑกบุตร ผู้เป็นประธานสงฆ์ในสมัยนั้น จึงรวบรวมพระอรหันต์ได้ ๗๐๐ องค์ แล้วทำการสังคายนาพระธรรมวินัยให้บริสุทธิ์อีกวาระหนึ่ง

นับเป็นครั้งที่ ๒ ทำที่วาลิการาม แขวงเมืองเวสาลิ เป็นการประดิษฐานธรรมวงศ์ให้บริสุทธิ์สืบต่อมาอีก

๓๕. ครั้นถึงรัชสมัยของพระเจ้าอโศกมหาราช ราว พ.ศ. ๒๒๔ พระพุทธศาสนาเริ่มรุ่งเรืองขึ้นเต็มที่ จนมีเดียรถีย์เข้ามาปลอมบวชปะปนกับพระสงฆ์ หากินอยู่ทั่วไป เป็นเหตุทำให้พระธรรมวินัยเปลี่ยนแปรไปมาก พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระผู้เป็นประธานสงฆ์ จึงรวบรวมพระอรหันต์ทำสังคายนาอีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งที่ ๓ เมื่อราว พ.ศ. ๒๓๕ ทำที่อโศการาม แขวงเมืองปาตลีบุตร ได้พระเจ้าอโศกมหาราชเป็นศาสนูปถัมภก การสังคายนาครั้งนี้เป็นการชำระมลทินพระศาสนา ประดิษฐานธรรมวงศ์ให้ดำรงสืบมา

ภายหลังการสังคายนาครั้งนี้แล้ว ราว พ.ศ. ๒๓๖ พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระ โดยความสนับสนุนของพระเจ้าอโศกมหาราช ได้ส่งพระเถระล้วนแต่เป็นพระอรหันต์ ออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนานอกชมพูทวีป แบ่งส่งออกไปพร้อม ๆ กันเป็น ๘ สาย นับเป็นการประกาศพระพุทธศาสนาครั้งใหญ่ที่สุด และเป็นเหตุให้พระพุทธศาสนาแพร่หลายที่สุดมากระทั่งถึงประเทศไทยในปัจจุบัน.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ ... 09/07/2564

ภาคประวัติพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

---

๑. ชาติไทยเป็นชาติเก่า มีประวัติเป็นชาติเอกราชมานานกว่าสองพันปี เป็นชาติเคยยิ่งใหญ่อยู่ในภาคตะวันออก และเป็นเจ้าของดินแดนในภาคนี้มาแล้วมากแห่ง ตั้งแต่เหนือสุดของตะวันออกไกล จนกระทั่งถึงแหลมทองทางตะวันออกเฉียงใต้ ประชาชนส่วนใหญ่ของชาตินับถือพระพุทธศาสนาสืบเนื่องมาแล้วร่วมสองพันปี ตั้งแต่ครั้งเรืองอำนาจอยู่ในตอนเหนือของภาคตะวันออกไกลจนถึงสมัยปัจจุบันนี้ ประวัติความเป็นมาอันเกี่ยวกับพระพุทธศาสนามีโดยสังเขปดังต่อไปนี้

๒. จากหนังสือสมันตปาสาทิกาอรรถกถาพระวินัยปิฎก กล่าวความเป็นมาแห่งพระพุทธศาสนาหลังจากพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้วตอนหนึ่งว่า ในพุทธศตวรรษที่ ๓ ราว พ.ศ. ๒๓๖ พระเจ้าอโศกมหาราชจักรพรรดิผู้ครองชมพูทวีปคืออินเดียทั้งหมดในสมัยนั้น เป็นเอกอัครพุทธศาสนูปถัมภกองค์สำคัญ ทรงเห็นร่วมกับพระโมคคัลลียุตรติสสเถระผู้เป็นประธานคณะสงฆ์ ส่งพระโสณเถระกับพระอุตตรเถระผู้เป็นพระอรหันต์ทั้งคู่ พร้อมด้วยคณะสงฆ์จำนวนหนึ่ง มาประกาศพระพุทธศาสนายังอาณาจักรสุวรรณภูมิ เมื่อพระเถระทั้ง ๒ ถึงพระนครสุวรรณภูมิอันเป็นราชธานีแล้ว ได้แสดงธรรมพรหมชาลสูตร โปรดพระมหากษัตริย์และชาวเมืองจนเลื่อมใสทั่วกัน มีกุลบุตรศรัทธาออกบวชเป็นจำนวนมาก เป็นอันว่าพระพุทธศาสนาตั้งมั่นลงในสุวรรณภูมิแต่ยุคนั้น ในหนังสือชินกาลมาลินี วรรณกรรมชิ้นสำคัญของไทยแต่งในสมัยล้านนาไทย แสดงประวัติพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ก็กล่าวความนี้ตรงกันและระบุชัดต่อไปว่า ดินแดนที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบัน ตลอดถึงแหลมมลายูติดต่อไปในดินแดนชายทะเลของสหภาพพม่าทั้งหมด เมื่อครั้งพุทธกาลมีชื่อว่า "สุวรรณภูมิ" เป็นอาณาจักรของ

ชนเผ่ามอญ – เขมรโบราณ และในพุทธศตวรรษที่ ๓ นั้น นครสุวรรณภูมิอันเป็นราชธานีตั้งอยู่ในเขตจังหวัดนครปฐมของไทยในปัจจุบัน เมื่อพระพุทธศาสนาตั้งมั่นลงแล้ว ชาวสุวรรณภูมิได้สร้างพระสถูปใหญ่ขึ้นองค์หนึ่ง เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งการได้รับพระพุทธศาสนา นับว่าเป็นพระสถูปองค์แรกในสุวรรณภูมิ เป็นอันได้ความรับรองต้องกันว่า สุวรรณภูมิที่กล่าวถึงนั้นก็คือแผ่นดินที่เป็นประเทศไทยนี้เอง และพระพุทธศาสนาแผ่เข้ามาในแผ่นดินนี้ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๓ แล้ว มีวัตถุพยานที่เหลืออยู่จนบัดนี้ เข้าใจกันว่าได้แก่องค์พระปฐมเจดีย์อันเป็นพระเจดีย์องค์แรกที่สร้างขึ้นในครั้งกระโน้น แต่รูปลักษณะได้ซ่อมแปลงมาแล้วหลายยุคหลายสมัยกว่า ๒ พันปี ครั้งหลังที่ซ่อมในสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ก็ได้เปลี่ยนแปลงรูปเดิม ขยายให้ใหญ่ขึ้นเป็นรูปดังที่เห็นกันอยู่ในทุกวันนี้ นอกจากนั้นก็มีโบราณวัตถุ เช่น แผ่นอิฐดินเผาจารึกคาถา "เย ธมฺมา" ด้วยอักษรพระเจ้าอโศก และศิลาจำหลักรูปเสมาธรรมจักรประดิษฐานบนบัลลังก์ มีรูปกวางหมอบอยู่หน้าบัลลังก์ อันแสดงสัญญลักษณ์แทนองค์พระพุทธเจ้าขณะประทานปฐมเทศนาที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ซึ่งนิยมสร้างกันในสมัยก่อนพุทธศตวรรษที่ ๕ อันเป็นสมัยยังไม่มีการสร้างพระพุทธรูปเป็นต้น แต่ในระหว่างเวลาที่กล่าวนี้ ปรากฏตามจดหมายเหตุในพงศาวดารจีนว่า ชนชาติไทยยังตั้งถิ่นฐานอยู่ในดินแดนตอนใต้ที่เป็นผืนแผ่นดินใหญ่ของจีนในปัจจุบัน ตั้งแต่ลุ่มแม่น้ำเหลืองลงมา

๓. ครั้นถึงพุทธศตวรรษที่ ๖ ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของชมพูทวีป มีพระเจ้ากนิษกะ กษัตริย์ชาติกุษาณแห่งนครบุรุษปุระ ปัจจุบันนี้อยู่ในประเทศปากีสถาน ได้ทรงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองขึ้นในอาณาจักรของพระองค์ ทรงจารึกพระธรรมวินัยลงในแผ่นทองแดง แล้วทรงส่งสมณทูตนำไปเผยแผ่ในประเทศต่างๆ ไปถึงประเทศจีนในแผ่นดินพระเจ้ามิ่งตี่ฮ่องเต้ เมื่อปลายพุทธศตวรรษที่ ๖ พอขึ้นพุทธศตวรรษที่ ๗ ราว พ.ศ. ๖๑๒ พระเจ้ามิ่งตี่ทรงส่งทูตสันถวไมตรี อัญเชิญพระพุทธศาสนา

มาเจริญความสัมพันธ์กับขุนหลวงเมา กษัตริย์ไทยในอาณาจักรอ้ายลาวที่นครไทยงาย ลาว ผลต่อมาก็คือคนไทย ๗๗ เมือง รวมคน ๕๑,๘๙๐ ครัว รับนับถือพระพุทธศาสนามาแต่บัดนั้น ต่อมาอาณาจักรอ้ายลาวสลายลงเมื่อราว พ.ศ. ๖๒๑ ไทยต้องอพยพร่นลงมาทางใต้ บ้านเมืองไม่เป็นส่ำมาจนถึง พ.ศ. ๑๑๖๑ จึงตั้งอาณาจักรไทยได้ใหม่ทางตอนใต้ เรียกว่าอาณาจักรน่านเจ้า ราว พ.ศ. ๑๒๙๙ ขุนท้าวกวา ราชโอรสของขุนบรม กษัตริย์ไทยน่านเจ้า ได้ลงมาสร้างนครโยนกเชียงแสนขึ้นในแคว้นโยนกของละว้า ภาคเหนือสุดแห่งสุวรรณภูมิ นครโยนกเชียงแสนนี้จึงนับว่า เป็นนครแรกของไทยที่ย่างเข้ามาในเขตสุวรรณภูมิ คนไทยในสมัยนั้นเจริญด้วยฝีมือการช่างศิลปะทุกประเภท และยังคงนับถือพระพุทธศาสนาสืบมา ฉะนั้นศิลปะวัตถุทางศาสนาที่ไทยนำมาสร้างไว้ในเชียงแสน จึงเป็นสิ่งสวยงามและเหลืออยู่จนบัดนี้ก็มีไม่น้อย เช่น พระพุทธรูปหล่อด้วยโลหะสมัยเชียงแสนเดิม เป็นต้น

๔. ในระหว่างที่ชาติไทยเผชิญยุคเข็ญ ต้องระหกระเหินลงมาจนถึงเชียงแสนนี้ ทางอาณาจักรสุวรรณภูมิเดิมก็เปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว เริ่มตั้งแต่แตกแยกกันระหว่างชนเผ่ามอญเผ่าเขมรและพวกละว้า แต่ส่วนใหญ่ยังนับถือพระพุทธศาสนาแบบเดิมอยู่ มีคติมหายานแพร่เข้ามาทางภาคใต้บ้าง แต่ก็ในพุทธศตวรรษที่ ๑๖ คติลังกาวงศ์แบบพุกามของพม่าแพร่เข้าทางภาคเหนือ และแบบลังกาแท้แพร่เข้าทางภาคใต้ขึ้นที่เมืองนครศรีธรรมราช โดยพระสงฆ์จากลังกาเป็นผู้นำเข้ามา จึงได้เปลี่ยนแปลงคติมหายานในภาคนี้จนหมดสิ้นไป แม้พระบรมธาตุที่เมืองนครศรีธรรมราชนั้น ซึ่งเดิมเป็นแบบศรีวิชัยของมหายาน ก็ได้ดัดแปลงเป็นสถูปแบบลังกาอย่างที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้

๕. ถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๙ คนไทยได้เข้ามาอยู่ในสุวรรณภูมิเพิ่มขึ้นทั่ว ๆ ไป ประจวบกับอำนาจของเจ้าของถิ่นเสื่อมลง บ้านเมืองหาปรกติสุขได้ยาก ขุนเม็งราย แห่งนครเชียงแสน ผู้สืบเชื้อสายกษัตริย์ ไทยมาแต่น่านเจ้า จึงร่วมกับขุนงำแห่งเมือง

พะเยา กำจัดอำนาจนครหริภุญชัย ตั้งอาณาจักรลานนาเป็นเอกราชของไทยขึ้นทางภาคเหนือ และในเวลาไล่เลี่ยกันนี้ พ่อขุนบางกลางท่าวพ่อเมืองไทย เมืองบางยาง และพ่อขุนผาเมืองพ่อเมืองไทยเมืองราด ก็ร่วมกำลังกันกำจัดอำนาจขอมเมืองสุโขทัยสำเร็จตั้งอาณาจักรสุโขทัยขึ้นเมื่อราว พ.ศ. ๑๘๐๐ ยกพ่อขุนบางกลางท่าวขึ้นเป็นกษัตริย์ครองกรุงสุโขทัย ทรงพระนามว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ต่อมาถึง พ.ศ. ๑๘๒๐ พ่อขุนรามคำแหงขึ้นเสวยราชย์เป็นรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงสุโขทัย อาณาจักรสุโขทัยจึงเรืองอำนาจและกว้างขวางยิ่งขึ้น ปรากฏตามคำในหลักศิลาจารึกว่า มีอาณาเขตทางเหนือถึงเมืองแพร่เมืองน่าน ทางตะวันออกจดแม่น้ำโขง ถึงนครเวียงจันทน์ ทางใต้ไปสุดแหลมมลายู และทางตะวันตกถึงเมืองหงษาวดี ในระยะนี้นับว่าไทยมีอำนาจเต็มที่ในสุวรรณภูมิเดิมแทบทั้งหมดแล้ว ยังเหลืออยู่แต่เพียงทางภาคตะวันออกของอ่าวเขมรเท่านั้น จึงเป็นโอกาสให้ไทยได้ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ที่สับสนกันอยู่เดิมในถิ่นนี้ได้เต็มที่ ปรากฏตามคำในศิลาจารึกนั้นอีกว่า ในกรุงสุโขทัยได้อัญเชิญพระมหาสวามีจากเมืองนครศรีธรรมราชขึ้นมาเป็นพระสังฆราชบูรุ จัดการพระศาสนาให้เคร่งครัดตามแบบลังกาวงศ์ ได้สร้างวัด สร้างวิหาร สร้างพระพุทธรูปอันใหญ่อันงามขึ้นทั่วไป ที่ยังเหลืออยู่จนบัดนี้ เช่น พระศรีศากยมุนี ซึ่งนำมาไว้ที่วัดสุทัศนเทพวรารามในพระนคร เป็นต้น และการปรับปรุงนี้ ไทยทุกภาครับรองนำไปใช้ในถิ่นของตนทั่วไป แม้กระทั่งในลานนาไทยก็รับไปใช้เป็นแบบเดียวกัน จะเห็นได้ เช่น สร้างพระธาตุหริภุญชัยที่นครลำพูนก็สร้างเป็นแบบลังกา ทำนองเดียวกับพระธาตุที่นครศรีธรรมราชเป็นต้น

๖. ต่อมาถึง พ.ศ. ๑๘๙๓ พระเจ้าอู่ทอง กษัตริย์ไทยผู้มีเชื้อพระวงศ์สืบมาแต่เชียงแสนอีกพระองค์หนึ่ง ได้ทรงสร้างพระนครศรีอยุธยาขึ้นเป็นราชธานีทางใต้ และรวมดินแดนภาคตะวันออกของอ่าวซึ่งขอมเคยปกครองอยู่ก่อน ตั้งเป็นอาณาจักร

ขึ้นสำเร็จ ถึง พ.ศ. ๑๙๒๑ สุโขทัยหย่อนกำลังลง จึงเข้ารวมกับอาณาจักรศรีอยุธยา ต่อจาก พ.ศ. ๑๙๓๑ มา นครเชียงใหม่ ราชธานีของลานนาไทยภาคเหนือ ถูกข้าศึกคุกคาม กรุงศรีอยุธยาจึงส่งทัพขึ้นไปช่วยป้องกัน แล้วรวมไทยอาณาจักรนั้นเข้ากับกรุงศรีอยุธยา เป็นอันว่าไทยได้เป็นเจ้าของสุวรรณภูมิอย่างแท้จริงมาแต่บัดนั้น ไทยได้ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาด้วยดีทุกแห่ง เช่น ใน พ.ศ. ๒๐๒๐ พระเจ้าติลกราชแห่งนครเชียงใหม่ อุปถัมภ์ให้คณะสงฆ์ มีพระธรรมทินเถระเป็นประธาน ยกสังคายนาพระไตรปิฎกบาลีให้ยุติเป็นหลักพระศาสนา นับเป็นการทำสังคายนาครั้งแรกในประเทศไทย พ.ศ. ๒๒๙๖ พระเจ้าบรมโกศแห่งกรุงศรีอยุธยาทรงส่งคณะสงฆ์ไทย มีพระอุบาลีเป็นประธาน ออกไปตั้งสมณวงศ์ใหม่ในลังกาทวีป ซึ่งขาดสายลงแล้วตามคำขอของพระเจ้ากรุงลังกา นอกจากนี้ก็มีการก่อสร้างวัดวาอารามและปูชนียสถานอีกมากมาย นับว่าเป็นสมัยของไทยที่ส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้ถาวรต่อมาในแผ่นดินผืนนี้

๗. ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในรัชกาลที่ ๑. ปรากฏความตามพระราชพงศาวดารว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๖ ภายหลังการก่อสร้างกรุงเทพพระมหานครนี้สำเร็จลงบางส่วนแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงเผดียงสงฆ์ให้รวบรวมและชำระพระไตรปิฎกอรรถกถาและฎีกา ซึ่งกระจัดกระจายอยู่แต่ครั้งเสียกรุงเก่า ตั้งกองทำที่วัดมหาธาตุ จนสำเร็จตามพระราชประสงค์ นับว่าเป็นการสังคายนาที่ทำในประเทศไทยเป็นครั้งที่ ๒ นอกจากชำระพระคัมภีร์แล้ว ในรัชกาลนี้ได้รวบรวมวัตถุมีค่าทางพระพุทธศาสนาของไทยอันมีมาแต่สมัยโบราณ เข้ามาเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติในพระนครมากมาย เช่น พระแก้วมรกต และพระพุทธสิหิงค์ เป็นต้น ซึ่งยังเป็นหลักชัยของชาติอยู่จนตราบเท่าทุกวันนี้ ต่อมาถึงรัชกาลที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงอุปถัมภ์คณะสงฆ์ให้ชำระพระไตรปิฎกอีกครั้งหนึ่ง ให้คัด

25363

แปลงเปลี่ยนอักษรขอมที่ใช้จารลงในใบลานมาใช้อักษรไทย โดยตั้งอักขรวิธีขึ้นใหม่ แล้วทรงจัดพิมพ์ออกเผยแผ่เป็นเล่มสมุดชุดละ ๔๒ เล่ม นี้ก็นับเป็นการสังคายนาที่ทำในประเทศไทยได้อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งที่ ๓ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงปรารภพระราชดำริของสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชรัชกาลที่ ๖ ที่ใคร่จะพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับของไทยอันมีอยู่แต่โบราณให้ครบบริบูรณ์เต็มตามต้นฉบับ จึงทรงมอบให้คณะสงฆ์จัดชำระสอบทานอย่างถี่ถ้วนอีกวาระหนึ่ง ในการชำระครั้งนี้ได้เนื้อพระอภิธรรมปิฎกเพิ่มขึ้นจากเดิม และจากฉบับของพม่า ลังกา จึงทรงจัดพิมพ์ขึ้นอีกวาระหนึ่ง เป็นเล่มสมุดมีเนื้อเพิ่มขึ้นรวมเป็นชุดละ ๔๕ เล่ม เพราะเหตุที่เป็นฉบับบริบูรณ์มีแต่เฉพาะของไทยฉบับเดียว จึงให้ชื่อเพื่อเป็นเกียรติแก่ชาติในสมัยนั้นว่า "พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ" การทำครั้งนี้ก็นับได้ว่าเป็นสังคายนาที่ทำในประเทศไทยอีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งที่ ๔ นับแต่นั้นมา พระพุทธศาสนาของไทยก็รุ่งเรืองมีหลักมั่นคงยิ่งขึ้น.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ภาคท้าย

สรุปความได้ว่า ชาติไทยได้รับพระพุทธศาสนามาแล้วแต่โบราณหลายแบบด้วยกัน ล้วนแต่จากแหล่งที่เป็นหลักฐานทั้งนั้น เริ่มต้นแต่สมัยอ้ายลาวได้รับแบบของพระเจ้ากนิษกะ แล้วลงมาได้รับแบบของพระเจ้าอโศกในสุวรรณภูมิที่แคว้นโยนกเมื่อสมัยเชียงแสน และได้รับแบบลังกาวงศ์ของภุกามที่แคว้นโยนกนั้นเช่นกัน ต่อมาได้รับแบบลังกาวงศ์แท้จากลังกาโดยตรงที่สุโขทัยและลานนาไทย ติดต่อมาจนถึงสมัยศรีอยุธยาตอนต้น นับแต่ พ.ศ. ๒๒๙๖ มา พระพุทธศาสนาของไทยเด่นขึ้นจนได้ชื่อว่าแบบไทยโดยเฉพาะ เพราะในขณะนั้นแหล่งของพระพุทธศาสนาทุกแห่งเสื่อมโทรมลงโดยทั่วไป เนื่องจากความยุคเข็ญภายในของประเทศนั้น ๆ เหลืออยู่แต่ไทยแห่งเดียวที่ยังรุ่งเรืองบริสุทธิ์กว่าที่อื่น ๆ ฉะนั้นพระสงฆ์ไทยจึงได้รับเกียรติกลับไปทำสมณวงศ์ใหม่ในลังกาจนมีพระสงฆ์สืบต่อมาถึงบัดนี้ ความจริงชาติไทยนับแต่ได้รับนับถือพระพุทธศาสนาไม่ปรากฏขาดสมณวงศ์ของชาติในกาลไหน ๆ เลย คงรักษาเป็นมรดกของชาติมาได้ตลอด ทั้งนี้ก็เพราะชาติไทยไม่ทอดทิ้งพระพุทธศาสนา แม้จะประสบวิกฤติกาลโดยประการใด ๆ ก็ยังทะนุบำรุงให้รุ่งเรืองได้ตามสภาพอันควร

ยิ่งในสมัยเมื่อไทยเป็นประชาธิปไตยในระบอบรัฐธรรมนูญแล้ว รัฐบาลไทยได้ถือการทะนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนานี้เป็นนโยบายสำคัญประการหนึ่งตลอดมาทุกสมัย ได้ตั้งงบประมาณแผ่นดินไว้บูรณะวัดและปูชนียสถานเป็นต้น ทุก ๆ ปี โดยเฉพาะรัฐบาลที่ ฯ พณ ฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี การส่งเสริมพระพุทธศาสนากล่าวได้ว่ามีโอกาสได้กระทำเป็นพิเศษทุกสมัย เช่น สมัยแรกครั้งรัชกาลที่ ๘ ได้สร้างวัดพระศรีมหาธาตุขึ้น เพื่อความสง่าแก่ชานพระนคร ที่ตำบล

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย ชาญชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

หลักสี่ และอุปถัมภ์คณะสงฆ์ให้จัดการแปลพระไตรปิฎกออกสู่ภาษาไทยเป็นต้น แม้

สมัยปัจจุบันในรัชกาลที่ ๙ นี้ ก็ประจวบกับพุทธศาสนายุกาลเวียนมาบรรจบครบ ๒๕๐๐ ปี อันนับเป็นมหามงคลกาล ได้มีโอกาสจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษครั้งนี้อย่างเต็มที่ โดยตั้งงบประมาณทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นพิเศษยิ่ง เช่น จัดการบูรณะซ่อมแซมปูชนียสถานสำคัญของชาติทั้งในพระนครและหัวเมืองทุกภาค ถึง ๑๕ แห่ง จัดพิมพ์พระไตรปิฎกแปลออกเผยแผ่ อุปถัมภ์กุลบุตรให้ได้บวชพร้อมกันในวันเดียวถึง ๒,๕๐๐ รูป และวางรากฐานจัดสร้างพุทธมณฑลประดิษฐานพระพุทธรูปใหญ่ เพื่อเป็นศูนย์กลางแห่งพระพุทธศาสนาของชาติ เป็นต้น ทั้งนี้ส่อว่าพระพุทธศาสนาของไทยมีแต่จะถาวรรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป เพราะราษฎร์กับรัฐร่วมมือร่วมใจกันส่งเสริมอยู่เช่นนี้ จึงหวังได้ว่าพระพุทธศาสนากับชาติไทยจะคงอยู่ชั่วกัลปาวสานอย่างไม่ต้องสงสัย

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย นานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ความมุ่งหมาย

ในการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

พระพุทธศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นศาสนาประจำชาติไทยมาแต่เริ่มแรกตั้งประเทศไทย นับแต่ชาติไทยได้เข้ามารวบรวมตั้งมั่นเป็นเอกรัฐอยู่ในดินแดนที่เรียกว่า สุวรรณภูมิ พระพุทธศาสนาได้เผยแพร่มาสู่ดินแดนแห่งนี้ก่อนหน้าแล้ว คนไทยเป็นชาติที่รักความสงบ เกลียดชังการรุกรานเบียดเบียนผู้อื่น หลักธรรมของพระพุทธศาสนามุ่งสอนให้บุคคลละเว้นความชั่ว ให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม สอนให้บุคคลเป็นกัลยาณชนมั่นอยู่ในความสงบ และให้กระทำการทุกอย่างโดยมีเหตุผล อันตรงกับนิสัยของคนไทย ชาวไทยทุกชน นับแต่องค์พระมหากษัตริย์ตลอดจนไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินต่างเคารพนับถือพระพุทธศาสนาเป็นหลักยึดมั่นประจำใจ พยายามทำนุบำรุง สร้างสมให้เจริญรุ่งเรืองก่อให้เกิดขนบประเพณีที่ดีงามสืบเนื่องมาจนถึงบัดนี้ ชาวไทยนับว่าเป็นชาติหนึ่งที่เคารพมั่นในพระไตรสรณคมน์ คือพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ตลอดมาโดยไม่เสื่อมคลาย พระสงฆ์ไทยได้กระทำหน้าที่สืบพระศาสนา โดยรักษาพระวินัย และเผยแพร่พระธรรมคำสั่งสอน ของพระพุทธองค์ให้เป็นที่นับถือเลื่อมใสทุกกาลสมัย ในบางครั้งเมื่อพระพุทธศาสนาในประเทศใกล้เคียงเกิดวิบัติเสื่อมโทรม พระสงฆ์ไทยได้นำพระธรรมวินัยไปเผยแพร่ปรับปรุงหลักศาสนาให้ใหม่ให้ถูกต้อง นอกจากนั้นด้วยความศรัทธาปสาทะอย่างจริงใจ เราชาวไทยยังได้สร้างความหมายของพระพุทธศาสนาขึ้นไว้ในธงประจำชาติ ทั้งได้นับอายุของพระพุทธศาสนา เป็นศักราชใช้ในการนับปีอีกด้วย ซึ่งเป็นการประกาศให้ชาวโลกทั้งหลายทราบถึงเจตนาอันแน่วแน่ ในการเคารพและเทอดทูนพระพุทธศาสนาเป็นของคู่กับชาติตลอดไป

ด้วยเดชพระบารมี และอานุภาพของพระพุทธศาสนาคุ้มครอง และโดยอานิสงส์ของการเคารพเชื่อมั่นในคุณพระรัตนตรัยดังกล่าว ชาติไทยได้รอดพ้น

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ภยันตรายต่าง ๆ มาได้ทุกยุคทุกสมัย ดังจะเห็นได้ว่าไทยเป็นประเทศหนึ่งในภาคพื้นอาเซียอาคเณย์ที่รักษาความเป็นเอกราชไว้ได้ตลอดมา แม้ในบางขณะจะต้องประสบมรสุมทางการเมืองและภัยสงครามจากภายในหรือภายนอกประเทศ จนเป็นที่น่าวิตกว่า เอกราชของชาติน่าจะถูกทำลายหรือสิ้นสูญลง แต่ในที่สุดก็สามารถล่วงพ้นไปได้โดยปลอดภัยอย่างน่าพิศวง ทั้งนี้ ชาวไทยทั้งปวงต่างย่อมตระหนักเป็นอย่างดีว่า ด้วยอภินิหาร ของ พระพุทธานุภาพ เป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งได้ช่วยเหลือประเทศชาติ ให้แคล้วคลาดจากมรสุมภยันตรายและดำรงคงอยู่ตลอดมาได้ นอกจากนั้น ด้วยบารมีและอานิสงส์ ของพระพุทธศาสนาเช่นเดียวกันที่มีส่วนทำให้รัฐบาลและประชาชนทุกยุคทุกสมัย ได้ร่วมมือร่วมใจในการสร้างสรรความเจริญทั้งในทางวัตถุ และจิตใจให้แก่ประเทศบ้านเมือง และ ประชาชน เป็นผลให้สามารถจรรโลงประเทศชาติมาได้ จนถึงการปกครอง ระบอบเสรีประชาธิป-ไตย ดังที่เราทั้งหลายได้อยู่ร่วมกันโดยสันติสุขในทุกวันนี้

อนึ่ง ตามขนบประเพณี ของชาติไทยเรา ทุกปีเมื่อถึงเทศกาลที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ทั้งทางราชการและประชาชนได้จัดให้มีการทำบุญกุศลและงานรื่นเริงเฉลิมฉลองเป็นประจำ ในส่วนของประชาชนนั้นเล่าเมื่อได้มีการก่อสร้างปฏิสังขรณ์ปูชนียสถานหรือถาวรวัตถุใด ๆ ในพระพุทธศาสนา ก็นิยมจัดให้มีพิธีฉลองเป็นการประกาศอนุโมทนาแก่ผู้มีส่วนร่วมการกุศล เป็นงานครึกครื้นของท้องถิ่นอยู่เป็นประจำ นับเป็นการสร้างสามัคคีธรรมในระหว่างประชาชนเป็นอย่างดี บัดนี้พระพุทธศาสนายุกาลได้จำเนียรมาครบ ๒๕๐๐ ปีบริบูรณ์ คือครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ ในวันวิสาขะปูรณมี คือวันเพ็ญเดือนหกปีนี้ ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐ นับว่าเป็นมหาอุดมมงคลกาลทางพระพุทธศาสนาอันหนึ่ง ซึ่งบรรดาพุทธศาสนิกชนทุกคนมีความชื่นชมปีติที่พระพุทธศาสนาได้เจริญยั่งยืนยาวนานมาจวบชั่วระยะเวลาหนึ่งเช่นนี้ ควรจะถือเป็นมงคลกาลอันประเสริฐ ที่รัฐบาลและประชาชน จะได้ร่วมกันประกอบมหกรรม

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

อันยิ่งใหญ่ขึ้น คือจัดให้มีการสมโภชเฉลิมฉลองความยั่งยืนของพระพุทธศาสนา

ให้เป็นการมโหฬารทั่วราชอาณาจักร การร่วมการมหากุศลครั้งนี้ถือว่า คนไทยทุกคนในยุคครบรอบปีที่ ๒๕ พุทธศตวรรษ มีส่วนเป็นเจ้าของงานโดยเท่าเทียมกัน

ด้วยความมุ่งหมายดังกล่าวแล้ว เมื่อเดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๗ รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมี พณ ฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นหัวหน้า จึงได้ดำริที่จะจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษขึ้นให้เป็นงานใหญ่ยิ่งมโหฬารเหนือกว่างานกุศลใด ๆ ที่รัฐบาลหรือประชาชนได้เคยกระทำมาแต่กาลก่อน และได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ ศตวรรษแห่งพระพุทธศาสนา" และต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น "คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ" มีข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการ เพื่อพิจารณาวางโครงการจัดงานเตรียมการและอำนวยการงานฉลองครั้งนี้ ซึ่งคณะกรรมการได้วางโครงการฉลองขึ้นทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วราชอาณาจักร มีแนวฉลองในด้านประชาชนด้วยการพร้อมกันสวดมนต์ภาวนา รักษาศีล ทำบุญทำทาน และประกอบการกุศลอื่น ๆ ส่วนในด้านรัฐบาลด้วยการอำนวยการต่าง ๆ การบูรณะวัดและปูชนียสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา การอภัยปลดปล่อยผู้ต้องโทษ การนิรโทษกรรมลบล้างมลทินผู้กระทำผิดบางจำพวก และการจัดที่ให้เป็นอภัยทานแก่สัตว์เพื่อปลอดจากการถูกทำลายล้างชีวิต นอกจากนั้นยังเห็นควรที่จะได้ร่วมกันจัดสร้างปูชนียสถาน ให้เป็นพุทธานุสรณีย์ขึ้นไว้ในพระพุทธศาสนาสักแห่งหนึ่ง ให้ยิ่งใหญ่กว่าปูชนียสถานใด ๆ ที่ได้เคยมีมาแต่ก่อน เพื่อเป็นอนุสรณ์สำหรับพุทธบริษัทในสมัยต่อไปจะได้น้อมระลึกถึงการพร้อมใจร่วมศรัทธามหากุศลของรัฐบาลและประชาชนในสมัยครบรอบที่ ๒๕ พุทธศตวรรษนี้

ในการจัดสร้างปูชนียสถานนั้น คณะกรรมการ ฯ เห็นว่า คติในการสร้างปูชนียสถานเพื่อเป็นอนุสรณ์ในทางศาสนานั้น ได้มีมาแต่โบราณกาลแล้ว นับจำเดิมแต่ครั้งรัชสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช แม้เมื่อแรกที่พระบวรพุทธศาสนาได้เผยแพร่มาตั้งมั่นในดินแดนสุวรรณภูมิหรือสุวรรณทวีปนี้ พระโสณและพระอุตระ

ก็ได้สร้างสถูป คือพระปฐมเจดีย์ที่จังหวัดนครปฐมไว้เป็นหลักเครื่องหมายแห่งความสำเร็จที่พระพุทธศาสนาได้ตั้งมั่นคงในดินแดนแห่งนี้ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าแผ่นดิน หลายพระองค์ ได้ ทรงสร้าง พุทธาวาสขึ้น ในพระราชวัง ที่ประทับสำหรับเป็นที่สักการะบูชา เช่น วัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ เป็นต้น ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ สมเด็จพระปฐมกษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ก็ได้ทรงสร้างวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นพุทธาวาสประดิษฐานพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกต และในรัชกาลต่อ ๆ มา ก็ได้มีการสร้างปูชนียสถานตลอดมา ในยุคปัจจุบันนับแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองมาแล้ว รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยอันมี จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ก็ได้จัดสร้างวัดพระศรีมหาธาตุขึ้นแห่งหนึ่ง ซึ่งนับว่าเป็นปูชนียสถานอันเป็นอนุสรณ์สำคัญในทางพุทธศาสนาสืบไปได้

ฉะนั้น ในวาระที่จะครบกำหนด ๒๕ ศตวรรษแห่งพระพุทธศาสนานี้ จึงเป็นมงคลกาลอันควรที่จะได้สร้างปูชนียสถานอันใดอันหนึ่ง ซึ่งใหญ่ยิ่งมโหฬารกว่าปูชนียสถานใด ๆ ไว้เป็นสมบัติของชาติ แสดงความพร้อมเพรียงศรัทธาของปวงพุทธศาสนิกชนและพุทธบริษัทในยุค ๒๕ พุทธศตวรรษนี้ ปูชนียสถานดังกล่าวนี้ คณะกรรมการ ฯ และรัฐบาลเห็นควรสร้างเป็นพุทธมณฑลในบริเวณกลางแจ้ง มีอาณาบริเวณ ๒,๕๐๐ ไร่ ท่ามกลางพุทธมณฑลจะสร้างพระพุทธรูปขนาดใหญ่ปางลีลา ภายในบริเวณมีภาพแสดงโดยแกะสลักและจำหลักแสดงถึงพระพุทธประวัติ พุทธบัญญัติ พุทธานุศาสน์ต่าง ๆ รวมทั้งแสดงประวัติศาสตร์ของชาติไทย มีพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา มีสระใหญ่โดยรอบ และมีป่าประดับด้วยไม้ที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ทำให้เป็นที่ร่มรื่นเพื่อให้สัตว์จตุบาททวิบาทได้อยู่โดยปลอดภัย พื้นที่บริเวณรอบนอกพุทธมณฑลนั้น จะจัดปรับปรุงให้มีผังเมืองที่เหมาะสม สร้างถนนให้สะดวกแก่ผู้ไปนมัสการ ทั้งมีทางน้ำเข้าถึงโดยสะดวกด้วย ซึ่งพุทธมณฑลนี้ได้เริ่มลงมือจัดสร้างขึ้นแล้ว โดยพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จ พระราชดำเนินไปทรงประกอบ พระราชทานพิธี ก่อ-

ฤกษ์พุทธมณฑล เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๘ และอยู่ในระหว่างการก่อสร้างต่อไปตามกำลังเงินจนกว่าจะแล้วเสร็จ

นอกจากนั้น รัฐบาลได้เผยแพร่การจัดงานฉลองครั้งนี้ไปยังนานาประเทศ โดยได้เชิญผู้แทนรัฐบาลของประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา และผู้แทนองค์การทางพระพุทธศาสนาในประเทศต่าง ๆ มาร่วมพิธีฉลองด้วย รายละเอียดต่าง ๆ ในการจัดงานฉลองนั้นปรากฏอยู่ในหมายกำหนดพิธีกรรมและการจัดรายการแล้ว

จึงหวังว่าการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษครั้งนี้ คงสร้างกุศลและยังความปีติปรีดาปราโมทย์ แก่ ประชาชนชาวไทย และ พุทธบริษัททั้งหลาย โดยถ้วนหน้า สมดังปณิธานความมุ่งหมายที่ได้กล่าวแล้ว

ด้วยเดชานุภาพแห่งพระรัตนตรัยและอำนาจแห่ง ทาน ศีล ภาวนา ของพุทธศาสนิกชน เนื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษนี้ ขอพี่น้องประชาชาวไทยจงมีความเกษมสุขสถาพร มีความร่มเย็นและเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไปตลอดนิรันดรกาล ประสงค์จำนงหมายสิ่งไร ขอจงสัมฤทธิ์ผลสมดังปรารถนาทุกประการ.

นายพลตำรวจเอก [signature]
(เผ่า ศรียานนท์)
ประธานคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คำชี้แจง

เรื่อง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ตามที่ทางราชการ และคณะสงฆ์ได้กำหนดให้จัดงานฉลองพระพุทธศาสนาขึ้นเป็นพิเศษในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่ใกล้จะถึงนี้ โดยพิจารณาเห็นว่า ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นปีที่พระพุทธศาสนายุกาลล่วงมาบรรจบครบศตวรรษที่ ๒๕ นับแต่วันปรินิพพานของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงเรียกชื่อของงานนี้ว่า "งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ"

ในการเรียกชื่องานฉลองก็ดี ในการเรียก พ.ศ. ๒๕๐๐ ก็ดี ปรากฏว่ามีผู้ใช้คำว่า "กึ่งพุทธกาล" ตลอดจนในหนังสือพิมพ์ ทางราชการและทางคณะสงฆ์เห็นว่าการใช้ชื่อเช่นนั้นยังไม่ถูกต้อง เพราะคำว่า "พุทธกาล" ย่อมหมายถึงกำหนดเวลา ๔๕ ปี ที่พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพุทธกิจ นับแต่ตรัสรู้พระสัมมาสัมโพธิญาณจนถึงปรินิพพาน เป็นระยะเวลาที่ผ่านพ้นมาแล้วก่อนเริ่มพุทธศักราช อีกนัยหนึ่งหมายถึงมีผู้กำหนดอายุพระพุทธศาสนาไว้เพียง ๕๐๐๐ ปี เมื่อล่วงมาได้ ๒๕๐๐ ปี ก็เป็นกึ่งหนึ่ง การกำหนดอายุพระพุทธศาสนาเพียง ๕๐๐๐ ปีนั้น เป็นเรื่องของการคาดคะเนโดยปราศจากเหตุผลที่จะอ้างอิง เพราะพระพุทธศาสนานั้น เมื่อยังมีผู้เลื่อมใสศึกษาปฏิบัติอยู่เพียงใด ก็ยังยืนยงดำรงอยู่เพียงนั้น จึงไม่อยู่ในวิสัยที่จะคาดคะเนว่า มีกำหนดอายุกาลเพียง ๕๐๐๐ ปี

อนึ่ง เรื่องการกำหนดอายุพระพุทธศาสนา ๒๕๐๐ ปีนี้ ไม่ปรากฏหลักฐานในพระบาลีแห่งใด ในพระบาลีคงมีแต่เรื่องมูลเหตุที่จะทำให้พระพุทธศาสนาอันตรธานเสื่อมสูญไปหรือดำรงอยู่ ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ เช่น พระพุทธภาษิตในสัทธรรมวรรค จตุตถปัณณาสก ปัญจกนิบาต อังคุตตรนิกาย แห่งพระสุตตันตปิฎก ซึ่งสรุป

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชื่นภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ใจความได้ว่า ทรงแสดงถึงมูลเหตุที่จะยังพระพุทธศาสนาให้อันตรธานเสื่อมสูญไป ๕ ประการ คือ การไม่ฟังธรรมโดยเคารพ การไม่เรียนธรรมโดยเคารพ การไม่ทรงจำธรรมโดยเคารพ การไม่พิจารณาใคร่ครองธรรมโดยเคารพ และการไม่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมโดยเคารพ ส่วนมูลเหตุที่จะยังพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่ก็ทรงแสดงไว้ ๕ ประการ มีนัยตรงกันข้ามกับที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุพระพุทธศาสนามากน้อยเพียงใด

ฉะนั้น การใช้คำว่า "กึ่งพุทธกาล" เป็นชื่อของงานฉลองก็ดี เรียกแทน พ.ศ. ๒๕๐๐ ก็ดี จึงไม่ถูกต้องและไม่ตรงกับความมุ่งหมายอันแท้จริง โดยที่งานฉลองครั้งนี้เป็นงานสำคัญในส่วนรวมของชาติไทยและพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ซึ่งจะเป็นที่สนใจของชาวโลกทั่วไปด้วย ทางราชการและทางคณะสงฆ์จึงขอ แนะนำและเชิญชวนให้ประชาชนได้ร่วมกันใช้ชื่อของงานครั้งนี้ ให้ถูกต้อง ตาม ความ มุ่งหมายเป็น แบบเดียวกัน ว่า "งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ" ดังที่ทางราชการ ได้ใช้อยู่แล้วนั้น

กรมการศาสนา

กระทรวงวัฒนธรรม

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชื่นภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ความรู้

เรื่อง "๒๕ พุทธศตวรรษ"

ของ

นายสุชีพ ปุญญานุภาพ

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ปัญหาที่ว่า ๒๕ พุทธศตวรรษมีส่วนเกี่ยวข้องกับกึ่งพุทธกาลอย่างไรหรือไม่ ? เป็นปัญหาที่สมควรจะได้รับการพิจารณาและชี้แจง แต่อย่างไรก็ดี จะสังเกตได้อย่างหนึ่งว่า ทางราชการได้ประกาศให้เลิกใช้คำว่า "กึ่งพุทธกาล" ให้ใช้คำว่า "๒๕ พุทธศตวรรษ" หรือ พ.ศ. ๒๕๐๐ เพราะถ้าใช้คำว่ากึ่งพุทธกาล ก็จะหมายความว่า เราได้ยอมรับรองมติ เรื่องอายุพระพุทธศาสนา ๕๐๐๐ ปี ซึ่งพระพุทธเจ้าไม่เคยตรัสไว้ในที่ใดเลย

มูลเหตุที่จะเกิดการแต่งตำรา อธิบายเรื่องพระพุทธศาสนา ๕๐๐๐ ปีนั้น เป็นเรื่องของการตีความของท่านผู้แต่งตำราทางพระพุทธศาสนาในยุคหลังพุทธกาลประมาณ ๑๐๐๐ ปี จากหลักฐานในพระไตรปิฎกแท้ ๆ ไม่ปรากฏเลยว่า พระพุทธเจ้าตรัสทำนายหรือพยากรณ์เรื่อง ๕๐๐๐ ปี ไว้ในที่ไหน นอกจากนั้นหลักฐานอื่น ๆ ยังแสดงว่าศาสนาคือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเป็นอกาลิโก (ไม่ประกอบด้วยกาลเวลา) ตราบใดยังมีผู้ประพฤติ ตราบนั้นก็ยังมีผู้ได้รับผลอยู่เสมอ และพระพุทธศาสนาจะยังคงทันสมัยต่อไป เพราะการค้นพบใหม่ ๆ ทางวิทยาศาสตร์ที่พระพุทธเจ้าเคยตรัสแสดงไว้หลายพันปีแล้ว ก็ยังมีอยู่เรื่อย ๆ จริงอยู่สิ่งที่เจริญได้ก็เสื่อมได้ แต่ก็ไม่จำเป็นจะต้องมีกำหนดตายตัวลงไปว่า ปีที่เท่านั้นเท่านี้ ในภิกขุนีขันธกะ วินัยปิฎก มีเรื่องเล่าว่าสมัยหนึ่งพระพุทธเจ้าเคยตรัสกับพระอานนท์ว่า การที่อนุญาตให้สตรีบวชเป็นนางภิกษุณีนั้น จะทำให้สัทธรรมเสื่อมเร็วเข้าอีก เช่นควรจะยืนอยู่ได้ ๑๐๐๐ ปี ก็จะเหลือเพียง ๕๐๐ ปี อันเป็นการเทียบส่วนโดยสมมติ ผู้แต่งตำราในยุคต่อมาจึงถือโอกาสอธิบายเพิ่มเติมว่า เท่านั้น ๆ ปีจะไม่มีพระอรหันต์ ไม่มีพระอนาคามี เป็นต้น และ

เมื่อถึง ๕๐๐๐ ปี จะถึงอวสานกาลแห่งพระพุทธศาสนา การอธิบายในทำนองตีความเพิ่มเติมเช่นนี้ เป็นเพียงความคิดเห็นของท่านผู้แต่งตำราในยุคหลัง

ในสมัยโบราณ เมื่อการศึกษาพระพุทธศาสนายังไม่เจริญ ได้มีความเชื่อถือในเรื่องพระพุทธศาสนา ๕๐๐๐ ปี นี้แพร่หลาย แม้แต่พระเทศน์บอกศักราชก็บอกว่ายังเหลือเวลาอีกกี่ปี จึงจะครบ ๕๐๐๐ ปี เป็นต้น ต่อมา เมื่อมีผู้ค้นคว้าหลักฐาน จากพระไตรปิฎก เห็นว่าไม่มีกล่าวไว้ที่ไหน เป็นเพียงถ้อยคำของอาจารย์รุ่นหลัง จึงได้เลิกบอกศักราชแบบนั้น และทางราชการกับทางคณะสงฆ์ได้เห็นชอบร่วมกัน ประกาศการบอกศักราชแบบใหม่ เป็นอันเลิกเรื่องพระพุทธศาสนา ๕๐๐๐ ปีไปในตัว เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕ คือเมื่อ ๔๑ ปีมาแล้ว

คราวนี้ มาถึงปัญหา เรื่องการใช้คำว่า ฉลอง ๒๕ ศตวรรษ แห่งพระพุทธศาสนา เมื่อใช้คำนี้ก็หมายถึงการฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี ที่ ๒๕ ที่พระพุทธศาสนาดำรงอยู่ยั่งยืนมารอบ ๑๐๐ ปี แต่ละครั้งกว่าจะเวียนมาถึงกันนับว่านานอยู่ เพราะฉะนั้น เมื่อครบรอบ ๑๐๐ ปีครั้งหนึ่ง ก็ฉลองกันครั้งหนึ่ง

งานฉลอง ๒๕ ศตวรรษแห่งพระพุทธศาสนานี้ ประเทศพม่าก็ได้ตระเตรียมเป็นการใหญ่ และไม่มีการใช้คำว่าฉลองกึ่งพุทธกาลเช่นกัน คงใช้คำว่าพุทธศักราช ๒๕๐๐ การนับพุทธศักราชนั้นในลังกานับปีที่ดำเนิน ไทยเรานับปีที่ล่วงแล้ว ลังกาจึงมีพุทธศักราชมากกว่าไทย ๑ ปี พม่าอนุโลมตามลังกา จึงกำหนดฉลองก่อนประเทศไทย ๑ ปี เป็นที่น่าคิดว่าต่างไม่ได้นัดแนะกัน แต่ก็มีความคิดตรงกันที่จะฉลองพุทธศักราช ๒๕๐๐ ในทำนองคล้ายคลึงกัน คือประเทศไทยกำหนดเร่งงานสร้างถนนหนทาง ไฟฟ้าน้ำตก และสาธารณูปโภคอื่น ๆ ให้ทันงานนี้ ในฝ่ายศาสนาได้มี โครงการก่อสร้างบูรณะปูชนียสถาน และวัดสำคัญต่าง ๆ ส่วนประเทศพม่า รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณไว้ ๑๐ ล้านรูปี เทียบเงินไทยเกือบ ๔๐ ล้านบาท เพื่อบูรณะเจดียสถาน และปูชนียสถานทางพระพุทธศาสนา กับการทำสังคายนาครั้งที่ ๖ เพื่อจัดพิมพ์พระไตรปิฎกขึ้นเป็นอักษรพม่า เทวนาครีและโรมัน รวมทั้งการแปลด้วย ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าประเทศพม่าตั้งโครงการไว้เฉพาะเรื่องทางพระพุทธศาสนา ส่วนประเทศไทยมีโครงการเร่งงาน

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

รับใช้ประชาชนในด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกส่วนหนึ่งจากการส่งเสริมทางศาสนา

เมื่อทราบว่าการฉลองร้อยปีที่ ๒๕ แห่งพระพุทธศาสนามิได้เกี่ยวข้องกับความเชื่อถือเรื่องกึ่งพุทธกาลเช่นนี้ เราก็น่าจะได้ทำความเข้าใจกันต่อไปอีกว่า ความเสื่อมความเจริญ ไม่ว่าของประเทศชาติหรือศาสนานั้นขึ้นอยู่แก่กำหนดกาล หรือว่าอะไรกันแน่

ทางพระพุทธศาสนาสั่งสอนเรื่องกรรม คือ เรื่องเหตุและผล คือทำเหตุดีก็ได้ผลดี ทำเหตุชั่วก็ได้ผลชั่ว กาลเวลาเป็นเพียงของกลาง ๆ ความเสื่อม ความเจริญขึ้นอยู่แก่การกระทำของพวกเราแต่ละคนรวมกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ปัญหาจึงมีอยู่ว่า เราจะตัดสินใจเลือกข้างเสื่อมหรือข้างเจริญ ถ้าเลือกข้างเจริญ ก็หมายความว่า เราจะต้องร่วมมือกันส่งเสริมศีลธรรม และความดีงามทั้งหลาย รวมทั้งการช่วยกันหลีกเลี่ยงหรือเว้นให้ห่างไกลความชั่ว และอย่างน้อยเราทุกคนก็มีสิทธิ์จะปราบคนชั่วได้คนหนึ่ง คือตัวเราเอง กับในทางตรงกันข้าม ก็มีสิทธิ์สร้างคนดีขึ้นได้คนหนึ่ง คือตัวเราเองเช่นเดียวกัน หน่วยย่อย ๆ แต่ละหน่วยนี่แหละ เมื่อรวมกันเข้าแล้วก็จะกลายเป็นส่วนรวมที่เสื่อมหรือเจริญได้ ฉะนั้นปัญหาเรื่องความเสื่อมหรือความเจริญจึงขึ้นอยู่แก่การกระทำของพวกเราเอง หาใช่สำคัญที่กาลเวลาซึ่งเป็นของกลาง ๆ ไม่.

สวัสดี

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

รายนาม

คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

๑.	นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์	ประธานกรรมการ
๒.	พลเอก เดช เดชประดิยุทธ	รองประธานกรรมการ
๓.	คณะสังฆมนตรี	ที่ปรึกษา
๔.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	,,
๕.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	,,
๖.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	,,
๗.	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	,,
๘.	ท่านผู้หญิง ละเอียด พิบูลสงคราม	,,
๙.	ปลัดกระทรวงทุกกระทรวง	กรรมการ
๑๐.	อธิบดีกรมโยธาเทศบาล	,,
๑๑.	อธิบดีกรมโยธาธิการ	,,
๑๒.	อธิบดีกรมศิลปากร	,,
๑๓.	อธิบดีกรมการศาสนา	,,
๑๔.	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	,,
๑๕.	อธิบดีกรมอนามัย	,,
๑๖.	อธิบดีกรมธนารักษ์	,,
๑๗.	อธิบดีกรมทางหลวงแผ่นดิน	,,
๑๘.	อธิบดีกรมที่ดิน	,,
๑๙.	อธิบดีกรมมหาดไทย	,,
๒๐.	อธิบดีกรมป่าไม้	,,
๒๑.	อธิบดีกรมชลประทาน	,,

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำ[illegible]ชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๒๒.	อธิบดีกรมการวัฒนธรรม	กรรมการ
๒๓.	เลขาธิการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ	,,
๒๔.	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	,,
๒๕.	ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนคร	,,
๒๖.	ผู้ว่าราชการจังหวัดธนบุรี	,,
๒๗.	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม	,,
๒๘.	ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี	,,
๒๙.	ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	,,
๓๐.	นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ ฯ	,,
๓๑.	นายพลตำรวจตรี เนื่อง อาขุบุตร	,,
๓๒.	พันเอก หลวงบุรกรรมโกวิท	,,
๓๓.	นายกพุทธสมาคม และ นายกยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย	,,
๓๔.	นายทวี แรงขำ	กรรมการและเลขานุการ
๓๕.	นายสุชีพ ปุญญานุภาพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๖.	นายอัษฎา บุรณศิริ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๗.	นายร้อยตำรวจโท ระดม มหาศรานนท์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ศกนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติแต่งตั้งรองประธานกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เพิ่มเติมอีก ๒ นาย คือ.—

๑. พลโท ประภาส จารุเสถียร และ

๒. พันเอก หลวงบุรกรรมโกวิท

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ซึ่ง

คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

๑. คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ (ถือเป็นคณะกรรมการใหญ่ นอกนั้นถือเป็นคณะกรรมการสาขา)

๒. คณะกรรมการจัดสร้างพิธีมณฑลและอุปกรณ์ในบริเวณงาน

๓. คณะกรรมการจัดหาทุนในการก่อสร้างพระพุทธรูปและพุทธมณฑล

๔. คณะกรรมการกำหนดพิธีกรรมและจัดรายการ

๕. คณะกรรมการจัดขบวนแห่และตกแต่งสถานที่

๖. คณะกรรมการจัดขบวนแห่ทางเรือ

๗. คณะกรรมการสร้างวัดที่พุทธคยา

๘. คณะกรรมการประวัติศาสตร์ชาติไทย

๙. คณะกรรมการพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา

๑๐. คณะกรรมการจัดการประกวดและการแสดงต่าง ๆ

๑๑. คณะกรรมการอุปสมบทและฉลองพระ ๒๕๐๐ รูป

๑๒. คณะกรรมการประชาสัมพันธ์และพิมพ์เอกสาร

๑๓. คณะกรรมการเชิญและรับรองแขกต่างประเทศ

๑๔. คณะกรรมการมหรสพ บันเทิง และดอกไม้เพลิง

๑๕. คณะกรรมการจัดสร้างพระพุทธรูปประจำจังหวัดและอำเภอ

๑๖. คณะกรรมการจัดงานฉลองส่วนภูมิภาค

๑๗. คณะกรรมการอนามัยและสุขาภิบาล

๑๘. คณะกรรมการจัดสร้างพระเครื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

๑๙. คณะกรรมการจัดเครื่องไทยธรรม ภัตตาหาร เลี้ยงอาหารและเครื่องดื่มแก่ประชาชน

๒๐. คณะกรรมการออกแบบพระพุทธรูป พุทธประวัติ พุทธบัญญัติ

๒๑. คณะกรรมการจัดซื้อที่ดินสร้างพุทธมณฑล

๒๒. คณะกรรมการวางผังพุทธมณฑล

๒๓. คณะกรรมการรักษาความสงบและการจราจร

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ประธานกรรมการ

กรรมการคณะนี้ ถือเป็นกรรมการคณะใหญ่ ส่วนคณะกรรมการอื่น ๆ ถือเป็นคณะกรรมการสาขา คณะกรรมการ ฯ คณะนี้ ได้พิจารณาวางโครงการดำเนินงานไว้ดังนี้ :—

โครงการ

จัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

พ.ศ. ๒๕๐๐

---

๑. *กำหนดวัน* จัดให้มีงานฉลอง ๗ วัน ในระหว่างวิสาขบูชาเริ่มแต่วันอาทิตย์ที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๐ (ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๖) ถึงวันเสาร์ ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ (แรม ๕ ค่ำ เดือน ๖)

๒. *สถานที่จัดงาน* ณ บริเวณสนามหลวง (มีรูปแบบและแผนผังของพุทธมณฑลตั้งแสดงด้วย)

๓. *งาน* ก. เกี่ยวกับพิธีกรรม

๑. ให้สถานที่ราชการและวัดวาอารามประดับธงทิว และโคมไฟทั่วราชอาณาจักร และชักชวนบริษัทห้างร้านและประชาชนตกแต่งประดับธงทิวและโคมไฟโดยทั่วถึงกัน ตามกำลังความสามารถ เพื่อเป็นพุทธบูชาตลอดเวลา ๗ วัน

๒. ชักชวนประชาชนให้รักษาศีล ๕ หรือศีล ๘ ตลอดเวลา ๗ วัน ก่อนวันงานให้มีการอธิบายเรื่องศีล และแจกเอกสารชักชวนและให้เข้าใจความหมายของศีล

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย นานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๓. ชักชวน ประชาชน ผู้มีศรัทธาให้อุปสมบท เนื่องในงานนี้ จำนวน ๒๕๐๐ คน ในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม และ ฉลองใน วันที่ ๑๘ พฤษภาคม

๔. ประกวดการเขียนภาพพุทธประวัติ ๔๕ ภาพ กับพิมพ์หนังสือคำบรรยายแจกหรือจำหน่าย

๕. ประกวดการจัดดอกไม้ โต๊ะหมู่บูชา

๖. มีการ แสดง ศิลปกรรม และ วรรณกรรม ทาง พระพุทธศาสนาทุกประเภท

๗. มีการแสดงพระไตรปิฎก ฉบับสยามรัฐ, ฉบับเทศนา และฉบับภาษาไทย ตลอดอรรถกถา ฎีกา โยชนา และปกรณ์พิเศษ กับจัดให้มีการจำหน่ายแก่ผู้ต้องการด้วย

๘. มีมหรสพสมโภช ๗ วัน มีรายการวิทยุและโทรทัศน์เป็นพิเศษเกี่ยวกับศาสนา

๙. มีการเลี้ยงพระ ๒๕๐๐ รูปเวลาเพล ตลอด ๓ วัน

๑๐. จัดสร้างเหรียญที่ระลึกงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

๑๑. จัดทำดวงตราไปรษณีย์ในราคาต่าง ๆ เป็นที่ระลึก

๑๒. จัด หล่อ พระพุทธรูป แบบ พุทธมณฑล แจกไปยัง จังหวัด และอำเภอต่าง ๆ

๑๓. เชิญผู้แทนนานาประเทศที่นับถือพุทธศาสนา และ สมาคมหรือองค์การพุทธศาสนามาร่วมงานฉลอง โดยเชิญล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๔ เดือน และขอสาส์นจากประมุขทางพระพุทธศาสนาและประมุขของประเทศนั้น ๆ ด้วย

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๑๔. ในวันวิสาขบูชาที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เวลา ๐๖.๐๐ น. มีการย่ำฆ้อง กลอง ระฆัง เป็ดหวูดทั่วราชอาณาจักร มีการยิงสลุต มีการสมาทานศีล ๘ ทางวิทยุกระจายเสียง มีการเจริญพระพุทธมนต์และประกาศแผ่เมตตา

ในตอนบ่ายจัดให้มีกระบวนรถยนต์ตกแต่งด้วยภาพแสดงพระพุทธประวัติปางต่าง ๆ ตั้งต้นจากลานหน้ากระทรวงวัฒนธรรมแห่ไปยังธนบุรี และกลับมายังท้องสนามหลวง

มีเครื่องบินโปรยข้าวตอกดอกไม้

ณ ท้องสนามหลวงจัดให้มีที่ประดิษฐานพระพุทธรูปจำลองจากพุทธมณฑล และสร้างปะรำพิธีสำหรับพุทธมามกะให้จุได้ประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน

เมื่อกระบวนแห่มาถึงปะรำพิธีแล้ว มีการให้ศีลและเจริญพระพุทธมนต์

สวดมนต์จบแล้ว มีการอ่านสาส์นของประมุขประเทศต่าง ๆ ทั้งฝ่ายสงฆ์และฝ่ายบ้านเมือง

๑๕. มีขบวนแห่ทางเรือในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม

๑๖. ในงานนี้ จะมีการให้ศีล และเจริญพระพุทธมนต์ทุกวัน นอกจากพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์แล้ว ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ ข้าราชการ นักศึกษา และนักเรียน ประชาชนจำนวน ๒,๕๐๐ คน จะได้สวดมนต์ตามกำหนดวันเวลาที่จะได้นัดหมายและ อาจจัดให้บุคคลเหล่านั้น สวดมนต์ โดยแบ่งจำนวนมารวมกันตามความเหมาะสม ในการนี้มีหนังสือสวดมนต์แจก

ในตอนกลางคืน มีการเวียนเทียน และจุดดอกไม้เพลิงเป็นพุทธบูชา

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสาทิส ผ่านชัยภูมิ ขัดทราย 09/07/2564

๑๗. ขอให้มีการพระราชทานอภัยโทษแก่นักโทษ

๑๘. ประกาศกฎหมายสงวนสัตว์ป่าเป็นอภัยทาน เพื่อให้สัตว์ทั้งหลายได้รับความคุ้มครอง ห้ามการฆ่าสัตว์ในป่าแห่งนั้น รวมทั้งห้ามฆ่าสัตว์หรือจับสัตว์น้ำในบริเวณวัดและหน้าวัด

๑๙. งดการฆ่าสัตว์ และงดการดื่มสุรา ในวันที่ ๑๒—๑๓—๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๐ รวม ๓ วัน

๒๐. หยุดราชการในวันที่ ๑๒—๑๓—๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๐ รวม ๓ วัน

ข. เกี่ยวกับวัตถุ

๑. บูรณะปูชนียสถานที่สำคัญ ๑๕ แห่ง คือ

๑) พระปฐมเจดีย์

๒) พระธาตุไชยา

๓) พระบรมธาตุ นครศรีธรรมราช

๔) พระพุทธบาท สระบุรี

๕) พระพุทธชินราช พิษณุโลก

๖) พระธาตุหริภุญชัย ลำพูน

๗) พระธาตุดอยสุเทพ เชียงใหม่

๘) พระธาตุพนม นครพนม

๙) พระธาตุเชิงชุม สกลนคร

๑๐) พระสมุทรเจดีย์ สมุทรปราการ

๑๑) พระบรมธาตุ (วัดพระปรางค์) อำเภอสวรรคโลก

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

จังหวัดสุโขทัย

๑๒) พระมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

๑๓) พระมงคลบพิตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๔) วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระนคร

๑๕) บรมบรรพต วัดสระเกศ พระนคร

๒. พุทธมณฑล

ให้ดำเนินการต่อไปตามกำลังเงิน

๓. เรื่องประกอบอื่น ๆ

๑) เปิดบริการสาธารณใหม่ ๆ ทั่วประเทศ เช่น เขื่อนกั้นน้ำ สะพาน ถนนหนทาง การไฟฟ้า การประปา โรงพยาบาล และโรงเรียน

ให้รวบรวมรายงานพิมพ์เป็นเอกสารที่ระลึก รวมกับรายงานการฉลองทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อแจกจ่ายด้วย

๒) ตลอดเวลาฉลอง ๗ วัน ควรจัดการคมนาคมให้ดีเป็นพิเศษ เช่น รถไฟ รถประจำทาง เรือประจำทาง และอื่น ๆ และควรพิจารณาในเรื่องการลดราคาค่าโดยสารครึ่งราคาด้วย

๓) ให้กรมการศาสนาเตรียมดอกไม้ธูปเทียน จำหน่ายแก่ประชาชนในราคาสมควร ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการฉวยโอกาสขึ้นราคา

<u>หมายเหตุ</u> ในส่วนภูมิภาคให้คณะกรมการจังหวัดและอำเภอพิจารณาเลือกสถานที่และดำเนินการโดยอนุโลม ในการนี้ จะได้รับทุนช่วยเหลือตามสมควร

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานรัฐภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดสร้างพิธีมณฑลและอุปกรณ์ในบริเวณงาน

หลวงวิเชียรแพทยาคม **ประธานกรรมการ**

คณะกรรมการฯ นี้มีหน้าที่จัดสร้างโรงพิธีมณฑล พร้อมทั้งออกแบบและก่อสร้าง จัดหาอุปกรณ์สำหรับพิธีสงฆ์ และของฆราวาส จำลองรูปพุทธมณฑลมาตั้งแสดงให้ประชาชนชม ณ บริเวณท้องสนามหลวง และดำเนินการสร้างบริเวณพุทธมณฑลให้ใกล้เคียงกับของจริงทุกประการ อาทิ เช่น สร้างถนน สวน สนาม โคมไฟ ฯ ล ฯ เป็นต้น

การจัดสร้างพิธีมณฑลและอุปกรณ์ในบริเวณงาน และผลการดำเนินงาน

๑. **ด้านเหนือ** ปลูกเป็นอาคารสำหรับแสดงพุทธประวัติ และกิจการทางพุทธศาสนา มีลักษณะโค้งไปตามส่วนโค้งของสนามหลวง ขนาดกว้าง ๑๑.๐๐ เมตร ยาว ๔๐๐.๐๐ เมตร หนึ่งหลัง และขนาดกว้าง ๑๑.๐๐ เมตร ยาว ๔๖.๐๐ เมตร ๒ หลัง รวม ๓ หลัง เป็นกว้าง ๑๑.๐๐ เมตร ยาว ๔๙๒.๐๐ เมตร ระหว่างที่ว่างตอนกลางจัดเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปจำลองแบบพุทธมณฑล ขนาดสูง ๓.๕๐ เมตร เพื่อแสดงให้ดูเป็นตัวอย่าง

๒. **ด้านใต้** ปลูกสร้างเป็นพลับพลาพิธีมณฑล สำหรับประกอบพิธีงานฉลอง มีลักษณะเป็นแบบทรงไทย ขนาดกว้าง ๖๔.๐๐ เมตร ยาว ๑๒๒.๐๐ เมตร จุคนได้ประมาณ ๗,๐๐๐ คน คือ แบ่งเป็นจุพระสงฆ์ ๒,๕๐๐ องค์ และคฤหัสถ์ ๔,๕๐๐ คน

พลับพลาพิธีและอาคารประกวดนี้ ได้เปิดประมูลปลูกสร้าง เป็นราคา ๒,๑๓๑,๐๐๐ บาท โดย บริษัท ประมวลก่อสร้าง จำกัด เป็นผู้รับเหมาทำการ.

คณะกรรมการจัดหาทุนในการก่อสร้างพระพุทธรูปและพุทธมณฑล

พลเอก เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ ประธานกรรมการ

คณะกรรมการ ฯ นี้ มีหน้าที่พิจารณาจัดหาเงินเพื่อใช้จ่ายในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ โดยมีหลักการดังนี้:—

๑. หาทุนจากพ่อค้าประชาชน

๒. ขายกระเบื้องและทองปิดพระพุทธรูป

๓. ขายที่ดินบริเวณก่อสร้างพุทธมณฑล

๔. รับบริจาคเป็นหิน ปูนซีเมนต์ ทราย สายไฟฟ้า และยางแอสฟัลต์ ที่มีผู้แจ้งความจำนงบริจาค

๕. พิจารณาหาทางเชิญชวนบริษัท, ห้าง, ร้าน, องค์การต่าง ๆ ให้ช่วยร่วมมือในงานนี้ ด้วยวิธีบริจาคเงินและสิ่งของ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

แถลงการณ์กระทรวงการคลัง

ตามที่รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย และในปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ เป็นปีที่ ๒๕ แห่งพุทธศตวรรษ ทางราชการจะได้จัดทำพิธีฉลองอย่างมโหฬารให้สมกับเป็นศาสนาประจำชาติ และจะได้จัดสร้างพุทธมณฑลขึ้นเป็นศูนย์กลางแห่งพระพุทธศาสนา และเป็นอนุสรณ์ของปีที่ ๒๕ แห่งพุทธศตวรรษ ฉะนั้น เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสร่วมบำเพ็ญกุศลโดยบริจาคเงินคราวละเล็กคราวละน้อยโดยไม่กระทบกระเทือนต่อภาวะการครองชีพ จึงได้จัดทำแสตมป์ ๒๕ พุทธศตวรรษขึ้น มีราคาดวงละ ๕ สตางค์ และกำหนดให้ปิดแสตมป์นี้ที่บุหรี่ทุกซองและทุกกระป๋องตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๔๙๙ เป็นต้นไป เงินที่ได้จากการบริจาคของท่านผู้สูบบุหรี่นี้ จะได้นำไปใช้ในการฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ก่อสร้างพระพุทธรูปและสร้างพุทธมณฑล แสตมป์ ๒๕ พุทธศตวรรษนี้ไม่ต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร จึงหวังว่า จะได้รับความร่วมมือร่วมใจในการบำเพ็ญกุศลครั้งนี้ จากบรรดา ท่านผู้สูบบุหรี่โดยทั่วกัน

(ลงชื่อ) ภ. บริภัณฑ์ยุทธกิจ

(พลเอก ภ. บริภัณฑ์ยุทธกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๙๙

ประกาศคณะกรรมการจัดหาทุน
ในการก่อสร้างพระพุทธรูปและพุทธมณฑล

ตามที่รัฐบาลได้จัดตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งโดยให้ชื่อว่า "คณะกรรมการจัดหาทุนในการก่อสร้างพระพุทธรูปและพุทธมณฑล" โดยมีข้าพเจ้าเป็นประธาน นั้น บัดนี้ปรากฏว่ามีบรรดาพ่อค้าประชาชนที่มีจิตศรัทธาร่วมการกุศลอันสำคัญนี้เป็นจำนวนมาก ยังไม่ทราบระเบียบการที่จะนำเงินบริจาคไปส่ง ณ ที่ใด จึงขอเรียนมาเพื่อทราบโดยทั่วกันว่า การบริจาคเงินขอให้นำส่งได้แก่เจ้าหน้าที่คลังของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ทุกแห่ง หรือที่สมุห์บัญชีอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ และที่ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง แล้วแต่ความสะดวกของท่านผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลาย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่จะออกใบเสร็จรับเงินไว้ให้เป็นหลักฐาน แล้วจะได้รวบรวมนำส่งไปยังกระทรวงการคลังเพื่อนำฝากไว้ยังธนาคารแห่งประเทศไทยต่อไป โอกาสนี้ ข้าพเจ้าขออัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลพิภพนี้ จงดลบรรดาลให้ท่านผู้มีจิตศรัทธาร่วมการกุศลอันสำคัญครั้งนี้ จงประสบแต่ความสุขความเจริญตลอดไป

(ลงนาม) พลเอก เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ

ประธานกรรมการ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

เชิญชวนร่วมบริจาคเงินบำเพ็ญกุศล
ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษและสร้างพุทธมณฑล

บัดนี้ พระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองมาถึง ๒๕๐๐ ปีแล้ว นับเป็นสิริสวัสดิมงคลอย่างยิ่ง รัฐบาลจะได้จัดงานฉลองอย่างมโหฬารและเริ่มสร้างพุทธมณฑลขึ้นเป็นอนุสรณ์ จึงขอเชิญชวนประชาชนชาวไทยร่วมกันบริจาคเงินเพื่อการกุศลในคราวนี้ กุศลผลบุญรายที่ได้บำเพ็ญในครั้งนี้ คงจะช่วยอำนวยให้ประเทศชาติที่รัก ของเรา เจริญรุ่งเรืองสถาพร ประชาชนชาวไทยจะมีความผาสุกสมบูรณ์สืบไป

รัฐบาลได้สร้างเสมาพระพุทธรูป และพระพุทธรูปสำหรับแจกสนองศรัทธาแก่ผู้บริจาค ซึ่งได้กระทำพิธีพุทธาภิเษกตามประเพณีแล้วที่วัดราชบพิธ เมื่อวันเสาร์ที่ ๕ มกราคม ศกนี้ และยังได้จัดพิมพ์ปฏิทินปี ๒๕๐๐ มีภาพพระพุทธเจ้าปางตรัสรู้แจกจ่ายชำร่วย เพื่อประดับบ้านเรือนเป็นสวัสดิมงคลอีกด้วย การบริจาคเงินจะส่งได้ที่กระทรวงทบวงกรม จังหวัด อำเภอและธนาคารต่าง ๆ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

กระทรวงการคลัง

เรื่อง เชิญชวนร่วมการกุศลในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ โดยช่วยกันบริจาคเงินรายได้ ๑ วัน

ท่านที่เคารพ.

เนื่องด้วยในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นปีที่พระพุทธศาสนาได้ดำรงมั่นคงมาบรรจบครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ นับแต่พุทธปรินิพพาน นับว่าเป็นมหามงคลสมัย อภิลักขิตกาลอันสำคัญ ที่พุทธศาสนิกชนผู้ยึดมั่นอยู่ในพระพุทธศาสนา จะต้องทำบุญกิริยาเป็นพิเศษ เพื่อแสดงความปีติปราโมทย์ในเหตุที่พระพุทธศาสนาได้ดำรงมั่นมาเป็นเวลานาน

โดยที่ชาติไทยเป็นชาติที่นับถือพระพุทธศาสนามาแต่บรรพกาล และได้รับผลอันยิ่งใหญ่ไพศาลจากการนับถือพระพุทธศาสนาเป็นเอนกอนันต์ ตลอดรัฐบาลของประเทศไทยทุกกาลสมัย ก็ได้ยกย่องนับถือพระพุทธศาสนาประจำชาติไทย เมื่อถึงอภิลักขิตสมัยเช่นนี้ รัฐบาลจึงได้ดำริจะให้มีการฉลองอย่างมโหฬารเป็นการพิเศษ เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้มีส่วนร่วมในการฉลองครั้งมโหฬารนี้ สมกับที่ทุก ๆ คนได้มีส่วนในการเป็นเจ้าของพระพุทธศาสนาร่วมกัน รัฐบาลจึงเห็นเป็นการสมควรที่จะบอกบุญเรี่ยไร ไปยังประชาชนชาวไทย ทุกรูป ทุกนาม ได้ช่วยกันบริจาคทรัพย์ เป็นพุทธบูชาตามกำลังศรัทธาของตน โดยเฉพาะข้าราชการ พนักงานตลอดจนพ่อค้าประชาชนตามห้างร้านบริษัท ฯลฯ ถ้าจะร่วมกันบริจาครายได้ของตนเป็นทานมัยกุศลเพื่อเป็นพุทธบูชาครั้งนี้คนละ ๑ วัน (ทั้งนี้จะส่งเงินเป็น ๓ งวดก็ได้) ก็จะได้ชื่อว่ามีส่วนร่วมในการกุศลวิธีอันเลิศอย่างอุกฤษฏ์ และทั้งจะได้ชื่อว่าเป็นการช่วยกันทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญวัฒนาถาวรยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ มีรายการย่อซึ่งคณะรัฐมนตรีรับหลักการแล้ว ดังต่อไปนี้ :—

๑) สร้างพระพุทธรูปสูง ๒๕๐๐ นิ้วฟุต พร้อมด้วยพุทธมณฑลซึ่งจะต้องสร้างเป็นขั้นเป็นตอนไป เพราะเกี่ยวกับเทฆนิคทางศิลปกรรมและวิศวกรรม อันเป็นเรื่องใหญ่

๒) จัดสร้างโบสถ์ที่พุทธคยา สำหรับพุทธศาสนิกชน ซึ่งจาริกจะได้ไปทำพุทธบูชา ที่พุทธคยานี้มีหลายประเทศได้ไปสร้างไว้แล้ว

๓) บวชพระ ๒๕๐๐ รูป ทั่วราชอาณาจักร

๔) มีมหรสพฉลองทั่วราชอาณาจักร

๕) เชิญผู้แทนนานาประเทศมาร่วมฉลอง

๖) ซ่อมแซมปูชนียสถานที่สำคัญ ๑๔ แห่ง

๗) เลี้ยงพระ ๒๕๐๐ รูป

๘) ในกรุงเทพ ฯ จะมีการแห่ทางบกและทางน้ำ และการปลุกเศกสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ณ บริเวณท้องสนามหลวง

ส่วนรายการละเอียดทางราชการก็จะได้ประกาศเพื่อทราบต่อไป

ระเบียบการรับบริจาค

๑. สำหรับ ข้าราชการ และลูกจ้างของรัฐบาล พนักงานเทศบาล และสุขาภิบาล ให้เจ้าหน้าที่คลังของแต่ละหน่วยเป็นผู้รับและรวบรวมนำส่ง

๒. สำหรับ พนักงานและเจ้าหน้าที่ในบริษัทและองค์การค้าของรัฐบาล ให้บริษัท และ องค์การค้า นั้น ๆ รวบรวม และ ส่งเจ้าหน้าที่คลังของกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัด เพื่อนำส่งต่อไป

๓. สำหรับ ประชาชน และบริษัทร้านค้าของเอกชน ขอได้โปรดส่งเงินที่เจ้าหน้าที่คลัง ของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ หรือที่สมุห์บัญชีอำเภอ หรือ กิ่งอำเภอ กับที่ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง แล้วแต่สถานที่ใดจะใกล้และสะดวกที่สุด เพื่อนำส่งต่อไปยังกระทรวงการคลัง

ดาวน์โหลดจาก ... โดย ... 09/07/2564

๔. การรับเงินบริจาค ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลผู้รับเงินออกใบเสร็จรับเงินตามแบบใบเสร็จทั่วไปให้ และให้แยกสมุดใบเสร็จไว้เล่มหนึ่งโดยเฉพาะ โดยเขียนไว้ที่หน้าปกว่า "ใบเสร็จรับเงินบริจาครายได้ ๑ วัน เพื่อสมทบทุนฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ"

การนำเงินที่ได้รับบริจาคส่งคลัง

๕. สำหรับ จังหวัดพระนครและธนบุรี ให้หน่วยราชการที่ได้รับเงินไว้นั้น นำส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย แล้วเขียนใบนำส่งเงินส่งกรมธนารักษ์ในประเภท "เงินฝากเงินบริจาครายได้ ๑ วัน"

๖. สำหรับส่วนภูมิภาค ให้หน่วยราชการที่ได้รับเงินไว้นั้นนำส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ในประเภทขายบิล เพื่อโอนไปขึ้นบัญชี "เงินฝากเงินบริจาครายได้ ๑ วัน" ทางกรุงเทพ ฯ

ใบนำส่งนี้ ให้แยกเก็บไว้ต่างหาก จากใบนำส่งเงินอื่น ๆ เพื่อสะดวกแก่การตรวจสอบ

๗. เมื่อคลังจังหวัด หรือคลังอำเภอ ได้รับขายบิลเพื่อไปขึ้น "บัญชีเงินฝากเงินบริจาครายได้ ๑ วัน" ตามข้อ ๖ แล้ว ให้แจ้งการโอนเงินไปยังกรมบัญชีกลางเดือนละครั้ง โดยไม่จำกัดจำนวนเงิน

๘. การนำเงินส่งคลังนั้น ในกรณีที่มีการนำเงินประเภทอื่นส่งคลัง ให้นำส่งเงินที่รับจากการบริจาครายได้ ๑ วันนั้น ส่งคลังในคราวเดียวกันด้วย แต่อย่างน้อยต้องไม่น้อยกว่าเดือนละ ๑ ครั้ง

ภ. บริภัณฑ์ยุทธกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการจัดหาทุน

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชื่นภู่ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการกำหนดพิธีกรรมและจัดรายการ

พลเอก หลวงสวัสดิสรยุทธ **ประธานกรรมการ**

โครงการและการดำเนินงาน

คณะกรรมการกำหนดพิธีกรรมและจัดรายการ มีหน้าที่กำหนดพิธีกรรมและจัดรายการงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เฉพาะงานที่จัดขึ้นในส่วนกลาง ระหว่างวันที่ ๑๒ ถึงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐ เพื่อให้งานได้ดำเนินไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งในด้านพิธีกรรม การมหรสพ การประกวด และการแสดงต่าง ๆ

ในด้านการดำเนินงาน คณะกรรมการกำหนดพิธีกรรมและจัดรายการ จะได้กราบถวายบังคมทูล อัญเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงประกอบพิธีเปิดงานและปิดงาน ทรงประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนา และทอดพระเนตรการประกวดและการแสดงต่าง ๆ เชิญนายกรัฐมนตรี, ประธานสภาผู้แทนราษฎร, ประธานศาลฎีกา, ผู้บัญชาการทหารบก, ผู้บัญชาการทหารเรือ, ผู้บัญชาการทหารอากาศ และประธานสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ เป็นประธานในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนา และอาราธนาสมเด็จพระสังฆราชเจ้า, สมเด็จสังฆนายก, ประธานสังฆสภา, ประธานคณะวินัยธร และคณะสงฆ์ ให้ศีลและประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนา ณ พิธีมณฑลสนามหลวง ทั้งได้มอบหมายให้คณะสงฆ์ พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ ยุวพุทธิกสมาคม ร่วมกันจัดรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับพิธีกรรมทางพุทธศาสนา และเชิญชวนข้าราชการ ประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ครู อาจารย์ สวดมนต์ เวียนเทียนและสดับพระธรรมเทศนาตามรายการประจำวันที่คณะกรรมการ ฯ จะได้กำหนดไว้

สำหรับกำหนดการต่าง ๆ ที่แน่นอน คณะกรรมการกำหนดพิธีกรรมและจัดรายการ จะได้จัดทำขึ้นเผยแพร่ต่อไป

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดขบวนแห่และตกแต่งสถานที่

พลเอก มังกร พรหมโยธี ประธานกรรมการ

---

๑. ประดับธงทิวและโคมไฟตามระยะทางที่ขบวนแห่ผ่าน คือ ถนนราชดำเนินนอก, ถนนราชดำเนินกลาง, ถนนราชดำเนินใน, ถนนสนามไชย, ถนนเจริญกรุง, ถนนตรีเพชร, ถนนประชาธิปก, ถนนจักรเพชร ตลอดงาน

๒. จัดสร้างซุ้มขึ้น ๕ แห่งตามระยะทางขบวนแห่ คือ:—

ที่ปลายถนนราชดำเนินนอกตอนหน้าวังปารุสกวัน

ที่ถนนราชดำเนินในตอนนางธรณีบีบมวยผม

ที่ถนนราชดำเนินในตอนหน้ากรมอัยการ

ที่ถนนตรีเพชรตอนโรงเรียนสวนกุหลาบ

ที่จังหวัดธนบุรีตอนระหว่างวงเวียนเล็กกับวงเวียนใหญ่

๓. ประดับโคมไฟและตกแต่งสะพานมัฆวาฬ, สะพานผ่านฟ้าลีลาศ, สะพานผ่านพิภพลีลา, สะพานมอญ, สะพานพระพุทธยอดฟ้า และสะพานเฉลิมรัฐ ตลอดงาน

๔. จัดขบวนแห่รถยนต์ ตกแต่งเป็นภาพแสดงถึงพุทธประวัติปางต่าง ๆ ด้วยความร่วมมือของกระทรวงทบวงกรม บริษัทห้างร้านต่าง ๆ ส่งเข้าร่วมขบวน เริ่มต้นขบวนจากถนนราชดำเนินนอกมาตามถนนดังกล่าวในข้อ ๑. ขบวนสุดที่วงเวียนใหญ่ธนบุรี แล้วเลี้ยวกลับเข้าสู่บริเวณท้องสนามหลวง

๕. กำหนดการตามโครงการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. ๒๕๐๐ ข้อ ๑๔. กำหนดให้วันวิสาขบูชาที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ในตอนบ่ายจัดให้มีขบวนรถยนต์ตกแต่งด้วยภาพแสดงพระพุทธประวัติปางต่าง ๆ คณะกรรมการนี้ยังมิได้กำหนดเวลา และวิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดขบวนได้แน่นอน ผู้ประสงค์ทราบรายละเอียดโปรดดูในกำหนดการประจำวัน.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

เชิญชวน
ให้ตกแต่งรถยนตร์เข้าร่วมขบวนแห่ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ตามที่ ทางราชการได้กำหนดให้มีพิธีการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ขึ้น ณ บริเวณท้องสนามหลวง ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ และได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นหลายฝ่ายเพื่อร่วมดำเนินการนั้น คณะกรรมการจัดขบวนแห่และตกแต่งสถานที่ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ชักชวนตกแต่งรถยนตร์ จัด เป็นขบวนแห่เข้าร่วมพิธีนี้ ในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ โดยจัดขบวนเริ่มต้น ที่หน้ากระทรวงวัฒนธรรม (สนามเสือป่า) แล้วออกเดินทางไปตามถนนราชดำเนินนอก, ถนนราชดำเนินกลาง, ถนนราชดำเนินใน, ถนนสนามไชย เลี้ยวซ้ายไปตามถนนเจริญกรุง เลี้ยวขวาไปตามถนนตีทอง, ถนนตรีเพชร ข้ามสะพานปฐมบรมราชานุสรณ์ ไปตามถนนประชาธิปกถึงวงเวียนใหญ่ เลี้ยวอ้อมวงเวียนใหญ่ กลับสู่ทางเดิม ข้ามสะพานปฐมบรมราชานุสรณ์ เลี้ยวซ้ายไปตามถนนจักรเพชร ถึงสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง เลี้ยวขวาไปตามถนนสนามไชย จนถึงสนามหลวง จอดให้ประชาชนชมที่ตรงข้ามศาลแพ่ง

คณะกรรมการ จัด ขบวนแห่ และ ตกแต่งสถานที่ จึง เชิญชวน บรรดา ท่าน พุทธศาสนิกชนทั้งหลายได้ตกแต่งรถยนตร์ โดย แสดง ถึงพุทธประวัติ ปางต่าง ๆ ส่ง เข้าร่วมขบวนแห่ในครั้งนี้ด้วย เพื่อเป็นการเทอดทูนและระลึกถึงพระบวรพุทธศาสนาอันเป็นที่เคารพสักการะบูชาของปวงชนชาวไทยสืบไป อนึ่ง รถที่ตกแต่งเข้าร่วมขบวนแห่ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ครั้งนี้ คณะกรรมการ ฯ จะได้พิจารณาประกวดการตกแต่ง โดยจัดรางวัลมอบให้แก่เจ้าของรถที่ชนะการประกวด และมอบของชำร่วยให้แก่เจ้าของรถที่ตกแต่งรถเข้าร่วมขบวนทุกคัน ไว้เพื่อเป็นที่ระลึกในงานครั้งนี้ด้วย

ฉะนั้น ผู้ประสงค์จะตกแต่งรถยนตร์ส่งเข้าร่วมขบวนแห่ ให้แสดงความจำนงและติดต่อสอบถามระเบียบการได้ จากเจ้าหน้าที่กองกลาง เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ ทุกวันเวลาราชการ.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย ย่านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดขบวนแห่ทางเรือ

พลเรือโท เสนาะ รักธรรม **ประธานกรรมการ**

งานนี้กำหนดวันแน่นอนที่จะจัดขบวนแห่ทางเรือ ในวันอังคารที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๐ โดยจัดขึ้นเป็น ๒ งานติดต่อกันในวันเดียว คือ

๑. งานพุทธพยุหยาตราทางชลมารค (เวลากลางวัน)

๒. งานพุทธประทีปบูชา (เวลากลางคืน)

งานพุทธพยุหยาตราทางชลมารค เป็นงานแห่ทางเรือ โดยจัดเรือพระราชพิธีพร้อมสรรพด้วยพลฝีพายพนักงานเห่ และพนักงานเครื่องสูงตามพระราชประเพณี ประดิษฐาน พระพุทธ ๑ พระธรรม ๑ พระสงฆ์ ๑ ทำการแห่เป็นพยุหยาตราจากจังหวัดนนทบุรี ล่องตามลำน้ำเจ้าพระยาลงมาจนถึงท่าราชวรดิตถ์ แล้วหยุดพักขบวนทอดเสมอเรือลำซึ่งประดิษฐานพระรัตนตรัยทั้ง ๓ ลำไว้หน้าท่าราชวรดิตถ์ และถ้าสามารถจัดได้ จะได้ห้อมล้อมไว้ด้วยเรือรูปสัตว์ที่เข้าขบวนแห่นั้นไว้รอบนอกอีกชั้นหนึ่งเป็นพระเกียรติ

กำหนดเคลื่อนขบวนจะตั้งต้นภายหลังเวลาน้ำขึ้นเต็มที่แล้ว และเริ่มไหลลงอ่อน ๆ ทั้งต้องเป็นเวลากลางวันตามที่กำหนดไว้ด้วย ได้คำนวณเวลาน้ำขึ้นเต็มที่ ณ จังหวัดนนทบุรีแล้วปรากฏว่าน้ำขึ้นเต็มที่เวลาประมาณ ๑๖.๓๐ น. ฉะนั้น จึงกำหนดเคลื่อนขบวนแห่เริ่มต้นเป็นเวลา ๑๗.๐๐ น. เพื่อสะดวกแก่ประชาชนจะได้เตรียมตัวดูขบวนแห่ทางเรือได้ชัดเจนทั้งสองฝั่งแม่น้ำ

การกำหนดตั้งต้นแห่จากหน้าจังหวัดนนทบุรีนี้ อาจไม่สะดวก และไม่เหมาะสมแก่การจัดขบวนเรือก็ได้ ต้องแล้วแต่การฝึกซ้อมทดลองดูเพื่อความเหมาะสมทั้งเวลาและการจัดขบวนเรือ ฉะนั้น อาจจะเปลี่ยนเขตเริ่มต้นเป็นใต้สะพานพระราม ๖ หรือหน้าท่าวาสุกรีก็ได้ แต่อย่างไรก็ดี ขบวนจะสิ้นสุดเขตทางใต้เพียงท่าราชวรดิตถ์เป็นการแน่นอน ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเขตเริ่มต้นจากจังหวัดนนทบุรี จะได้ประกาศให้ประชาชน

ทราบล่วงหน้า ทั้งจะแจ้งให้คณะกรรมการประชาสัมพันธ์และพิมพ์เอกสารทราบล่วงหน้า เพื่อได้มีเวลาดำเนินการจัดพิมพ์กำหนดการประจำวันเผยแพร่ให้ประชาชนทราบทันตามความประสงค์

งานพุทธประทีปบูชา ในตอนค่ำวันนั้น เชิญชวนให้ประชาชนที่ตั้งเคหสถานบ้านเรือนอยู่ชายน้ำทั้งสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตลอดจนเรือรยหลวง ให้ตกแต่งไฟสีต่าง ๆ นอกจากนี้จะเชิญชวนให้ประชาชนเจ้าของเรือ ตกแต่งเรือยนต์ เรือกลไฟ (ขนาดไม่ใหญ่นักซึ่งใช้เดินในลำน้ำ) เรือแจวพาย ประดับด้วยไฟสีต่าง ๆ และดอกไม้สด พร้อมด้วยมโหรีกระจับปี่สีซอ มาทำทักษิณาวัตรอย่างมีระเบียบ เพื่อแสดงความเคารพสักการะแด่พระรัตนตรัยเป็นพุทธบูชา โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ เรือตรวจของเจ้าพนักงานตรวจท่ากรมเจ้าท่า ระวังรักษาให้ความสะดวกในการจราจรทางเรือ ครั้นได้เวลา ๒๑.๐๐ น. ซึ่งเป็นเวลาน้ำขึ้นเต็มที่ในเวลากลางคืน วันเพ็ญ เดือน ๖ จะได้กราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถให้ทรงลอยกระทงด้วยดอกไม้ธูปเทียนเป็นพุทธบูชา พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป (หรือ ๒๕ รูป) เจริญชัยมงคลคาถา บรรดารัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อยตลอดจนประชาชนทั่วไป จะได้ถือโอกาสโดยเสด็จทำพิธีลอยกระทงเป็นพุทธบูชาด้วยความพร้อมเพรียงกัน ในขณะนี้จะได้จุดดอกไม้เพลิงในท้องน้ำ ณ บริเวณงานในความควบคุมของเจ้าหน้าที่โดยมีระเบียบเรียบร้อยตามสมควร ทั้งนี้เพื่อเป็นพุทธบูชา ครั้นได้เวลาอันสมควรแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินกลับเป็นเสร็จงานในหน้าที่ของคณะกรรมการจัดขบวนแห่ทางเรือ.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการสร้างวัดที่พุทธคยา

พลเอก หลวงสวัสดิสรยุทธ **ประธานกรรมการ**

การก่อสร้างอาคาร และ ส่วนประกอบอย่างอื่นที่จะสร้างให้เสร็จ ภายใน ปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ ดังนี้

๑. พระอุโบสถ ๑ หลัง (รูปลักษณะและขนาดแบบเดียวกับพระอุโบสถวัดเบญจมบพิตร)

๒. ที่พักผู้จาริกแสวงบุญ ๑๐ ห้อง ๑ หลัง (เป็นอาคารแถวยาวชั้นเดียว)

๓. กุฏิสงฆ์แถว ๑๐ ห้อง ๑ หลัง (เป็นอาคารแถวยาวชั้นเดียว)

๔. รั้วเหล็กด้านหน้าและด้านข้างยาว ๓๘๖.๒๕ เมตร

๕. รั้วลวดหนามด้านหลังยาว ๒๖๗ เมตร

๖. หอระฆังทรงไทย ๑ หอ

๗. ทำชานปูนหินพื้นเมืองหน้าพระอุโบสถ

๘. ไฟฟ้า และแสงสว่าง

๙. ประปา

๑๐. เครื่องสุขภัณฑ์ และเครื่องตกแต่ง

การก่อสร้าง อาคาร และ ส่วนประกอบ อย่างอื่น ที่จะต้อง จัดสร้าง ต่อจาก ปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ ดังนี้

๑. วิหารคต หรือศาลาราย

๒. ชานภายในวิหารคตปูหินพื้นเมือง

๓. กุฏิเจ้าอาวาสชั้นเดียว ๑ หลัง

๔. สถานศึกษา ๑ หลัง

๕. กุฏิสงฆ์ชั้นเดียว ๓ หลัง

๖. ศาลาการเปรียญชั้นเดียว ๑ หลัง

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๗. ห้องสมุดชั้นเดียว ๑ หลัง

๘. ไฟฟ้า และแสงสว่าง

๙. ประปา

๑๐. ถนนคอนกรีต

๑๑. วิปัสสนาสถาน ๑ หลัง

๑๒. ศาลา ๒ หลัง และ ฌาปนสถาน ๑ ที่

การดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการสร้างวัดที่พุทธคยา ซึ่งมีพันเอก หลวงบุรกรรมโกวิท เป็นหัวหน้า พร้อมด้วยอธิบดีกรมการศาสนา อธิบดีกรมโยธาธิการ หัวหน้ากองแบบแผน กรมโยธาเทศบาล ได้เดินทางไปสำรวจพื้นที่ สืบเรื่องวัสดุก่อสร้าง และช่างก่อสร้าง ก่อนที่จะดำเนินงานก่อสร้างวัดต่อไป

คณะกรรมการที่เดินทางไปสำรวจพื้นที่ ได้ออกเดินทางไปถึงเมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดีย เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๔๙๙ และถึงเมืองคยา รัฐพิหาร เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๔๙๙ ต่อจากนั้นได้โดยสารรถยนต์ ไปยังตำบลพุทธคยาได้พบกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลอินเดีย เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลอินเดียได้พาคณะกรรมการ ฯ ไปดูที่ดินสำหรับจะสร้างวัดไทยขึ้นที่นั่น คณะกรรมการ ฯ ได้ขอขยายที่ดินจาก ๗ ไร่ เป็น ๑๕ ไร่ แต่ได้รับตอบว่าขณะนี้ได้ขยายให้เป็น ๙ ไร่เศษแล้ว ซึ่งมากกว่าได้แบ่งให้แก่ประเทศอื่น ๆ ที่ดินแปลงนี้อยู่บนเนินไม่มีต้นไม้หรืออาคารอื่นใด และอยู่ใกล้กับพระเจดีย์พุทธคยา ทราบว่ารัฐบาลอินเดียจะได้ตัดถนนใหญ่เข้าไปยังที่ดินนี้โดยจะออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น ในตอนบ่ายได้พบกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างของรัฐบาลอินเดียประจำ ณ ที่นั้น ได้สอบถามถึงวัสดุก่อสร้าง เช่น อิฐ ปูนขาว ทราย ไม้ และค่าแรงช่างฝีมือ วัสดุก่อสร้างเหล่านี้พร้อมที่จะหาซื้อได้ในท้องที่นั้น แต่ซีเมนต์และเหล็ก ๒

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC

อย่างนี้ จำเป็นจะต้องขออนุญาตจากรัฐบาลอินเดียเสียก่อนจึงจะซื้อที่นั้นได้ เพราะรัฐบาลอินเดียควบคุม สำหรับไม้สักทำประตูหน้าต่างและกระเบื้องมุงหลังคาพระอุโบสถเท่านั้นจะต้องนำไปจากกรุงเทพ ฯ ส่วนกระเบื้องมุงหลังคาสำหรับอาคารอื่นใช้ของพื้นเมืองได้ ค่าแรงช่างก่อสร้างที่นั่นถูกกว่ากรุงเทพ ฯ ราวหนึ่งในสาม จึงเห็นควรใช้ช่างในท้องที่นั้น คณะกรรมการที่ไปสำรวจพื้นที่กลับถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๔๙๙

การประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้าง คณะกรรมการ ฯ เห็นร่วมกันว่าควรประกาศประกวดราคาจ้างช่างที่ประเทศอินเดีย ให้รับเหมาทำการก่อสร้างทั้งหมด โดยขอให้สถานเอกอัครทูตไทย และสถานกงสุลไทย ช่วยประกาศและเปิดซองประกวดราคา

ขณะนี้คณะกรรมการได้ทำประมาณการไปยื่นต่อประธานคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษเพื่อขออนุมัติเงินค่าก่อสร้าง เมื่อได้เงินงวดแรกแล้วจะได้ดำเนินการขอให้ทางสถานเอกอัครราชทูตไทยในประเทศอินเดีย ประกาศประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างต่อไป

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้ติดต่อกับกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอให้สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศอินเดีย ช่วยเหลือติดต่อกับรัฐบาลอินเดีย ขอร้องให้รีบตัดถนนเข้าสู่ที่ดินที่จะทำการก่อสร้างวัด ประกาศประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างวัด ขออนุญาตซื้อซีเมนต์และเหล็กซึ่งรัฐบาลอินเดียควบคุมอยู่ ขอให้รัฐบาลอินเดียยกเว้นภาษีขาเข้า เกี่ยวกับเครื่องก่อสร้างที่จะนำไปจากประเทศไทย.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชื่อ ... 0970772564

คณะกรรมการประวัติศาสตร์ชาติไทย

พลเอก มังกร พรหมโยธี ประธานกรรมการ

กรรมการคณะนี้มีหน้าที่รวบรวมเอกสารและจัดการสลักภาพหินอ่อนประดับพระพุทธรูป ณ พุทธมณฑล และปั้นภาพร่างหล่อด้วยปูนพลาสเตอร์แสดงในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ณ ท้องสนามหลวง

โครงการของคณะกรรมการนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

โครงการตอนแรก กรรมการคณะนี้จะได้จัดรวบรวมเอกสารประวัติศาสตร์ชาติไทยโดยถือหลักเกณฑ์ในการจัดเรื่องว่า ในสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีเหตุการณ์อันเกี่ยวแก่การสงคราม การเศรษฐกิจ การปกครอง การค้า และวัฒนธรรม (รวมศาสนาด้วย) และบุคคลที่จะพึงนำมารวมในเหตุการณ์นั้น จะต้องเลือกเฟ้นเฉพาะผู้มีเกียรติคุณเด่นชัดจริง ๆ การแบ่งประวัติศาสตร์นั้นแบ่งออกเป็น ๒ ยุคใหญ่ คือ ยุคประวัติศาสตร์ชาติไทยตั้งแต่สมัยพุทธกาลมาจนถึงเมื่อชาติไทยเคลื่อนย้ายไปในที่ต่าง ๆ ก่อนจะลงมาสู่เขตอาณาจักรไทยปัจจุบันนี้เป็นยุคหนึ่ง อีกยุคหนึ่งเป็นประวัติของชาติไทยเคลื่อนย้ายลงมาสู่เขตที่เป็นประเทศไทยปัจจุบัน คือหมายถึงชาวไทยสมัยโยนกเชียงแสนที่มาตั้งอาณาจักรอยู่ที่กิ่งอำเภอเชียงแสนขณะนี้เมื่อ พ.ศ. ๑๔๐๐ เป็นต้นมาถึง พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นยุคที่สอง

ในการจัดเรื่อง คณะกรรมการได้มีมติแบ่งเป็นตอน ๆ ได้ ๕๐ ตอน เพื่อจะได้ทำเป็นภาพขึ้น ๕๐ ภาพ โดยมอบให้นายรอง ศยามานนท์ พิจารณาบันทึกทำเป็นเรื่องให้นายจิตร บัวบุศย์ ร่างเป็นภาพเขียนขึ้นก่อนแล้วจึงปั้นขึ้นมา ในชั้นแรกนี้เป็นเพียงปั้นเป็นภาพร่าง ขนาดกว้าง ๓๕ เซนติเมตร ยาว ๔๐ เซนติเมตร หล่อด้วยปูนพลาสเตอร์ก่อน เพราะขนาดแน่นอนของภาพต้องรอให้การออกแบบฐานพุทธรูปพุทธมณฑลเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงจะเริ่มลงมือได้

ดาวน์โหลดจากคลัง TUDC ...

ฉะนั้น ผลของการดำเนินงานในตอนแรกนี้ คณะกรรมการสาขาประวัติศาสตร์ชาติไทยคงดำเนินงานรวบรวมเอกสารขั้นเตรียมงานได้ และร่างภาพปั้นนูนประวัติศาสตร์ชาติไทยสำเร็จตามโครงการตอนแรก

โครงการตอนที่ ๒ เป็นโครงการขั้นทำจริง กรรมการคณะนี้จะต้องขยายภาพปั้นนูนที่ร่างไว้เป็นภาพปั้นนูนขนาดใหญ่ เท่าแบบที่จะประดิษฐ์ที่ฐานพุทธรูปที่พุทธมณฑล เมื่อปั้นและหล่อด้วยพล๊าสเตอร์เสร็จแล้วจะได้นำมาเป็นแบบสลักหินอ่อนต่อไป และ เมื่อนำหินอ่อนที่สลักแล้วนี้ ประดิษฐ์ที่ฐานพระพุทธรูปพุทธมณฑล ตามที่ กำหนดไว้แล้วเป็นอันเสร็จโครงการของคณะกรรมการสาขานี้

โครงการดำเนินงาน

๑. **โครงการก่อสร้าง** คณะกรรมการนี้ได้งบประมาณการก่อสร้างศาลาแสดงภาพปั้นประวัติศาสตร์ชาติไทย ๑ หลัง มีขนาดกว้าง ๘.๐๐ เมตร ยาว ๓๓.๐๐ เมตร ลักษณะเป็นศาลาแบบไทย รูปทรงเป็นแบบเดียวกับศาลาต่าง ๆ ที่สร้างในงานพิธีฉลอง ณ ท้องสนามหลวง สร้างตรงแนวเดียวกับศาลาของสาขาพิพิธภัณฑ์พุทธศาสนา ตรงกลางศาลากั้นเป็นฝา ๒ ด้าน ตอนกลางศาลาทำเป็นที่รับแขกและเป็นที่พักของคณะกรรมการกับเป็นที่พักของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลศาลานี้ด้วย

๒. **การแสดงประวัติศาสตร์ชาติไทย** คณะกรรมการ จะได้ ทำ ภาพประวัติศาสตร์ชาติไทยที่ได้ปั้นร่างขึ้นสำเร็จแล้ว ประดับที่ฝา ๒ ด้านของศาลาตลอดไปตามความยาวด้านซ้ายขวา และจะได้จัดให้มีคำอธิบายภาพเป็นตอน ๆ ตามที่คณะกรรมการได้ตกลงไว้ โดยเรียงลำดับจากซ้ายไปขวา เริ่มด้วยประวัติศาสตร์ชาติไทยตอนเมื่อสมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน มีเรื่องและเหตุการณ์เป็นตอน ๆ ดังนี้

๑. ชาวไทยสมัยต้นพุทธกาล กระจายกันอยู่ทางตอนใต้ของแม่น้ำแยงซี

๒. ไทยน่านเจ้า

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๓. ไทยเชียงแสน

๔. แสดงอาณาจักรสุโขทัย

๕. การปกครองของพระเจ้ารามคำแหง

๖. การประดิษฐ์อักษรไทย

๗. ความเป็นอยู่สมัยกรุงสุโขทัย และ การหัตถกรรม

๘. ศิลปสมัยสุโขทัย

๙. ประดิษฐานลัทธิลังกาวงศ์

๑๐. สร้างกรุงศรีอยุธยา

๑๑. กรุงศรีอยุธยาขยายอาณาเขต

๑๒. การปรับปรุงทางกฎหมาย

๑๓. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถจัดการปกครอง

๑๔. การปกครองหัวเมืองฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้กับรอบพระนคร

๑๕. แผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ชาวโปรตุเกศมาถึง

๑๖. พระศรีสุริโยทัยทรงออกรบ

๑๗. สมเด็จพระนเรศวรมหาราชประกาศอิสรภาพ

๑๘. ยุทธหัตถีของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

๑๙. การปกครองชาวต่างประเทศที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร
(กรมท่าซ้าย กรมท่าขวา นายอำเภอ)

๒๐. การปกครองทางศาสนาในสมัยกรุงศรีอยุธยา

๒๑. การเจริญทางพระราชไมตรีกับฝรั่งเศส

๒๒. สรุปการค้าสำเภา กรมพระคลังสินค้า

๒๓. ความรุ่งเรืองของวรรณคดีไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา

๒๔. ส่งสมณทูตไปลังกา

๒๕. การกู้อิสรภาพเพื่อรวมอาณาจักรไทยให้เป็นปึกแผ่นสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี

๒๖. อาณาเขตของไทยสมัยกรุงธนบุรี

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๒๗. การสร้างกรุงรัตนโกสินทร์

๒๘. การสังคายนาพระไตรปิฎก

๒๙. การชำระกฎหมาย (ตราสามดวง)

๓๐. ท้าวเทพสตรี และ ท้าวศรีสุนทร ป้องกันเมืองถลาง

๓๑. การบำรุงกวี และ ละครรำ

๓๒. การศึกษาในแผ่นดินพระนั่งเกล้า ฯ (วัดโพธิ)

๓๓. การเตรียมปรับปรุงการปกครองเพื่อให้เข้ากับวัฒนธรรมตะวันตกที่แทรกซึมเข้ามา

๓๔. การทำสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีกับประเทศตะวันตกในรัชกาลที่ ๔

๓๕. การปรับปรุงการปกครองของประเทศ — สภาองคมนตรี, เสนาบดีสภา และ จัดการปกครองเป็นกระทรวง

๓๖. จัดการปกครองส่วนภูมิภาค ตั้งมณฑลเทศาภิบาล และจังหวัด

๓๗. การปรับปรุงการศาล

๓๘. การจัดการศึกษา

๓๙. การปรับปรุงภาษีอากร

๔๐. จัดการคมนาคม

๔๑. กรมตำรวจ

๔๒. การทหาร

๔๓. การชลประทาน และ การทำนา

๔๔. การเสียดินแดน

๔๕. การเลิกทาส

๔๖. ไทยมีฐานะเท่าเทียมกับประเทศสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง

๔๗. การส่งเสริมความรักชาติ ตั้งกองเสือป่า และลูกเสือ

๔๘. ชาวไทยได้รับการศึกษาโดยถ้วนหน้า (พ.ร.บ. ประถมศึกษา)

๔๙. การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พระราชทานรัฐธรรมนูญ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๕๐. การปรับปรุงกระทรวง ทบวงกรม แบ่งประเทศออกเป็นจังหวัด ยุบมณฑล

๓. **การแสดงแผนที่ประกอบประวัติศาสตร์ชาติไทย** คณะกรรมการจะได้สร้างแผนที่ขนาดกว้างประมาณ ๒.๖๐ เมตร สูง ๓.๐๐ เมตร ติดตรงด้านสกัดของศาลา ๒ ด้าน แผ่นหนึ่งแสดงอาณาเขตที่อยู่ของชนชาติไทยก่อนที่จะเคลื่อนย้ายมาสู่อาณาเขตประเทศไทยปัจจุบัน คือเมื่อสมัยพุทธกาลมาจนถึงสมัย พ.ศ. ๑๔๐๐

อีกแผ่นหนึ่ง แสดงอาณาเขตที่ชนชาติไทย ได้เคลื่อนย้ายลงมาอยู่ในอาณาเขตที่เป็นประเทศไทยปัจจุบัน เริ่มเมื่อ พ.ศ. ๑๔๐๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้

การแสดงแผนที่ ๒ แผ่นนี้จะแสดงอาณาเขตที่สำคัญ ๆ ของชนชาติไทย เพื่อให้ เป็นการง่าย แก่ประชาชน และ ชาวต่างประเทศ ได้ เข้าใจ ในการ ที่จะดู ภาพประวัติศาสตร์ชาติไทยได้ โดยสะดวกยิ่งขึ้น

๔. **การให้ความสะดวกแก่ประชาชนและแขกต่างประเทศ** คณะกรรมการนี้จะได้จัดเจ้าหน้าที่ หรือ กรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ให้ความสะดวกแก่ประชาชน หรือแขกต่างประเทศที่สนใจในประวัติศาสตร์ชาติไทยได้ซักถามข้อข้องใจต่าง ๆ เกี่ยวแก่ประวัติศาสตร์ชาติไทย คือ เวลาเช้าตั้งแต่ ๙.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น. เวลาหนึ่ง และตอนบ่ายตั้งแต่ ๑๔.๐๐ น. ถึง ๑๗.๐๐ น. ตอนกลางคืนตั้งแต่ ๒๐.๐๐ น. ถึง ๒๓.๐๐ น. ตลอดเวลา เปิดงานการฉลอง ณ ที่ทำการภายในศาลาของคณะกรรมการสาขานี้ทุกวัน.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา

ม.ล. ปิ่น มาลากุล · **ประธานกรรมการ**

คณะกรรมการ ฯ นี้ มีหน้าที่รวบรวมพระพุทธรูป สิ่งของและวัตถุเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ทุกสมัย เพื่อนำออกตั้งแสดงให้ประชาชนชม ณ บริเวณพิธีมณฑล ท้องสนามหลวง การแสดงพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา แบ่งออกได้เป็น ๘ ประเภท คือ :—

๑. พระพุทธรูปสมัยต่าง ๆ

๒. พัดยศ

๓. เครื่องยศ เครื่องบริขาร และศาสนภัณฑ์

๔. ศาสนภัณฑ์เครื่องมุกต์

๕. พระพิมพ์

๖. ตู้ หีบ และตัวอย่างพระไตรปิฎก (ใบลาน)

๗. รูปสถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

๘. รูปสถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนาในต่างประเทศ

นิมิตฺตํ สาธุรูปานํ กตญฺญูกตเวทิตา

กตัญญูรู้คุณท่าน แล้วคิดอ่านทำตอบแทน
ให้โลกทั่วด้าวแดน ได้รู้แจ้งทุกแห่งหน
ข้อนั้นเป็นเครื่องหมาย ดังแผ่นป้ายประกาศคน
ให้ปวงประชาชน รู้ทั่วหน้าว่าคนดี ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดการประกวดและการแสดงต่าง ๆ

ม.ล. ปิ่น มาลากุล **ประธานกรรมการ**

ด้วยคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ มีความเห็นว่าในอภิลักขิตกาลงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ สมควรที่จะจัดให้มีการแสดงและการประกวดต่าง ๆ ขึ้น จึงได้จัดให้มีการแสดงและการประกวด โดยแบ่งงานเป็น ๒ หมวด คือ ก. หมวดการแสดง ข. หมวดการประกวด คณะกรรมการขอเชิญบรรดาพุทธศาสนิกชนเข้าร่วมการแสดงและการประกวด ตามระเบียบต่อไปนี้

ก. หมวดการแสดง

การแสดงของหมวดนี้ เป็นการแสดงสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา นอกเหนือไปจากการแสดงพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา ซึ่งมีคณะกรรมการจัดพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนาจัดอยู่ส่วนหนึ่งแล้ว แบ่งออกเป็น ๑๕ ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้งองค์การทางพระพุทธศาสนาทั่วโลก

ประเภทที่ ๒ หุ่น หรือ ภาพปูชนียสถานสำคัญในประเทศไทย

ประเภทที่ ๓ ภาพถ่ายทางพระพุทธศาสนา

ประเภทที่ ๔ กิจกรรมเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

ก. การปกครอง

ข. การศึกษา

ค. การเผยแผ่

ง. การสาธารณูปการ

ประเภทที่ ๕ กิจการของ องค์การ และสมาคม ทางพระพุทธศาสนา ในประเทศไทย

ประเภทที่ ๖ กิจการของมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา

ประเภทที่ ๗ แผนผังการสร้างวัดไทย

ประเภทที่ ๘ แบบก่อสร้างต่าง ๆ

ก. อุโบสถ

ข. ศาลาการเปรียญ

ค. กุฏิ

ง. เจดีย์

จ. หอระฆัง

ประเภทที่ ๙ ธรรมาศน์เทศน์

ประเภทที่ ๑๐ หนังสือต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา

ก. พระไตรปิฎก ฉบับบาลี

ข. อรรถกถาและปกรณ์พิเศษ ภาษาบาลี

ค. พระไตรปิฎก ฉบับต่างประเทศทั้งบาลีและแปล

ง. อรรถกถา ฉบับต่างประเทศ

จ. หนังสือที่เป็นหลักสูตรการศึกษา บาลีและนักธรรมทุกชั้น

ฉ. หนังสือแบบประกอบบาลี และนักธรรมทุกชั้น

ช. หนังสืออื่น ๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

ซ. พระไตรปิฎกเทศนาฉบับหลวง

ฌ. พระไตรปิฎกภาษาไทย

ญ. สิ่งพิมพ์ที่ใช้ในกิจการคณะสงฆ์

ประเภทที่ ๑๑ เครื่องบวช และสมณบริขาร

ประเภทที่ ๑๒ แบบไตรจีวร

ประเภทที่ ๑๓ เครื่องบูชาที่ใช้ในราชพิธี

ประเภทที่ ๑๔ ธูปเทียนแพ

ประเภทที่ ๑๕ กระทงดอกไม้

ดาวน์โหลดจาก... 09/07/2564

ในการจัดการแสดงดังกล่าวนี้ คณะกรรมการจะได้ขอความร่วมมือหน่วยราชการองค์การและเอกชน จัดสิ่งของนำมาตั้งแสดงให้ประชาชนชม ณ ปะรำการแสดงในบริเวณท้องสนามหลวง ระหว่างวันที่ ๑๒ ถึง วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐ เพื่อประชาชนจะได้เห็นของจริง ประดับความรู้ในการค้นคว้าและศึกษาต่อไป

ข. หมวดการประกวด

การประกวดแบ่งออกเป็น ๘ ประเภท คือ

ประเภทที่ ๑ การประกวดพระพุทธรูปบูชา

ประเภทที่ ๒ การประกวดรูปปั้นและรูปสลักเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

ประเภทที่ ๓ การประกวดภาพเขียนพุทธประวัติ

ประเภทที่ ๔ การประกวดภาพถ่ายเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

ประเภทที่ ๕ การประกวดบทประพันธ์

ประเภทที่ ๖ การประกวดโต๊ะหมู่ที่บูชาลายทอง

ประเภทที่ ๗ การประกวดพฤกษชาติที่ใช้บูชาพระ

ประเภทที่ ๘ การประกวดการจัดดอกไม้

หลักเกณฑ์ทั่วไป

๑. องค์การ คณะบุคคล และเอกชนมีสิทธิ์เข้าร่วมการประกวด ผู้เข้าประกวดจะต้องแจ้งนาม ตำบลที่อยู่ ประเภทและหน่วยที่เข้าประกวดให้แจ่มแจ้ง ถ้าเข้าประกวดในนามของององค์การหรือคณะบุคคล ให้แจ้งนามของบุคคลที่จะติดต่อด้วย

๒. คณะกรรมการ จะได้ตั้ง กรรมการ ดำเนินการประกวด เป็น ประเภท ๆ ไป โดยให้มีหน้าที่จัดสิ่งของและรับสิ่งของต่าง ๆ กรรมการชุดนี้มีสิทธิ์ที่จะไม่รับสิ่งของที่ผิดลักษณะหรือเห็นว่าไม่เหมาะสม

๓. การรับของแต่ละอย่าง กรรมการดำเนินการจะได้ออกใบรับให้ไว้เป็นหลักฐาน เวลาจะรับของคืน ผู้ส่งของเข้าประกวดจะต้องนำใบรับมาแสดงด้วย

๔. การส่งสิ่งของเข้าประกวดแต่ละหน่วยไม่จำกัดจำนวน ให้แจ้งความจำนง และส่งของตามวันและเวลา ในระเบียบการประกวด

๕. การประกวดแต่ละหน่วยมีรางวัลที่ ๑ หนึ่งรางวัล ที่ ๒ หนึ่งรางวัล ที่ ๓ หนึ่งรางวัล และรางวัลชมเชยตามสมควร

๖. คณะกรรมการจะได้ตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้น ๘ คณะ เพื่อดำเนินการพิจารณาตัดสินการประกวดแต่ละประเภท การตัดสินของคณะกรรมการถือ เป็นเด็ดขาด

๗. คณะกรรมการตัดสินมีสิทธิที่จะงดรางวัลหนึ่งรางวัลใด หรือทั้งหมดก็ได้ ถ้าเห็นว่าสิ่งของที่ส่งเข้าประกวดไม่เข้าระดับที่จะได้รับรางวัลนั้น

๘. กำหนดการรับรางวัลจะได้ประกาศให้ทราบภายหลัง

๙. คณะ กรรมการ ดำเนินการ ประกวด จะได้พิจารณา จัดนำ สิ่งของ ที่ ส่งเข้าประกวดออกติดตั้งไว้แสดง ณ ปะรำการประกวดในบริเวณท้องสนามหลวง ระหว่างวันที่ ๑๒ ถึง วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐

๑๐. ขอให้ผู้ส่งของเข้าประกวด นำใบรับของมาแสดง เพื่อรับของคืนไป ตามกำหนดวันและเวลาที่แจ้งอยู่ในระเบียบนี้ ถ้าไม่มารับหากเกิดความเสียหายขึ้น คณะกรรมการจะไม่รับผิดชอบ.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

การประกวดบทประพันธ์ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ในอภิลักขิตกาลงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษนี้ คณะกรรมการจัดงานจะจัดให้มีการประกวดบทประพันธ์ขึ้น การประกวดประเภทนี้ให้เขียนเป็นภาษาไทย ผู้ประกวดต้องประพันธ์ด้วยตนเอง แบ่งเป็น ๕ หน่วย คือ

หน่วยที่ ๑ คำร้อยกรอง (โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน) ให้หัวข้อ "พระพุทธศาสนา" แต่งแสดงความชื่นชมยินดีในการฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ให้บรรจุในหน้ากระดาษพิมพ์ดีดธรรมดา หรือหน้ากระดาษฟุลสแกป ไม่เกิน ๒ หน้า

หน่วยที่ ๒ คำร้อยกรอง (โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน) ในหัวข้อ "พระพุทธคุณ" ให้บรรจุในหน้ากระดาษพิมพ์ดีดธรรมดา หรือหน้ากระดาษฟุลสแกป ไม่เกิน ๑๐ หน้า

หน่วยที่ ๓ บทละคร สำหรับแสดงบนเวที แสดงทางวิทยุกระจายเสียง หรือทางวิทยุโทรทัศน์ ในเวลาประมาณ ๔๕ นาที ในหัวข้อ "พระธรรมคุณ" แต่งแสดงให้เห็นว่า พระธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกี่ยวกับชีวิต ของเราอยู่เป็นนิจ ถ้ายึดมั่นในพระธรรมจริงก็ย่อมจะเกิดผล ให้มีคำอธิบายสำหรับการแสดงนั้น ๆ ด้วย

หน่วยที่ ๔ เรื่องความในหัวข้อ "พระสังฆคุณ" ขนาดความยาวประมาณ ๕๐๐ บรรทัดตัวพิมพ์ธรรมดา (ถ้าเป็นตัวเขียน กำหนดความยาวโดยอนุโลม)

หน่วยที่ ๕ แบบเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษา เป็นร้อยแก้ว บรรยายพระพุทธประวัติอย่างแจ่มแจ้ง ถูกต้องตามความจริงในประวัติศาสตร์ให้อ่านง่าย และให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ตอนใดควรมีรูปอะไรหรือแผนที่อะไร ให้หมายเหตุลักษณะและขนาดไว้ด้วย แต่ไม่ต้องเขียนรูปหรือแผนที่อย่างบรรจง จะไม่พิจารณาฝีมือการเขียนในการตัดสินให้รางวัล ขนาดความยาวประมาณ ๕๐๐ บรรทัด พิมพ์ตัวธรรมดา (ถ้าเป็นตัวเขียนกำหนดความยาวโดยอนุโลม)

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

เรื่องที่จะส่งเข้าประกวดให้ทำเป็นสองชุด ข้อความตรงกัน ส่งถึงคณะกรรมการดำเนินการประกวดบทประพันธ์ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ณ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก จังหวัดพระนคร ภายในวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๐๐ เวลา ๑๖.๐๐ น.

ในการประกวดประเภทนี้มีรางวัลรวมทั้งสิ้น ๑๕ รางวัล ให้เป็นเงินสดดังนี้

หน่วยที่ ๑ รางวัลที่ ๑ หนึ่งรางวัล เงิน ๑,๐๐๐ บาท รางวัลที่ ๒ หนึ่งรางวัล เงิน ๖๐๐ บาท รางวัลที่ ๓ หนึ่งรางวัล เงิน ๔๐๐ บาท

หน่วยที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ รางวัลที่ ๑ หน่วยละหนึ่งรางวัล รางวัลละ ๓,๐๐๐ บาท รางวัลที่ ๒ หน่วยละหนึ่งรางวัล รางวัลละ ๒,๐๐๐ บาท รางวัลที่ ๓ หน่วยละหนึ่งรางวัล รางวัลละ ๑,๐๐๐ บาท

คณะกรรมการ จะได้ตัดสินให้รางวัล และประกาศผล ให้ทราบภายในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ลิขสิทธิ์เป็นของผู้ประพันธ์ แต่คณะกรรมการมีสิทธิ์ที่จะนำบทประพันธ์ฉบับที่ได้รับรางวัล หรือชมเชยพิมพ์หรือโฆษณาได้ แต่ถ้าเป็นการพิมพ์จำหน่ายเกิดผลประโยชน์ ผู้ประพันธ์จะได้ค่าลิขสิทธิ์ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

อนึ่ง บทประพันธ์ทุกฉบับที่ส่งเข้าประกวด ทั้งที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัลจะไม่คืนให้

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

การประกวดการแสดงต่าง ๆ ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ จะจัดให้มีการแสดงและการประกวดต่าง ๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เนื่องในอภิลักขิตกาลงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษนี้ โดยแบ่งออกเป็น ๒ หมวด คือ หมวดการแสดง และหมวดการประกวด หมวดการแสดงเป็นการแสดงสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา นอกเหนือไปจากการแสดงพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา ซึ่งมีคณะกรรมการจัดพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนาจัดอยู่ส่วนหนึ่งแล้ว หมวดการแสดงนี้แบ่งออกเป็น ๑๕ ประเภท ได้แก่การแสดงแผนที่แสดงที่ตั้งองค์การทางพระพุทธศาสนาทั่วโลก การแสดงหุ่นหรือภาพปูชนียสถานสำคัญในประเทศไทย ภาพถ่าย หรือกิจกรรมเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ตลอดจนกิจการขององค์การต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนาและแบบก่อสร้างถาวรวัตถุต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนาเป็นต้น ในการนี้คณะกรรมการจะได้ขอความร่วมมือหน่วยราชการองค์การและเอกชน จัดสิ่งของมาตั้งแสดงให้ประชาชนชม ณ ปะรำการแสดงในบริเวณท้องสนามหลวงระหว่างวันที่ ๑๒ ถึง ๑๘ พฤษภาคม ศกนี้

ส่วนหมวดการประกวดแบ่งออกเป็น ๘ ประเภท คือ การประกวดพระพุทธรูปบูชา การประกวดรูปปั้นและรูปสลักเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา การประกวดภาพเขียนพุทธประวัติ การประกวดภาพถ่ายเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา การประกวดบทประพันธ์ การประกวดโต๊ะหมู่ที่บูชาลายทอง การประกวดพฤกษชาติที่ใช้บูชาพระ และการประกวดการจัดดอกไม้ การประกวดแต่ละประเภทดังกล่าวนี้ยังแบ่งออกเป็นหน่วยต่าง ๆ แต่ละหน่วยมีรางวัลที่ ๑, ที่ ๒, ที่ ๓ และรางวัลชมเชยตามสมควร ในการนี้คณะกรรมการจะได้ตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้น ๘ คณะ เพื่อดำเนินการพิจารณา

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ตัดสินการประกวดแต่ละประเภท และจะได้พิจารณาจัดนำสิ่งของที่ส่งเข้าประกวดออก

ติดตั้งให้ประชาชนชม ณ ปะรำการประกวดในบริเวณท้องสนามหลวง ระหว่างวันที่ ๑๒ ถึง ๑๘ พฤษภาคม ศกนี้ จึงขอเชิญชวนองค์การ คณะบุคคล และเอกชนทั่วไปเข้าร่วมในการประกวดดังกล่าวนี้โดยทั่วกัน

ผู้สนใจจะขอทราบรายละเอียดได้ที่กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และศึกษาธิการจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งคณะกรรมการได้แจกจ่ายหนังสือรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ไปให้แล้ว.

สุโข พุทฺธานมุปฺปาโท

ร้อยอุบัติมหัศจรรย์อนันต์ประเภท ชาติประเทศเทอดศักดิ์ยิ่งนักหนา
เป็นยอดลาภเลิศล้ำเข้าตำรา ยอดราคาค่าเมืองกระเดื่องไกล
ไม่เหมือนพระพุทธองค์ทรงอุบัติ เพราะพระตรัสรู้เหตุเกลศกษัย
พระทรงเอื้ออวยเผ่าเหล่าเวไนย สงเคราะห์ให้ได้กระทู้หยั่งรู้ตาม
เหมือนตัดไฟต้นลมสัตว์บ่มสุข นฤทุกข์นฤโศกทั่วโลกสาม
เกษมศานต์เสวยสุขอยู่ทุกยาม สุดแต่ความปฏิบัติอยู่อัตรา
บัดนี้ถึงบูชาวิสาขมาส อนุสสรณ์เกียรติประกาศพระศาสนา
พึงน้อมนำบำเพ็ญเป็นบูชา ในมหาภิสมัยของไทยเอน ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการอุปสมบทและฉลองพระ ๒๕๐๐ รูป

นายฟื้น ศรีวิจารณ์ ประธานกรรมการ

โครงการและการดำเนินงาน

การวางโครงการการประกอบพิธีอุปสมบทและฉลองพระ ๒๕๐๐ รูป ในความอุปการะของรัฐบาล พร้อมกันทั่วราชอาณาจักร ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ โดยกำหนดวันประกอบพิธีไว้ดังต่อไปนี้ คือ :—

ก. พิธีอุปสมบท กำหนดวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๐

ข. พิธีฉลองพระอุปสมบทใหม่ กำหนดวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารแก่พระสงฆ์

สำหรับการดำเนินงานในการประกอบพิธีอุปสมบทและฉลองพระ ๒๕๐๐ รูป นั้น ได้แบ่งงานส่วนใหญ่ออกดำเนินการเป็น ๒ ส่วน คือ :—

ก. **ส่วนกลาง** สำหรับจังหวัดพระนครและธนบุรี รวมกันเป็นส่วนกลาง ได้กำหนดจำนวนที่จะรับผู้อุปสมบทไว้รวม ๕๔๕ รูป โดยกำหนดให้คณะกรรมการอุปสมบทและฉลองพระ พร้อมด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในจังหวัดพระนครและธนบุรี เป็นผู้จัดการ ประกอบพิธีอุปสมบท ณ วัดในจังหวัดพระนครและธนบุรี ตามที่จะได้กำหนดและประกาศให้ประชาชนทราบ ส่วนการประกอบพิธีฉลองพระนั้น จะได้กระทำรวมกัน ณ โรงพิธีท้องสนามหลวง.

ข. **ส่วนภูมิภาค** แบ่งงานออกเป็นหน่วยจังหวัด และหน่วยอำเภอ ทุกจังหวัดกำหนดจำนวนที่จะรับผู้อุปสมบทไว้รวมทั้งสิ้น ๑,๙๕๕ รูป โดยกำหนดตามส่วนเฉลี่ยของจำนวนพลเมืองในจังหวัดนั้น ๆ ดังต่อไปนี้ :—

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย ... 09/07/2564

จังหวัดอุบลราชธานี ๑๐๒ รูป, จังหวัดนครราชสีมา ๘๕ รูป จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดขอนแก่น จังหวัดละ ๖๘ รูป จังหวัดนครสวรรค์, จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดนครศรีธรรมราช, จังหวัดอุดรธานี, จังหวัดเชียงราย, จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดละ ๕๑ รูป จังหวัดนครปฐม, จังหวัดฉะเชิงเทรา, จังหวัดราชบุรี, จังหวัดปราจีนบุรี, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, จังหวัดพิจิตร, จังหวัดสกลนคร, จังหวัดสงขลา, จังหวัดนครพนม, จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดกาฬสินธุ์, จังหวัดสุพรรณบุรี, จังหวัดลำปาง และจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดละ ๓๔ รูป นอกนั้นจังหวัดละ ๑๗ รูป

ในการดำเนินงานของแต่ละจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน อำนวยการทั่วไป พร้อมด้วยนายอำเภอทุกอำเภอในจังหวัดนั้น ร่วมดำเนินการ และอาราธนาเจ้าคณะจังหวัดกับเจ้าคณะธรรมยุตจังหวัดแห่งจังหวัดนั้น เป็นที่ปรึกษา นอกจากนี้ประธานอำนวยการจะเชิญผู้ใดที่เห็นสมควรมาร่วมดำเนินการด้วยก็ได้

หน่วยจังหวัด มีหน้าที่ดำเนินการประกาศรับสมัครผู้ประสงค์จะอุปสมบทในเขตจังหวัดนั้น ๆ ภายในเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งในเรื่องนี้ คณะกรรมการอุปสมบทและฉลองพระ ๒๕๐๐ รูป ได้กำหนดเวลารับสมัครผู้อุปสมบทไว้ มีกำหนด ๒ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

นอกจากการประกาศรับสมัคร ผู้ประสงค์จะอุปสมบทในเขตจังหวัดนั้น ๆ ภายในเวลาที่กำหนดให้แล้ว หน่วยจังหวัด ยังมีหน้าที่ดำเนินการในประการอื่น ๆ คือ:—

๑. ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครอุปสมบทและคัดเลือกตามจำนวน ที่ต้องการ ซึ่งผู้สมัครอุปสมบทจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้:—

ก. เป็นสามเณร หรือข้าราชการ หรือประชาชน มีอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๖๐ ปี

ข. มีพื้นความรู้และคุณลักษณะที่จะอุปสมบทได้ โดยไม่ขัดต่อพระวินัยและสังฆาณัติระเบียบพระอุปัชฌายะ พุทธศักราช ๒๔๘๗

ค. มีความสมัครใจที่จะดำรงอยู่ในสมณเพศ และศึกษาพระธรรมวินัยตลอดเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ตามที่พระอุปัชฌายะหรือเจ้าสำนักจะดำเนินการอบรมและให้การศึกษาต่อไป

ส่วนการสมัครนั้น ผู้สมัครอุปสมบทจะต้องยื่นใบสมัครตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดไว้ และให้ยื่นต่ออำเภอหรือจังหวัดที่ผู้ประสงค์จะอุปสมบท เว้นแต่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ยื่นที่กรมการศาสนา ในกรณีที่ผู้สมัครอุปสมบทมีจำนวนเกินกว่าที่กำหนด ให้ถือตามลำดับเวลาที่รับสมัครก่อนและหลัง และให้คณะกรรมการเป็นผู้ชี้ขาด ในการตัดสินให้ผู้สมัครก่อนได้รับสิทธิอุปการะจากรัฐบาลก่อน ส่วนผู้สมัครที่เกินจำนวน ถ้าประสงค์จะเข้าร่วมอุปสมบทในพิธีเดียวกัน จะต้องใช้จ่ายด้วยทุนทรัพย์ของตนเอง

๒. ประกาศรายนามผู้ที่ได้รับคัดเลือก และนำผู้ได้รับคัดเลือกนั้นมอบพระอุปัชฌายะที่คณะกรรมการได้กำหนด เพื่อรับการอบรมฝึกซ้อมเตรียมการอุปสมบทภายในเวลาอันสมควร

๓. กำหนดสถานที่ประกอบพิธีอุปสมบท ณ วัดแห่งหนึ่งหรือหลายแห่งในจังหวัดนั้น แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งกำหนดพระอุปัชฌายะและพระสงฆ์ ที่จะประกอบพิธีอุปสมบทตามจำนวนที่คณะกรรมการ ฯ ได้กำหนดไว้ในโครงการ มีพระอุปัชฌายะ ๑ รูป พระกรรมวาจาจารย์ และพระอนุสาวนาจารย์ ๒ รูป พระอันดับ ๒๕ รูป

๔. กำหนดสถานที่ประกอบพิธีฉลองพระอุปสมบทใหม่ของแต่ละจังหวัดแห่งเดียวหรือหลายแห่งแล้วแต่กรณี พร้อมทั้งกำหนดพระสงฆ์ที่จะประกอบพิธีฉลองพระ ตามจำนวนที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ในโครงการ มีจำนวน ๒๕ รูป

๕. กำหนดสำนักที่อยู่อาศัยของผู้ที่จะอุปสมบท เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและสะดวกแก่การอยู่อาศัย ในเมื่ออุปสมบทแล้ว

๖. ประกาศกำหนดวันเวลาและสถานที่ประกอบพิธีอุปสมบทและฉลองพระ ให้ประชาชนทราบ เชิญชวนประชาชนเข้าร่วมการกุศลในพิธี รับติดต่ออำนวยความ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

สะดวกแก่ประชาชนผู้มีศรัทธาบริจาคทรัพย์หรือสิ่งของสมทบช่วยเหลือในงาน

๗. ประกาศอนุโมทนาแก่ประชาชนผู้ช่วยเหลือในงาน และผู้ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพในงาน ตามที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ในโครงการ

๘. กำหนดวิธีดำเนินการเกี่ยวกับพิธีอุปสมบท และพิธีฉลองพระ เพื่อความพร้อมเพรียงเป็นระเบียบเรียบร้อย และความครึกครื้นของงานตามสมควร

๙. จัดแบ่งงานออกเป็นหน่วยอำเภอ และมอบหมายให้แต่ละอำเภอรับไปดำเนินการตามโครงการดังกล่าวข้างต้นและตามวิธีการที่จังหวัดกำหนดให้ โดยมีนายอำเภอเป็นหัวหน้า พร้อมด้วยกำนันผู้ใหญ่บ้านในอำเภอนั้น ๆ ร่วมดำเนินการ และอาราธนาเจ้าคณะอำเภอ กับเจ้าคณะธรรมยุตอำเภอแล้วแต่กรณี เป็นที่ปรึกษา นายอำเภอผู้เป็นหัวหน้าจะเชิญผู้ใด ที่เห็นสมควรมาร่วมดำเนินการด้วยก็ได้ ถ้าอำเภอใดไม่จำเป็นหรือไม่เหมาะสมที่จะแบ่งแยก เช่น อำเภอเมือง เป็นต้น จะดำเนินการเป็นส่วนรวมของจังหวัดก็ได้

๑๐. ให้แจ้งรายนามผู้อุปสมบท จำนวนสถานที่ประกอบพิธีอุปสมบท และสถานที่ประกอบพิธีฉลองพระ ไปยังประธานกรรมการอุปสมบทและฉลองพระ ณ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๐ เพื่อขอรับสมณบริขารอุปสมบทและเครื่องไทยธรรม ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ และเมื่อเสร็จงานแล้ว ส่งรายงานการจัดงานไปยังประธานกรรมการ ภายในเดือนกันยายน ๒๕๐๐

สำหรับสมณบริขารและเครื่องไทยธรรมทั้งหมด คณะกรรมการ ฯ จะได้จัดหาและส่งไปยังจังหวัดต่าง ๆ เพื่อให้เป็นสิ่งของอย่างเดียวกัน หากแห่งใดมีผู้ศรัทธาจะจัดสมณบริขารหรือไทยธรรมเพิ่มเติมอีกก็ได้

อนึ่ง ในพิธีอุปสมบทและพิธีฉลองพระภิกษุที่อุปสมบทใหม่ ๒๕๐๐ รูปนี้ คณะกรรมการ ฯ ได้เปิดโอกาสให้พุทธศาสนิกชนร่วมการกุศลด้วยการบริจาคทรัพย์สมทบเป็นจำนวนมากหรือน้อยตามศรัทธา ผู้ประสงค์จะเป็นเจ้าภาพในการอุปสมบทย่อมทำได้โดยบริจาคทรัพย์ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท ต่อ ๑ รูป เงินที่ได้รับจากผู้บริจาคดังกล่าว

คณะกรรมการ ฯ จะได้พิจารณาจ่ายในงานอุปสมบท และงานฉลอง ถ้ายังเหลือ จะพิจารณาจ่ายในการศึกษาและค่าภัตตาหารของพระภิกษุที่อุปสมบทใหม่ หรือสร้างถาวรวัตถุที่เกี่ยวกับการศาสนาในจังหวัดนั้น ๆ ต่อไป

คณะกรรมการ ฯ ได้กำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายในพิธีอุปสมบทและพิธีฉลองพระไว้ดังต่อไปนี้ คือ:—

ก. **ค่าใช้จ่ายในพิธีอุปสมบท** ค่าซื้อเครื่องสมณบริขารในการอุปสมบทพระ ๒๕๐๐ รูป, ค่าไทยธรรมถวายพระอุปัชฌายะ, ค่าไทยธรรมถวายพระคู่สวด ค่าไทยธรรมถวายพระอันดับ

ข. **ค่าใช้จ่ายในพิธีฉลองพระ** ค่าไทยธรรมถวายพระสวดมนต์ในงานฉลองแห่งละ ๒๕ รูป, ค่าภัตตาหารพระสวดมนต์ในพิธีฉลองแห่งละ ๒๕ รูป และค่าภัตตาหารพระที่อุปสมบทใหม่ ๒๕๐๐ รูป

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๕๗๒,๕๐๐.๐๐ บาท.

ทานญฺจ ธมฺมจริยา จ **ญาตกานญฺจ สงฺคโห**
อนวชฺชานิ กมฺมานิ **เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ**

ความมีใจแผ่เผื่อเอื้ออวยทาน *เพื่อตัดการโลภคิดจิตหมักหมม*
บำเพ็ญธรรมสุจริตบัณฑิตนิยม *รู้สั่งสมสงเคราะห์ญาติมิตลาดยาม*
จะทำการสิ่งไรก็ไร้โทษ *ยิ่งประโยชน์กุศลจบคำรบสาม*
นี่เป็นพระพุทธพจน์กำหนดนาม *เหตุแห่งความเพิ่มผลมงคลอุดม ฯ*

ดาวน์โหลด ... อายุ 09/07/2564

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์และพิมพ์เอกสาร

นายปุ่น จาติกวนิช ประธานกรรมการ

หน้าที่ ของ คณะกรรมการนี้ ตามที่ได้รับมอบหมายมาจากคณะกรรมการ จัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ มีดังต่อไปนี้ :—

๑. รวบรวมโครงการของงานและจัดพิมพ์เป็นเอกสารโฆษณา

๒. จัดเจ้าหน้าที่ถ่ายภาพและภาพยนตร์ตลอดงาน โดยเฉพาะภาพยนตร์ขบวนแห่ทางเรือ ให้จัดทำเป็นภาพยนตร์สี ขนาด ๓๕ มม. และ ๑๖ มม. เพื่อการโฆษณาต่อไป และเก็บไว้เป็นประวัติศาสตร์ด้วย

๓. ติดต่อกับ ท.ท.ท. ออกข่าวทางโทรทัศน์ทุกวันเป็นพิเศษ ๓ วันติด ๆ กัน หรือ ๗ วันได้ก็ดี

๔. ให้ข่าวการจัดงานฉลองแก่หนังสือพิมพ์

๕. ควบคุมและออกบัตรแก่ผู้ประสงค์จะถ่ายรูปและถ่ายภาพยนตร์ในบริเวณงานและตามทางที่ขบวนแห่ทางบกและทางเรือจะผ่านไป

๖. ออกกระจายเสียงทางวิทยุทั้งภายในและภายนอกประเทศ และติดต่อกับสถานีวิทยุกระจายเสียงของทางราชการทุกแห่ง ให้ช่วยโฆษณาข่าวงานฉลองนี้ด้วย

เมื่อคณะกรรมการนี้ ได้รับมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นมาจากคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษแล้ว ได้ตกลงวางโครงการดำเนินงานไว้ดังต่อไปนี้ :—

๑. การจัดพิมพ์ปฏิทินเผยแพร่พระพุทธศาสนา

ทางคณะกรรมการได้จัดพิมพ์ปฏิทินปี ๒๕๐๐ ขึ้นเป็นจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ แผ่น เพื่อแจกจ่ายให้แก่ผู้ที่มีจิตศรัทธาบริจาคเงินร่วมสมทบทุนในการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธ-

ศตวรรษ ปฏิทินนี้ทำเป็นภาพพระพุทธเจ้าปางตรัสรู้ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ภายใต้ต้นศรีมหาโพธิ์ และมีภาพแทรกกับคำขวัญประจำเดือนแต่ละเดือนไว้ต่าง ๆ กันด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการโฆษณาการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษของรัฐบาลและเผยแพร่พระบวรพุทธศาสนา และส่งเสริมวัฒนธรรม โดยให้มีคำขวัญปลุกใจ เพื่อเป็นการชักจูงให้ประชาชนชาวไทยได้ถือเป็นหลักปฏิบัติอันเป็นวัฒนธรรมประจำชาติไทยของเรานั้นด้วย

๒. การพิมพ์หนังสือที่ระลึกในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

เพื่อเป็นอนุสรณ์อันสำคัญในการที่ประเทศไทยเราได้จัดงานครั้งนี้ขึ้น ได้วางโครงการทำสมุดภาพปูชนียสถานที่สำคัญ ๆ ของประเทศไทย มีคำบรรยายประกอบภาพ ๔ ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส ไทย และมคธ ส่งไปแจกจ่ายยังสมาคมพุทธศาสนาและรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก หนังสือนี้จะพิมพ์ขึ้นเป็นจำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม โดยจะทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ใช้กระดาษอาร์ตอย่างหนาหรืออย่างที่ฉาบน้ำมัน การเย็บเล่มด้วยลวดสปริงเป็นวงโค้ง หนา ๔๘ หน้าใหญ่ ใช้บล็อกหมดทุกหน้า ภาพภายในเป็นภาพสีทุกภาพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเผยแพร่พระบวรพุทธศาสนาของประเทศไทยเราให้ชาวโลกได้รู้ว่ามีความสำคัญและมีวิจิตรศิลป์งดงามแค่ไหน เพียงไร

๓. การพิมพ์หนังสือวัฒนธรรมประจำจังหวัด ๗๑ จังหวัด

เพื่อเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมและความเจริญของบ้านเมือง ตลอดจนปูชนียสถาน และวัตถุที่สำคัญ ของ จังหวัดต่าง ๆ แต่ละจังหวัด ทั่วราชอาณาจักร ได้วางโครงการจัดทำหนังสือวัฒนธรรมประจำจังหวัดขึ้น รวมทั้งหมด ๗๑ จังหวัด เก็บเอาวัฒนธรรมและความเจริญของบ้านเมือง ตลอดจนปูชนียสถานและวัตถุที่สำคัญของจังหวัดนั้น ๆ มารวมพิมพ์ขึ้นไว้ในหนังสือเล่มเดียวกัน รวมจำนวนทั้งหมดที่จะจัดพิมพ์ขึ้น ๒,๕๐๐ เล่ม ซึ่งเมื่อพิมพ์เสร็จแล้วจะได้ส่งแจกจ่ายไปเก็บไว้ยังห้องสมุดต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร เพื่อเป็นหลักฐานค้นคว้าและเป็นประวัติศาสตร์อีกด้วย

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสุวราย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๔. การถ่ายภาพและการถ่ายทำภาพยนตร์

คณะกรรมการ ได้วางโครงการ ที่จะให้มีการถ่ายภาพ เกี่ยวกับ การจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษครั้งนี้ รวบรวมไว้และทำเป็นเล่มขึ้น แล้วเก็บไว้เป็นประวัติศาสตร์ที่ประเทศชาติไทยของเราได้ร่วมกันจัดงานฉลองอันสำคัญเป็นพุทธบูชาครั้งนี้ขึ้น นอกจากนี้ จะได้จัดให้มีการถ่ายภาพยนตร์สีและภาพยนตร์ขาว—ดำ ขนาด ๑๖ มม. โดยถ่ายทำภาพยนตร์เหตุการณ์ทั่ว ๆ ไปในงานพิธีและการแสดงกิจการต่าง ๆ เช่น การประกวดโต๊ะหมู่บูชา การประกวดเขียนภาพ มหรสพสมโภช ขบวนแห่ทั้งทางบกและทางเรือ พร้อมทั้งงานฉลองอื่น ๆ ในคราวนี้ ภาพยนตร์ที่ถ่ายทำขึ้นนี้จะได้นำออกฉายให้ประชาชนได้ชมโดยทั่วกัน และจะนำออกแสดงทางโทรทัศน์ พร้อมทั้งเก็บไว้เป็นประวัติศาสตร์อีกด้วย

นอกจากนี้ จะได้มีการถ่ายทำภาพยนตร์สี ขนาด ๓๕ มม. แสดงพระพุทธรูปสมัยต่าง ๆ มีคำบรรยายเป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยถ่ายจากของจริง แสดงให้เห็นพุทธศิลปะและเผยแพร่พระบวรพุทธศาสนาของประเทศไทยเรา ว่าเป็นพระพุทธรูปสมัยไหน มีลักษณะอย่างไร และอยู่ที่ไหนบ้าง ทั้งนี้ เอาตั้งแต่สมัยเชียงแสนเป็นต้นมา จนถึงสมัยกรุงศรีอยุธยา และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเชื่อว่าการถ่ายทำภาพยนตร์แสดงพระพุทธรูปสมัยต่าง ๆ นี้ จะเป็นการแสดงวิจิตรศิลป์ทางพระพุทธศาสนาของไทยเรา และเป็นการให้ความรู้เกี่ยวแก่พระพุทธรูป เป็นประโยชน์แก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศได้มาก เพราะปรากฏว่า ได้มีผู้สนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้กันอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อได้เห็นจากภาพยนตร์ก็จะได้มีความรู้ซึ่งขึ้นไปอีกว่า ความเป็นมา ของพระพุทธรูปแห่งประเทศไทยเราได้ วิวัฒนาการ มาอย่างไร สมัยไหน มีลักษณะผิดแผกแตกต่างกันประการใด ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้จะเป็นของมีค่าทางประวัติศาสตร์แห่งประเทศไทยเราอีกด้วย

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย ... 09/07/2564

๕. การโฆษณาภายนอกประเทศ

เพื่อเชิญชวนให้ชาวต่างประเทศได้มาร่วมในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ครั้งนี้ คณะกรรมการได้วางโครงการจัดพิมพ์คำชี้ชวนเป็นภาษาอังกฤษ พิมพ์โป๊สเตอร์เป็นภาษาอังกฤษ และพิมพ์สมุดคู่มือเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อส่งไปโฆษณาทั่วโลก สำหรับคำชี้ชวนและโป๊สเตอร์นั้น จะได้จัดส่งไปยังบริษัทการบิน ของประเทศต่าง ๆ ขอความร่วมมือให้ช่วยโฆษณาให้ ส่วนสมุดคู่มือนำเที่ยวจะแจกแก่ชาวต่างประเทศที่เข้ามาร่วมงานในประเทศ เพื่อจะได้ทราบว่ารัฐบาลเราได้จัดให้มีอะไร ที่ไหน อย่างใดบ้าง เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ชาวต่างประเทศที่ได้เข้ามาร่วมชมงานครั้งนี้โดยทั่วกัน

๖. การโฆษณาภายในประเทศ

คณะกรรมการได้วางโครงการจัดให้มีการโฆษณาภายในประเทศเพื่อเป็นการเชิญชวนให้ประชาชน ได้ มา ร่วม งานกุศล อันเป็น พุทธบูชา ครั้งนี้ โดยพร้อมเพรียงกัน การโฆษณานี้ นอกจากจะได้ขอความร่วมมือจากสถานีวิทยุกระจายเสียงของหน่วยราชการต่าง ๆ และออกโฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ด้วยแล้ว ได้ขอความร่วมมือจากทางหนังสือพิมพ์ให้ช่วยโฆษณาให้ด้วย และเพื่อที่จะให้ประชาชนได้ทราบอย่างแจ่มแจ้งเกี่ยวกับการจัดงานครั้งนี้ว่า มีอะไร ที่ไหน เมื่อใด คณะกรรมการได้วางโครงการจัดพิมพ์หนังสืองานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษขึ้น จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม เพื่อส่งไปแจกจ่ายให้ประชาชนทั่วราชอาณาจักรได้ทราบโดยทั่วกัน

ในระหว่างเริ่มงานฉลอง คณะกรรมการก็ได้วางโครงการให้มีหน่วยโฆษณาเคลื่อนที่ ตลอดจนจัดให้มีการถ่ายทอดวิทยุกระจายเสียงออกข่าวเกี่ยวกับการแสดงในขณะนั้น ๆ หรือสรุปผลงานประจำวันหนึ่ง ๆ ให้ประชาชนได้ทราบอีกด้วย นอกจากนี้ ใน ภาคกลางคืน ระหว่างงาน ก็จะได้จัดหาการแสดง ต่าง ๆ ออกแสดง ทางวิทยุ

กระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ เพื่อเป็นการเผยแพร่พระบวรพุทธศาสนา แสดงให้เห็นความสำคัญของพระบวรพุทธศาสนาว่ามีความจำเป็นแก่ประเทศชาติของเราอย่างไรบ้าง ตลอดวันงานอีกด้วย

๗. การควบคุมและออกบัตรแก่ผู้ประสงค์จะถ่ายภาพหรือภาพยนตร์

ในการจัดงานฉลองครั้งนี้ ทางคณะกรรมการได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ควบคุมและออกบัตรแก่ผู้ที่ประสงค์จะเข้าไปถ่ายภาพหรือภาพยนตร์ในบริเวณงานอีกด้วย จึงได้วางโครงการดำเนินงานนี้ให้เป็นการเรียบร้อย และได้วางระเบียบไว้ว่า ผู้ใดประสงค์จะถ่ายภาพหรือภาพยนตร์ในบริเวณงาน หรือตามทางที่ขบวนแห่ทางบกและทางเรือจะผ่านไป จะต้องได้รับบัตรอนุญาตจากคณะกรรมการเสียก่อน ซึ่งทางคณะกรรมการจะได้ออกเป็นบัตรหรือเป็นปลอกแขนให้ เพื่อเป็นเครื่องหมายในการได้รับอนุญาตให้ต่อไป.

ผุฏฺฐสฺส โลกธมฺเมหิ　　จิตฺตํ ยสฺส น กมฺปติ
อโสกํ วิรชํ เขมํ　　เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

ไม่หวั่นไหวไปตามโลกธรรม　　อันประจำโลกอยู่มักสู่สม
ไม่มีโศกเป็นสุขปลุกภิรมย์　　วายระทมเพราะไม่มีธุลีตาม
เมื่อจิตใจใสสะอาดปราศมลทิน　　เท่ากับสิ้นกาลีมาผลีผลาม
นี้เป็นพระพุทธพจน์กำหนดนาม　　เหตุแห่งความเพิ่มผลมงคลอุดม ฯ

คณะกรรมการเชิญและรับรองแขกต่างประเทศ

ม.จ. ดิลกฤทธิ์ กฤดากร ประธานกรรมการ

ในการฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ซึ่งจะมีขึ้นที่กรุงเทพ ฯ และจังหวัดต่าง ๆ ทั่วพระราชอาณาจักร ตั้งแต่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ถึง ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ นั้น คณะกรรมการเชิญและรับรองแขกต่างประเทศ ได้วางโครงการดำเนินการรับรองไว้ตามมติของคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๙๙ ดังต่อไปนี้

ก. การเชิญแขกต่างประเทศ

การเชิญแขกต่างประเทศนี้ ได้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

ประเภทที่ ๑ ได้แก่การเชิญประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนาแบบเถรวาท คือ ประเทศลังกา ประเทศพม่า ประเทศลาว และประเทศกัมพูชา สำหรับประเภทนี้จะได้เชิญผู้แทนรัฐบาลประเทศละไม่เกิน ๕ คน และจะได้ขอให้ประมุขของประเทศดังกล่าวส่งสาส์นมาอ่านในพิธีกับทั้งจะได้เชิญผู้แทนฝ่ายสงฆ์ของประเทศดังกล่าวนี้อีกประเทศละ ๓ รูป ทั้งนี้ ถ้าประมุขฝ่ายสงฆ์รับเชิญมาไม่ได้ ก็จะขอให้ส่งสาส์นมาอ่านในพิธีด้วย

ประเภทที่ ๒ ได้แก่การเชิญประเทศที่มีพลเมืองนับถือพระพุทธศาสนา คือจะได้เชิญสมาคมหรือองค์การที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ให้ส่งผู้แทนมาประเทศละ ๒ คน ประเทศที่จะได้เชิญมาคราวนี้ ได้แก่ประเทศดังต่อไปนี้ คือ เวียตนาม จีนคณะชาติ ฮ่องกง เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ อินโดเนเซีย สหพันธรัฐมลายา ปีนัง สิงคโปร์ เนปาล อินเดีย มาเก๊า ออสเตรเลีย สหภาพอัฟริกาใต้ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ออสเตรีย เบลเยี่ยม เนเทอร์แลนด์ เดนมาร์ค ฟินแลนด์ ยูโกสลาเวีย สวิตเซอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา หมู่เกาะฮาวาย บราซิล อาเย็นตินา

นอกจากการเชิญประเทศดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก็ได้มีการเชิญแขกต่างประเทศอื่น ๆ เป็นพิเศษอีก เป็นต้นว่า เชิญ อูนุ นายกรัฐมนตรีพม่าและภริยามาเป็นแขกของท่านนายกรัฐมนตรี เชิญ มาดามอองซาน มาเป็นแขกของท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม และเชิญ โบ คิน หม่อง กาเล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของพม่าและภริยา มาเป็นแขกของ พล ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ ด้วย

จำนวนแขกที่ได้เชิญไปทั้งหมดมีประมาณ ๑๐๐ คน

สำหรับการเชิญแขกจากประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนาแบบเถรวาทนั้น จะได้เชิญผ่านผู้แทนทางการทูตของเขาที่มีอยู่ในประเทศไทย นอกจากประเทศลังกาซึ่งได้เชิญตรงไปยังรัฐมนตรีต่างประเทศของลังกา ส่วนการเชิญแขกจากประเทศที่พลเมืองนับถือพระพุทธศาสนานั้น จะได้เชิญผ่านทางผู้แทนทางการทูตของประเทศไทยที่ประจำอยู่ ณ ประเทศนั้น ๆ

ตามหลักเกณฑ์ที่เชิญผู้แทนของประเทศต่าง ๆ มาในพิธีฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ นั้น ได้เชิญตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ คือเชิญให้มาก่อนวันงาน ๒ วัน และกลับหลังจากงานเลิกแล้ว รวมเวลาที่จะเป็นแขกของรัฐบาลไทยทั้งสิ้น ๑๐ วัน ทั้งนี้หมายความว่า นับตั้งแต่วันที่เริ่มเป็นแขกจนถึงวันที่สิ้นสุดของการเป็นแขกดังที่กล่าวข้างต้นนั้น รัฐบาลไทยจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการที่ได้มาร่วมฉลองในคราวนี้ทุกประการ

ข. การต้อนรับและรับรอง

สำหรับการต้อนรับและรับรองนี้ ทางราชการได้ตกลงที่จะจัดดังต่อไปนี้ คือ

ถ้าเป็นผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศ ทางราชการก็จะได้จัดบ้านพักทางราชไว้รับรอง ถ้าเป็นผู้แทนของฝ่ายสงฆ์ก็จะได้จัดให้ไปพักอยู่ตามวัดวาอารามที่เหมาะสม และถ้าเป็นผู้แทนของสมาคมหรือองค์การเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาแล้ว ก็จะได้จัดให้พักตามโรงแรมต่าง ๆ เช่น โรงแรมเอราวัณ รัตนโกสินทร์ หรือสุริยานนท์ แล้ว

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

แต่กรณี

ในการจัดที่รับรองนี้ ทางคณะกรรมการเชิญและรับรองแขกต่างประเทศจะได้จัดให้เป็นเจ้าหน้าที่ไปอยู่ด้วยตลอดเวลา และในด้านการเข้าเมืองและศุลกากรนั้น ก็จะได้ขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ความสะดวกด้วย อนึ่ง ตลอดเวลาที่อยู่ในประเทศไทยในฐานะเป็นแขกของรัฐบาลนั้น ทางราชการก็จะได้จัดยานพาหนะให้ด้วยเช่นเดียวกัน

ส่วนในเรื่องเจ้าหน้าที่ฝ่ายการรับรองนั้น คณะกรรมการ ฯ จะได้ให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกตามความเหมาะสม และถ้าเกี่ยวกับทางฝ่ายสงฆ์แล้ว ก็จะได้ขอเจ้าหน้าที่จากกรมการศาสนา พุทธสมาคม ฯลฯ มาร่วมด้วย นอกจากนั้น ถ้าเจ้าหน้าที่มีไม่พอก็จะได้ขอนิสิตจากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยและนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไปช่วยร่วมงานด้วย

รติยา ชายเต โสโก **รติยา ชายเต ภยํ**
รติยา วิปฺปมุตฺตสฺส **นตฺถิ โสโก กุโต ภยํ**

อันความโศกโรคร้ายภัยทั้งผอง ทำจิตผ่องต้องอาภัพเศร้าอับศรี
เกิดจากกิเลสกามความยินดี พระมุนีชี้ชัดตรัสแนะนำ
หากชนใดไม่มียินดีแล้ว จิตจักแผ้วผ่องเลิศประเสริฐล้ำ
ทั้งความโศกโรคร้ายเวรภัยกรรม จักครอบงำจิตได้อย่างไรเลย ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการมหรสพ บันเทิง และดอกไม้เพลิง

นายพลตำรวจตรี ขุนพิชัยมนตรี ประธานกรรมการ

โครงการและการดำเนินงาน

โครงการจัดให้มีมหรสพ การบันเทิง และการจุดดอกไม้เพลิงของคณะกรรมการคณะนี้ เริ่มมีตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ถึง วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ รวม ๗ วัน ซึ่งมีรายการดังต่อไปนี้ :—

๑. งิ้ว ๒ โรง สวนลุมพินี ๑ โรง และข้างพระราชอุทยานสราญรมย์ ด้านถนนสนามชัย ๑ โรง

๒. นาฏดนตรี ๑ โรง เชิงสะพานพระพุทธยอดฟ้า ฝั่งธนบุรี

๓. ละครพันทาง ๑ โรง หน้ากระทรวงการต่างประเทศ

๔. หุ่นกระบอก ๒ โรง บริเวณนางธรณีบีบมวยผม ๑ โรง และหน้ากระทรวงการต่างประเทศ ๑ โรง

๕. โขน ๑ โรง หน้าที่ทำการองค์การ ร.ส.พ. (กระทรวงคมนาคมเก่า)

๖. หนังตะลุง ๒ โรง สนามหน้าศาลแพ่ง ๑ โรง และหน้ากระทรวงการต่างประเทศ ๑ โรง

๗. ภาพยนต์ ๒ จอ สวนลุมพินี ๑ จอ และบริเวณวงเวียนใหญ่ธนบุรี ๑ จอ

๘. ลำตัด ๒ วง สวนลุมพินี ๑ วง และเชิงสะพานพระพุทธยอดฟ้า ฝั่งธนบุรี ๑ วง

๙. เพลงพื้นเมือง (เพลงพวงมาลัย) ๒ วง สนามหน้าศาลแพ่ง ๑ วง และสนามหน้าศาลอาญา ๑ วง

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๑๐. จำอวด ๒ โรง สวนลุมพินี ๑ โรง และบริเวณวงเวียนใหญ่ ธนบุรี ๑ โรง

๑๑. แตรวงของทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และตำรวจ วันละ ๒ วง ที่วงเวียนใหญ่ ธนบุรี ๑ วง และอนุสาวรีย์ทหารอาสา ๑ วง

๑๒. หนังสด ๑ โรง เชิงสะพานพระพุทธยอดฟ้า ฝั่งธนบุรี

สำหรับการจุดดอกไม้เพลิงนั้น ทางทหารเรือรับไปดำเนินการ และจะจัดให้มีการจุดดอกไม้เพลิงที่สนาม ท่าราชวรดิตถ์.

สพฺพตฺถ เว สปฺปุริสา วชนฺติ
น กามกามา ลปยนฺติ สนฺโต
สุเขน ผุฏฺฐา อถวา ทุกฺเขน
น อุจฺจาวจํ ทสฺสยนฺติ ปณฺฑิตา

อันวิสัยสัตบุรุษรู้หยุดยั้ง ระมัดระวังเว้นชั่วปลีกตัวหนี
ไม่เพ้อพล่ามกามกถาถ้อยพาที แม้ยามมีทุกข์ยากลำบากครัน
ย่อมรู้อดรู้ทนผจญทุกข์ แม้ยามสุขก็ไม่เผลอละเมอฝัน
สำรวมกายวาจาสารพัน มีจิตมั่นไร้กระบวนแปรปรวนเอย ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดสร้างพระพุทธรูปประจำจังหวัดและอำเภอ

นายธนิต อยู่โพธิ์ ประธานกรรมการ

---

๑. จัดสร้างพระพุทธรูปทองเหลืองรมดำแบบพุทธมณฑล ขนาดสูง ๗๐ ซม. ฐานสูง ๗ ซม. รวมสูงทั้งหมด ๗๗ ซม. สำหรับส่งไปให้จังหวัดต่าง ๆ รวม ๗๑ องค์ ก่อนวันงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ และจัดสร้างอีก ๕๐๐ องค์ ภายหลังวันงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ สำหรับส่งไปให้อำเภอและกิ่งอำเภอทั่วราชอาณาจักร

๒. การสร้างพระพุทธรูปสำหรับส่งให้จังหวัดต่าง ๆ นั้น ได้เริ่มลงมือดำเนินการที่กรมศิลปากรอย่างเร่งรีบ เพื่อให้เสร็จทันงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ.

ขนฺตี จ โสวจสฺสตา สมณานญฺจ ทสฺสนํ
กาเลน ธมฺมสากจฺฉา เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

รู้เงือดงดอดกลั้นมีขันตี เป็นผู้ที่ว่าง่ายสบายถม
ความได้เห็นสมณะจะนิยม พาชื่นชมเป็นบุญสุนทรงาม
หมั่นปรึกษาข้อธรรมอันล้ำเลิศ จะก่อเกิดปัญญาเหมาะเพราะตอบถาม
นี้เป็นพระพุทธพจน์กำหนดนาม เหตุแห่งความเพิ่มผลมงคลอุดม ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดงานฉลองส่วนภูมิภาค

(เว้นจังหวัดพระนครและธนบุรี)

พระยารามราชภักดี **ประธานกรรมการ**

---

๑. *กำหนดวันฉลอง* สำหรับจังหวัดที่มีปูชนียสถานที่สำคัญตามบัญชีต่อท้ายโครงการนี้ (รวม ๑๒ จังหวัด) ให้จัดงานฉลองมีกำหนด ๗ วัน ในระหว่างวิสาขบูชา เริ่มแต่วันอาทิตย์ที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๐ (ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๖) ถึงวันเสาร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ (แรม ๕ ค่ำ เดือน ๖) จังหวัดนอกจากนี้ ถ้าไม่สามารถจะจัดงานฉลอง ๗ วัน ก็ให้มีงานฉลอง ๓ วัน คือ เริ่มตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ถึงวันอังคารที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๐

๒. *สถานที่จัดงาน* ให้จัดสถานที่ประกอบพิธีขึ้น ณ ศาลากลางจังหวัด เว้นแต่จังหวัดที่ได้รับอนุมัติให้บูรณะปูชนียสถาน รวม ๑๒ จังหวัด คือ นครปฐม สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สระบุรี พิษณุโลก ลำพูน เชียงใหม่ นครพนม สกลนคร สมุทรปราการ สุโขทัย และพระนครศรีอยุธยา การจัดสถานที่ประกอบพิธีฉลองให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการจัดงานส่วนจังหวัดพิจารณาว่าสมควรจัดขึ้น ณ ศาลากลางจังหวัดหรือปูชนียสถานที่ได้รับอนุมัติให้บูรณะ

๓. *การดำเนินงาน* ก. งานเกี่ยวกับพิธีกรรม

๑) ให้สถานที่ราชการ และวัดวาอาราม ประดับธงทิว และโคมไฟทั่วราชอาณาจักร และชักชวนบริษัทห้างร้านและประชาชน

ตกแต่งประดับธงทิว และโคมไฟ โดยทั่วถึงกัน ตามกำลังความสามารถเพื่อเป็นพุทธบูชาตลอดเวลา ๗ วัน หรือ ๓ วัน แล้วแต่กรณี

๒) ชักชวนประชาชนให้รักษาศีล ๕ หรือศีล ๘ ตลอดเวลา ๗ วัน หรือ ๓ วันแล้วแต่กรณี ก่อนวันงานให้มีการอธิบายเรื่องศีล แจกเอกสารชักชวนให้เข้าใจความหมายของศีล

๓) ชักชวนประชาชนผู้มีศรัทธาให้อุปสมบทในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม และเข้าร่วมพิธีฉลองในวันที่ ๑๔ และ ๑๘ พฤษภาคม แล้วแต่กรณี

๔) ประกวดการเขียนภาพพุทธประวัติ หรือภาพเกี่ยวกับพุทธศาสนา

๕) ประกวดการจัดดอกไม้โต๊ะหมู่บูชา

๖) มีการแสดงศิลปกรรม และวรรณกรรม ทางพระพุทธศาสนาทุกประเภท

๗) มีการแสดงพระไตรปิฎก ฉบับสยามรัฐ ฉบับเทศนา และฉบับภาษาไทย ตลอดอรรถกถา ฎีกา โยชนา และปกรณ์พิเศษ กับจัดให้มีการจำหน่ายแก่ผู้ต้องการด้วย

๘) มีมหรสพสมโภช ๓ วันหรือ ๗ วัน แล้วแต่กรณี กับจัดให้ฟังรายการวิทยุกระจายเสียง และชมวิทยุโทรทัศน์ (ถ้ามี) เกี่ยวกับการศาสนาเป็นพิเศษ

๙) มีการเลี้ยงพระ ๒๕ รูป (หมายถึง ๒๕ พุทธศตวรรษ) เวลาเพล ตลอด ๓ วันหรือ ๗ วันแล้วแต่กรณี

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๑๐) เชิญสมาคมหรือองค์การพุทธศาสนามาร่วมงานฉลอง

๑๑) ในวันวิสาขบูชาที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เวลา ๑๖.๐๐ น. มีการย่ำฆ้อง กลอง ระฆัง เป็ดหวูด มีการยิงสลุต (หากทำได้) มีการเจริญพระพุทธมนต์และประกาศแผ่เมตตา

ในตอนบ่ายจัดให้มีกระบวนแห่พระพุทธประวัติปางต่าง ๆ

ณ สถานที่ประกอบพิธี จัดให้มีที่ประดิษฐานพระพุทธรูปจำลอง จากพุทธมณฑล ซึ่งทางการจะได้จัดส่งมาให้จังหวัดละ ๑ องค์ เมื่อกระบวนแห่มาถึงสถานที่ประกอบพิธีแล้วมีการให้ศีลและสวดมนต์

เมื่อสวดมนต์จบแล้วมีการอ่านสาส์นของสมเด็จพระสังฆราชและนายกรัฐมนตรี

๑๒) มีขบวนแห่ทางเรือในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม (ถ้าหากสภาพท้องที่อำนวย)

๑๓) ในงานนี้มีการให้ศีลและสวดมนต์ทุกวัน นอกจากพระสงฆ์สวดมนต์แล้ว จัดให้ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ นักเรียน ประชาชน จำนวนละ ๒,๕๐๐ คน สวดมนต์ตามกำหนดวันเวลาที่จะได้นัดหมาย

ในตอนกลางคืนมีการเวียนเทียน และจุดดอกไม้ไฟ เป็นพุทธบูชา

๑๔) งดการฆ่าสัตว์และงดการดื่มสุราในวันที่ ๑๒-๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๐ รวม ๓ วัน

๑๕) หยุดราชการในวันที่ ๑๒-๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๐ รวม ๓ วัน

ข. เรื่องประกอบอื่น ๆ

๑) มีการเปิดบริการสาธารณใหม่ ๆ ทั่วประเทศ เช่น เขื่อนกั้นน้ำ สะพาน ถนนหนทาง การไฟฟ้า การประปา โรงพยาบาล และโรงเรียน

๒) ตลอดเวลาฉลอง ควรจัดการคมนาคมให้ดีเป็นพิเศษ เช่น รถไฟ รถประจำทาง เรือประจำทาง และอื่น ๆ และควรพิจารณาในเรื่องการลดราคาค่าโดยสารครึ่งราคาด้วย

๔. งบประมาณ งบประมาณใช้จ่ายในการนี้ทางการจะแบ่งมาจ่ายให้จังหวัดต่อไป

ธนญฺจเช องฺควรสฺส เหตุ
องฺคํ จเช ชีวิตํ รกฺขมาโน
องฺคํ ธนํ ชีวิตญฺจาปิ สพฺพํ
จเช นโร ธมฺมมนุสฺสรนฺโต

สงวนระบบองคาพยพไว้ สละสิน ทรัพย์เทอญ
สละร่างหลีกชีพภินท์ พินาศไว้
สงวนธรรมเทอดธรรมถวิล แยบยุติ ธรรมแฮ
สามอย่างจงสละให้ หมดสิ้นกระบวนสงวน ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย ใจชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการอนามัยและสุขาภิบาล

พระบำราศนราดูร **ประธานกรรมการ**

การอนามัย

๑. จัดสถานปฐมพยาบาลในที่ใกล้ ๆ โรงพิธี รอบ ๆ สนามหลวง ตามถนนราชดำเนินและสนามเสือป่า โดยกองบรรเทาทุกข์และอนามัยสภากาชาดไทย เป็นเจ้าหน้าที่ตลอดงาน ซึ่งจะตั้งหน่วยบรรเทาทุกข์ขึ้น ๒ หน่วยเป็นอย่างน้อย เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้เจ็บป่วย

๒. จัดรถพยาบาลไว้ตามถนนต่าง ๆ ที่ขบวนแห่ผ่าน จัดเรือพยาบาลไว้ริมน้ำเจ้าพระยาตามที่ขบวนแห่ผ่าน ซึ่งเทศบาลนครกรุงเทพจัดรถพยาบาล ๑ คัน เทศบาลนครธนบุรีจัดรถพยาบาล ๑ คัน และกรมการแพทย์จะจัดรถพยาบาลเคลื่อนที่อีก ๑ หรือ ๒ คัน กรมอนามัยจัดเรือพยาบาล ๑ ลำ สภากาชาดไทยจัดเรือพยาบาล ๑ ลำ เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้เจ็บป่วย ที่เรือหรือรถพยาบาลนั้นจะได้มีเครื่องหมายแสดงให้เห็นว่าเป็นเรือหรือรถพยาบาลให้ประชาชนเห็นได้อย่างชัดเจน

การสุขาภิบาล

๑. จัดตั้งถังน้ำประปาขนาดจุ ๒๐๐ ลิตร ณ ที่ตั้งโรงมหรสพและตามแนวทางที่ขบวนแห่ผ่าน และที่บริเวณงานเพื่อให้ประชาชนใช้ดื่ม กับคอยลำเลียงน้ำดื่มดังกล่าวนี้ให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ให้เป็นที่เรียบร้อยจนตลอดงานทั้งในจังหวัดพระนครและธนบุรี

๒. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ได้จัดตั้งถังรองรับมูลฝอย ณ ที่ตั้งโรงมหรสพ และที่อื่น ๆ ในบริเวณงานทางจังหวัดพระนครเพื่อรอรับขยะมูลฝอยที่ประชาชนนำมาทิ้ง แล้วเก็บขนไปเททิ้งเป็นประจำทุกวันให้เรียบร้อยจนตลอดงาน

๓. การกวาด จะได้ทำการเกี่ยกวาดขยะมูลฝอยที่ประชาชนนำมาทิ้งไว้ตามถนน และทางเท้า ในแนวทางที่ขบวนแห่ผ่าน และ บริเวณสถานที่มีงาน ใน จังหวัด พระนคร เป็นประจำทุกวัน จัดการให้บริเวณงานและตามแนวทางที่ขบวนแห่ผ่านสะอาดเรียบร้อยจนตลอดงาน

๔. จัดตั้งส้วมอุจจาระและปัสสาวะ ณ ที่ตั้ง โรงมหรสพและที่อื่น ๆ ในบริเวณงาน ให้ประชาชนได้ใช้ และคอยดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณงานทั้งในจังหวัดพระนคร และธนบุรีให้เป็นที่เรียบร้อยจนตลอดงาน.

ยาทิสํ วปเต พีชํ ตาทิสํ ลภเต ผลํ
กลฺยาณการี กลฺยาณํ ปาปการี จ ปาปกํ

สร้างกรรมไว้อย่างไรในอดีต กรรมจักติดตามไปในภายหน้า
เหมือนพืชพันธุ์หว่านไว้ในเนื้อนา ผลย่อมปรากฏเป็นเช่นเผ่าพันธุ์
จึงควรทำกรรมดีที่ไร้โทษ โลกหลงโกรธอดใจกษัยสรรพ์
จะสบสุขสดชื่นทุกคืนวัน เพราะบุญบันดาลดลพ้นทุกข์เอย ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดสร้างพระเครื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ประธานกรรมการ

โครงการและการดำเนินงาน

คณะกรรมการจัดสร้างพระเครื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ มีหน้าที่จัดสร้างพระเครื่องเพื่อเป็นที่ระลึกในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เพื่อแจกจ่ายและสมนาคุณแก่ประชาชนผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินสมทบทุนในการสร้างพุทธมณฑล

คณะกรรมการจัดสร้างพระเครื่อง ฯ ได้จัดการดำเนินงานไปแล้ว และจะจัดการต่อไปตามลำดับดังนี้:—

๑. คณะกรรมการจัดสร้างพระเครื่อง ฯ ได้อนุมัติเงินทุนในการสร้างพระเครื่องครั้งนี้เป็นจำนวนเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทถ้วน เพื่อทำการสร้างพระ ๒ แบบ คือ

ก. <u>พระเนื้อชิน</u> อันประกอบด้วยพลวง, ดีบุก, ตะกั่วดำและผสมด้วยนวโลหะ คือ จินหนัก ๑ บาท, เจ้าน้ำเงินหนัก ๒ บาท, เหล็กละลายตัวหนัก ๓ บาท, บริสุทธิ์หนัก ๔ บาท, ปรอทหนัก ๕ บาท, สังกะสีหนัก ๖ บาท, ทองแดงหนัก ๗ บาท, เงินหนัก ๘ บาท, ทองคำหนัก ๙ บาท ตลอดจนแผ่นทองแดง, ตะกั่ว, เงินที่พระอาจารย์ต่าง ๆ เกือบทั่วราชอาณาจักรได้ลงเลขยันต์คาถาส่งมาให้ และเศษชนวนหล่อพระในพิธีแห่งอื่น ๆ รวมหล่อผสมลงไปในคราวนี้ด้วย

ข. <u>พระผง (ดิน)</u> ผสมด้วยผงเกษรดอกไม้ ๑๐๘ อย่าง ตลอดจนผสมด้วยดินหน้าพระอุโบสถจากพระอารามต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร และผงพุทธาคมต่าง ๆ ที่บรรดาพระอาจารย์ได้มอบให้มา รวมทั้งพระผงต่าง ๆ แบบของโบราณ และของพระอาจารย์ต่าง ๆ ที่ได้สร้างไว้แต่ในโบราณกาล อันได้ส่งอุทิศมาให้ผสม รวมเป็นผงในครั้งนี้ด้วยมากมายหลายแห่ง

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย ... 09/07/2564

๒. จำนวนพระที่สร้างครั้งนี้

ก. พระเนื้อชิน ๒,๔๒๑,๒๕๐ องค์

ข. พระผง (ดิน) ๒,๔๒๑,๒๕๐ องค์

รวม ๒ ชนิด เป็นพระ ๔,๘๔๒,๕๐๐ องค์

ค. สร้างพระพุทธรูปบูชาทองคำแบบพุทธลีลา ลักษณะเดียวกับพระองค์ใหญ่ ซึ่งจะสร้างที่พุทธมณฑล สูงองค์ละ ๙ เซนติเมตร ๔ องค์ ทองคำหนักรวมทั้งสิ้น ๔๔ บาท พระพุทธรูปทองคำนี้ ได้ให้กองกระษาปณ์ กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง เป็นผู้จัดสร้าง

๓. จัดการสร้าง พระเครื่องทองคำ แบบลักษณะ และขนาดเดียวกันกับ พระเนื้อชิน ใช้เนื้อทองคำหนักองค์ละประมาณ ๖ สลึง โดยให้สร้างเป็นจำนวนเพียง ๒,๕๐๐ องค์ การสร้างพระเครื่องทองคำตามข้อนี้ ได้ใช้ทุนโดยวิธีเรียกเงินล่วงหน้าจากผู้สั่งจององค์ละ ๑,๐๐๐ บาท ส่วนเงินสมทบทุนอันแท้จริงนั้นองค์ละ ๒,๕๐๐ บาท เมื่อสร้างพระเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้สั่งจองจะต้องส่งเงินส่วนที่เหลืออีก ๑,๕๐๐ บาท เวลามาขอรับองค์พระไป

๔. คณะกรรมการ หาทุน และรับสิ่งของ สมทบทุน ในการสร้าง พุทธมณฑล (ชุดเดิม) อันมีพระยารามราชภักดี ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการดำเนินงานอยู่นั้น ได้แจ้งความจำนงมายังคณะกรรมการฯ นี้ว่า เดิมที่ได้มีมติไว้ว่าดังนี้ :—

ก. ผู้ใดบริจาคเงินสมทบทุนสร้างพุทธมณฑล ๑๐,๐๐๐ บาท จะได้พระทองคำหนักประมาณ ๑ บาท เป็นของสมนาคุณ ๑ องค์

ข. ผู้ใดบริจาคเงินสมทบทุน ๕,๐๐๐ บาท จะได้พระนากหนักประมาณ ๑ บาท เป็นของสมนาคุณ ๑ องค์

ค. ผู้ใดบริจาคเงินสมทบทุน ๑,๐๐๐ บาท จะได้พระเงินหนักประมาณ ๑ บาท เป็นของสมนาคุณ ๑ องค์

การสร้างพระสมนาคุณนี้ คณะกรรมการจะต้องสร้างเพื่อมอบเป็นของสมนาคุณ มีจำนวนดังนี้ :—

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย ขุนชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ก. พระทองคำ ๑๕ องค์

ข. พระนาก ๓๐ องค์

ค. พระเงิน ๓๐๑ องค์

เงินค่าสร้างพระทั้ง ๓ ชนิดนี้เป็นเงินทุนจากที่ได้รับไว้แล้ว และจะดำเนินการสร้างให้เสร็จในคราวเดียวกันกับที่ได้สร้างพระเครื่องชินและผง (ดิน) ดังกล่าวแล้วด้วย

๕. การสร้างพระเครื่องนี้ ได้ลงมือทำพิธีปลุกเศกสรรพสิ่งของตลอด ๓ วัน ๓ คืน ที่ในพระอุโบสถวัดสุทัศน์เทพวราราม ราชวรมหาวิหาร มีสมเด็จพระราชาคณะ, พระราชาคณะ เจริญพระพุทธมนต์ ๒๕ รูป, พระคณาจารย์ปลุกเศกบรรจุพุทธาคมครบ ๑๐๘ รูป พระคณาจารย์ ๑๐๘ รูปนี้ ได้อาราธนามาจากจังหวัดต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร และทำพิธีกรรมดังนี้:—

ก. วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

เวลา ๑๖.๓๐ น. ฯพณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เป็นประธานประกอบพิธี มายังพระอุโบสถ จุดธูปเทียนเครื่องสักการะบูชาพระรัตนตรัย

เวลา ๑๗.๐๙ น. เมื่อได้ฤกษ์แล้ว สมเด็จพระวันรัต สังฆนายก จุดเทียนชัย พระอาจารย์ ๑๐๘ รูปเข้าในพิธีมณฑล นั่งปรกปลุกเศกสรรพสิ่งของบรรจุพุทธาคมต่อไปตลอดคืน

ข. วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

เวลา ๑๖.๓๐ น. นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ ประธานคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เป็นประธานประกอบพิธี มายังพระอุโบสถ จุดธูปเทียนเครื่องสักการะบูชาพระรัตนตรัย สมเด็จพระราชาคณะ และพระราชาคณะเจริญพุทธมนต์ พระอาจารย์ ๑๐๘ รูป เข้าในพิธีมณฑล นั่งปรกปลุกเศกสรรพสิ่งของบรรจุพุทธาคมต่อไปตลอดคืน

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชื่นภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ค. วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมายังวัดสุทัศน์เทพวราราม ราชวรมหาวิหาร เสด็จขึ้นบนพระมหาวิหาร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระศรีศากยะมุนี แล้วเสด็จไปยังพระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย สมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะถวายศีล จบแล้วเจริญพระพุทธมนต์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดเทียนมหามงคล โหรบูชาฤกษ์

ระหว่างเวลา ๑๗ นาฬิกา ๔ นาที ๘ วินาที ถึงเวลา ๑๗ นาฬิกา ๑๗ นาที พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปยังสถานที่พิธีหน้าพระอุโบสถ ทรงเททองหล่อพระพุทธรูปบูชาทองคำ ๔ องค์ และทรงพิมพ์พระเครื่องชนิดผง (ดิน) ๓๐ องค์เป็นปฐมฤกษ์ โหรลั่นฆ้องชัย เจ้าพนักงานประโคมสังข์, แตรและดุริยางค์ สมเด็จพระราชาคณะ และพระราชาคณะ ๒๕ รูป เจริญชัยมงคลคาถา พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณหลั่งน้ำสังข์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าสู่พระอุโบสถ สมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะถวายอดิเรกจบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ พระสงฆ์ ๒๕ รูป เจริญพุทธมนต์ต่อไป แล้วพระอาจารย์ ๑๐๘ รูป เข้าในพิธีมณฑล นั่งปรกปลุกเศกสรรพสิ่งของบรรจุพุทธาคมต่อไปตลอดคืน

ง. วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

เวลา ๑๗.๐๐ น. นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ประธานคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เป็นประธานประกอบพิธี มายังพระอุโบสถจุดธูปเทียนเครื่องสักการะบูชาพระรัตนตรัย สมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะถวายพรพระจบแล้ว ประธาน ฯ ถวายภัตตาหารแด่สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะและพระคณาจารย์ที่มาทำพิธีในครั้งนี้ทั้งหมด เมื่อพระสงฆ์กระทำภัตกิจเสร็จแล้ว สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ วัดสระเกศ ดับเทียนชัย ประธาน ฯ ถวายจตุปัจจัยไทยธรรม สมเด็จพระราชาคณะ, พระราชาคณะ และพระคณาจารย์อนุโมทนา เป็นเสร็จพิธี

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย นวลเพ็ญศรี หมดอายุ 09/07/2564

๖. การดำเนินงานสร้างพระเครื่องและพระเครื่องทองคำ ตลอดจนพระทองคำ, นาก, เงิน สำหรับสมนาคุณ ได้จัดสร้างโรงงานให้ผู้รับจ้างพิมพ์พระได้ทำงานอยู่ในบริเวณวัดสุทัศน์เทพวราราม ราชวรมหาวิหารโดยตลอด ทั้งนี้มุ่งหวังจะให้การสร้างพระเครื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษนี้ ได้จัดทำอยู่ในบริเวณปริมณฑลพิธี หรือในเขตพระอารามจนกว่าจะเสร็จการ และได้จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายคณะกรรมการ ฯ คอยควบคุมการสร้าง ดูแลรักษาให้เป็นไปอย่างกวดขันแล้ว

๗. บรรดาพระเนื้อชิน, พระผง (ดิน) และพระทองคำ ดังที่กล่าวแล้วในข้อ ๓. และพระสมนาคุณดังที่กล่าวแล้วในข้อ ๔. คณะกรรมการ ฯ จะได้รีบจัดการสร้างให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นเดือนเมษายน ๒๕๐๐ เมื่อได้สร้างพระเครื่องแล้ว จะได้นำพระที่สร้างทั้งหมดไปทำพิธีปลุกเศกที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามอีกครั้งหนึ่ง จึงเป็นอันถือว่าเสร็จสิ้นพิธีการสร้างพระเครื่อง

๘. สำหรับการแจกจ่าย คณะกรรมการ ฯ กำหนดแจกจ่ายพระเครื่องที่สร้างขึ้นตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๓. ให้แพร่หลายไปทั่วราชอาณาจักร โดยจะจัดส่งไปยังทุกจังหวัด ให้จังหวัดจัดส่งให้อำเภอหรือสถานีตำรวจทุก ๆ แห่ง

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

การสั่งจองสร้างพระเครื่องชนิดทองคำ

เนื่องจากการสร้างพระเครื่อง ๒๕ พุทธศตวรรษ ซึ่งคณะกรรมการได้ประกอบพิธี ณ วัดสุทัศน์เทพวราราม ราชวรมหาวิหาร เมื่อวันที่ ๙, ๑๐, ๑๑ และ ๑๒ กุมภาพันธ์ ศกนี้แล้วนั้น ได้มีผู้ปรารถนามากรายด้วยกัน ใคร่ที่จะขอให้สร้างพระเครื่องเป็นเนื้อทองคำแท้ ลักษณะแบบเดียวกับพระชิน คณะกรรมการพิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะสนองกุศลเจตนา จึงได้จัดสร้างพระเครื่องชนิดทองคำ เป็นจำนวน ๒,๕๐๐ องค์เท่านั้น โดยได้นำทองคำนวโลหะในพิธีพุทธาภิเษกคราวที่แล้วมารวมหล่อด้วย ท่านผู้ใดปรารถนาที่จะร่วมการกุศลในครั้งนี้ ต้องส่งเงินร่วมการกุศลองค์ละ ๒,๕๐๐ บาท โดยวิธีการสั่งจอง ดังนี้—

๑. ส่งเงินพร้อมกับคำขอสั่งจอง ๑,๐๐๐ บาท ไปยัง นายพลตำรวจตรี เนื่อง อาขุบุตร รองประธานคณะกรรมการจัดสร้างพระเครื่อง หรือนายสุวรรณ โชติกเสถียร เลขานุการคณะกรรมการจัดสร้างพระเครื่อง ณ กรมศุลกากร และจะได้ออกใบรับเงินให้เป็นหลักฐาน

๒. พระเครื่องทองคำมีน้ำหนักองค์ละประมาณ ๖ สลึง

๓. พระเครื่องทองคำนี้ จะแล้วเสร็จส่งให้ผู้สั่งจองรับได้ หลังวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ศกนี้ พร้อมกับส่งเงินอีก ๑,๕๐๐ บาท

ที่คณะกรรมการจัดสร้างพระเครื่องได้สร้างเพียง ๒,๕๐๐ องค์ ก็เพื่อจะได้เป็นมิ่งขวัญในการครบรอบ ๒๕ พุทธศตวรรษ ปี ๒๕๐๐

โปรดสั่งจองโดยด่วนตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป สุดสิ้นการสั่งจองวันที่ ๓๑ มีนาคม ศกนี้ โดยสั่งจองพร้อมกับส่งเงินจำนวน ๑,๐๐๐ บาท หรือจะมอบคราวเดียว ๒,๕๐๐ บาทก็ได้

จึงขอประกาศมาให้ผู้มีจิตศรัทธาร่วมการกุศลในครั้งนี้ทราบทั่วกัน.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านเลขที่ โทรศัพท์ 0970772560

การสั่งจองพระเครื่องชิน และ ผง (ดิน)

ท่านที่ต้องการจะสั่งจองพระเครื่องชิน และผง (ดิน) ซึ่งคณะกรรมการได้ประกอบพิธี ณ วัดสุทัศน์เทพวราราม ราชวรมหาวิหาร เมื่อวันที่ ๙, ๑๐, ๑๑, และ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ติดต่อสั่งจองได้ดังนี้:—

๑. สั่งจองพร้อมกับส่งเงินตามจำนวนที่ท่านต้องการทางธนาณัติพร้อมทั้งค่าส่งไปยังนายพลตำรวจตรี เนื่อง อาขุบุตร รองประธานกรรมการจัดสร้างพระเครื่อง ฯ หรือ นายสุวรรณ โชติกเสถียร เลขานุการคณะกรรมการ ฯ ณ กรมศุลกากร

๒. เมื่อพิธีการสร้างพระเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะได้จัดการส่งพระเครื่องดังกล่าวแล้วไปให้ท่านต่อไป.

วิริเยน ทุกฺขมจฺเจติ

สงฆ์จะล่วงทุกข์พ้น	*ตัณหา โหดฤา*
เพราะพร่ำเพียรภาวนา	*ไล่ล้าง*
คฤหัสถ์ล่วงทุกข์ฐา—	*นะอัด—คัดฤา*
เพราะหมั่นขยันสร้าง	*ชีพด้วยการงาน ฯ*

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ความอัศจรรย์

ในพิธีสร้างพระเครื่อง ณ วัดสุทัศน์เทพวราราม ราชวรมหาวิหาร

วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐

เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ เวลา ๑๗.๐๐ น. เศษ นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ประธานกรรมการจัดสร้างพระเครื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ได้นำแผ่นโลหะที่พระคณาจารย์จังหวัดต่าง ๆ และพระคณาจารย์ที่มาทำพิธีในครั้งนี้ มอบให้ใส่เบ้าชนิดขนาด ๑๐๐ กิโลกรัม สุมด้วยกำลังไฟฟ้า แผ่นโลหะที่นำลงสุมครั้งนี้มี แผ่นเงิน, ทองแดง, ตะกั่ว, ทองเหลือง, สังกะสี ตลอดจนที่ม้วนเป็นตระกรุดพิศมร และเศษชนวนหล่อพระในพิธีต่าง ๆ อันมีสำริดประกอบกับเนื้อนวโลหะธาตุ เช่น ชิน, ทองแดง, เงินกลมตรายันต์, ปรอท, สังกะสี บริสุทธิ์, เหล็กละลายตัว, เจ้าน้ำเงิน ทองคำ เป็นต้น เพื่อหลอมผสมเป็นเนื้อสร้างพระเครื่อง ช่างได้สุมทองอยู่เป็นเวลาถึง ๓ ชั่วโมงเศษ ปรากฏว่าโลหะที่ใส่ลงในเบ้านั้นมีตระกรุดเงินกับแผ่นเงินลงยันต์ อย่างละ ๒—๓ ชิ้น ที่ไม่ละลาย จึงได้นำเก็บไว้ ยังความปีติแก่บรรดาพระคณาจารย์ และผู้ที่ได้พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง

ความอัศจรรย์ต่อมาก็คือวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ เวลาประมาณเกือบเที่ยงวันขณะที่พระอาจารย์กำลังกระทำภัตกิจอยู่ ปรากฏว่า ฝนได้ตกลงมาอย่างมากมาย ตอนกลางคืนวันนั้นปรากฏว่าอากาศหนาวเย็นมาก บรรดาพระอาจารย์ที่ได้มาร่วมพิธีตลอดจนประชาชนที่ได้ไปร่วมงานในคราวนี้ต่างพากันรู้สึกว่าพิธีการสร้างพระเครื่องในคราวนี้เป็นศุภนิมิตมงคลอันดียิ่ง พระอาจารย์หลายรูปได้กล่าวว่าพิธีการสร้างพระเครื่องในครั้งนี้เป็นมิ่งมงคลอันใหญ่ยิ่ง ท่านผู้รู้ในทางไสยศาสตร์หลายท่านได้กล่าวว่าเห็นจะไม่มีพิธีที่ไหนทำได้เสมอเหมือนครั้งนี้อีก ได้เป็นที่เกิดความปีติแก่ผู้ที่ได้พบเห็นและทราบเรื่องโดยทั่วกัน

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

บรรดาผงพุทธาคมต่าง ๆ หรือแผ่นโลหะพุทธาคมคาถาตลอดจนดินที่หน้าพระอุโบสถพระอารามบางแห่งทั่วทั้ง ๗๑ จังหวัด ที่ได้ส่งมารวมในคราวนี้ มีจำนวนมากมาย เวลานี้ได้จัดการสร้างพระทั้งชนิดผง (ดิน) และชนิดชินอยู่อย่างรีบเร่งแล้ว เมื่อเสร็จจากการสร้างพระแล้ว ตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้รวม ๔,๘๔๒,๕๐๐ องค์ (สี่ล้านแปดแสนสี่หมื่นสองพันห้าร้อยองค์) ก็จะได้นำพระเครื่องทั้งหมดนี้ไปทำพิธีพุทธาภิเศกปลุกเศกอีกครั้งหนึ่งที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนชาวไทย เสร็จพิธีแล้วคณะกรรมการจัดการสร้างพระเครื่อง ๒๕ พุทธศตวรรษ ก็จะได้มอบแจกจ่ายพระเครื่องทั้ง ๒ ชนิดนี้ไปยังกรมกองกระทรวงทบวงและจังหวัดต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร ให้ทันงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ทั้งนี้ผู้ที่มีกุศลเจตนาร่วมการกุศลในครั้งนี้ด้วยคนละ ๑๐ บาท ก็จะได้รับพระเครื่องที่สร้างนี้ คือแบบผง (ดิน) หรือแบบชิน ๑ องค์ เป็นการสนองความศรัทธาไมตรีจิตร่วมการกุศลของท่าน และจะได้รวบรวมเป็นทุนสร้างพุทธมณฑลต่อไป การทำพิธีสร้างพระเครื่องจำนวนมาก และได้ฤกษ์อันเป็นมหามงคลอย่างคราวนี้ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๐๐ นาน ๆ จึงจะมีสักครั้ง ซึ่งท่านควรจะได้ ร่วมการ กุศล ขอรับ พระเครื่อง ครั้งนี้ ไปไว้ สักการะ บูชาตามความปรารถนาของท่านโดยทั่วกัน.

อตฺตานํ นาติวตฺเตยฺย

คนลืมตัวมัวเผลอละเมอหลง *มักพลาดลงพลั้งได้ในภายหลัง*
จึงสมควรรู้ประหยัดระมัดระวัง *รู้จักยั้งรู้จักแบบรู้แยบคาย*
อย่าเหิมเห่อเผยอผยองลำพองศักดิ์ *รู้ผูกรักภักดีเป็นที่หมาย*
เอาไมตรีป้องกันภยันตราย *บังอบายเบิกสุขไร้ทุกข์เอย ฯ*

เหรียญที่ระลึก งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ด้านหน้า

ด้านหลัง

ย่าม

พัด

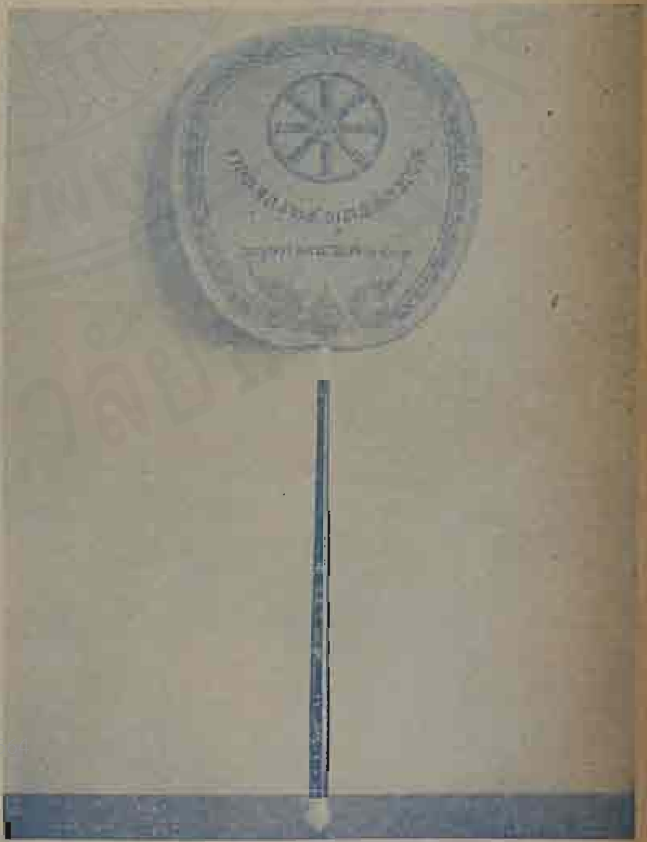

สำหรับถวายพระภิกษุสงฆ์ ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดเครื่องไทยธรรม ภัตตาหาร เลี้ยงอาหาร และน้ำดื่มแก่ประชาชน

ท่านผู้หญิง ละเอียด พิบูลสงคราม **ประธานกรรมการ**

คณะกรรมการ ฯ นี้ มีหน้าที่ คือ :—

๑. จัดหาเครื่องไทยธรรม และ ภัตตาหารเลี้ยงพระภิกษุสงฆ์

๒. จัดหาอาหารและน้ำเลี้ยงเจ้าหน้าที่และประชาชน

๓. จัดหาภาชนะสำหรับการเลี้ยงทั้งพระภิกษุสงฆ์และฆราวาส

โครงการและการดำเนินงาน

ได้พิจารณาวางโครงการที่จะดำเนินงาน ไว้ดังต่อไปนี้ :—

ก) จัดภัตตาหารถวายพระภิกษุสงฆ์จำนวนวันละ ๒,๕๐๐ รูป โดยไม่ซ้ำกันเป็นเวลา ๓ วัน ณ บริเวณโรงพิธีที่ท้องสนามหลวง

ข) จัดเครื่องไทยธรรม เช่น ธูป เทียน ไม้ขีดไฟ ใบชา ผ้าเช็ดตัว ฯลฯ เป็นต้น สำหรับถวายพระภิกษุสงฆ์

ค) จัดตั้งโรงเลี้ยงอาหาร เครื่องดื่ม แก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป โดยใช้สถานที่บริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ง) ออกคำเชิญชวนบอกบุญ ไปยังผู้มีจิตศรัทธา ขอให้ช่วยงานการกุศลครั้งนี้ โดยถือเสมือนหนึ่งว่า งานนี้ผู้ร่วมการกุศลทุกท่าน เป็นเจ้าของงานด้วย.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชื่นภูมิ หอสมุด 09/07/2564

ประกาศ
เชิญชวนร่วมการกุศล

เนื่องในโอกาสวันครบรอบปีที่ ๒๕ แห่งพุทธศตวรรษ รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เตรียมจัดงานสมโภช เพื่อสิริมงคลแก่ประชานิกรทุกชาติทุกภาษาที่อยู่บนพื้นแผ่นดินไทย และเพื่อความวัฒนาถาวรแก่ประเทศชาติสืบไป ในการนี้ ได้จัดแบ่งกรรมการออกเป็นคณะต่าง ๆ หลายคณะ

เช่น คณะกรรมการจัดเครื่องไทยธรรม ภัตตาหาร เลี้ยงอาหารและน้ำดื่มแก่ประชาชน เป็นต้น กรรมการคณะนี้มีท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ประธานสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง เป็นประธานกรรมการ จะได้จัดเครื่องไทยธรรม และภัตตาหารถวายพระภิกษุสงฆ์จำนวนวันละ ๒,๕๐๐ รูป โดยไม่ซ้ำกัน เป็นเวลา ๓ วัน ทั้งจะจัดตั้งโรงเลี้ยงอาหารเครื่องดื่มแก่ประชาชนพลเมืองทั่วไป ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ฉะนั้น จึงขอเชิญชวนบอกบุญมายังท่านผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลาย ได้โปรดร่วมบำเพ็ญกุศลในโอกาสนี้ด้วย โดยแสดงความจำนงบริจาคเครื่องไทยธรรม เช่น ธูปเทียน ไม้ขีดไฟ ใบชา ผ้าเช็ดตัว เริ่มแต่บัดนี้ถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๐๐

สำหรับอาหารเลี้ยงประชาชน ได้เปิดรับการแสดงความจำนงที่จะบริจาคตั้งแต่บัดนี้ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ในเวลาราชการ ณ ที่แผนกประชาสัมพันธ์ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ

คณะกรรมการหวังว่า ท่านจะได้กรุณาร่วมในการกุศลฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ โดยถือเสมือนว่างานฉลองครั้งนี้ท่านผู้มีใจกุศลได้ร่วมเป็นเจ้าของงานด้วย จึงขอเชิญชวนท่านทั้งหลายร่วมบำเพ็ญกุศลในครั้งนี้โดยทั่วกัน.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการออกแบบพระพุทธรูป พุทธประวัติ และ พุทธบัญญัติ

หลวงวิเชียรแพทยาคม **ประธานกรรมการ**

คณะกรรมการ ฯ นี้ มีหน้าที่และโครงการดำเนินงาน ดังนี้ :—

๑. ทำหุ่นจำลองของพระพุทธรูปที่จะสร้างที่พุทธมณฑล

๒. รวบรวมภาพพุทธประวัติ พุทธบัญญัติ มาทำเป็นรูปสลัก ใช้ปูนพลาสเตอร์หล่อจำลองขึ้นแสดงเท่าที่มีอยู่ โดยติดต่อขอให้คณะกรรมการวางผังจัดทำปะรำสำหรับตั้งแสดงด้วย

๓. ออกแบบและช่วยในการสร้างพระพุทธรูปประจำจังหวัดและอำเภอ

๔. พิจารณา แบบพระเครื่อง ให้คณะกรรมการ จัดสร้าง พระเครื่อง เป็นผู้ดำเนินงานจัดสร้าง

อรติ	**โลกนาสิกา**
ฤษยาพาโลกร้อน	*ราวไฟ ลนแฮ*
ผ่ามนุษย์กายใจ	*แตกร้าว*
เมตตาจิตสมานไม—	*ตรึมนุษย์ ทั่วนอ*
เพียงอมฤตหล่อค้าว	*ชุ่มด้วยสามัคคี ฯ*

ดาวน์โหลดจากระ... ภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างพุทธมณฑล

ขุนคำณวนวิจิตร **ประธานกรรมการ**

กรรมการคณะนี้มีหน้าที่ คือ :—

๑. ทำแผนที่ระวางแสดงเจ้าของที่ดินที่ซื้อได้ และมีผู้บริจาค

๒. แสดงแผนที่ที่ดินซึ่งเจ้าของยังไม่ยอมขาย

๓. ทำใบโฆษณาชักชวนให้จองที่ดินกันให้มาก

การดำเนินงาน

กรรมการคณะนี้ได้ออกไปเจรจากับเจ้าของที่ดินบริเวณพุทธมณฑล ซึ่งมีอยู่รวมทั้งสิ้น ๙๔ ราย เพื่อขอซื้อที่ดินตามจำนวนที่ต้องการ ๒,๕๐๐ ไร่ สำหรับใช้เป็นที่ก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ในบริเวณพุทธมณฑลตามแผนผังที่ได้วางไว้

ผลของการดำเนินงาน

เจ้าของที่ดินบริเวณพุทธมณฑลได้ยินยอมขายที่ดินให้เพื่อเป็นบริเวณของพุทธ-มณฑล จำนวน ๘๙ ราย เป็นเนื้อที่ ๑,๗๘๗ ไร่ ๒ งาน ๑๓ วา ยังจะต้องซื้อที่ดินต่อไปอีก ๗๑๒ ไร่ ๑ งาน ๘๗ วา ปรากฏว่าเจ้าของที่ดินซึ่งได้ไปติดต่อขอซื้อแล้วแต่ยังไม่ยอมขายให้อีก ๕ ราย เป็นเนื้อที่ ๒๕๔ ไร่ ๓ งาน ๐๔ วา ขณะนี้คณะกรรมการกำลังเจรจาติดต่อขอซื้ออยู่อีก เพื่อจะให้ได้ที่ดินมาครบจำนวน ๒,๕๐๐ ไร่

ได้จ่ายเงินค่าที่ดินให้เจ้าของที่ดินไปแล้วรายละ ๗๕ เปอร์เซ็นต์ เมื่อรังวัดแบ่งแยกทำการโอนโฉนดเรียบร้อยจึงจะจ่ายให้อีก ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ขณะนี้ได้จ่ายเงินค่าซื้อที่ดินไปแล้ว เป็นเงิน ๒,๔๓๖,๙๘๗.๗๖ บาท ยังค้างอยู่อีก ๑๔๔,๓๑๔.๕๕ บาท

ทั้งจะต้องชดใช้ค่ารื้อถอนให้แก่เจ้าของที่ดินอีก รวมจะต้องใช้เงินเกี่ยวกับการจัดซื้อที่ดิน ทั้งชดใช้ค่ารื้อถอนทั้งสิ้นเป็นเงินประมาณ ๑,๓๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

สำหรับเงินที่จะต้องจ่ายให้เจ้าของที่ดินซึ่งยังค้างชำระอยู่นั้น เมื่อได้รับเงินจากคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษแล้ว ก็จะได้จ่ายให้เจ้าของที่ดินให้เป็นการเสร็จสิ้นไป และทำการโอนหน้าโฉนดให้เป็นที่เรียบร้อย

นอกจากนี้คณะกรรมการจัดซื้อที่ดินได้ทำแผนผังขนาดใหญ่เพื่อแสดงที่ดิน ซึ่งเจ้าของที่ดินขายให้แล้ว และแสดงเจ้าของที่ดินซึ่งยังไม่ยอมขายเพื่อเป็นการโฆษณาให้ประชาชนทราบทั่วกัน แผนผังนี้จะได้นำไปติดตั้งไว้ในบริเวณงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เพื่อให้ประชาชนชมและเปิดโอกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาได้ซื้อที่ดินเพื่อเป็นพุทธบูชาในงาน ๒๕ พุทธศตวรรษคราวนี้ด้วย.

ปจฺฉา ตปฺปติ ทุกฺกฎํ

คนทำชั่วหมักหมมถมเข้าไว้ เมื่อชั่วให้ผลขึ้นมาน่าใจหาย
ต้องเดือดร้อนดังมีไฟเผาใจกาย ทุรนทุรายโลกรุ่มดังสุมเพลิง
อย่าทำเลยความชั่วพาตัวช้ำ ถึงจะคร่ำความลำบากยากยุ่งเหยิง
สักเท่าไรยิ้มไว้ใจบรรเทิง มุ่งเถลิงดีทำลายทุกข์ภัยเอย ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชื่นภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการวางผังพุทธมณฑล

พันเอก หลวงบุรกรรมโกวิท **ประธานกรรมการ**

คณะกรรมการ ฯ นี้มีหน้าที่

๑. วางผังบริเวณพิธีมณฑล ณ ท้องสนามหลวง และพิจารณาแบบที่จะก่อสร้างในบริเวณงาน

๒. จัดสร้างพุทธมณฑลจำลอง ณ ท้องสนามหลวงพร้อมด้วย ถนน, ต้นไม้, ไฟฟ้า เหมือนพุทธมณฑลที่จะสร้างจริง ๆ

๓. ติดต่อกับกรมศิลปากร ให้สร้างพระพุทธรูปจำลองจากองค์ที่จะสร้างที่พุทธมณฑล

โครงการและการดำเนินงาน

(๑) ทำวิหารระเบียงรอบเหมือนวัดเบญจมบพิตร

(๒) ทำสระให้มีน้ำพุ

(๓) ระเบียงหน้าปูกระเบื้อง

(๔) ตั้งองค์พระองค์จำลองในลักษณะเช่นเดียวกับที่จะจัดสร้าง ณ พุทธมณฑล

(๕) ทำรั้วกั้นคนเข้าโดยรอบด้วยลวดถักสูง ๑.๓๐ เมตร ห่างจากวิหารจำลอง ๑.๕๐ เมตร โดยยกคันรับอาคารจำลองให้สูง ๑.๒๐ เมตร เพื่อมองเห็นได้ชัดเจน

(๖) มีต้นไม้ภายใน ใช้ต้นโพธิ์ใบเล็ก ๔ ต้น สูงต้นละ ๒.๐๐ เมตร ภายนอกด้านหน้า ๑๐ ต้น นอกนั้นใช้สนขลิบเป็นพุ่ม

(๗) สร้างถนนตามผังจริงของพุทธมณฑล โดยย่อส่วนลง.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

คณะกรรมการรักษาความสงบและการจราจร

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ประธานกรรมการ

โครงการและการดำเนินงาน

คณะกรรมการรักษาความสงบและการจราจร มีหน้าที่วางแผนการจราจรในบริเวณงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ที่จัดขึ้นในส่วนกลาง และจัดวางกำลังตำรวจรักษาการณ์ เพื่อความสงบเรียบร้อยและให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนที่ไปในงาน

ในการดำเนินงาน คณะกรรมการรักษาความสงบและการจราจรได้รับมอบหมายให้

๑. มีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบในบริเวณงาน และตามแนวทางที่ขบวนแห่ทางบกและทางน้ำจะผ่านไป

๒. จัดระเบียบการจราจรเพื่อความเรียบร้อย และจัดที่จอดรถผู้มาในงานพิธี ที่จอดรถประชาชน จัดการจราจรทางน้ำ และให้มีที่จอดเรือของประชาชนผู้ที่มาชมขบวนแห่

๓. จัดให้มีตำรวจตรวจตรารอบ ๆ โรงพิธี และบริเวณพุทธมณฑลจำลอง

๔. ดูแลเครื่องตกแต่งบริเวณงาน และตามถนนที่มีการประดับประดาโคมไฟ

๕. ดูแลอย่าให้มีร้านแผงลอยและหาบเร่ในบริเวณงาน นอกจากรายที่มีบัตรอนุญาตของประธานกรรมการจัดงาน

นอกจากนี้ยังได้จัดวางแผนการจราจรไว้ คือ.—

แผนการจราจรเกี่ยวกับบริเวณงานที่สนามหลวง

๑. ให้ปิดการจราจรห้ามรถเข้าไปในถนนต่อไปนี้ ระหว่างเวลา ๑๗.๐๐ น. ถึง ๐๑.๓๐ น. ของวันที่มีงานทุกวัน

ดาวน์โหลดจากระบบ TU... 09/07/2564

ก. ถนนราชดำเนินใน ตั้งแต่แยกถนนราชินี ถึงแยกถนนหับเผย

ข. ถนนสนามไชย ตั้งแต่แยกถนนบำรุงเมือง ถึงแยกถนนเจริญกรุง

ค. ถนนซอยหลังนางธรณีอุทกธาร ตลอดสาย

ง. ถนนซอยด้านเหนือกระทรวงยุติธรรม ตลอดสาย

จ. ถนนสราญรมย์ ตลอดสาย

ทั้งนี้ ยกเว้นรถที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ซึ่งจัดการจราจร ณ ที่นั้น

๒. ห้ามจอดรถในถนนต่อไปนี้

ก. ถนนรอบบริเวณสนามหลวงด้านเหนือ ตั้งแต่แยกถนนหน้าพระธาตุ ถึงแยกถนนราชินี

ข. ถนนซอยหน้าโรงเรียนศิลปศึกษา (กระทรวงคมนาคมเดิม)

ค. ถนนราชินี ตั้งแต่แยกถนนหลักเมืองถึงปากซอยหน้าโรงเรียนศิลปศึกษา (กระทรวงคมนาคมเดิม)

๓. กำหนดที่จอดรถ

ก. รถยนต์ส่วนบุคคล จอดรอบบริเวณสนามหลวง เว้นถนนรอบบริเวณด้านเหนือ ซึ่งห้ามจอดตามข้อ ๒ ก.

ข. รถยนต์บรรทุกคนโดยสารสาธารณ (แท็กซี่) จอดตามเครื่องหมายที่กำหนดให้จอดในถนนอัษฎางค์ ถนนสนามไชย และถนนเจริญกรุง

ค. รถจักรยานยนต์รับจ้างและรถจักรยาน ๓ ล้อ จอดตามเครื่องหมายที่กำหนดให้จอดในถนนเจ้าฟ้า ถนนสนามไชย และถนนเจริญกรุง

และได้จัดกำลังตำรวจจราจรประจำจุดที่ยึดการจราจร, จัดการจราจรที่ทางแยก, สายตรวจจราจร พร้อมด้วยนายตำรวจควบคุมรับผิดชอบตลอดบริเวณงาน วันละ ๒ ผลัด ผลัดหนึ่งมีนายตำรวจ ๓ นาย นายสิบพลตำรวจ ๔๕ นาย

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

นอกจากวางแผนการจราจร เกี่ยวกับบริเวณงานส่วนใหญ่ที่สนามหลวง ดังกล่าวมาแล้ว คณะกรรมการรักษาความสงบและการจราจร ยังได้พิจารณาจัดวางแผนจราจร และวางกำลังตำรวจรักษาการณ์ในบริเวณงานที่สวนลุมพินี และตั้งกองรักษาการณ์ที่ตู้ยามเชิงสะพานพระพุทธยอดฟ้า เพื่อรักษาความสงบและการจราจรอีกด้วย

สำหรับงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ของจังหวัดธนบุรี ซึ่งได้จัดงานขึ้นที่บริเวณวงเวียนใหญ่ มีมหรสพสมโภชทั้งกลางวันและกลางคืนนั้น คณะกรรมการรักษาความสงบและการจราจร ได้จัดวางแผนการจราจรที่บริเวณวงเวียนใหญ่ โดยจัดวางกำลังตำรวจจราจรที่ปากถนนประชาธิปก ปากถนนลาดหญ้า ปากถนนพระเจ้าตากสิน ปากถนนอินทรพิทักษ์ แห่งละ ๑ นาย เหลือนอกนั้นใช้ว้างตามถนนประชาธิปก และจัดวางกำลังตำรวจที่ใช้รักษาการณ์ ณ กระโจมกองรักษาการณ์ในบริเวณวงเวียนใหญ่อีกทางหนึ่งด้วย

ส่วนแผนการจราจรโดยละเอียด ซึ่งรวมทั้งแผนการจราจรในระหว่างเวลาที่มีการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนา และการประกวดต่าง ๆ ในตอนกลางวัน คณะกรรมการรักษาความสงบ และการจราจร จะได้กำหนดขึ้นให้เป็นที่แน่นอน และจะโฆษณาให้ประชาชนทราบโดยละเอียดต่อไป

เอกาหํ ชีวิตํ เสยฺโย วิริยํ อารภโต ทฬฺหํ

ชนใดเพ่งจิตตั้ง ใฝ่เพียร มั่นนา
กอบกิจสถิตเสถียร ประโยชน์ไว้
แม้ชีพไป่จำเนียร เกินหนึ่ง วันแฮ
ดีกว่าผู้เพียรไร้ ชีพร้อยปีปลาย ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระพุทธศาสนาและหลักทั่วไป

โดย

สุชีพ ปุญญานุภาพ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ในโอกาสที่พระพุทธศาสนาเจริญยั่งยืนมาได้ถึงร้อยปีที่ ๒๕ หรือที่เรียกว่า ๒๕ พุทธศตวรรษ โดยนับ พ.ศ. ๑ ตั้งแต่พระพุทธเจ้านิพพานล่วงแล้วเป็นต้นมา ถ้าจะนับย้อนหลังเข้าไป่ ถึงระยะเวลา ๔๕ ปี ที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้และเสด็จไปเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในคามนิคมชนบทราชธานีต่าง ๆ ด้วย ก็นับได้ว่าพระพุทธศาสนาดำรงมาด้วยดี จนย่างเข้าศตวรรษที่ ๒๖ ได้ ๔๕ ปีแล้ว

เฉพาะในประเทศไทย ปรากฏตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีว่า พระพุทธศาสนาแผ่มาถึงเมื่อ ๒ พันกว่าปีล่วงมาแล้ว โดยมาประดิษฐานที่นครปฐมเป็นเมืองแรก ก่อน พ.ศ. ๕๐๐ การค้นพบศิลาสลักเป็นรูปกวาง และรูปธรรมจักร อันเป็นเครื่องหมายแห่งการที่พระพุทธเจ้า ทรงแสดงธรรมครั้งแรกหรือปฐมเทศนา เนื้อหาแห่งพระธรรมนั้น มีชื่อเรียกว่า ธัมมจักกัปวัตตนสูตร (พระสูตรว่าด้วยการหมุนกงล้อคือ พระธรรม) การสลักหินเป็นรูปล้อรถ จึงหมายถึงธรรมจักร หรือกงล้อคือพระธรรม และการสลักรูปกวางก็เพื่อเป็นเครื่องหมายว่า การแสดงธรรมครั้งแรกนั้น ได้กระทำ ณ ป่ากวาง (มิคทายะ แยกเป็นมิคะ เนื้อหรือกวาง, ทายะ ป่า จะแปลสั้น ๆ ว่าป่าเนื้อ หรือป่ากวาง หรือแปลเติมว่า ป่า เป็นที่ให้อภัยแก่เนื้อหรือกวางก็ได้ แสดงว่า คนโบราณเมื่อ ๒ พันปีเศษมาแล้ว ได้รู้จักความหมายของคำว่า "ป่าสงวน" เป็นอย่างดี)

ก่อนที่จะเกิดการสร้างพระพุทธรูปแบบต่าง ๆ นั้น มนุษย์ได้สร้างรูปธรรมจักรบ้าง กวางบ้าง พระบาทของพระพุทธเจ้าบ้าง เป็นเครื่องหมายในพระพุทธศาสนา โบราณวัตถุที่ขุดพบ ณ บริเวณพระปฐมเจดีย์ แสดงว่าสมณทูตของพระเจ้าอโศกมหาราช แห่งอินเดีย ได้นำพระพุทธศาสนามาสู่ประเทศไทย เมื่อ ๒ พันปีเศษมาแล้ว

เวลา ๒ พันปีเศษ ไม่ได้ทำให้พระพุทธศาสนา ในประเทศไทยกลายเป็นของโบราณหรือล้าสมัยไปแต่ประการใด กลับปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนไทยมากขึ้นโดยลำดับ

จำนวนวัดมีถึงประมาณ ๒ หมื่นวัด ภิกษุและสามเณรประมาณ ๒ แสนรูป จำนวนผู้สมัครเข้าสอบนักธรรมและธรรมศึกษาประจำปี ซึ่งมีทั้งพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ ไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนหกหมื่นมาหลายปีแล้ว พุทธสมาคมและยุวพุทธิกสมาคม พร้อมทั้งเครือสมาคมและสาขาในพระนครและต่างจังหวัดกำลังขยายกิจการอยู่เรื่อย ๆ ข่าวการแสดงปาฐกถา สนทนาธรรม และแสดงพระธรรมเทศนา อันเนื่องด้วยพระพุทธศาสนา เป็นข่าวประจำวันทางวิทยุกระจายเสียงและหนังสือพิมพ์ ทางราชการประกาศหยุดราชการในวันพระ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนไปรักษาศีล ฟังธรรม และบำเพ็ญการกุศล พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขของประเทศ ชาติ ทรงผนวชเป็นพระภิกษุในพระบวรพุทธศาสนา โดยมีประชาชนจำนวนแสนห้อมล้อมรถพระที่นั่งเมื่อเสด็จกลับจากการประกอบพิธี ทางราชการเตรียมงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เป็นงานใหญ่ ประมวลเหตุการณ์เหล่านี้ เข้าด้วยกันแล้วก็แสดงว่าพระพุทธศาสนาได้หยั่งรากแก้วลงในประเทศไทยมั่นคงเพียงไร

ความสำคัญแห่งพระพุทธศาสนามีมากขึ้นเพียงใด ความจำเป็นที่จะพึงเรียนรู้ หรือ รู้จักพระพุทธศาสนา ในทาง ที่ เป็น แก่นสาร มีคุณประโยชน์ มีคุณ

ลักษณะพิเศษ และในทางที่มีเหตุผล ไม่ใช่เพียงศาสนาที่นับถือสืบ ๆ กันมาตามบรรพบุรุษ ก็ยิ่งสำคัญเพียงนั้น

อีกประการหนึ่ง พระพุทธศาสนานั้น ถ้าเราจะเคารพนับถือหรือยกย่องว่าประเสริฐวิเศษ ก็ยังมีทางจะทำได้ โดยไม่ต้องถือว่าคนในศาสนาอื่นเป็นศัตรู พุทธศาสนิกชนที่ดีย่อมมีใจกว้างขวาง ไม่รังเกียจเบียดเบียนผู้นับถือศาสนาอื่น และเพราะเหตุนี้ คุณลักษณะคือความเป็นผู้มีใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ซึ่งรวมลงในคำภาษาอังกฤษว่า "tolerance" จึงเป็นข้อที่ชาวตะวันตกสรรเสริญยกย่องพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนิกชนไว้เป็นอย่างมาก.

อตฺตานเมว ปฐมํ ปฏิรูเป นิเวสเย
อถญฺญมนุสาเสยฺย น กิลิสฺเสยฺย ปณฺฑิโต

พึงอวยโอวาทไว้ ในตน ก่อนนา
จึงสั่งสอนสาธุชน ทั่วหล้า
แต่แรกเร่งผจญ จิตอาต มาแฮ
สัตว์อื่นหมื่นแสนอ้า อาจแท้ทรมาน ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระพุทธศาสนา คืออะไร ?

พระพุทธศาสนา คือ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และคำสั่งสอนนี้ ถ้าจะกล่าวอีกอย่างหนึ่ง ก็คือเรื่องของความจริงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เป็นแต่ว่าพระพุทธเจ้าทรงค้นพบแล้วนำมาชี้แจงเปิดเผย พระพุทธเจ้าเคยตรัสว่า สภาพธรรม หรือ ทำนองคลองธรรม เป็นของมีอยู่แล้ว ไม่ว่าจะมีพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นหรือไม่ พระพุทธเจ้าเป็นผู้ที่ตรัสรู้สภาพธรรมนั้น ๆ แล้วนำมาบอกเล่าให้เข้าใจชัดเจนขึ้น (ธัมมนิยามสูตร) ความจริงคือสัจจธรรมที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาตินี้จึงเป็นของกลางสำหรับทุกคน และมิใช่สิ่งที่ประดิษฐ์หรือคิดขึ้นตามอารมณ์เพ้อฝัน พระพุทธเจ้าตรัสว่า ตราบใดที่พระองค์ยังมิได้ตรัสรู้ความจริงในลักษณะ ๓ อย่าง คือ รู้ตัวความจริง รู้หน้าที่อันควรทำเกี่ยวกับความจริงนั้น และรู้ว่าได้ทำหน้าที่สำเร็จบริบูรณ์แล้ว ตราบนั้นพระองค์ก็ยังไม่อาจกล่าวได้ว่าตรัสรู้แล้ว (ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร) ภาษิตนี้แสดงว่า ความจริงนั้น ๆ พระองค์ได้ลงมือปฏิบัติจนค้นพบประจักษ์แล้ว พระองค์จึงได้นำมาสั่งสอน ฉะนั้น ในพระพุทธศาสนาจึงไม่มีคำสอนชนิดที่เรียกว่า "เดา" หรือ "สันนิษฐาน" ว่าจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ต้องเป็นความจริงที่ได้ค้นคว้าประจักษ์แจ้งแล้ว จึงใช้ได้.

พระพุทธเจ้า คือใคร !

เมื่อกล่าวโดยรากศัพท์ คำว่าพระพุทธเจ้า ในภาษาไทยเราใช้จากคำว่า "พุทธ" ในภาษาบาลี ซึ่งแปลว่า "ท่านผู้ตรัสรู้" คือ รู้ประจักษ์ความจริงอันเป็นเหตุให้พ้นจากความทุกข์ทั้งปวง

คำว่า พระพุทธเจ้า ที่แปลว่า "ท่านผู้ตรัสรู้" นั้น มีความหมายที่พึงอธิบายได้เป็น ๒ ประการ คือ –

๑. ท่านผู้ตรัสรู้ ซึ่งเป็นบุคคลในประวัติศาสตร์

ได้แก่เจ้าชายสิทธัตถะ แห่งกรุงกบิลพัสดุ์ ผู้เป็นโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ และพระนางมหามายา ประสูติก่อนพุทธศก ๘๐ ปี เมื่อพระชนมายุ ๑๖ พรรษา ได้ทรงอภิเษกสมรสกับพระนางยโสธรา หรือ พิมพา เมื่อพระชนมายุ ๒๙ พรรษา มีพระโอรส ๑ องค์ ทรงพระนามว่า ราหุล และได้เสด็จออกทรงผนวช เพื่อค้นคว้าสัจจธรรมอยู่ถึง ๖ ปี จึงได้ตรัสรู้ เมื่อพระชนมายุ ๓๕ พรรษา ครั้นตรัสรู้แล้ว ได้ประกาศพระพุทธศาสนา ประดิษฐานสังฆมณฑลขึ้น เสด็จจาริกไปในที่ต่าง ๆ เผยแผ่พระพุทธศาสนาอยู่เป็นเวลาถึง ๔๕ ปี จึงเสด็จดับขันธ์นิพพาน เมื่อพระชนมายุ ๘๐ พรรษา สถานที่ประสูติ, ตรัสรู้, แสดงธรรมครั้งแรก และปรินิพพาน ยังมีหลักฐานปรากฏอยู่ ซึ่งรัฐบาลอินเดียในปัจจุบัน ได้พยายามอำนวยความสะดวกในการตัดถนนทำทาง และสร้างที่พักสำหรับผู้จะไปนมัสการสังเวชนียสถานทั้ง ๔ แห่งนั้น ซึ่งมีสิ่งก่อสร้างบ้าง ศิลาจารึกบ้าง เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า เจ้าชายสิทธัตถะผู้ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้านั้น เป็นบุคคลที่มีตัวจริงในทางประวัติศาสตร์

๒. ท่านผู้ตรัสรู้ ซึ่งเป็นตำแหน่งแห่งศาสดาเอกของโลก

ใครก็ตาม เมื่อได้บำเพ็ญบารมี คือ คุณความดีต่าง ๆ โดยสมบูรณ์แล้ว ก็จะได้ตรัสรู้สัจจธรรมเป็นพระพุทธเจ้า ประดิษฐานพระพุทธศาสนาขึ้นในโลก

กล่าวโดยหลักการแห่งพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้ามิได้มีเพียงพระองค์เดียวที่เรานับถือในปัจจุบันเท่านั้น แต่มีมากมายนับจำนวนไม่ถ้วนทั้งในอดีตและ

อนาคต คือ ตลอดระยะกาลนานไกลนั้น ย่อมมีพระพุทธเจ้าตรัสรู้สัจจธรรมเกิดขึ้นเป็นคราว ๆ หลักการนี้มองในแง่หนึ่งคล้ายเป็นความเชื่อ แบบปรัมปรา แต่มองอีกแง่หนึ่งจะเห็นความจริงชัดขึ้นว่า ตำแหน่งพระพุทธเจ้านี้ มิได้ผูกขาดตัดตอนไว้เพื่อผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ ใครที่ทำคุณความดีไว้มาก จนสมบูรณ์ ก็มีโอกาสได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า เป็นหลักกลาง ๆ สำหรับทุกคน และเป็นหลักที่มีเหตุผล เพราะในคนจำนวนมาก เมื่อมีคนตั้งใจทำความดี สักวันหนึ่งก็คงมีใครที่สามารถบรรลุผลของความดีนั้น

หลักการนี้แสดงว่า การเป็นพระพุทธเจ้ามิใช่การชุบมือเปิบ หรือเป็นการได้ดีอย่างลอย ๆ ต้องอาศัยความพากเพียรพยายามอย่างยวดยิ่ง และต้องมีน้ำใจเด็ดเดี่ยวไม่ท้อถอย จึงจะประสบความสำเร็จนี้

อีกประการหนึ่ง มีฝรั่งบางคนเขียนหนังสือตำหนิพระพุทธศาสนาไว้ว่าเป็นศาสนาของมนุษย์ ไม่ใช่ของเทวดา จึงสู้ศาสนาของเขาไม่ได้ ตามความรู้สึกของข้าพเจ้า การที่พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของมนุษย์ และการที่มนุษย์ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้านี้ เป็นที่น่าพอใจยิ่งนัก เพราะเป็นเรื่องตรงไปตรงมา ประกอบด้วยเหตุผล ยิ่งยุคนี้เป็นยุคที่โลกเจริญด้วยวิทยาศาสตร์ มนุษย์ก็ชักจะมองเรื่องของเทพนิยาย เป็นเรื่องไม่มีอะไรจริงจัง หรือเป็นเพียงนิทานไป

การที่มนุษย์คนหนึ่ง มีความพากเพียรพยายามในการสร้างคุณงามความดีจนได้ประสบผลแห่งความเพียรพยายามนั้นแล้ว สั่งสอนชาวโลกตามความจริงที่ค้นพบ ย่อมแสดงให้เห็นว่าเป็นเรื่องมีเหตุผล และเป็นตัวอย่างจูงใจให้ทุกคนไม่ทอดอาลัย ปล่อยชีวิตไปตามบุญตามกรรม พูดง่าย ๆ ก็คือเป็นตัวอย่างที่คนอื่น ๆ อาจปฏิบัติตามได้ ไม่เป็นการผูกขาดสำหรับใครเพียงผู้เดียว.

ท่านผู้ตรัสรู้ ๓ ประเภท

ท่านผู้ตรัสรู้ หรือ "พุทธะ" นั้น กล่าวโดยประเภทแบ่งออกเป็น ๓ คือ

๑. สัมมาสัมพุทธะ ท่านผู้ตรัสรู้ด้วยตนเองแล้วสอนให้ผู้อื่นตรัสรู้ตามได้ด้วย ประเภทนี้ ได้แก่พระพุทธเจ้า ผู้ประดิษฐานพระพุทธศาสนาขึ้นในโลก

๒. ปัจเจกพุทธะ ท่านผู้ตรัสรู้จำเพาะตน ไม่สามารถตั้งหลักคำสอนขึ้น ประเภทนี้ ได้แก่ท่านผู้บำเพ็ญบารมีรองลงมาจากพระพุทธเจ้า แม้ตัวท่านเอง สามารถตรัสรู้ได้ ก็ไม่สามารถตั้งศาสนาขึ้นได้

๓. สุตพุทธะ หรือ สาวกพุทธะ ท่านผู้ตรัสรู้ที่อาศัยฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เป็นผู้ตรัสรู้ชั้นสาวกหรือที่เรียกอย่างหนึ่งว่า อนุพุทธะ แปลว่า ท่านผู้ตรัสรู้ตาม มิใช่ตรัสรู้ด้วยตนเอง.

หลักทั่วไปแห่งพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาสอนหลักทั่วไปไว้ ๓ ประการ คือ –

๑. เว้นความชั่ว

๒. ประพฤติความดี

๓. ชำระจิตใจให้สะอาด

จากหลัก ๓ ประการนี้ จะสังเกตได้ว่า พระพุทธศาสนาสอนหนักเน้นในเรื่องความประพฤติปฏิบัติ ต่างจากศาสนาประเภทธรรมชาติเทวนิยม (Deism) ที่สอนให้นับถือหรือบูชาเทวดาในธรรมชาติ เช่น ดินน้ำไฟลม พระจันทร์ พระอาทิตย์ หรือศาสนาประเภท เทวนิยม (Theism) ที่สอนให้เชื่อและมีความจงรักภักดีในพระเป็นเจ้าผู้สร้างโลก.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

โครงการและงบประมาณ

การบูรณะปูชนียสถานสำคัญ ๑๕ แห่ง
เนื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ตามที่คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ได้วางโครงการที่จะบูรณะปูชนียสถานสำคัญ รวม ๑๕ แห่ง เนื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ นั้น คณะกรรมการบูรณะวัดของกระทรวงวัฒนธรรม ได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรบูรณะปูชนียสถานสำคัญ รวม ๑๕ แห่ง ตามโครงการและงบประมาณ ดังต่อไปนี้ คือ :—

จังหวัดนครปฐม

๑. พระปฐมเจดีย์

ก. สร้างกำแพงชั้นนอกรอบบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์

ข. บูรณะวิหารคดรอบองค์พระปฐมเจดีย์

งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จังหวัดพระนคร

๒. บรมบรรพต วัดสระเกศ

ทำการบูรณะบรมบรรพต

งบประมาณ ๒,๓๓๕,๐๐๐ บาท

๓. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ก. บูรณะพระอุโบสถ

ข. บูรณะวิหารคด

ค. บูรณะปราสาทเทพบิดร

ง. บูรณะหอระฆัง ยำเย่ และบริเวณ

งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

จังหวัดสกลนคร

๔. พระธาตุเชิงชุม

ก. เปลี่ยนแกนฉัตรยอดพระธาตุ

ข. ติดกรีบบัวทองคำยอดพระธาตุ

ค. ติดสายไฟฟ้าและสายล่อฟ้า

ง. ซ่อมประตูพระธาตุ ๔ ช่อง

จ. สร้างมณฑปเกี่ยรอยพระพุทธบาทจำลอง

ฉ. สร้างอาสน์สงฆ์ในวิหาร

ช. สร้างวิหารพระธาตุเชิงชุม

งบประมาณ ๘๓๐,๐๐๐ บาท

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๕. พระธาตุไชยา

ก. บูรณะพระอุโบสถ

ข. บูรณะพระวิหารหลวง

งบประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ บาท

จังหวัดลำพูน

๖. พระธาตุหริภุญไชย

บูรณะองค์พระธาตุหริภุญไชย

งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จังหวัดสระบุรี

๗. พระพุทธบาท

ก. บูรณะมณฑปพระพุทธบาทและกำแพงพระราชนิเวศน์

ข. ขยายกำแพงเขตสังฆาวาส

งบประมาณ ๘๓๐,๐๐๐ บาท และมีเงื่อนไขว่า การจัดซ่อมถนนที่จะเข้าไปยังพระพุทธบาทจะต้องใช้เงินของวัดร่วมด้วย จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยเฉพาะการบูรณะพระพุทธบาทจักต้องซ่อมหลังคาที่รั่ว ทำตุ๊กตาตรงบันไดที่หายไปใหม่ ๑ ตัว

จังหวัดนครพนม

๘. พระธาตุพนม

ก. สร้างกำแพงแก้วชั้นสองรอบองค์พระธาตุพนม ซุ้มประตู ๔ ซุ้ม และซุ้มที่มุม ๔ ซุ้ม

ข. บูรณะพระอุโบสถและหอพระแก้ว ๒ หลัง

ค. ทำบานประตูหอพระแก้ว ๔ บาน

ง. ทำเพดานและบูรณะพระประธาน

งบประมาณ ๒๑๕,๐๐๐ บาท มีเงื่อนไขว่า สำหรับการลาดพื้นบริเวณพระธาตุพนมด้วยซีเมนต์นั้น ถ้าหากจำเป็นต้องทำ ให้พิจารณาถัวจ่ายจากงบประมาณที่ได้รับ และต้องจัดทำให้เหมาะกับโบราณสถาน

จังหวัดสมุทรปราการ

๙. พระสมุทรเจดีย์

ก. สร้างเขื่อน

ข. ทำฐานโพธิ์ ฉาบปูน ติดตั้งสายล่อฟ้า

งบประมาณ ๒,๑๑๐,๐๐๐ บาท

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๐. พระมงคลบพิตร

สร้างวิหารและบูรณะองค์พระมงคลบพิตร

งบประมาณ ๒,๙๔๙,๘๕๓ บาท

จังหวัดพิษณุโลก

๑๑. พระพุทธชินราช

ก. บูรณะองค์พระพุทธชินราช

ข. บูรณะวิหารพระพุทธชินราช

ค. บูรณะพระอุโบสถ และ ถาวรวัตถุ ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงวิหารพระพุทธชินราชอีก ๕ แห่ง

งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จังหวัดสุโขทัย

๑๒. พระมหาธาตุ อำเภอเมือง

ก. องค์พระมหาธาตุ

ข. รอบองค์พระมหาธาตุ

ค. บริเวณพระมหาธาตุ

งบประมาณ ๒๒๐,๐๐๐ บาท

๑๓. พระบรมธาตุ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ อำเภอศรีสัชนาลัย

ก. บูรณะองค์พระบรมธาตุ (พระปรางค์)

ข. บูรณะรอบองค์พระบรมธาตุ

ค. บูรณะบริเวณองค์พระมหาธาตุ

งบประมาณ ๓๑๕,๐๐๐ บาท

จังหวัดเชียงใหม่

๑๔. พระธาตุดอยสุเทพ

ก. บูรณะพระเจดีย์พระบรมธาตุ

ข. บูรณะซุ้มและบานประตูวิหาร

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย โนนชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ค. บูรณะพระอุโบสถ

ง. สร้างเขื่อนกันดินพัง

จ. บูรณะถนนทางขึ้นดอยสุเทพ

ฉ. บูรณะบันไดนาค

งบประมาณ ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขว่า ทางจังหวัดจะหาเงินสมทบอีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้การบูรณะเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๕. พระบรมธาตุ

ก. บูรณะองค์พระเจดีย์พระบรมธาตุ

ข. บูรณะทับเกษตร (ตีนธาตุ)

ค. บูรณะวิหารพระทรงม้า

ง. บูรณะวิหารเขียน (ภัณฑาคาร)

จ. บูรณะวิหารโพธิลังกา

ฉ. บูรณะวิหารสามจอม

ช. บูรณะพระระเบียง

งบประมาณ ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท

อนึ่ง ในการบูรณะปูชนียสถานสำคัญ ๑๕ แห่ง ตามโครงการและงบประมาณ ดังกล่าวแล้วข้างต้น ประธานกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ได้มอบหมายให้ผู้มีหน้าที่จะต้องเป็นผู้ดำเนินการบูรณะ รับไปปฏิบัติ และวางหลักเกณฑ์การจ่ายเงินดังต่อไปนี้ คือ :—

๑. ให้ผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินงานบูรณะ ทำการบูรณะปูชนียสถานให้เสร็จเรียบร้อยก่อนวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เพื่อนำชาวต่างประเทศที่จะมาในงานไปชมได้

๒. ให้ผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินงานบูรณะ เสนอรายการบูรณะไปยังประธาน

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

กรรมการก่อนวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๐

๓. จังหวัดใดมีความจำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ ภายในวงเงินงบประมาณที่ตั้งไว้ ให้เสนอขออนุมัติประธานกรรมการก่อน เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงดำเนินการบูรณะได้

๔. ให้ผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินงาน รีบประกาศประกวดราคา หรือสืบราคาเพื่อการบูรณะได้ตามอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ และเป็นไปตามระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้างเหมา ถ้าหากการดำเนินงานจะเกินอำนาจหน้าที่ให้เสนอประธานกรรมการพิจารณาอนุมัติ

๕. การจัดทำสัญญาเบิกจ่ายเงินในการบูรณะให้แบ่งออกเป็น ๔ งวด โดยถืองวดที่ ๑ ในเดือนมกราคม งวดที่ ๒ ในเดือนกุมภาพันธ์ งวดที่ ๓ ในเดือนมีนาคม และงวดที่ ๔ ในเดือนเมษายน และให้แจ้งด้วยว่าเดือนใดต้องการเบิกเงินเท่าใด เป็นค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง

๖. การพิจารณาซ่อมหรือบูรณะ ให้ผู้มีหน้าที่ติดต่อขออนุญาตกรมศิลปากรตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

๗. การจ่ายเงินจะกระทำโดยวิธีโอนไปตั้งจ่ายทางคลังจังหวัด

๘. การสั่งจ่ายเงินรายใดที่อยู่ในอำนาจของผู้จะดำเนินงาน ภายในวงเงินงบประมาณ ให้ผู้มีหน้าที่สั่งจ่ายไปได้ โดยไม่ต้องเสนอประธานกรรมการ เว้นแต่จะมีจำนวนเงินเกินกว่าอำนาจ จึงให้เสนอขออนุมัติประธานกรรมการ

๙. งบประมาณที่ได้ตั้งไว้นี้ หากจังหวัดใดมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายมากกว่านี้ เมื่อมีงบประมาณการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เหลืออยู่ จักได้พิจารณาเพิ่มให้อีกตามความจำเป็น

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสาร... 09/07/2564

ปูชนียวัตถุและเจดีย์สถาน

๑๕ แห่ง

ซึ่งทางการได้บูรณะปฏิสังขรณ์

เนื่อง

ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๑. พระปฐมเจดีย์	จังหวัดนครปฐม
๒. บรมบรรพต วัดสระเกศ	จังหวัดพระนคร
๓. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม	จังหวัดพระนคร
๔. พระธาตุเชิงชุม	จังหวัดสกลนคร
๕. พระธาตุไชยา	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๖. พระธาตุหริภุญไชย	จังหวัดลำพูน
๗. พระพุทธบาท	จังหวัดสระบุรี
๘. พระธาตุพนม	จังหวัดนครพนม
๙. พระสมุทรเจดีย์	จังหวัดสมุทรปราการ
๑๐. พระมงคลบพิตร	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๑. พระพุทธชินราช	จังหวัดพิษณุโลก
๑๒. พระมหาธาตุ อำเภอเมือง	จังหวัดสุโขทัย
๑๓. พระบรมธาตุ (วัดพระปรางค์) อำเภอสวรรคโลก	จังหวัดสุโขทัย
๑๔. พระธาตุดอยสุเทพ	จังหวัดเชียงใหม่
๑๕. พระบรมธาตุ	จังหวัดนครศรีธรรมราช

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

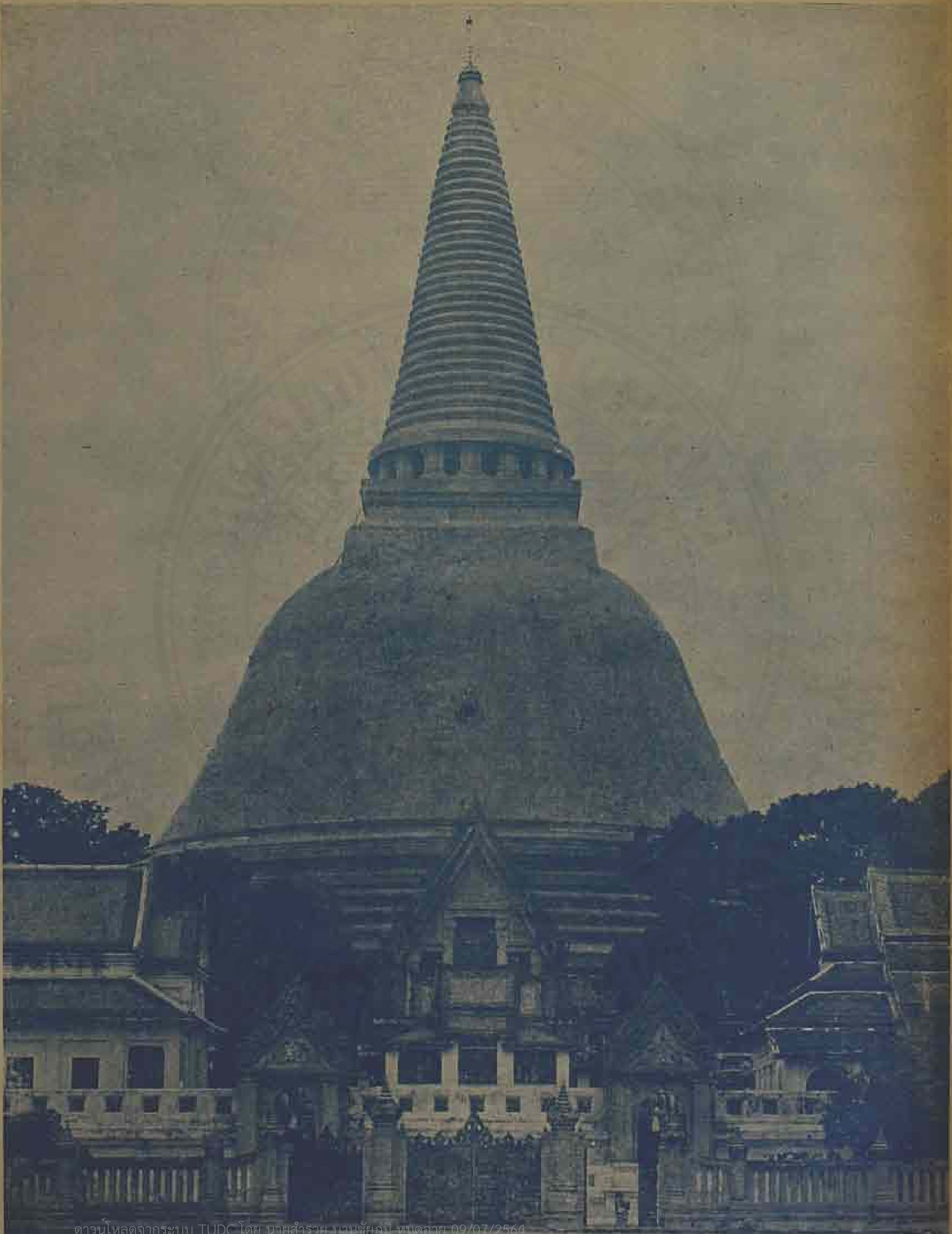

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระปฐมเจดีย์
จังหวัดนครปฐม

พระปฐมเจดีย์

พระปฐมเจดีย์ เป็นปูชนียสถานที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย สันนิษฐานกันว่าคงจะได้สร้างขึ้นเมื่อแรกที่พุทธศาสนาเข้ามาประดิษฐานในประเทศไทยในสมัยที่พระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งศาสนทูตไปประกาศพระศาสนายังประเทศต่าง ๆ รวมทั้งสุวรรณภูมิอันเป็นประเทศไทย และได้ก่อสร้างเพิ่มเติมขึ้นในสมัยทวารวดี เมื่อราว พ.ศ. ๑๐๐๐ ถึง ๑๒๐๐ ครั้งหนึ่ง ต่อมามีผู้สร้างปรางค์ขึ้นบนยอดสถูป

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงผนวชได้เสด็จไปนมัสการพระปฐมเจดีย์หลายครั้ง ทรงพิจารณาเห็นว่าพระปฐมเจดีย์เป็นของเก่า ควรจะได้บูรณะปฏิสังขรณ์ขึ้น เมื่อเสด็จขึ้นทรงราชย์แล้วใน พ.ศ. ๒๓๙๖ จึงโปรดให้ก่อเป็นพระเจดีย์ใหญ่หุ้มข้างนอก พร้อมทั้งสร้างพระวิหารไว้พระพุทธรูป ๔ ปาง ทั้ง ๔ ทิศ พระระเบียงโดยรอบ พระอุโบสถหอระฆัง แล้วโปรดให้สร้างพระราชวังเป็นที่ประทับ ขุดคลอง ตัดถนน การยังไม่ทันเสร็จก็เสด็จสวรรคต ถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงปฏิสังขรณ์ต่อมาจนสำเร็จเรียบร้อย และในรัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า ฯ โปรดให้ปฏิสังขรณ์วิหารหลวงและโปรดให้เขียนภาพพระปฐมเจดีย์องค์เดิมกับภาพต่าง ๆ ไว้ที่ผนังวิหาร

สร้างวิหารสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปยืนองค์ใหญ่ ทรงพระนามว่า พระร่วงโรจนฤทธิ์ ฯ

ต่อมาในรัชกาลที่ ๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ ได้โปรดให้บรรจุ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บุนชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระอังคารของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ผนังข้างใต้ของวิหาร

พระร่วงโรจนฤทธิ์ และทรงสร้างพระอุโบสถวัดพระปฐมเจดีย์ซึ่งเริ่มสร้างมาแต่รัชกาลที่ ๖ จนสำเร็จบริบูรณ์

พระปฐมเจดีย์ เป็นที่ยกย่องนับถือสืบกันมาว่า เป็นปูชนียสถานทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของเมืองไทย มีงานนมัสการซึ่งทางจังหวัดจัดขึ้น เริ่มตั้งแต่ขึ้น ๑๒ ค่ำ จนถึงวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๒ ทุกปี.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

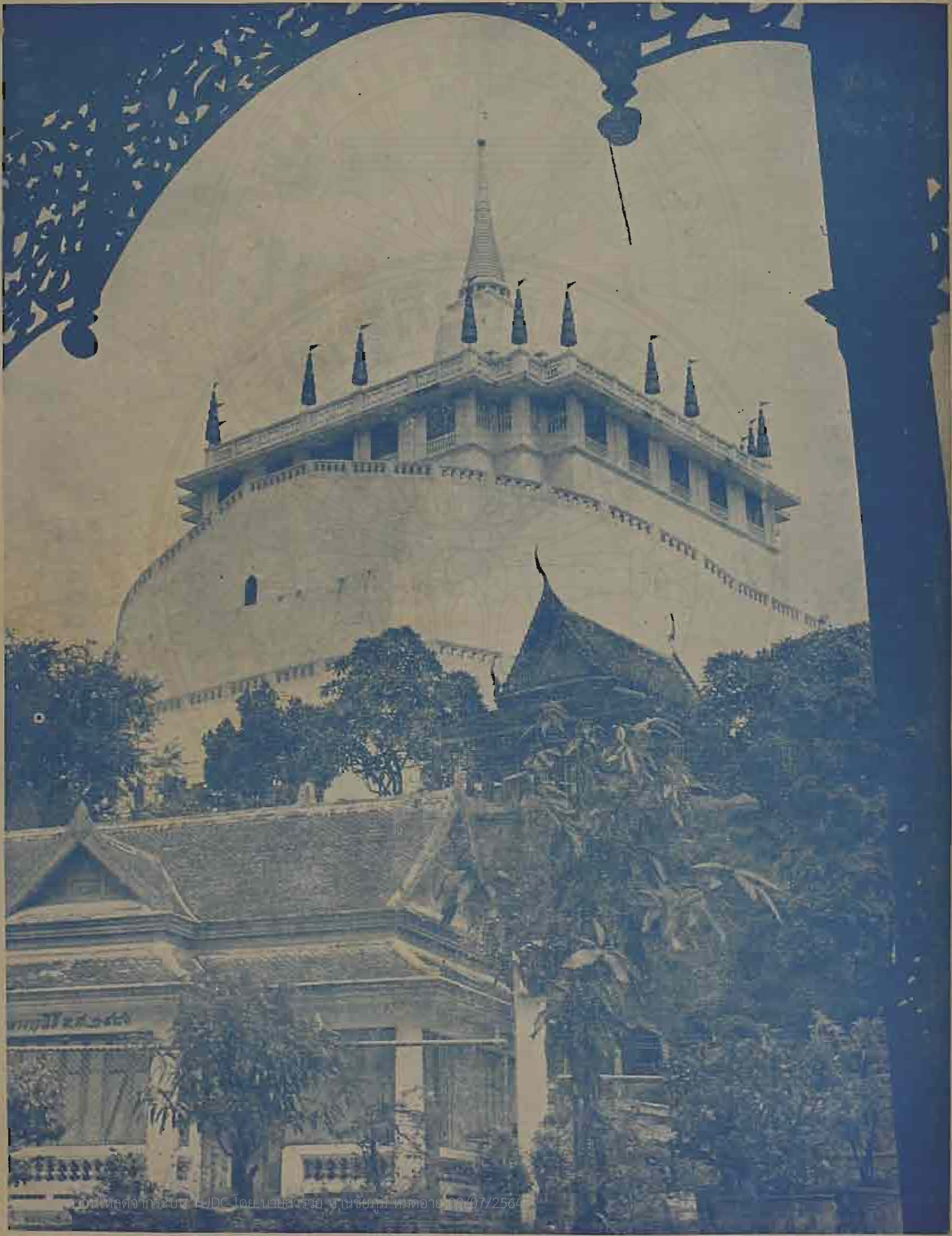

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

บรมบรรพต วัดสระเกศ

จังหวัดพระนคร

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

บรมบรรพต วัดสระเกศ

บรมบรรพตหรือภูเขาทอง เป็นปูชนียสถานที่สง่างามและสำคัญแห่งหนึ่งของพระนคร

สูง วัดแต่พื้นดินสุดยอดพระเจดีย์ ๖๓.๖ เมตร ส่วนกว้าง วัดผ่ากลางกว้าง ๑๕๐ เมตร วัดฐานโดยรอบ ๓๓๐ เมตร (สูง ๑ เส้น ๑๑ วา ๓ ศอก ๕ นิ้ว วัดผ่าศูนย์กลาง ๒ เส้น ๑๒ วา ๒ ศอก วัดโดยรอบ ๘ เส้น ๕ วา)

เมื่อคราวสร้างกรุงเทพพระมหานครในรัชกาลที่ ๑ ได้โปรดให้ขุดคูทางด้านตะวันออก แต่ปากคลองบางลำภูไปออกเหนือวัดสามปลื้ม ซึ่งเราเรียกว่าคลองโอ่งอ่าง คูนี้เรียกว่าคูรอบเมือง และให้ขุดคลองแยกขึ้นไปทางเหนือวัดสระแก เพื่อให้เป็นที่นัดแข่งเรือ เล่นเพลงและสักวาในเทศกาลเดือน ๑๒ และพระราชทานนามว่า คลองมหานาค (ตามอย่างในอยุธยา) และทรงเปลี่ยนชื่อวัดเสียใหม่ว่า วัดสระเกศ แต่ในรัชกาลนั้นยังไม่ได้สร้างบรมบรรพตขึ้นที่วัดนี้

บรมบรรพตหรือภูเขาทองนี้ เพิ่งจะได้สร้างขึ้นในรัชกาลที่ ๓ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๓ โดยที่ทรงพระราชดำริจะให้มีปูชนียสถานที่สำคัญ เช่นภูเขาทองที่อยุธยา จึงโปรดเกล้า ฯ ให้พระยาศรีพิพัฒน์รัตนโกษาเป็นแม่กองกะการสร้างพระปรางค์ที่วัดสระเกศ ด้านคลองมหานาค พระยาศรีพิพัฒน์จัดสร้างองค์พระปรางค์ฐานเป็นรูปไม้สิบสอง ขุดรากลึกลงไปถึงโคลนแล้วเอาเสาหลักแพตั้งเป็นเข็ม เอาไม้ซุงปูทำเป็นตาราง ต่อจากนั้นจึงเอาศิลาแลงวางเป็นฐานพอเสมอดินแล้วใช้อิฐก่อ ในระหว่างองค์พระปรางค์บรรจุก้อนศิลา แต่พอก่อขึ้นไปถึงชั้นทักษิณที่สองก็เกิดทรุดอิฐที่ก่อหุ้มแตกร้าวหมด เลยค้างอยู่จนตลอดรัชกาลที่ ๓

มาในรัชกาลที่ ๔ ทรงรับสั่งให้พระศรีพิพัฒน์และพระยาราชสงครามทำต่อ แต่ให้แปลงรูปเป็นภูเขาและก่อองค์พระเจดีย์ไว้บนยอด มีระเบียงรอบ พระราชทานนามว่า "บรมบรรพต" แต่ประชาชนเรียกกันเป็นสามัญว่า ภูเขาทอง

ในรัชกาลที่ ๕ โปรดให้บรรจุพระทันตธาตุซึ่งจำลองมาแต่เมืองแคนดี ประเทศลังกา ไว้ในคูหาองค์พระเจดีย์ และโปรดให้มีงานนักขัตฤกษ์ในคราวนมัสการตรงกับวันเพ็ญ เดือน ๑๒ ทุก ๆ ปีมา ครั้นต่อมาภายหลังเมื่อถนนหนทางมีมากขึ้น ความนิยมไปมาโดยทางเรือก็เสื่อมคลายลง และแม่น้ำลำคลองก็ตื้นเขินขึ้น ไม่สะดวกแก่การจราจร ความนิยมในการแข่งเรือและเล่นเพลงเล่นสักวาอันเป็นประเพณีมาแต่โบราณกาลก็เลยพลอยศูนย์ตามไปด้วย

พระบรมบรรพต นอกจากจะมีพระทันตธาตุจำลองแล้ว ยังมีพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่ง มาเควส เคอร์สัน ผู้เป็นอุปราชอินเดีย ขุดพบที่สถูปเมืองกบิลพัสดุ์ ประเทศอินเดีย ได้ส่งเข้ามาทูลเกล้า ฯ ถวาย มีพระบรมราชโองการให้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ ณ บรมบรรพตนี้.

พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต)
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
จังหวัดพระนคร

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

การสร้างวัดในพระราชฐานนั้น เคยมีมาแล้วตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี และมาในสมัยกรุงศรีอยุธยาก็มีสร้างวัดพระศรีสรรเพชญ์ไว้ในพระราชวัง ครั้นมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์นี้ พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงได้พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกตมาไว้เป็นศรีพระนคร เมื่อคราวเสด็จไปตีกรุงศรีสัตนาคนหุต จึงโปรดให้ สร้างวัด พระศรีรัตนศาสดารามขึ้น เพื่อ ประดิษฐาน พระแก้วมรกตนั้น พร้อมกับสร้างพระนคร เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ ถึง พ.ศ. ๒๓๒๗ จึงอัญเชิญพระแก้วมรกตจากวัดอรุณ ฯ มาประดิษฐาน ณ พระอุโบสถ

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นวัดสร้างคู่กันกับกรุงรัตนโกสินทร์ เพื่อเป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธ มหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกต ซึ่งเป็นของ คู่บ้าน คู่เมือง เป็นวัดไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา แต่ใช้เป็นที่สำหรับบวชนาคหลวง การสร้างวัดพระศรีรัตนศาสดารามเมื่อในรัชกาลที่ ๑ นั้น ได้สร้างเป็นสองระยะ ระยะแรกเขตวัดด้านเหนือและด้านตะวันออกยังแคบกว่าปัจจุบันนี้ มีพระระเบียงรอบบริเวณวัด ภายในวงพระระเบียงทางข้างใต้สร้างพระอุโบสถ มีศาลารายรอบ ๑๒ หลัง สร้างหอมณเฑียรธรรมไว้กลางสระ พ้นขอบสระด้านตะวันออก สร้างพระเจดีย์ทอง ๒ องค์ มีหอระฆังหลัง ๑ แขวนระฆังซึ่งโปรดให้ย้ายมาแต่วัดสระเกศ แล้วสร้างพระไตรปิฎก และในการฉลองพระไตรปิฎกนั้น ดอกไม้เพลิงได้ตกต้องหลังคาที่หอมณเฑียรธรรมเกิดเพลิงไหม้ขึ้น จึงโปรดให้สร้างใหม่พร้อมกับขยายเขตวัดทางด้านตะวันออกและต่อพระระเบียงออกไปทางด้านเหนือ พร้อมกับสร้างสิ่งอื่นเพิ่มเติมอีกหลายอย่าง

สิ่งที่สร้างในระยะที่ ๒ คือโปรดให้ถมสระแล้วถมดินทำชั้นทักษิณสร้างพระมณฑป สร้างหอพระเทพบิดร ซึ่งเรียกกันเป็นสามัญว่า "วิหารขาว" ไว้พระพุทธรูปพระเทพบิดร ต่อจากหอพระเทพบิดรมาทางใต้ สร้างวิหารขึ้นหลัง ๑

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บุญชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

เป็นที่ประดิษฐานพระนาค ต่อมาเป็นที่ประดิษฐานพระอัฐิเจ้านาย ทางหน้าวัดข้างด้านตะวันออก สร้างพระปรางค์ ๘ องค์รายเป็นระยะอยู่นอกพระระเบียง และมีกำแพงแก้วข้างนอกพระปรางค์ออกไปอีกชั้นหนึ่ง

ถึงสมัยรัชกาลที่ ๓ ได้ปฏิสังขรณ์ทั่วทั้งอาราม โปรดให้เขียนภาพเรื่องรามเกียรติ์ที่ผนังพระระเบียงใหม่ทั้งหมด

ถึงรัชกาลที่ ๔ โปรดให้ก่อฐานชุกชีถมที่ต่อลานและชั้นทักษิณ ณ พระมณฑปออกไปทั้งด้านตะวันออกและด้านตะวันตก ทำพนักศิลาล้อมทั้ง ๒ ชั้น สร้างประตูซุ้มมณฑปประดับกระเบื้อง ทางด้านตะวันตกพระมณฑปสร้างเจดีย์ตามแบบมหาสถูปในวัดพระศรีสรรเพชญ์อยุธยา ๑ องค์ แต่มาประดับกระเบื้องทองเมื่อในรัชกาลที่ ๕ ทรงขนานนามว่า "พระศรีรัตนเจดีย์"

ด้านเหนือพระมณฑป โปรดให้ถ่ายแบบนครวัดมาสร้างเป็นอย่างขนาดย่อม แต่เพิ่งมาเสร็จในรัชกาลที่ ๕ และยังสร้างสิ่งต่าง ๆ ในพระอารามอีกหลายอย่าง

สมัยรัชกาลที่ ๕ สิ่งต่าง ๆ ชำรุดทรุดโทรมลงไปมาก จึงโปรดให้ปฏิสังขรณ์ใหม่ทั่วพระอาราม

ภายในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ประดิษฐานพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกต เป็นองค์พระประธาน ซึ่งพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกตนี้ เป็นพระพุทธรูปสำคัญคู่บ้านคู่เมืองตั้งแต่สมัยโบราณมาจนกระทั่งถึงเวลาปัจจุบัน มีตำนานกล่าวไว้ในหนังสือรัตนพิมพวงศ์ ซึ่งแต่งเป็นภาษามคธว่า เป็นพระพุทธรูปที่เทวดาสร้างถวายพระอรหันต์องค์หนึ่ง มีนามว่าพระนาคเสนเถระ ในเมืองปาตลีบุตร พระนาคเสนผู้เป็นพระอรหันต์ได้อธิษฐานอาราธนาพระบรมสารีริกธาตุของสมเด็จพระพุทธเจ้า ให้ประดิษฐานอยู่ในองค์พระแก้วมรกต

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชื่นภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๗ พระองค์ คือ ในพระโมลี พระนลาฏ พระอุระ พระอังสาทั้ง ๒ ข้าง และพระชานุทั้ง ๒ ข้าง เนื้อแก้วก็ปิดมิดชิดสนิทดีเป็นเนื้อเดียวดังเดิม พระพุทธ

มหามณีรัตนปฏิมากรอยู่เมืองปาตลีบุตร แล้วตกไปลังกาทวีป เมืองกัมโพด เมืองศรีอยุธยา เมืองละโว้ เมืองกำแพงเพชรแล้ว ภายหลังตกไปอยู่เมืองเชียงราย เจ้าเมืองเชียงรายประสงค์จะซ่อนฝ่ายศัตรู จึงเอาปูนทาลงรักปิดทองแล้วบรรจุไว้ในเมืองเชียงรายนั้น ต่อมาเจดีย์นั้นต้องอสนีบาตหักพังลง ชาวเมืองเชียงรายได้เห็นพระพุทธรูปปิดทองทึบ ก็เข้าใจว่าเป็นพระศิลาสามัญ จึงอัญเชิญไปไว้ในวิหารที่ไว้พระพุทธรูปแห่งหนึ่ง ต่อมาอีก ๒–๓ เดือน ปูนที่ปลายพระนาสิกกระเทาะออก เจ้าอธิการในวัดนั้นได้เห็นเป็นแก้วสีเขียวงาม จึงแกะออกจนหมดพระองค์ เห็นเป็นพระพุทธรูปแก้วทึบทั้งแท่งและไม่บุบสลาย ชาวเมืองเชียงรายและเมืองอื่น ๆ ก็พากันไปบูชานมัสการมากมาย ผู้รักษาเมืองเชียงรายจึงบอกไปยังพระเจ้าสามฝั่งแกนเชียงใหม่ พระเจ้าสามฝั่งแกนให้อัญเชิญไปเชียงใหม่ โดยใช้ช้างเป็นพาหนะ แต่พอมาถึงทางแยกไปเมืองลำปาง ช้างก็ตื่นไปทางเมืองลำปางหาไปเชียงใหม่ไม่ พระเจ้าสามฝั่งแกนจึงเลยอนุญาตให้นำพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกต ไปประดิษฐานไว้ที่เมืองลำปาง เป็นเวลา ๑๒ ปี

ครั้น พ.ศ. ๒๐๑๑ พระเจ้าติโลกราชได้ครองเมืองเชียงใหม่ จึงไปอาราธนามาไว้ ณ เมืองเชียงใหม่ พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกตมาอยู่ที่เมืองเชียงใหม่นานถึง ๘๔ ปี

ครั้น พ.ศ. ๒๐๘๔ พระเจ้าไชยเชษฐาได้ครองเมืองเชียงใหม่ ภายหลังเสด็จไปเมืองหลวงพระบางเพื่อระงับเหตุการณ์จลาจลระหว่างวงศ์ญาติ จึงอัญเชิญพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกตไปด้วย อ้างว่าจะอัญเชิญไปให้ญาติที่เมืองหลวงพระบาง ได้นมัสการ และบำเพ็ญการกุศล เมื่อพระเจ้าไชยเชษฐาเสด็จไปถึงหลวงพระบาง ไม่สามารถจะให้พระญาติวงศ์ปรองดองกันได้ เกรงว่าถ้าปล่อยไว้บ้านเมืองจะเป็นจลาจล จึงเลยรับครองเมืองหลวงพระบางเสียเอง

ฝ่ายทางเมืองเชียงใหม่ไม่พอใจจะเป็นเมืองขึ้นกรุงศรีสัตนาคนหุต จึงไปเชิญเมกุฏิเมืองนาย ซึ่งเป็นเชื้อวงศ์เชียงใหม่แต่ก่อนมาครองเมืองเชียงใหม่ เลยเกิดรบกันกับกรุงศรีสัตนาคนหุต พระเจ้าไชยเชษฐาไม่สามารถปราบปรามพวกเชียงใหม่ได้ จึงคงรักษาพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกตไว้ที่เมืองหลวงพระบางอีก ๑๒ ปี

ถึง พ.ศ. ๒๑๐๗ พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองมีอำนาจ พระเจ้าไชยเชษฐาเห็นว่าตั้งอยู่เมืองหลวงพระบางจะสู้ศึกมอญไม่ได้ จึงย้ายราชธานีไปตั้งอยู่เมืองเวียงจันทน์ อัญเชิญพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกตลงไปด้วย พระแก้วมรกตจึงไปอยู่เมืองเวียงจันทน์อีกนานถึง ๒๑๔ ปี

ครั้น พ.ศ. ๒๓๒๑ รัชกาลพระเจ้ากรุงธนบุรี พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ครั้งดำรงพระยศเป็นสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก ได้เป็นจอมพลยกทัพขึ้นไปตีกรุงศรีสัตนาคนหุต ได้เมืองเวียงจันทร์แล้ว อัญเชิญพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกต กับ พระบาง ลงมายังกรุงธนบุรี พระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดให้ประดิษฐานไว้ ณ โรงพระแก้วในพระราชวังเดิม ครั้นพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงสร้างกรุงรัตนโกสินทร์เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ โปรดให้สร้าง พระอาราม ขึ้นในพระราชวัง เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกต ครั้นสร้างสำเร็จแล้วจึงโปรดให้อัญเชิญมาประดิษฐานไว้ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อวันจันทร์ เดือน ๔ แรม ๑๔ ค่ำ ปีมะโรง พ.ศ. ๒๓๒๗ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงพระราชดำริสร้างเครื่องทรงถวายสำหรับฤดูร้อนอย่าง ๑ ฤดูฝนอย่าง ๑ ครั้นถึงรัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างเครื่อง ทรงฤดูหนาว ถวายอีกอย่าง ๑ จึงทรงเปลี่ยนเป็นเครื่องทรง ๓ อย่างตามฤดูกาลมาจนถึงเวลาปัจจุบัน.

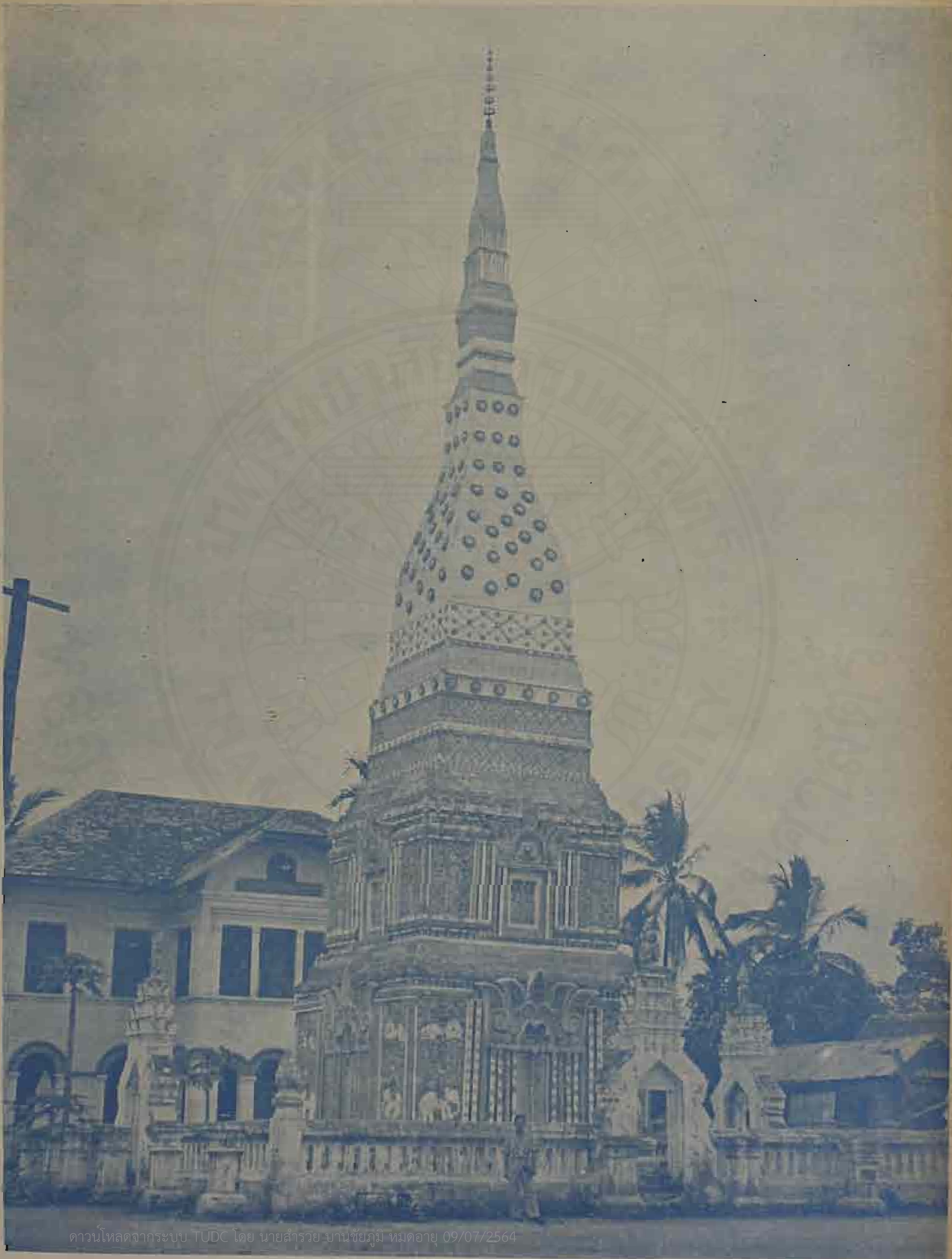
ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุเชิงชุม
จังหวัดสกลนคร

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุเชิงชุม

พระธาตุเชิงชุม เป็นปูชนียสถานโบราณที่สำคัญของจังหวัดสกลนคร รูปร่างลักษณะคล้ายพระธาตุพนม แต่ไม่มีลวดลายสวยงามเหมือนพระธาตุพนม

ปรากฏตามตำนาน ในสมัยปัจฉิมโพธิกาล พระพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระอานนท์ เสด็จมาทางทิศตะวันออก เสด็จประทับ ภูเขา ในแคว้นหลวงพระบาง ประทับรอยพระบาทไว้เพื่อเป็นที่สักการบูชาเรื่อยมาตามลำดับ เช่น พระบาทโพนนก พระบาทโพนฉัน พระบาทโพนเพล พระบาทเวินปลา และเสด็จประทับที่ภูกำพร้า (ที่สร้างพระธาตุพนม) ๑ ราตรี แล้วเสด็จมาหนองหารหลวง โปรดพระยาสุวรรณภิงคารให้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา เสด็จประทับที่ภูน้ำลอดเชิงชุม และได้ทรงเหยียบรอยพระบาททับรอยพระบาทของพระพุทธเจ้าแต่ปางก่อนอีก ๓ พระองค์ลงไว้ด้วย

พระเจ้าสุวรรณภิงคารพร้อมพระนางนารายน์เจงเวงราชเทวีและราชบริพารเสด็จไปทำการต้อนรับด้วยความเคารพ และเมื่อได้เห็นปาฏิหาริย์ก็เกิดเลื่อมใสจึง ถอดมงกุฎทองคำ หนักแสนตำลึง สวมครอบรอยพระพุทธบาท เป็นสักการบูชา แผ่นศิลาที่บรรจุรอยพระพุทธบาทก็จมลงไปภายใต้ภูน้ำลอด ต่อไปภายหลังพระเจ้าสุวรรณภิงคาร ได้ให้ก่อสร้างพระเจดีย์ครอบทับไว้ ณ ที่แผ่นศิลารอยพระ-บาทได้จมลงไป เพื่อได้เป็นที่สักการบูชาของคนทั่วไป ต่อมาเมื่อสิ้นรัชสมัยพระเจ้าสุวรรณภิงคารแล้ว เมืองหนองหารก็ตกเป็นเมืองร้างอยู่ช้านาน จนไม่มีใครเรียกว่าเมือง แต่เรียกเป็นบ้านธาตุเชิงชุมไป ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ให้อุปฮาดเมืองกาฬสินธุ์ มารักษาบ้านธาตุเชิงชุมอยู่หลายปี จนมีราษฎรมาตั้งบ้านเรือนอยู่มากขึ้น จึงทรงตั้งอุปฮาดเมืองกาฬสินธุ์ เป็นพระธานี เจ้าเมืองหนองหาร เปลี่ยนชื่อเมืองเป็นสกลนครทวาปี ถึง พ.ศ. ๒๓๘๑ ในรัชกาลที่ ๓ จึงทรงเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองสกลนคร.

"สติ โลกสฺมิ ชาคโร"

สติเป็นธรรม เครื่องตื่นอย่างล้ำ อยู่ในโลกา
เพราะเป็นตัวเหตุ วิเศษโอฬาร์ กันปมาทา ในกิจทั้งมวล

สติไพบูลย์ เป็นคุณเกื้อกูล สุดจะคำนวณ
ทุกสรรพกิจ สัมฤทธิ์ถี่ถ้วน เหมาะเจาะสมควร ตามส่วนการงาน

... ...

"ธีโร จ สุขสํวาโส ญาตีนํว สมาคโม"

อยู่รวมกับนักปราชญ์ ชาญฉลาดปรีชาไว
ย่อมนำสุขมาให้ เหมือนสมาคมกับญาติ

เพราะเหตุว่าบัณฑิต ไม่มีจิตคิดมุ่งมาตร
ก่อทุกข์ผูกอาฆาต ในบุคคลใด ๆ เลย ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุไชยา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุไชยา

พระธาตุไชยา อยู่ที่อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นปูชนียสถานสมัยศรีวิชัยองค์เดียวที่ยังไม่ได้ถูกซ่อมแปลงให้ผิดไปจากรูปเดิม เจดีย์องค์นี้สร้างในสมัยศรีวิชัย (พ.ศ. ๑๓๐๐–๑๗๐๐) แต่ไม่สามารถจะหาประวัติได้แน่นอนว่าพระเจ้าแผ่นดินองค์ใดสร้าง

สถาปัตยกรรมในสมัยศรีวิชัยนั้นใช้ก่อด้วยอิฐที่ไม่ใช้ปูนสอ คือใช้ยางไม้ชนิดหนึ่งทาในระหว่างแผ่นอิฐที่ซ้อนกันให้แนบแน่นสนิท และพระธาตุไชยานี้ก็อยู่ในลักษณะเช่นนั้น

พระธาตุไชยา นี้ คงจะได้ซ่อมกันหลายครั้งหลายคราว และปรากฏว่าได้ซ่อมใหญ่ครั้งหนึ่งในรัชกาลที่ ๕ โดยฉาบปูนผิวตลอดทั้งองค์ แต่เป็นที่น่ายินดีว่าการซ่อมทุก ๆ ครั้ง มิได้แปลงให้ผิดจากรูปเดิมเลย.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

"ปญฺญาย มคฺคํ อลโส น วินฺทติ"

บุคคลผู้เกียจคร้าน จิตสันดานขาดอดทน
ย่อมไม่ประสพผล ดลช่องทางด้วยปัญญา

เพราะเหตุความฉลาด ย่อมไม่อาจจะมีมา
หากไร้ความอุตส่าห์ พยายามตามอบรม ฯ

... ...

"ทุกฺโข พาเลหิ สงฺคโม"

สมคบกับคนพาล ย่อมเป็นการที่ไม่ดี
เสียเกียรติเสื่อมศักดิ์ศรี นำทุกข์มาให้มากมาย

เพราะพาลย่อมแนะนำ ให้กระทำกรรมชั่วร้าย
มีผลคลอบาย ปราศจากสุขทุกข์นิรันดร์ ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

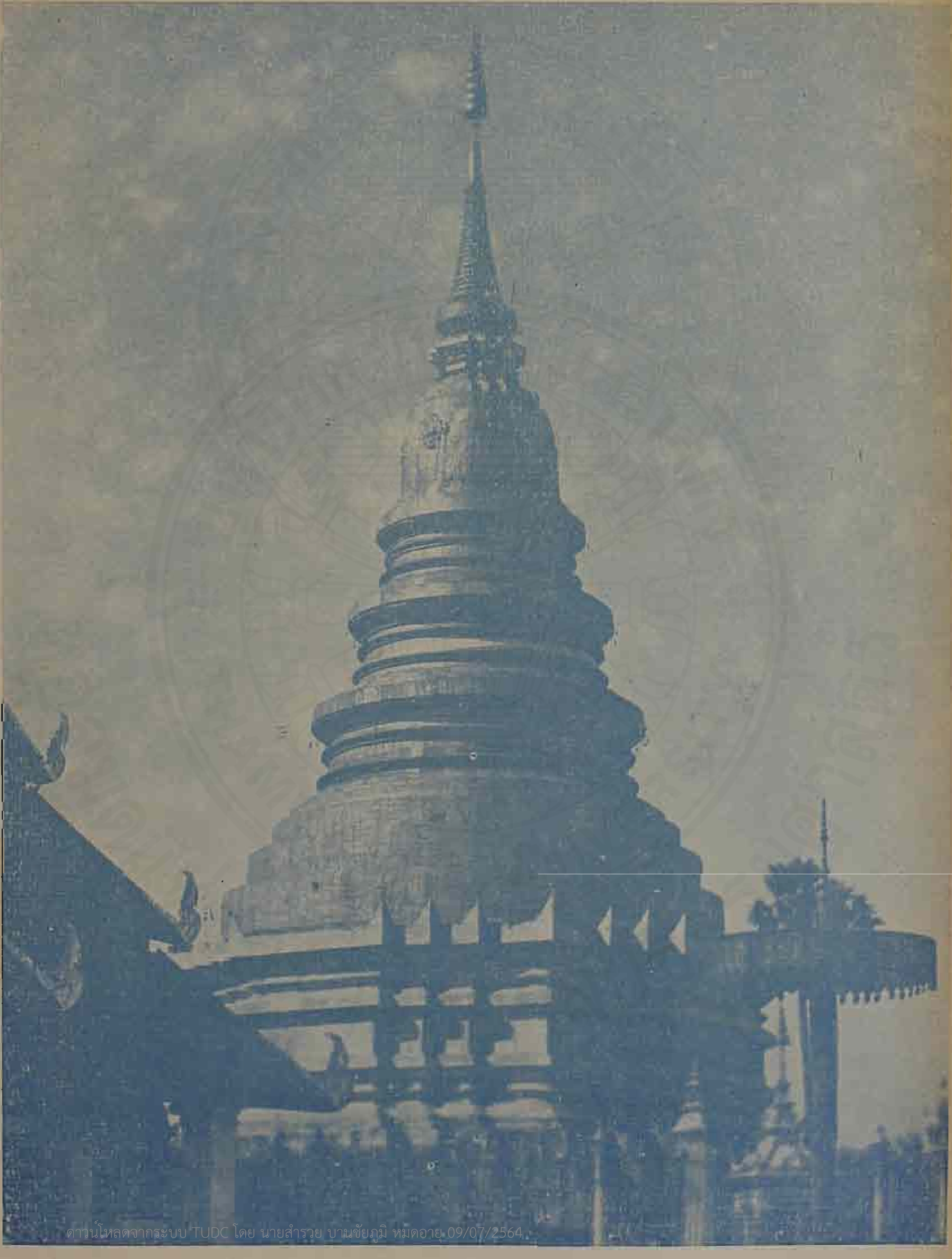

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุหริภุญไชย
จังหวัดลำพูน

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุหริภุญไชย

พระธาตุหริภุญไชย เป็นปูชนียสถานสำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในลานนาไทย สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าอาทิตยราชครองเมืองลำพูน เมื่อประมาณ พ.ศ. ๑๕๗๖

โดยโปรดให้สถาปนาพระบรมธาตุเจดีย์หลวงขึ้น สูง ๑ เส้น ๓ วา แล้วให้สร้างวิหารการเปรียญใหญ่น้อยเป็นมหาอารามหลักนครหริภุญไชย เมื่อเสด็จสวรรคตแล้ว ก็มีกษัตริย์ปกครองสืบต่อมาจนถึงสมัยพญายีมานครลำพูนก็เสียนครแก่เม็งรายมหาราช

พระเจ้า เม็งรายมหาราช ได้ทำการบูรณะ ปฏิสังขรณ์ พระบรมธาตุ ขึ้นใหม่ ต่อมาจนถึงสมัยพระเมืองแก้วได้ป่าวร้องเรี่ยไรเงิน จ่ายซื้อทองแดงและทองคำเปลวบุองค์พระมหาเจดีย์ และเมื่อเชียงใหม่เสียแก่พม่า ลำพูนก็ต้องกลายเป็นบ้านแตกสาแหรกขาดไปด้วย บางครั้งก็กลายเป็นเมืองร้าง จน พ.ศ. ๒๓๔๘ เจ้ากาวิละ จึงให้เจ้าบุรีรัตน์ และเจ้าศรีบุญมา ผู้น้อง ยกบริวาร ๑,๐๐๐ คน และครอบครัวชาวเมืองของจำนวนหนึ่งไปตั้งเมืองลำพูนใหม่ เจ้าทั้งสองก็ได้บูรณะปฏิสังขรณ์พระบรมธาตุหริภุญไชยสืบมา.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

"อาโรคฺยปรมา ลาภา"

ความสุขทุกข์กษัย ไร้โรคภัยมาบีฑา
ซึ่งเป็นยอดลาภา ปวงประชาต่างหมายปอง

เพราะความไม่มีโรค อุดมโชคยิ่งเงินทอง
ถึงมีทรัพย์ก่ายกอง แต่อมโรคก็โศกศัลย์ ฯ

... ...

"สติมา สุขเมธติ"

คนมีสติมั่น ไม่หวาดหวั่นประมาทเมา
ย่อมจักไม่โศกเศร้า ได้รับสุขมโหฬาร

เพราะว่าสตินั้น ก่อให้มีวิจารณ์ญาณ
ในกิจการงาน ทุกประการที่ก่อร์ปแล ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

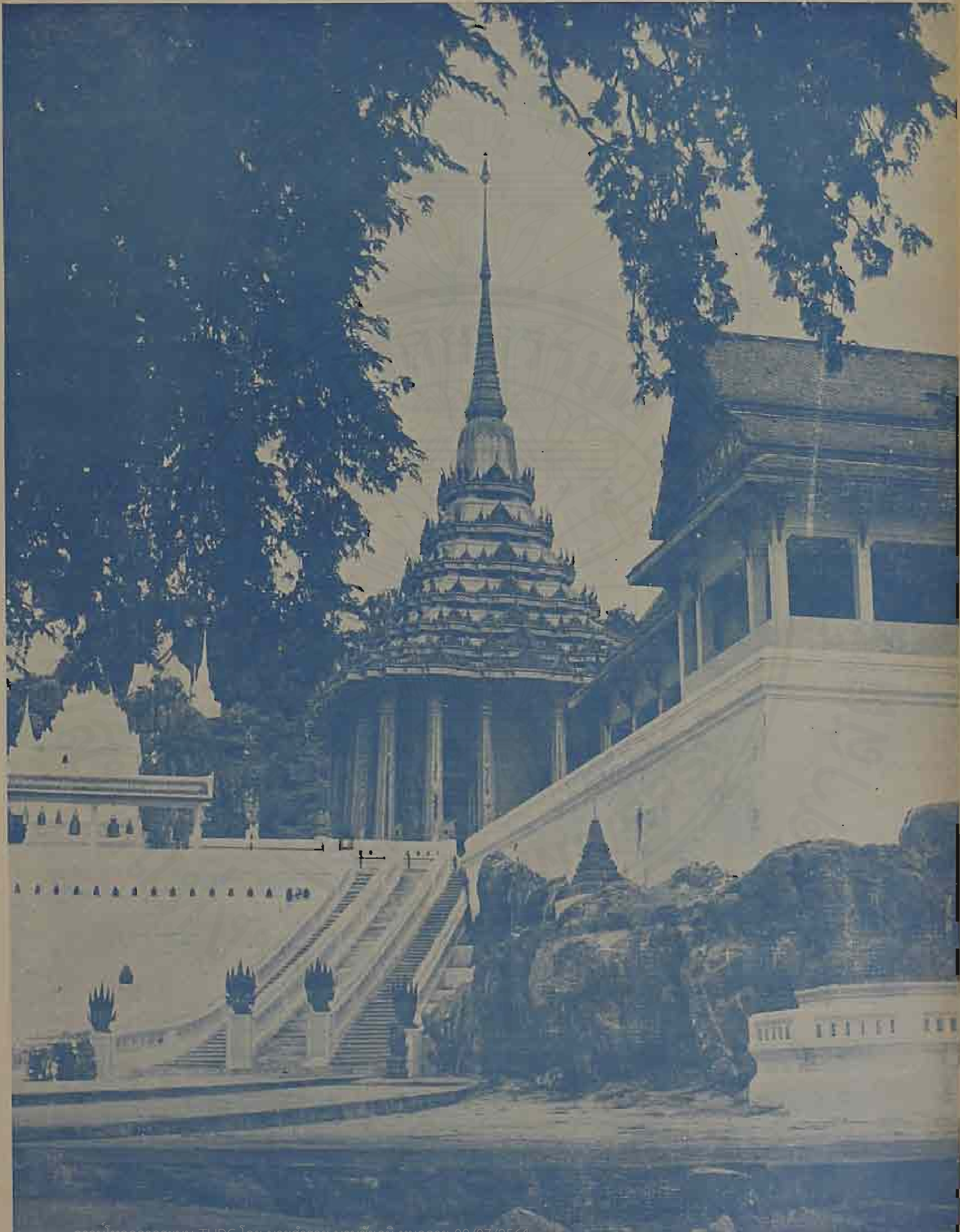

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระพุทธบาท
จังหวัดสระบุรี

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระพุทธบาท

พระพุทธบาท อยู่บนไหล่เขาลูกเตี้ยที่สุดของเขาพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เป็นเจดียสถานมีมาแต่โบราณกาล สมัยพระเจ้าทรงธรรม กรุงศรีอยุธยา มีตำนานเล่าไว้โดยสังเขปว่า ในรัชกาลพระเจ้าทรงธรรม (พ.ศ. ๒๑๖๓—๒๑๗๑) มีพระภิกษุสงฆ์ไทย เดินทางไปยังลังกาทวีป เพื่อจะไปกระทำสักการะบูชาพระพุทธบาทที่เขาสุมนกูฏ ครั้นไปถึงพระสงฆ์ลังกาถามว่า รอยพระพุทธบาท ๕ แห่งนั้น แห่งหนึ่ง คือที่เขาสุวรรณบรรพต อยู่ในประเทศไทย ท่านไม่ไปบูชารอยพระพุทธบาทที่แห่งนั้นดอกหรือ เหตุใดจึงต้องออกมาบูชาถึงลังกาทวีป พระภิกษุเหล่านั้นกลับมาแล้ว จึงนำความไปกราบทูลพระเจ้าทรงธรรมให้ทรงทราบ พระองค์จึงโปรด ฯ ให้มีตราสั่งไปยังหัวเมือง ให้ตรวจค้นดูภูเขาต่าง ๆ ว่า จะมีรอยพระพุทธบาทอยู่ ณ ที่แห่งใดบ้าง

ต่อมาผู้ว่าราชการเมืองสระบุรีสืบได้ความจากพรานบุญว่า ครั้งหนึ่งได้ออกไปไล่เนื้อที่ริมเชิงเขา ยิงถูกเนื้อบาดเจ็บหนีขึ้นบนไหล่เขาเข้าป่าไป ครั้นต่อมาอีกครู่หนึ่งเนื้อตัวนั้นก็วิ่งออกจากป่า ไม่มีลักษณะแสดงว่าบาดเจ็บเลยแม้แต่น้อย พรานบุญนึกแปลกใจ จึงปีนขึ้นไปบนไหล่เขา ตรวจดูก็ได้พบรอยเท้าขนาดยาวประมาณศอกเศษ และมีน้ำขังอยู่ จึงตักเอามาลองทาตัวดู กลากเกลื้อนที่เป็นมานานนั้นก็หายไปจนสิ้น เป็นที่น่าอัศจรรย์ ผู้ว่าราชการเมืองสระบุรีได้ทราบความแล้วจึงไปตรวจดูก็เห็นรอยนั้นสมจริง จึงบอกเข้ามายังพระนครศรีอยุธยา พระเจ้าทรงธรรมจึงได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตร ทรงพระราชดำริว่าคงจะเป็นรอยพระพุทธบาทตามที่พระสงฆ์ชาวลังกากล่าวถึง จึงโปรด ฯ ให้สร้างเป็นมหาเจดียสถาน มีมณฑปสวมรอยพระพุทธบาทนั้น แล้ว

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

สร้างสังฆาราม พระราชนิเวศน์ที่เชิงเขาพระพุทธบาท และโปรดให้สร้างถนนตั้งแต่ท่าเรือไปจนถึงเขาสุวรรณบรรพต ทรงอุทิศที่ดินโดยรอบโยชน์หนึ่งถวายเป็นพุทธบูชา ได้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์เพิ่มเติมสืบต่อมา กล่าวคือถึงสมัยขุนหลวงสรศักดิ์ ทรงแปลงมหาเจดีย์สถานเป็นมณฑป ๕ ยอด ถึงสมัยพระเจ้าท้ายสระ ได้เพิ่มเติมประดับกระจกเงาผนังในพระมณฑป สมัยพระเจ้าบรมโกศสร้างบานประตูมุก แต่ถูกไฟไหม้เสียหมดแล้ว ปัจจุบันเป็นของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ ๑ กรุงรัตนโกสินทร์ ทรงสร้างหลังจากที่ถูกพวกจีนคลองสวนพลูคุมกันไปปล้นลอกทองที่หุ้มพระมณฑปไป แต่พอถึงรัชกาลที่ ๓ ไฟไหม้มณฑปน้อยอีก จึงโปรดให้สร้างใหม่ และปฏิสังขรณ์มณฑปใหญ่ด้วย และต่อมาก็ได้ปฏิสังขรณ์กันเรื่อยมาทุกรัชกาลจนถึงรัชกาลที่ ๗ ได้เปลี่ยนยอดมณฑปจากเครื่องไม้เป็นคอนกรีตเสริมเหล็กเพื่อให้คงทนถาวร ต่อมาในรัชกาลปัจจุบันได้ มีการซ่อมมณฑป พระพุทธบาท อีกครั้งหนึ่ง และซ่อมพระจุลมงกุฎที่ทรุดโทรมตลอดจนปฏิสังขรณ์ปูชนียสถาน และถาวรวัตถุในบริเวณพระพุทธบาทให้สวยงามขึ้น พระพุทธบาทแห่งนี้ มีประชาชนมานมัสการอย่างมากมาย จนเกิดมีเทศกาลไหว้พระบาทประจำปี ซึ่งกำหนดกลางเดือน ๓ และเดือน ๔ เป็นประจำตลอดมาจนถึงเวลาปัจจุบัน.

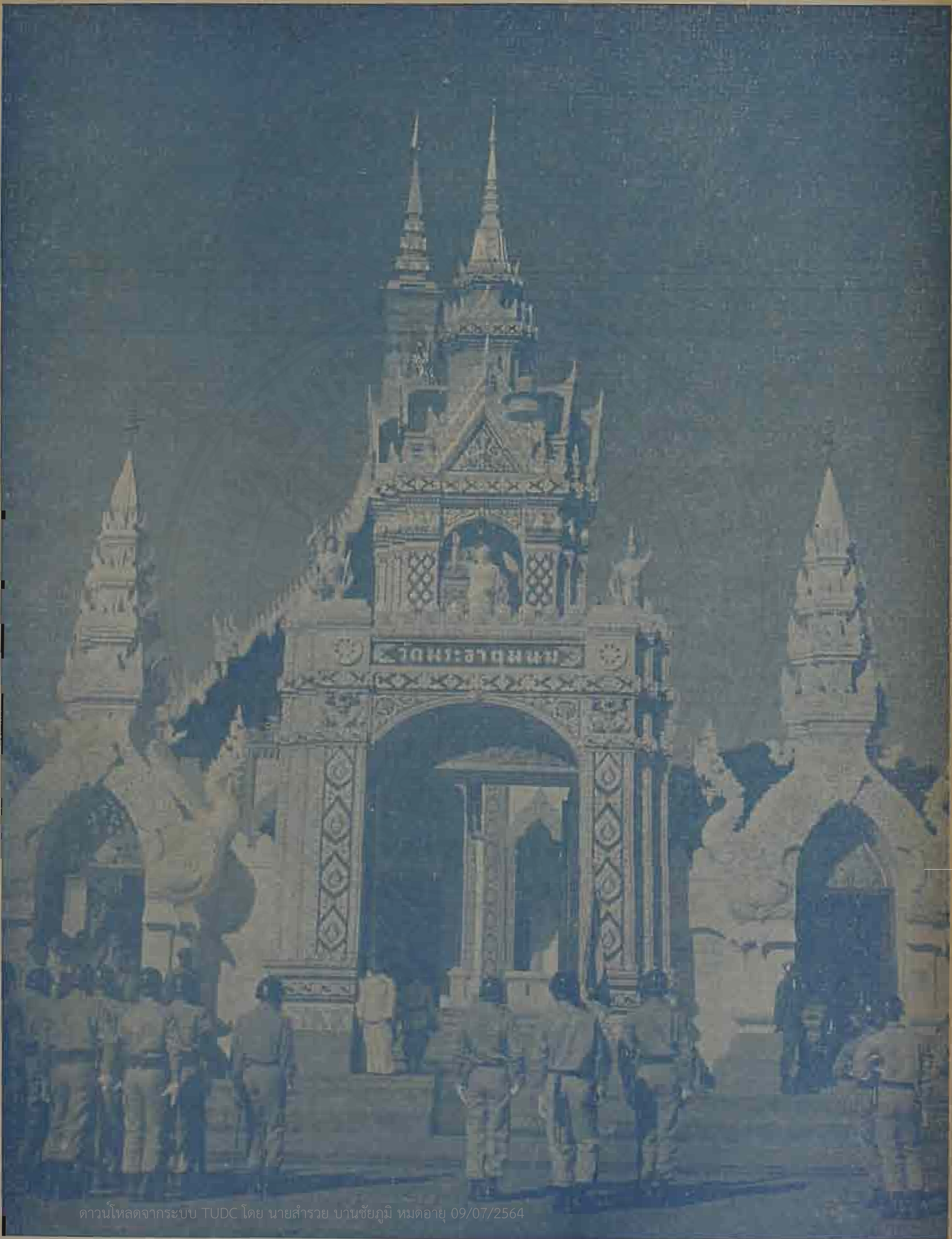

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุพนม
จังหวัดนครพนม

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุพนม

พระธาตุพนม นับเป็นมหาเจดีย์สถานแห่งหนึ่งในประเทศไทย ตั้งอยู่ที่วัดพระธาตุพนม ริมฝั่งแม่น้ำโขง บนเส้นทางสายชยางกูร (อุบล–มุกดาหาร–นครพนม) ที่ ก.ม. ๒๑๘,๐๐๐ ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

พระธาตุพนม เป็นพระเจดีย์ ๔ เหลี่ยมก่อด้วยอิฐ มีลวดลายจำหลักลงไปในแผ่นอิฐสวยงามมาก มีซุ้มคั่นด้านละซุ้มซ้อนกัน ๓ ชั้นลดหลั่นกันลงมา แล้วจึงถึงองค์พระสถูปอยู่เบื้องบนมณฑปทั้ง ๓ ชั้น ยอดพระสถูปหุ้มทองคำประดับพลอย องค์พระสถูปเดิมสูง ๔๐ เมตร ก่อด้วยอิฐล้วนไม่ใช้ปูนสอ แต่ใช้ยางบางชนิดทาหน้าอิฐเชื่อมแผ่นอิฐให้ติดแน่นสนิทกันจนเกือบจะไม่เห็นรอยต่อ ลวดลายต่าง ๆ ก็ล้วนจำหลักด้วยอิฐที่ก่อทั้งสิ้น ส่วนลายปูนปั้นนั้นมาทำเพิ่มเติมในภายหลัง

ตามตำนานกล่าวว่า พระกัสสปกับพระอรหันต์ ๕๐๐ พระยาอินทปัตถ์ พระยาคำแดงและพระยาจุลนีพรหมทัตต์ ร่วมกันสร้างบรรจุพระอุรังคธาตุของพระพุทธเจ้า และมีศิลาจารึกว่าได้ปฏิสังขรณ์ครั้งหนึ่งเมื่อ พ.ศ. ๑๙๗๖ และคงจะได้ซ่อมหลังจากนี้อีกหลายครั้ง ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ กรมศิลปากรได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์เสริมยอดให้สูงวัดได้ ๕๐ เมตร ฐานวัดโดยรอบได้ ๖๔ เมตร มีฉัตรทำด้วยทองคำปักอยู่บนยอด และรักษาทรวดทรงคล้ายของเดิมไว้มิได้เปลี่ยนแปลงอย่างใด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลและประกอบพระราชพิธีสมโภช เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๔๙๘ คราวเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ทรงพระราชอุทิศผ้าสีชมภู และถวายต้นไม้ทองเงินคู่หนึ่ง และแจกันปักดอกไม้อีกคู่หนึ่ง เป็นพุทธบูชา

พระธาตุพนม ได้มีการนัดไหว้และปิดทองกลางเดือน ๓ เป็นประจำทุกปีมาจนกระทั่งบัดนี้.

"สณฺหํ คิรํ อตฺถวตึ ปมุญฺเจ"

ควรเปล่งคำไพเราะ พึงเสนาะเหมาะสมัย
ที่มีประโยชน์ใหญ่ ไม่ก่อให้เกิดร้อนรน
การกล่าวคำที่ดี ย่อมเกิดมีแต่มงคล
อำนวยศุภผล สวัสดิ์จีรังกาล ฯ

... ...

"โกธํ ทเมน อุจฺฉินฺเท"

พึงตัดซึ่งความโกรธ อันเป็นโทษก่อเกิดภัย
เสียด้วยความข่มใจ แล้วจะได้สุขสำราญ
เพราะเมื่อฆ่าโกรธได้ จิตผ่องใสเกษมสานต์
ไม่เศร้าโศกทุกกาล พ้นภัยพาลพิบัติแล ฯ

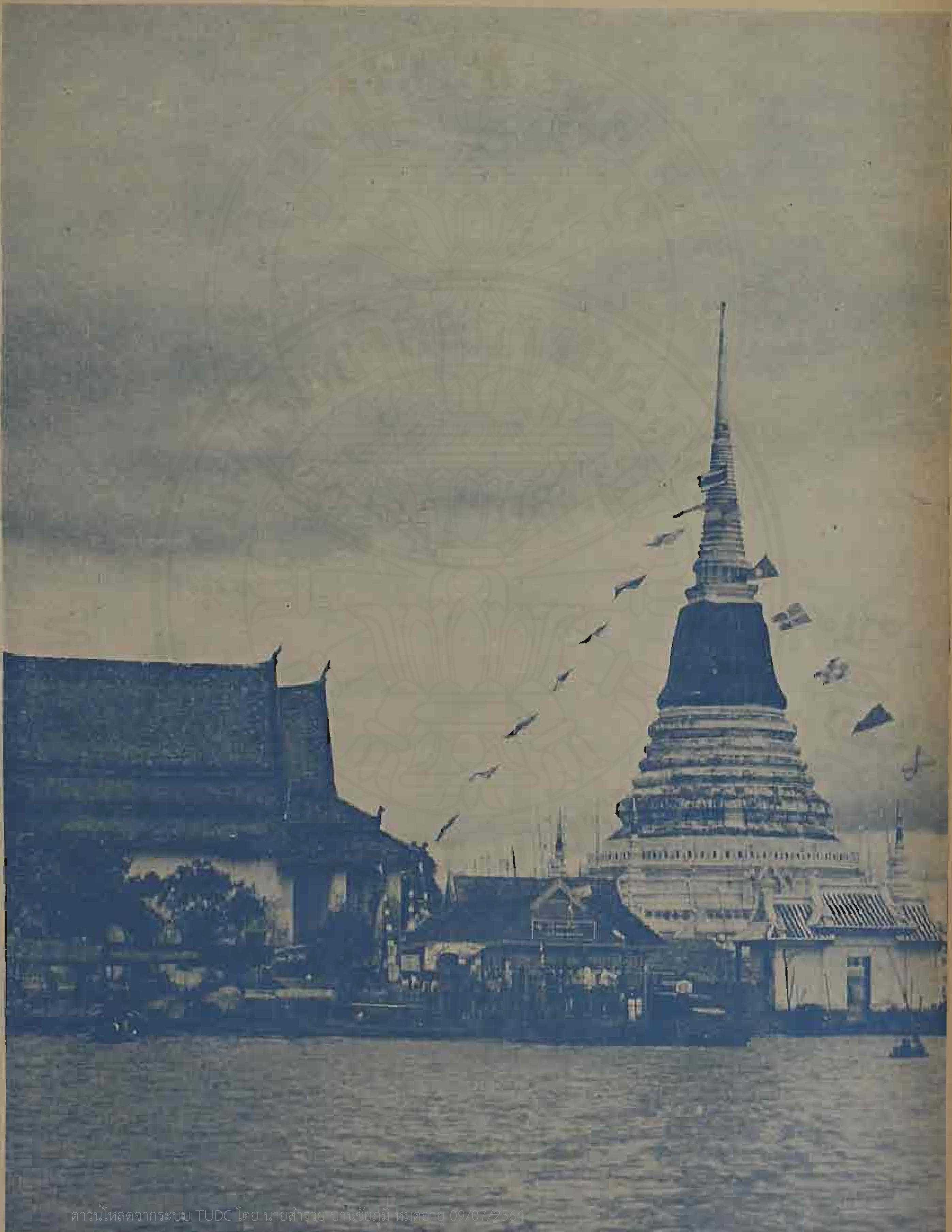

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระสมุทรเจดีย์
จังหวัดสมุทรปราการ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระสมุทรเจดีย์

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงพระราชดำริเห็นว่า เมืองสมุทรปราการเป็นเมืองหน้าด่าน สมควรที่จะสร้างเมืองนี้ให้มั่นคงแข็งแรง สามารถจะป้องกันข้าศึกศัตรูได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สร้างเมืองสมุทรปราการ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๒ เป็นต้นมา

ในระหว่างที่กำลังลงมือสร้างเมืองสมุทรปราการนี้ ได้เสด็จไปทอดพระเนตรอยู่เนือง ๆ ทรงเห็นเกาะหาดทรายอยู่กลางน้ำเหนือป้อมผีเสื้อสมุทรเกาะหนึ่ง จึงทรงพระราชดำริจะสร้างพระมหาเจดีย์ขึ้นที่เกาะนั้น เพื่อให้เป็นอนุสรณ์ว่าที่สร้างป้อมไว้ก็เพื่อป้องกันพระราชอาณาเขตและพระบวรพุทธศาสนา แต่ทรงเห็นว่าพื้นที่เกาะหาดทรายยังไม่แน่นพอ จึงโปรดเกล้า ฯ ให้พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งสมัยนั้นยังทรงกรมอยู่กับสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยูรวงศ์ ครั้งยังเป็นเจ้าพระยาพระคลัง ให้เป็นแม่กองจัดการถมเกาะหาดทรายนั้นให้แน่นหนามั่นคง เมื่อได้ถมเสร็จแล้วทรงโปรดให้คิดแบบพระเจดีย์จนเป็นที่พอพระราชหฤทัย แต่ยังมิได้ก่อสร้างเพราะเกรงดินที่ถมใหม่นั้นจะทรุดลง ก็เสด็จสวรรคตเสียก่อน

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดให้ เจ้าพระยาศรีธรรมราชกับเจ้าพระยาพระคลัง จัดการสร้างพระเจดีย์องค์ใหญ่ขึ้นที่กลางเกาะเริ่มแต่ พ.ศ. ๒๓๖๘ จนสำเร็จลงเมื่อวันพุธ เดือน ๗ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ปีชวด จ.ศ. ๑๑๕๐ (พ.ศ. ๒๓๗๑) ทรงพระราชทานนามว่า "พระสมุทรเจดีย์"

พระสมุทรเจดีย์เดิมทำเป็นเหลี่ยมแบบย่อไม้สิบสอง ฐานกว้างเหลี่ยมละ ๕ วา สูงสุดยอด ๑๓ วา ๕ ศอกคืบ ต่อมา พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัว ทรงปฏิสังขรณ์ใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๓ โปรดให้เปลี่ยนรูปพระเจดีย์เป็นทรงระฆังแบบลังกา อย่างที่ปรากฏในปัจจุบันนี้ พร้อมกับเสริมองค์ให้สูงขึ้นไปอีกรวม ๑ เส้น ๑๐ วา แล้วโปรดให้นำ พระบรมธาตุ และ พระปฏิมาเกรชัยวัฒน์มาบรรจุไว้ และโปรดให้สร้างโบสถ์และนำต้นศรีมหาโพธิมาปลูกไว้ด้วย ตั้งแต่นั้นมาทางการได้จัดให้มีเทศกาลนมัสการพระสมุทรเจดีย์ประจำปี ตั้งแต่วันแรม ๗ – ๙ ค่ำ เดือน ๑๑ เป็นประเพณีสืบมาจนกระทั่งเวลาปัจจุบัน.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระมงคลบพิตร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระมงคลบพิตร

พระมงคลบพิตร อยู่ริมกำแพงพระราชวังโบราณด้านใต้ เป็นพระพุทธรูปบุสัมฤทธิ์องค์ใหญ่องค์หนึ่งในประเทศไทย แต่จะสร้างขึ้นในรัชกาลใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่นอน ถ้าพิจารณาตามรูปร่างลักษณะแล้ว ก็พอจะกล่าวได้ว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น เพราะพระพุทธรูปองค์นี้จะว่าเป็นแบบสมัยอู่ทองแท้ทีเดียวก็ไม่เชิง มีเค้าพระพุทธรูปแบบสมัยสุโขทัยเจือปนอยู่ด้วย พระพุทธรูปที่สร้างแบบนี้ เข้าใจว่าจะเกิดขึ้นครั้งแรกในราวแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เป็นต้นมา เพราะสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเสด็จไปประทับทางเมืองเหนือ ไปได้แบบอย่างในการสร้างพระพุทธรูปและพุทธเจดีย์มาจากอาณาจักรสุโขทัย จึงสร้างตามแบบนั้น ไม่นิยมสร้างตามแบบขอมเหมือนรัชกาลต้น ๆ พระมงคลบพิตรก็เป็นองค์หนึ่งในจำพวกที่สร้างหลังรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถมาหลายรัชกาล

ในหนังสือพระราชพงศาวดารว่า พระมงคลบพิตรนี้เดิมอยู่ทางตะวันออกนอกพระราชวัง สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมโปรดให้ชะลอมาไว้ทางด้านตะวันตกตรงที่ซึ่งประดิษฐานอยู่ทุกวันนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๑๔๖ (ศักราชที่จดไว้ในพงศาวดารคลาดเคลื่อน เพราะศักราชที่ปรากฏอยู่นี้ อยู่ในรัชกาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช) เพราะฉะนั้นจึงเข้าใจว่าจะสร้างขึ้นก่อนรัชกาลพระเจ้าทรงธรรมและสร้างไว้กลางแจ้ง เหมือนอย่าง พระพุทธรูปสมัยโบราณ เมื่อ สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมโปรดให้ชะลอมาแล้ว ให้ก่อมณฑปสวมไว้

เมื่อ พ.ศ. ๒๒๔๘ ในแผ่นดินสมเด็จพระพุทธเจ้าเสือ อสนีบาตตกลงมาต้องยอดมณฑป พระมงคลบพิตร เกิดไฟไหม้เครื่องบนมณฑป พังลงมาต้องศอพระมงคลบพิตรหักตกลงมาบนพื้น โปรดให้รื้อออกสร้างใหม่ แปลงเป็นมหาวิหาร ส่วนหลังคาคงจะทำยอดอย่างมณฑป เพราะต่อมาในสมัยพระเจ้าบรมโกศ

มีพระดำรัสว่า "พระวิหารนั้นอย่าให้ทำเป็นมณฑปเลย ให้ทำเป็นหลังคาเหมือนอย่างวิหารทั้งปวง"

ส่วนพระศอพระมงคลบพิตรที่หักตกลงมานั้น คงจะได้ต่อให้คืนดีในรัชกาลนั้นเอง ส่วนที่กล่าวว่าจะมาต่อเอาในสมัยพระเจ้าบรมโกศนั้น คงจะเป็นทำบัวหงายคั่นระหว่างพระเกตุมาลากับพระรัศมี จึงทำให้เข้าใจไปว่าต่อพระเศียรพระมงคลบพิตรก็เป็นได้

วิหารพระมงคลบพิตร นี้ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๒๘๕ สมเด็จพระเจ้าบรมโกศโปรดให้รื้อเครื่องบนออกแล้วก่อใหม่แปลงเป็นมหาวิหาร

เมื่อเสียกรุงศรีอยุธยาแล้ว วิหารพระมงคลบพิตรถูกไฟไหม้ทรุดโทรมเครื่องบนหักพังลงมาต้องพระเมาลีและพระกรข้างขวาหักไปข้างหนึ่ง พระยาโบราณราชธานินทร์เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลอยุธยา ได้ซ่อมพระเมาลีและพระกรข้างขวาด้วยปูนปั้น ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔ คุณหญิงอมเรศร์สมบัติมีศรัทธาปฏิสังขรณ์ฐานพระมงคลบพิตรอีกครั้งหนึ่ง แต่น่าเสียดายที่ได้ลบรอยปูนปั้นของเดิมออกเสียจนหมด ทำผ้าทิพย์และลวดลายใหม่เป็นแผ่นตรงลงไปจากพระชงฆ์ และฝีมือที่ทำใหม่นี้ ไม่งามเหมือนอย่างของเดิม

ใน พ.ศ. ๒๔๙๙ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้สั่งให้ทำหลังคาวิหารใหม่ให้เหมือนของเดิม ซ่อมผนังและพนดลอดจนองค์พระมงคลบพิตรใหม่หมด

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระพุทธชินราช
จังหวัดพิษณุโลก

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก

พระพุทธชินราชพระประธานในวิหารหลวงวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๕ ศอกคืบ ๕ นิ้วเศษ ตามตำนานโดยย่อกล่าวไว้ว่า ก่อน พ.ศ. ๑๕๐๐ พระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกครองเมืองเชียงแสนเป็นราชธานี ยกกองทัพลงมาตีเมืองสวรรคโลก กษัตริย์ผู้ครองเมืองนั้นสู้ไม่ได้ จึงยอมเป็นไมตรี และยกราชธิดาถวายเป็นมเหสีของพระเจ้าธรรมไตรปิฎก จนมีพระกุมาร ๒ องค์ องค์พี่ทรงพระนามว่า ไกรสรราช องค์น้องทรงพระนามว่า ชาติสาคร พระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกทรงสร้างเมืองพิษณุโลกจะประทานพระราชกุมารทั้ง ๒ พระองค์ และเมื่อสร้างเมืองพิษณุโลก ทรงพระราชศรัทธาจะหล่อพระพุทธรูป ๓ องค์ จึงให้ประชุมช่างชาวเชียงแสน สวรรคโลก และสุโขทัย ให้ช่วยกันปั้นหุ่นพระพุทธรูป ๓ พระองค์ ตามที่เห็นพร้อมกันว่างามแล้วหล่อพระพุทธรูป ๓ พระองค์นั้น แต่สำเร็จเพียง ๒ พระองค์ คือพระชินสีห์กับพระศาสดา แต่อีกองค์หนึ่ง คือ พระพุทธชินราชนั้น หล่อครั้งแรกทองไม่เดินโดยปกติ ต้องปั้นหุ่นใหม่อีกครั้งหนึ่ง เทวดาแปลงเป็นปะขาวมาช่วย ได้หล่อเมื่อวันพฤหัสบดี เดือน ๓ ขึ้น ๖ ค่ำ ปีกุน พ.ศ. ๑๕๐๐ จึงสำเร็จบริบูรณ์ เศษทองที่เหลือจากที่หล่อพระ ๓ องค์นั้น เอามารวมหล่อเป็นพระพุทธรูปองค์เล็กอีกองค์หนึ่ง เรียกว่า พระเหลือ ประดิษฐานไว้ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุเมืองพิษณุโลกทั้ง ๔ พระองค์

พระพุทธชินราชพระองค์นี้ เป็นพระพุทธปฏิมากรที่ศักดิ์สิทธิ์ มีคนไปสักการบูชามากมาย แม้พระเจ้าแผ่นดินในสมัยกรุงศรีอยุธยาก็ได้ทรงนับถือและสักการบูชา แทบทุกพระองค์ เท่าที่ปรากฏในหนังสือ พระราชพงศาวดารว่าใน

จ.ศ. ๗๔๖ วอก ฉอศก (พ.ศ. ๑๙๒๗) สมัยอยุธยา สมเด็จพระราเมศวรเสด็จขึ้นไปตีเชียงใหม่ เมื่อเสด็จกลับลงมาถึงเมืองพิษณุโลกเสด็จเข้าไปสักการะเปลื้องเครื่องต้นถวายเป็นพุทธบูชา และให้มีการสมโภช ๗ วัน แล้วเสด็จกลับพระนคร

ในสมัยสมเด็จพระนเรศวรเมื่อครั้งเสด็จไปช่วยราชการสงคราม ณ เมืองหงสาวดี มีชัยกลับมาก็ได้ทรงเปลื้องเครื่องออกบูชาพระพุทธชินราช แล้วมีการสมโภช ๓ วัน ครั้นภายหลังไปรับพระมหาเถรคันฉ่องเข้ามาแล้ว ก็ได้เสด็จขึ้นไปนมัสการพระพุทธชินราชและมีการสมโภช ๓ วันอีก ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระมหากษัตริย์ก็ได้เสด็จไปนมัสการพระพุทธชินราชแทบทุกพระองค์เช่นกัน.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บ้านซื่อภูมิ ทีมควาย 09/07/2564

พระมหาธาตุ อำเภอเมือง
จังหวัดสุโขทัย

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระมหาธาตุ สุโขทัย

พระมหาธาตุนี้ อยู่ในวัดพระมหาธาตุกลางเมืองสุโขทัย รูปทรงของพระมหาธาตุ ทำแปลก คือ ฐานทำด้วยแลงก่อเป็นรูป ๔ เหลี่ยม ซ้อนกันขึ้นไป ๓ ชั้น องค์พระธาตุทำเป็นทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ที่ฐานชั้นล่างมีรูปพระสาวกยืนพนมมือ ปั้นฝีมืองามมาก ติดอยู่โดยรอบทั้ง ๔ ด้าน รูปทรงเจดีย์อย่างพระมหาธาตุเมืองสุโขทัยนี้ ชอบสร้างแต่ในสมัยสุโขทัยสมัยเดียว เข้าใจว่าคงจะสร้างขึ้นพร้อมกับเมื่อคราวสร้างเมืองสุโขทัยในสมัยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

"วิริเยน ทุกฺขมจฺเจติ"

บุคคล ล่วงพ้นทุกข์เพราะอุตส่าห์
ประกอบการกิจนานา เสาะหาทรัพย์สินเงินทอง
ศึกษาเล่าเรียนเขียนอ่าน เว้นการที่ชั่วมัวหมอง
เลี้ยงชีพชอบธรรมตามทำนอง ย่อมล่องลอยล่วงทุกข์เอย.

... ...

"วนฺทโก ปฏิวนฺทนํ"

ผู้ไหว้ ย่อมได้รับไหว้ตอบสนอง
ประเพณีมีทำนอง คล้องลองปฏิบัติสืบมา
ในเมื่อเราไหว้เขาก่อน เขาห่อนเอื้อนอิดปิดหน้า
ย่อมตอบสนองวันทา ตามจรรยานิยมเอย.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

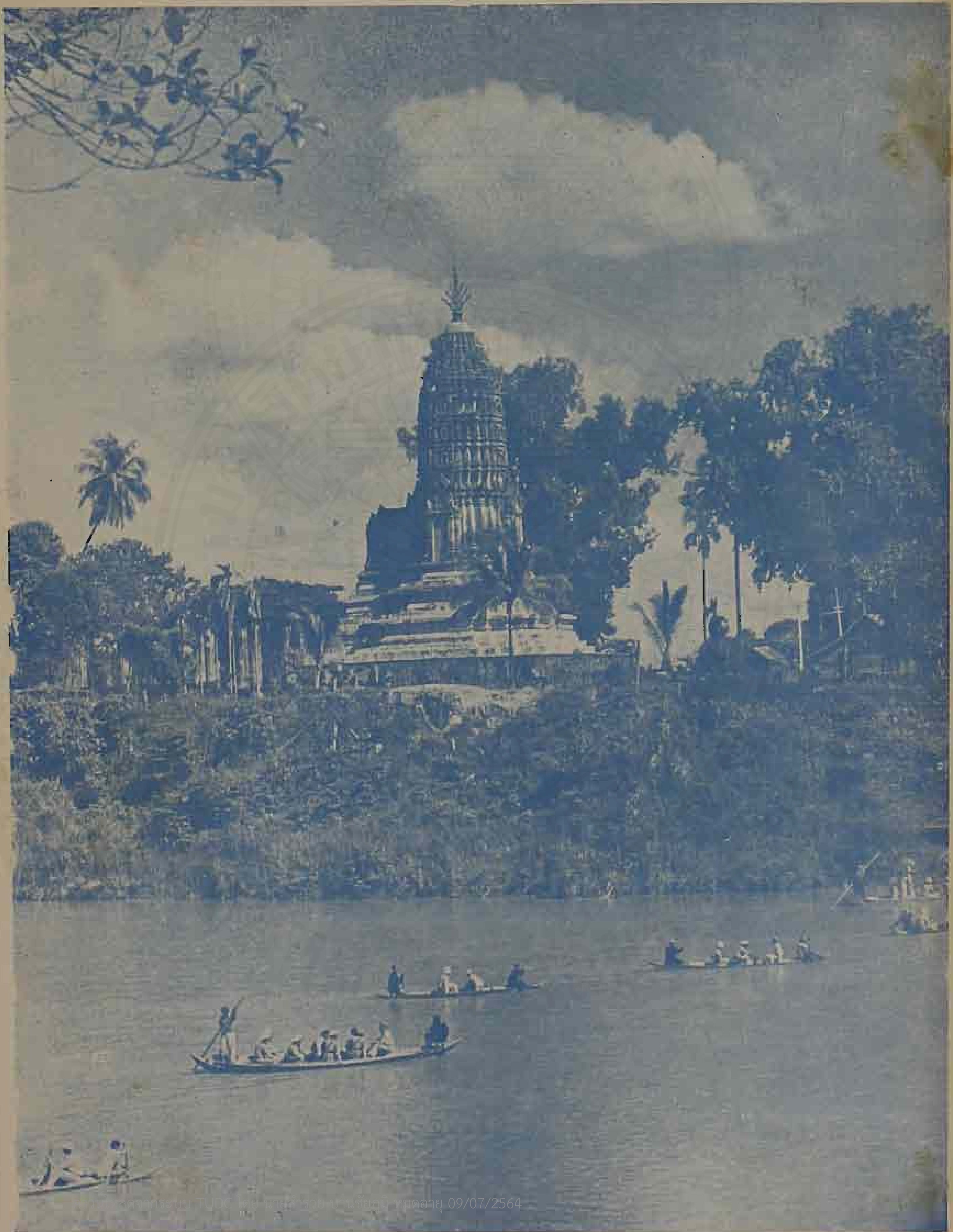

พระบรมธาตุ (วัดพระปรางค์) อำเภอสวรรคโลก
จังหวัดสุโขทัย

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระบรมธาตุ สวรรคโลก

พระบรมธาตุนี้ มีรูปเป็นพระปรางค์ ฐานล่าง ๑๑ วาสี่เหลี่ยม บนฐานบัวกลุ่มพระธาตุมีคูหาทั้ง ๔ ทิศ ทิศตะวันออกมีประตูเข้าไปในพระปรางค์ มีบันไดสำหรับขึ้นจากข้างล่างไปที่ประตูนี้ เมื่อเข้าประตูเข้าไปข้างใน ภายในมีพระปรางค์องค์เล็กตั้งอยู่ บนยอดพระปรางค์ใหญ่นั้น มียอดนพศูลกาไหล่ทอง

พระบรมธาตุนี้ จะสร้างแต่เมื่อใดไม่ปรากฏชัด แต่เป็นของมีมาก่อนรัชกาลพระเจ้ารามคำแหงมหาราช แห่งสุโขทัย แต่ได้บูรณะปฏิสังขรณ์ในสมัยต่อมาหลายครั้งหลายคราว.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

"ปาเป น รมตี สุจิ"

คนสะอาดผ่องผุด บริสุทธิ์ไตรทวาร
ไม่ยินดีในการ อกุศลสิ่งมลทิน

เพราะบุคคลเช่นนั้น ไม่ถือมั่นปราศราคิน
กอร์ปดีเป็นอาจิณ ปฏิบัติตามสัทธรรม.

... ...

"กาลาคตญฺจ น หาเปติ อตฺถํ"

คนขยันย่อมไม่พร่า ซึ่งหิตานุหิตผล
ประโยชน์อาตม์และชาติตน ซึ่งถึงตามกาลเวลา

เพราะคนขยันนั้น ย่อมบากบั่นหมั่นอุตสาห์
ไม่ปล่อยให้เวลา ล่วงพ้นไปโดยไร้ผล

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

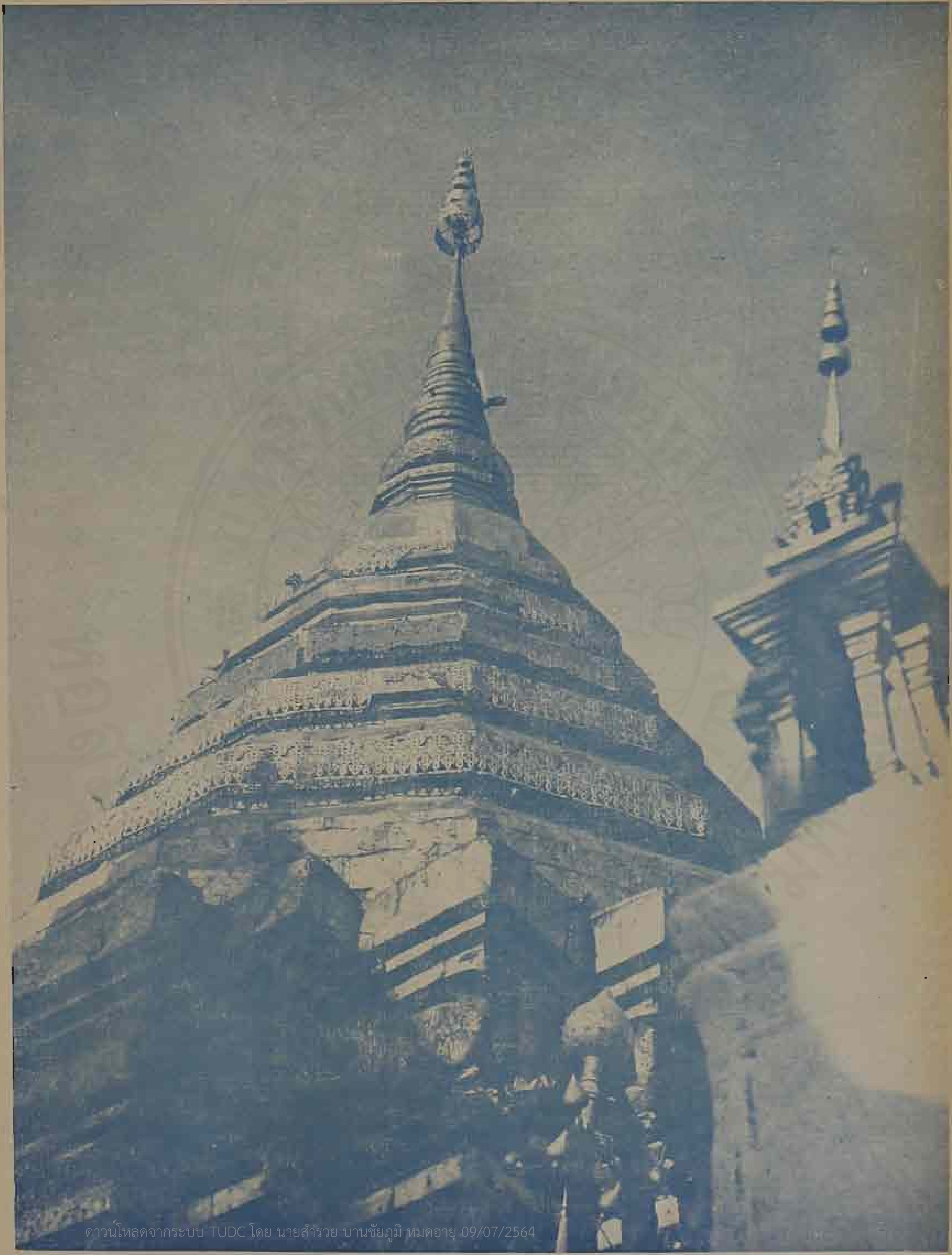
ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุดอยสุเทพ
จังหวัดเชียงใหม่

หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY
ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระธาตุดอยสุเทพ

อยู่บนยอดดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ มีประวัติความเป็นมาโดยย่อว่า พระมหาสุมนเถรเจ้าเกิดสุบินนิมิตจึงไปขุดได้พระบรมสารีริกธาตุ แต่พระเจ้ากรุงสุโขทัยมอบให้พระมหาสุมนเถรเจ้ารักษาไว้ พอจวบกับสมัยพระเจ้ากือนาได้ขึ้นครองเชียงใหม่ พระองค์มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนามาก จึงให้ไปนิมนต์พระมหาสุมนเถรเจ้ามาประกาศศาสนาที่เมืองเชียงใหม่ตามลัทธิลังกาวงศ์ ทางสุโขทัยก็ยินยอมให้พระมหาสุมนเถร มาพร้อมกับนำเอา พระธาตุนั้น ติดตัวมาด้วย ภายหลังพระเจ้ากือนาเกิดความเลื่อมใสในพระบรมธาตุจึงให้สรงน้ำเพื่อจะอัญเชิญไปบรรจุไว้ที่อื่น พระธาตุเกิดปฏิหาริย์เป็นองค์เล็กอีกองค์หนึ่ง ซึ่งพระเจ้ากือนาได้อัญเชิญไปบรรจุไว้ ณ วัดสวนดอก ส่วนองค์ใหญ่นั้นอีกหลายปีต่อมาจึงให้อัญเชิญไปบรรจุไว้ ณ ดอยสุเทพ โดยขุดศิลาเป็นหลุมแล้ว บรรจุพระบรมธาตุไว้ และก่อพระเจดีย์องค์ใหญ่สูง ๕ วาทับไว้เบื้องบน เจ้านายในเมืองเชียงใหม่ทุกๆ องค์ได้เคารพนับถือ และบูรณะปฏิสังขรณ์กันตลอดมา จนกระทั่ง ถึงท้าวอ้าย จึงให้เสริมสร้างเพิ่มเติมองค์พระเจดีย์ขึ้นอีกเป็นสูง ๔๔ ศอก ต่อมาถึงท้าวชายได้สร้างเพิ่มเติมและสร้างวิหารหน้าหลังและระเบียงรอบพระมหาธาตุ พระธาตุนี้เจ้าในเมืองเชียงใหม่นับถือและรักษาไว้เป็นปูชนียสถาน สำคัญตลอดมา จนกระทั่งถึงครูบาศรีวิชัยเห็นว่าการที่จะขึ้นไปยังพระธาตุนั้นลำบากมาก หนทางไม่สะดวก จึงคิดจัดทำถนนขึ้น ไปจนถึง เชิงบันได พระธาตุ โดยได้รับความร่วมมือ จากพ่อค้าประชาชน ข้าราชการ ซึ่งถนนนี้ก็ยังใช้การได้มาจนบัดนี้ บรรดาผู้ที่ไปเยี่ยมเยียนเชียงใหม่ มักจะไม่เว้นการไปกระทำสักการะพระธาตุ ณ ดอยสุเทพเลย.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

"น วิสฺสเส อวิสฺสฏฺเช"

ไม่ควรไว้วางใจ　　คนที่ไม่คุ้นเคยกัน
เพราะว่าบุคคลนั้น　　มิประจักษ์ร้ายและดี
จึงควรระวังตัว　　อย่าเมามัวจักเสียที
จนถึงสิ้นชีวี　　ตัวอย่างมีอยู่มากมาย.

... ...

"อภูตวาที นิรยํ อุเปติ"

คนที่พูดไม่จริง　　ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย
ย่อมเข้าถึงอบาย　　คือนรกอย่าสงกา
เพราะการกล่าวคำปด　　ด้วยความคดบดสัจจา
ยังให้มวลประชา　　เสียประโยชน์มีโทษทัณฑ์

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

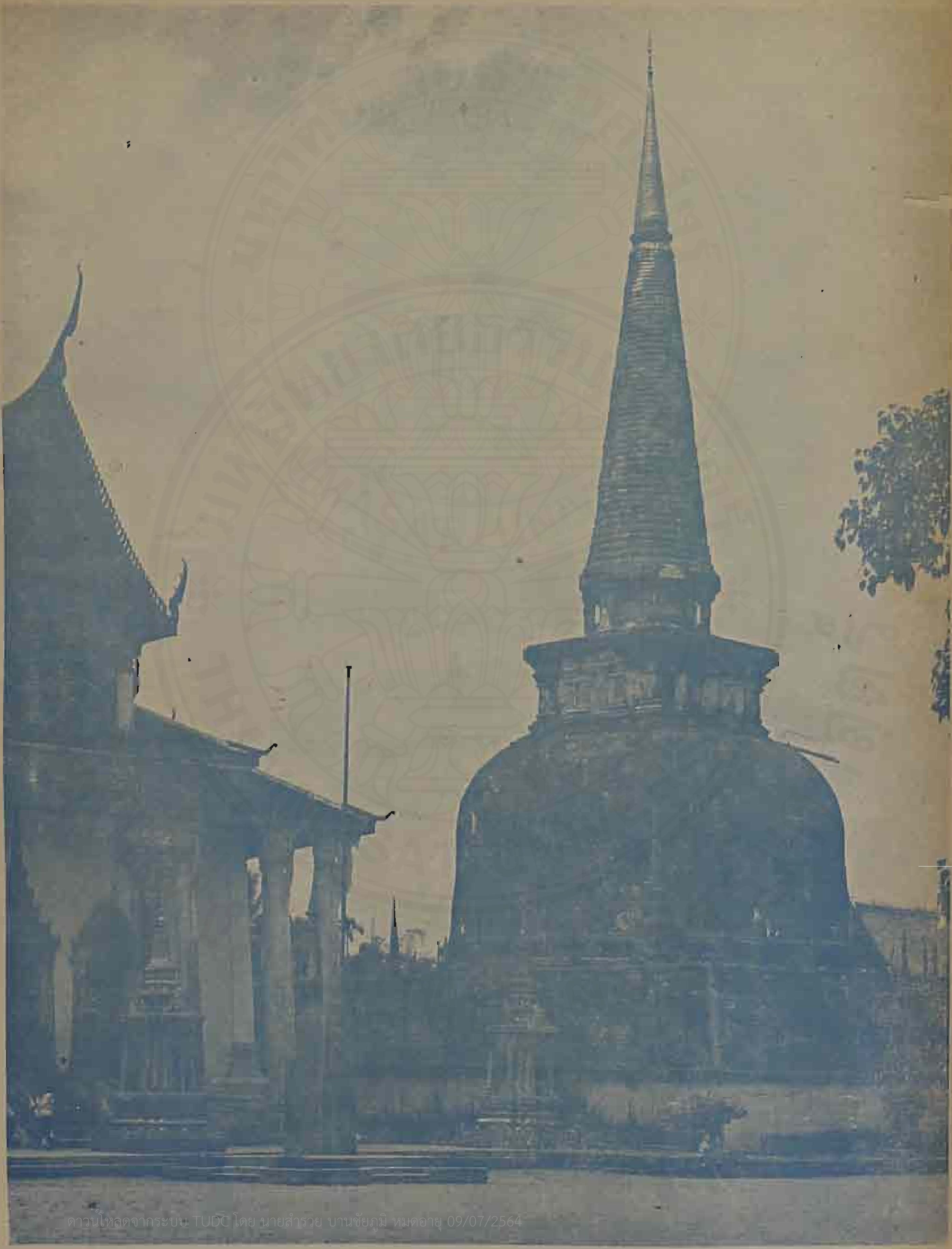

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พระบรมธาตุ
จังหวัดนครศรีธรรมราช

พระบรมธาตุ นครศรีธรรมราช

พระบรมธาตุนี้ อยู่ในวัดพระบรมธาตุ ซึ่งต่อมาทางราชการให้เรียกชื่อว่า วัดพระมหาธาตุ วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่ดั้งเดิมของเมืองนครศรีธรรมราช พระบรมธาตุนี้ ได้สร้างขึ้นตามลัทธิพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน ประมาณ พ.ศ. ๑๓๐๐ – ๑๗๐๐ กษัตริย์ซึ่งครองกรุงศรีวิชัยในเกาะสุมาตรามีอำนาจมาก แผ่อาณาเขตมาตลอดแหลมมลายูตอนข้างเหนือจนถึงเมืองไชยา เนื่องด้วยพวกศรีวิชัยนับถือพุทธศาสนาลัทธิมหายาน จึงได้นำลัทธินั้นมาสั่งสอนในบรรดาเมืองต่าง ๆ ที่อยู่ในอำนาจ เมืองนครศรีธรรมราชเป็นเมืองหนึ่งที่ตกเป็นประเทศราชของอาณาจักรศรีวิชัยในยุคนั้นด้วย ฉะนั้น โบราณวัตถุสถานที่สร้างขึ้นในสมัยนั้น จึงมีลักษณะตามแบบอย่างฝีมือช่างลัทธิมหายาน ซึ่งชาวศรีวิชัยได้นำมาสั่งสอนไว้ พุทธเจดีย์ซึ่งได้สร้างเป็นหลักในสมัยศรีวิชัย มักทำเป็นมณฑปสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป ส่วนยอดนั้นทำเป็นพระสถูปและมีเจดีย์บริวาร ๔ มุม ดังเช่นพระมหาธาตุเจดีย์ที่เมืองไชยายังมีเหลืออยู่เป็นตัวอย่าง พระบรมธาตุหรือมหาธาตุเจดีย์ที่เมืองนครศรีธรรมราชน เดิมก็ทำคล้ายพระมหาธาตุที่เมืองไชยาเหมือนกัน (องค์ที่อยู่ข้างใน) แต่ที่เราเห็นอยู่ทุกวันนี้เป็นเจดีย์แบบลังกา

การที่ พวกลังกา จะเข้ามา แปลง พระมหาธาตุ เจดีย์ ให้เป็น แบบลังกา นั้น ปรากฏว่า ราว พ.ศ. ๑๗๐๐ พุทธศาสนาทางลังกาทวีปกำลังรุ่งเรือง พระภิกษุสงฆ์ของประเทศต่าง ๆ เช่น ไทย พม่า มอญ มีความเลื่อมใส จึงได้... ศึกษาพระธรรมวินัยตามอย่างลังกา พุทธศาสนาลัทธิ ประเทศไทยราวรัชสมัยพระเจ้าจันทรภาณุศรีธรรมราช เมื่อพระภิกษุไทยได้ศึกษาลัทธิลังกาวงศ์จนรอบรู้แล้ว

นครศรีธรรมราช และเนื่องจากพระเจ้าจันทรภาณุทรงเป็นพุทธศาสนูปถัมภก พระภิกษุไทยจึงได้ชักชวนภิกษุชาวลังกาเข้ามาด้วย

และเวลานั้นคงจะเนื่องจากพระมหาธาตุเจดีย์ชำรุดทรุดโทรมลง พวกลังกาจึงมีศรัทธาซ่อมขึ้นใหม่ แต่ไม่ได้ทำอันตรายพระมหาธาตุองค์เดิม คงก่อสถูปแบบลังกาหุ้มองค์เดิมไว้ เหมือนอย่าง พระบาท สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงก่อพระเจดีย์ขึ้นใหม่อีกองค์หนึ่ง ครอบพระปฐมเจดีย์องค์เดิมไว้ฉะนั้น.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

กำหนดการ

ฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๑๒	๐๙.๓๐ น.	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินถึงพิธีมณฑล ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการบูชา พระรัตนตรัย	พิธีมณฑล สนามหลวง	เครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายนพรัตน์หรือสายสะพายช้างเผือก
		สมเด็จพระสังฆราชเจ้าถวายศีล		
		นายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลรายงาน		
		พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสตอบ และทรงเปิดงาน		
		ผู้แทนอ่านสาส์น ของประมุขฝ่ายสงฆ์นานาประเทศ		
	๑๐.๐๐ น.	พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์จุลราชปริตร (ชัดตำนานทุกบท)		

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดยนายสำรวย ขานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๑๑.๐๐ น.	พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป รับพระราชทานฉัน เสร็จแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงประเคนไทยธรรม พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป ถวายอนุโมทนา เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ		
	๑๓.๐๐ น.	ประกอบพิธีอุปสมบทพระ ๒,๕๐๐ รูป	ทั่วราชอาณาจักร	
	๑๖.๐๐ น.	ประธานสภา ผู้แทนราษฎรถึงพิธีมณฑล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ประธานสังฆสภาให้ศีล ผู้แทนนานาประเทศอ่านสาส์น ประธานสภา ผู้แทนราษฎรกล่าวสุนทรพจน์เปิดพุทธบูชา พระสงฆ์ ๕๐๐ รูป มีประธานสังฆสภา เป็น ประธาน สวดสัจจกิริยคาถา	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว) ประชาชน เข้าพิธี สวดมนต์สากลนิยม

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย [illegible] บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๑๗.๐๐ น.	ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานในการสวดมนต์ จบแล้วแผ่เมตตา ประธานสภาผู้แทนราษฎรกลับ		
	๒๐.๐๐น.	พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์เป็นพุทธบูชา	พิธีมณฑล สนามหลวง	สากลนิยม
	๒๑.๐๐น.	มีพระธรรมเทศนา ปุจฉาวิสัชนา เรื่องหลักพระพุทธศาสนาข้อที่ ๑ (เว้นความชั่ว)		
		— — — — —		
	๐๙.๓๐ น. ถึง ๒๔.๐๐น.	เปิดให้ประชาชนเข้าชมการแสดงพิพิธภัณฑ์ การประกวด และการแสดงต่างๆทางพระพุทธศาสนา	สนามหลวง	
	๑๙.๓๐ น.	การมหรสพเริ่มแสดง และสิ้นสุดเวลา ๒๔.๐๐ น	สนามหลวง สวนลุมพินี, เชิงสะพานพระพุทธยอดฟ้าฝั่งธนบุรี, วงเวียนใหญ่ธนบุรี	

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๑๓	๐๖.๐๐ น.	พระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถาทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และสถานีวิทยุกระจายเสียงทุกสถานี รับถ่ายทอดพร้อมกัน วัดต่าง ๆ ย่ำฆ้อง กลอง ระฆัง โรงงานต่าง ๆ เปิดหวูด	กรมประชาสัมพันธ์	—
		เครื่องบินของกองทัพอากาศโปรยข้าวตอกดอกไม้		
		ประชาชนทั่วไปทำพิธีแผ่เมตตา		
	๐๙.๐๐ น.	นายกรัฐมนตรีถึงพิธีมณฑล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)
		สมเด็จสังฆนายกให้ศีล		
		ผู้แทนอ่านสาส์นของประมุขนานาประเทศ		
		นายกรัฐมนตรี กล่าวสุนทรพจน์เป็นพุทธบูชา		
	๑๐.๒๐ น.	พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร และถวายพรพระ		
	๑๑.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป		

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย ... บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
		พระสงฆ์ฉันเสร็จแล้ว นายกรัฐมนตรีถวายไทยธรรม		
	๑๒.๐๐น.	นายกรัฐมนตรีกลับ		
	๑๓.๐๐น.	ขบวนแห่รถยนต์ ตั้งขบวนที่หน้ากระทรวงวัฒนธรรม (สนามเสือป่า) และออกเดินทางไปตามถนนราชดำเนินนอก ถนนราชดำเนินกลาง ถนนราชดำเนินใน ถนนสนามไชย เลี้ยวซ้ายไปตามถนนเจริญกรุง เลี้ยวขวาไปตามถนนตรีเพชร ข้ามสะพานพระพุทธยอดฟ้า ไปตามถนนประชาธิปก ถึงวงเวียนใหญ่ เลี้ยวอ้อมวงเวียนใหญ่กลับสู่ทางเดิม ข้ามสะพานพระพุทธยอดฟ้า เลี้ยวซ้ายไปตามถนนจักรเพชร ถึงสถานีตำรวจพระราชวัง เลี้ยวขวาไปตามถนนสนามไชย จนถึงสนามหลวง		
	๑๕.๐๐น.	ขบวนแห่รถยนต์กลับมาที่บริเวณสนามหลวง จอดให้ประชาชนชม ตรงข้ามหน้าศาลแพ่ง		

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย นานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๑๖.๓๐ น.	นายกรัฐมนตรี ไปถึงพิธีมณฑล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย สมเด็จสังฆนายกให้ศีล ผู้แทนนานาประเทศอ่านสาส์น ประธานคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ อ่านรายงานการจัดสร้างพระพุทธรูปประจำจังหวัดต่าง ๆ และเชิญนายกรัฐมนตรีมอบพระพุทธรูปประจำจังหวัดทุกจังหวัด นายกรัฐมนตรีกล่าวตอบ และทำพิธีมอบ พระสงฆ์ ๕๐๐ รูป สวดชัยมงคลคาถา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในการสวดมนต์ สมเด็จสังฆนายกแสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ (มีคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ แจกแก่ชาวต่างประเทศ) จบแล้ว นายกรัฐมนตรี ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม นายกรัฐมนตรีกลับ	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสาราณี บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๒๐.๐๐ น. ถึง ๒๔.๐๐ น.	คณะสงฆ์พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ และยุวพุทธิกสมาคม ร่วมกันจัดรายการ ประชาชนสวดมนต์ ทำประทักษิณ และสดับพระธรรมเทศนา โดยเริ่มต้น พระสงฆ์ทำพิธีบูชา และทำประทักษิณ เมื่อเสร็จพิธีพระสงฆ์ขึ้นสู่อาสนะ ประชาชนกล่าวคำบูชา แล้วออกไปทำประทักษิณ ในขณะที่ประชาชนทำประทักษิณ พระสงฆ์ไหว้พระสวดมนต์ จบแล้วมีพระธรรมเทศนา เรื่องวิสาขบูชา ๑ กัณฑ์ แล้วมีพระธรรมเทศนาปุจฉาวิสัชนา เรื่อง หลักพระพุทธศาสนาข้อที่ ๒ (ทำความดี) — — — — —	พิธีมณฑลสนามหลวง	สากลนิยม
	๐๕.๐๐ น. ถึง ๒๔.๐๐ น.	เปิดให้ประชาชนเข้าชมการแสดงพิพิธภัณฑ์ การประกวด และการแสดงต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา (การมหรสพงด เพื่อให้ประชาชนสวดมนต์, ทำประทักษิณ และสดับพระธรรมเทศนา)	สนามหลวง	

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชีภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๑๔	๐๙.๒๕ น.	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินถึงท่าวาสุกรี	ท่าวาสุกรี	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)
	๐๙.๓๐ น	ขบวนเรือพุทธบูชาพยุหยาตรา ผ่านท่าวาสุกรี ขบวนเรือผ่านหมดแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ		
	๑๐.๐๐ น.	ประธานศาลฎีกา ถึงพิธีมณฑล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ประธานคณะวินัยธรให้ศีล พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์อนัตตลักขณสูตร	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)
	๑๑.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เสร็จแล้ว ประธานศาลฎีกาถวายไทยธรรม พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป อนุโมทนา ประธานศาลฎีกากลับ		
	๑๖.๐๐ น.	ประธานศาลฎีกา ถึงพิธีมณฑล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ประธานคณะวินัยธรให้ศีล ผู้แทนนานาประเทศอ่านสาส์น	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
		ประธานศาลฎีกากล่าวสุนทรพจน์ เป็นพุทธบูชา พระสงฆ์ ๕๐๐ รูป มีประธานคณะวินัยธร เป็นประธาน สวดสัจจกิริยคาถา ประธานศาลฎีกาเป็นประธานในการสวดมนต์ จบแล้วแม่เมตตาประธานศาลฎีกากลับ		
	๒๐.๐๐น.	พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ เป็นพุทธบูชา	พิธีมณฑล สนามหลวง	สากลนิยม
	๒๑.๐๐น.	มีพระธรรมเทศนาปุจฉาวิสัชนา เรื่องหลักพระพุทธศาสนาข้อที่๓ (ชำระจิตของตนให้ผ่องแผ้ว)		
	๒๑.๐๐น.	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินถึงท่าราชวรดิตถ์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการบูชาพระรัตนตรัย แล้วเสด็จประทับ ณ พลับพลาหน้าพระที่นั่งราชกิจวินิจฉัย ทอดพระเนตรการเห่เรือและการจุดดอกไม้เพลิงที่จัดขึ้นเป็นพุทธบูชา	ท่าราชวรดิตถ์	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)
	๒๒.๐๐น.	เสด็จพระราชดำเนินกลับ		

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นาย... ชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๑๙.๓๐น. ถึง ๒๔.๐๐น.	เปิดให้ประชาชนเข้าชมการแสดงพิพิธภัณฑ์ การประกวดและการแสดงต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา		
	๑๙.๓๐ น.	การมหรสพเริ่มแสดง และสิ้นสุดเวลา ๒๔.๐๐ น.	เช่นเดียวกับคืนวันที่ ๑๒	
๑๕	๑๐.๓๐น.	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการแสดงพิพิธภัณฑ์ การประกวดและการแสดงต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ	สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)
	๑๖.๐๐ น.	ผู้บัญชาการทหารบก ถึงพิธีมณฑล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย สังฆมนตรีว่าการองค์การเผยแผ่ให้ศีล ผู้บัญชาการทหารบก กล่าวสุนทรพจน์เปิดพุทธบูชา พระสงฆ์ ๕๐๐ รูป มีสังฆมนตรีว่าการองค์การเผยแผ่ เป็นประธานสวดสัจจกิริยคาถา	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
		ผู้บัญชาการทหารบกเป็นประธานในการสวดมนต์ จบแล้วแผ่เมตตา		
		ผู้บัญชาการทหารบกกลับ		
	๒๐.๐๐น.	พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์เป็นพุทธบูชา	พิธีมณฑลสนามหลวง	
	๒๑.๐๐น.	นายกรัฐมนตรีถึงท่าราชวรดิตถ์ จุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย แล้วชมการเห่เรือ และการจุดดอกไม้เพลิง ที่จัดขึ้นเป็นพุทธบูชา	ท่าราชวรดิตถ์	สากลนิยม
		— — — — —		
	๐๘.๐๐ น.	คณะผู้แทนนานาประเทศที่มาร่วมพิธี ออกเดินทางไปร่วมพิธีฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ณ จังหวัดนครปฐม		
	๐๘.๓๐ น. ถึง ๒๔.๐๐ น.	เปิดให้ประชาชนเข้าชมการแสดงพิพิธภัณฑ์ การประกวด และการแสดงต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา	สนามหลวง	สากลนิยม
	๑๔.๐๐ น.	แจกรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวด	สนามหลวง	สากลนิยม
	๑๘.๓๐ น.	การมหรสพเริ่มแสดง และสิ้นสุดเวลา ๒๔.๐๐ น.	เช่นเดียวกับคืนวันที่ ๑๒	

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๑๖	๑๐.๐๐น. ถึง ๑๑.๐๐น.	พุทธสมาคม แห่งประเทศไทย ฯ จัดให้มีการ อภิปราย พระธรรม ทำนองปุจฉาและวิสัชนา	สนามหลวง	สากลนิยม
	๑๑.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐น.	พุทธสมาคม แห่ง ประเทศไทย ฯ จัดให้ประชาชน แสดง ความคิดเห็น ถึงผลของการปฏิบัติตนในพระพุทธศาสนา		
	๑๖.๐๐ น.	ผู้บัญชาการ ทหาร เรือ ถึง พิธีมณฑล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย สังฆมนตรี ว่าการ องค์การปกครองให้ศีล ผู้บัญชาการทหารเรือ กล่าวสุนทรพจน์เปิดพุทธบูชา พระสงฆ์ ๕๐๐ รูป มีสังฆมนตรีว่าการองค์การปกครอง เป็นประธาน สวดสัจจกิริยคาถา ผู้บัญชาการ ทหารเรือ เป็นประธานในการสวดมนต์ จบแล้วแผ่เมตตา ผู้บัญชาการทหารเรือกลับ	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๒๐.๐๐น.	พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์เป็นพุทธบูชา	พิธีมณฑลสนามหลวง	
	๒๑.๐๐น.	ผู้บัญชาการทหารเรือถึงท่าราชวรดิตถ์ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย แล้วชมการเห่เรือและการจุดดอกไม้เพลิงที่จัดขึ้นเป็นพุทธบูชา	ท่าราชวรดิตถ์	สากลนิยม
	๐๘.๐๐น.	คณะผู้แทนนานาประเทศที่มาร่วมพิธี ออกเดินทางไปร่วมพิธีฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ณ จังหวัดสระบุรี		
	๐๙.๓๐ น. ถึง ๒๔.๐๐น.	เปิดให้ประชาชนเข้าชมการแสดงพิพิธภัณฑ์ การประกวด และการแสดงต่างๆทางพระพุทธศาสนา	สนามหลวง	
	๑๙.๓๐ น.	การมหรสพเริ่มแสดง และสิ้นสุดเวลา ๒๔.๐๐ น.	เช่นเดียวกับคืนวันที่ ๑๒	
		— — — — —		
๑๗	๑๐.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐น.	ยุวพุทธิกสมาคม จัดรายการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา	พิธีมณฑลสนามหลวง	สากลนิยม

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๑๖.๐๐ น.	ผู้บัญชาการทหารอากาศ ถึงพิธีมณฑล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย สังฆมนตรีว่าการองค์การสาธารณูปการ ให้ศีล ผู้บัญชาการทหารอากาศ กล่าวสุนทรพจน์ เป็นพุทธบูชา พระสงฆ์ ๕๐๐ รูป มีสังฆมนตรีว่าการองค์การสาธารณูปการเป็นประธาน สวดสัจจกิริยคาถา ผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นประธานในการสวดมนต์ จบแล้วแผ่เมตตา ผู้บัญชาการทหารอากาศกลับ	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว)
	๒๐.๐๐น.	พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์เป็นพุทธบูชา	พิธีมณฑล สนามหลวง	
	๐๘.๐๐ น.	คณะผู้แทนนานาประเทศ ที่มาร่วมพิธี ออกเดินทางไปร่วมพิธีฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
	๐๘.๓๐ น. ถึง ๒๔.๐๐น.	เปิดให้ประชาชนเข้าชมการแสดงพิพิธภัณฑ์ การประกวดและการแสดงต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา	สนามหลวง	

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๑๕.๓๐ น.	การมหรสพเริ่มแสดง และสิ้นสุดเวลา ๒๔.๐๐ น.	เช่นเดียวกับคืนวันที่ ๑๒	
		— — — — —		
๑๘	๑๐.๐๐ น.	ประธานสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรี) ถึงพิธีมณฑล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย สังฆมนตรีว่าการองค์การศึกษาให้ศีล ประธานสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติกล่าวสุนทรพจน์เป็นพุทธบูชา แล้วเป็นประธานในการสวดมนต์ จบแล้ว แผ่เมตตา พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป มีสังฆมนตรีว่าการองค์การศึกษา (สังฆนายก) เป็นประธาน พร้อมด้วยคณะสังฆมนตรี พระภิกษุนักศึกษามหาวิทยาลัยพุทธศาสนาทั้งสองแห่ง และพระภิกษุอื่น ๆ เจริญพระพุทธมนต์ถวายพรพระ	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว) นักเรียน, นักศึกษา, นิสิต เครื่องแบบของโรงเรียน, มหาวิทยาลัย
	๑๑.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูป เสร็จแล้วพระสงฆ์ ๒,๕๐๐ รูปอนุโมทนา ประธานสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติกลับ		

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๑๖.๓๐ น.	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินถึงพิธีมณฑล ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการบูชาพระรัตนตรัย นายกรัฐมนตรีกราบบังคมทูล รายงานผลการฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสตอบ พระสงฆ์ ๒,๕๑๐ รูป ถวายอนุโมทนา เสร็จแล้วทรงหลั่งทักษิโณทก และแผ่เมตตา เสด็จพระราชดำเนินกลับ	พิธีมณฑล สนามหลวง	พลเรือน เครื่องแบบปรกติ, ทหาร ตำรวจ เครื่องแบบปรกติ (ขาว) นักเรียน, นักศึกษา, นิสิต เครื่องแบบของโรงเรียน, มหาวิทยาลัย
		— — — — —		
	๐๘.๓๐ น. ถึง ๒๔.๐๐ น.	เปิดให้ประชาชนเข้าชมการแสดงพิพิธภัณฑ์ การประกวด และการแสดงต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา	สนามหลวง	
	๑๔.๐๐ น.	แจกรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวด	สนามหลวง	สากลนิยม
	๑๘.๓๐ น.	การมหรสพเริ่มแสดง และสิ้นสุดเวลา ๒๔.๐๐ น.	เช่นเดียวกับคืนวันที่ ๑๒	

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

กำหนดพิธีกรรมและจัดรายการ

ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

---

๑. การสวดมนต์

วันอาทิตย์ ที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เป็นวันสวดมนต์สำหรับประชาชน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานในการสวดมนต์

วันจันทร์ ที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เป็นวันสวดมนต์สำหรับข้าราชการฝ่ายบริหาร รวมทั้งข้าราชการฝ่ายตำรวจด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในการสวดมนต์

วันอังคาร ที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เป็นวันสวดมนต์สำหรับข้าราชการฝ่ายตุลาการ และศาลต่างๆ ประธานศาลฎีกา เป็นประธานในการสวดมนต์

วันพุธ ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เป็นวันสวดมนต์สำหรับฝ่ายทหารบก ผู้บัญชาการทหารบก เป็นประธานในการสวดมนต์

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เป็นวันสวดมนต์สำหรับฝ่ายทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารเรือ เป็นประธานในการสวดมนต์

วันศุกร์ ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เป็นวันสวดมนต์สำหรับฝ่ายทหารอากาศ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นประธานในการสวดมนต์

วันเสาร์ ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เป็นวันสวดมนต์สำหรับนิสิต นักศึกษา นักเรียน ครู อาจารย์ ประธานสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ เป็นประธานในการสวดมนต์

ในการจัดจำนวนผู้เข้าร่วมสวดมนต์ ให้มีผู้แทนหน่วยต่างๆ จำนวนหน่วยละ ๒๕ คน ส่งเข้าร่วมในพิธีสวดมนต์ตลอดตั้งแต่วันที่ ๑๒ ถึง ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ แม้มิใช่เป็นวันของหน่วยตนสวดมนต์ เช่น ผู้แทนสำหรับประชาชน ผู้แทนข้าราชการฝ่ายบริหาร, ผู้แทนฝ่ายตุลาการ, ผู้แทนฝ่ายทหารบก, ผู้แทนฝ่ายทหารเรือ, ผู้แทนฝ่ายทหารอากาศ, ผู้แทนนิสิต นักศึกษา นักเรียน ครู อาจารย์ และผู้แทนฝ่ายตำรวจ

๒. การเชิญเสด็จพระราชดำเนิน

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงาน

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรขบวนแห่ทางเรือ

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการประกวดและการแสดงต่างๆ

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เสด็จพระราชดำเนินทรงหลั่งทักษิโณทก

๓. พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

วันที่ ๑๒, ๑๓, ๑๔, พฤษภาคม ๒๕๐๐ พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์วันละ ๒,๕๐๐ รูป ณ พิธีมณฑล เวลา ๑๐.๐๐ น.

๔. การถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์

วันที่ ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๘, พฤษภาคม ๒๕๐๐ ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ที่มาเจริญพระพุทธมนต์ วันละ ๒,๕๐๐ รูป ณ พิธีมณฑล เวลา ๑๑.๐๐ น.

๕. มหรสพ

มีเฉพาะกลางคืนทุกคืน ระหว่างเวลา ๑๙.๓๐ น. ถึง ๒๔.๐๐ น. เว้นแต่คืนวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ การมหรสพงด เพื่อให้ประชาชนสวดมนต์เวียนเทียนและสดับพระธรรมเทศนา

๖. การเชิญผู้แทนต่างประเทศ

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เชิญในพิธีมณฑล

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เชิญในพิธีมณฑล

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เชิญในพิธีมณฑล และดูขบวนแห่ทางเรือที่ท่าวาสุกรีและท่าราชวรดิตถ์

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เชิญในพิธี ณ จังหวัดนครปฐม
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เชิญในพิธี ณ พระพุทธบาทสระบุรี
วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เชิญในพิธี ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ เชิญในพิธียีคงาน ณ พิธีมณฑล

๗. การทัศนาจรของผู้แทนต่างประเทศ

ในจังหวัดพระนคร

๑. โรงพยาบาลสงฆ์
๒. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
๓. วัดเบญจมบพิตร
๔. วัดสุทัศนเทพวราราม
๕. วัดพระเชตุพน
๖. วัดอรุณราชวราราม (จัดเรือรับส่งข้ามฟากด้วย)
๗. วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน
๘. วัดไตรมิตรวิทยาราม
๙. วัดมหาธาตุ
๑๐. วัดบวรนิเวศวิหาร
๑๑. วัดราชบพิธ
๑๒. สถานีวิทยุไทยโทรทัศน์ บางขุนพรหม

ต่างจังหวัด

๑. จังหวัดนครปฐม
๒. จังหวัดสระบุรี
๓. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

กำหนดการ

งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

เฉพาะในหน้าที่ของคณะกรรมการจัดขบวนแห่ทางเรือ

พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๑๔	๐๘๓๐	เริ่มเคลื่อนริ้วกระบวน พุทธบูชา พยุหยาตราทางชลมารค จากหน้าวัดเขมาภิรตาราม จังหวัดนนทบุรี	วัดเขมาภิรตาราม	เจ้าหน้าที่ประจำเรือแต่งกายตามแบบโบราณราชประเพณี นอกนั้นแต่งเครื่องแบบปรกติ
	๐๙๓๐	ริ้วกระบวนผ่านท่าวาสุกรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับทอดพระเนตร และถวายสักการแด่พระพุทธ, พระธรรม, พระสงฆ์ ที่ประดิษฐาน อยู่ใน เรือ ที่ผ่านท่าวาสุกรีตามลำดับ	ท่าวาสุกรี	

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๑๐๐๐	ริ้วกระบวนถึงท่าราชวรดิตถ์ เรือประดิษฐานพระรัตนตรัย ทั้ง ๓ ลำ ผูกทุ่นอยู่หน้าท่า	ท่าราชวรดิตถ์	เครื่องแบบปรกติ
	๑๘๐๐	เลื่อนเรือสุพรรณหงส์ ซึ่งประดิษฐานพระพุทธรูปเข้าเทียบท่า และ รอรับเสด็จ พระราชดำเนิน อยู่ ณ หน้าท่าราชวรดิตถ์		
	๒๑๐๐	เสด็จพระราชดำเนินถึง ท่าราชวรดิตถ์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ ถวายสักการพระพุทธ ซึ่งประดิษฐาน ใน เรือ สุพรรณหงส์ แล้วเสด็จขึ้นประทับ ณ พลับพลา ชั่วคราว หน้า ท่าราชวรดิตถ์ เจ้าหน้าที่จุดดอกไม้ไฟเป็นพุทธบูชา ในขณะนั้นพนักงานทำการขับเห่ และพาย ถวายลำเฉพาะเรือสุพรรณหงส์	ท่าราชวรดิตถ์	เครื่องแบบปรกติ
		ประชาชนนำเรือ ซึ่งตกแต่งด้วยดอกไม้และไฟสีทำการ ทักษิณาวรรต เป็นพุทธบูชา รอบ เรือ ซึ่งประดิษฐานพระรัตนตรัย ภาย		

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
		ในการนำ และ ควบคุม ของ เจ้าหน้าที่อย่างมีระเบียบ		
	๒๒๐๐	เมื่อได้ทอดพระเนตร ดอกไม้ไฟ และการขับเห่แล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ		
	๒๒๐๐ ถึง ๒๔๐๐	เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ อนันตนาคราช และอเนกชาติภุชงค์ ซึ่งเป็นเรือ ประดิษฐานพระรัตนตรัย ผลัดเปลี่ยนกันทำการขับเห่และแสดง ท่าพายอยู่กับที่ ณ ทุ่นริมฝั่งตะวันออกแม่น้ำเจ้าพระยา สลับกับการบรรเลงของแตรวงทหารเรือ	ท่าราชวรดิตถ์	
๑๕	๒๑๐๐	นายกรัฐมนตรี จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการถวายสักการพระพุทธ ซึ่งประดิษฐานในเรือสุพรรณหงส์	ท่าราชวรดิตถ์	เจ้าหน้าที่ประจำเรือแต่งกายตามแบบโบราณราชประเพณี นอกนั้นแต่งเครื่องแบบปรกติ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
	๒๑๐๐	จุดดอกไม้ไฟ ถวาย สักการ เป็นพุทธประทีปบูชา		
	๒๑๐๐ ถึง ๒๔๐๐	ตั้งต้นเห่และแสดงท่าพายอยู่กับทุ่น เฉพาะเรือ ที่ประดิษฐานพระรัตนตรัยทั้ง ๓ ลำ โดยผลัดเปลี่ยนกัน สลับกับการบรรเลงของแตรวงทหารเรือ		
๑๖	๒๑๐๐	ผู้บัญชาการทหารเรือ จุดธูปเทียน เครื่องนมัสการ ถวาย สักการ พระพุทธ ซึ่งประดิษฐาน ในเรือสุพรรณหงส์	ท่าราชวรดิตถ์	เจ้าหน้าที่ประจำเรือแต่งกายตามแบบโบราณราชประเพณี นอกนั้นแต่งเครื่องแบบปรกติ
	๒๑๐๐	จุดดอกไม้ถวายสักการเป็นพุทธประทีปบูชา		
	๒๑๐๐ ถึง ๒๔๐๐	ตั้งต้น เห่ และแสดง ท่าพาย อยู่กับ ทุ่น เฉพาะ เรือที่ประดิษฐานพระรัตนตรัยทั้ง ๓ ลำ โดยผลัดเปลี่ยนกัน สลับกับการบรรเลงของแตรวง ทหารเรือ		

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

กำหนดงาน

ของ

คณะกรรมการจัดเครื่องไทยธรรม ภัตตาหาร เลี้ยงอาหาร และน้ำดื่มแก่ประชาชน

สถานที่ตั้งกองอำนวยการ

ก่อนวันกำหนดงาน ๗ วัน สถานที่ตั้งของกองอำนวยการ จะอยู่ ณ สำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งจะเริ่มดำเนินงานในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ย้ายกองอำนวยการไปตั้งในเต็นท์ใหญ่ใกล้ปะรำพิธีในท้องสนามหลวง

หน้าที่ของกองอำนวยการ

๑. ประสานงานกับทุกแผนก

แผนกโฆษณา

แผนกเหรัญญิก

แผนกเครื่องไทยธรรม

แผนกภัตตาหารสงฆ์

แผนกตรวจความเรียบร้อย

ตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๐ จัดเวรกรรมการอำนวยการ ๒ ท่านให้ไปทำหน้าที่รับการบริจาคเครื่องไทยธรรม ร่วมกับเจ้าหน้าที่แผนกเหรัญญิก ณ แผนกประชาสัมพันธ์ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ในเวลาราชการทุกวัน จนถึงวันฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๒. นัดประชุมกรรมการแต่ละแผนกเพื่อรับรายงานของแต่ละแผนก

๓. นัดประชุมกรรมการทุกแผนก เพื่อรับทราบงานที่จะดำเนินในวันงาน

๔. ตรวจความเรียบร้อยในการจัดสร้างสถานที่ ๆ เกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงล่วงหน้า ๕ วัน

๕. ตรวจความเรียบร้อยการจัดงานของแต่ละแผนกในบริเวณงาน

๖. ออกจดหมายเชิญกรรมการทุกแผนก

๗. จัดทำโบว์เครื่องหมายเจ้าหน้าที่แต่ละแผนกโดยใช้โบว์สีเขียว กับป้ายกลมขาว มีเลข ๑—๒—๓ ฯ ล ฯ ตามแผนก

๘. ติดต่อกับประธานแผนกทุกแผนก เพื่อให้จ้างคนงานได้ตามสมควร โดยให้เบี้ยเลี้ยงดังนี้

ลูกเสือคนละ	๒๐	บาท
ครูผู้ควบคุมคนละ	๒๐	,,
คนงานเต็มวัน	๒๐	,,
คนงานครึ่งวัน	๑๐	,,

๙. ออกหนังสือเชิญผู้ที่มาร่วมบำเพ็ญทาน

แผนกโฆษณา

๑. ประกาศเชิญชวนตามร่างในที่ประชุมซึ่งได้ลงมติแล้ว

๒. โฆษณาทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ โรงภาพยนตร์ สมาคมทุกสมาคม องค์การ ห้าง ร้าน ทุกแห่ง ตามคำประกาศในข้อ ๑

๓. เริ่มทำการโฆษณาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ เป็นต้นไป จนถึงวันงาน

๔. ควรจะประกาศให้ประชาชนทราบถึงการร่วมทำบุญ ขอให้แจ้งความจำนงหรือบริจาคก่อนงานตามเวลาที่กำหนด ถ้าบริจาคในวันงานจะเป็นการไม่สะดวก ควรประกาศบ่อย ๆ

๕. ต้องโฆษณาในวันงานถึงเรื่องภัตตาหารพระสงฆ์

๖. จัด ๒ หน่วย คือ ที่กองอำนวยการ จัดภัตตาหารพระสงฆ์ และแผนกเครื่องดื่ม

หมายเหตุ โฆษณา ติดต่องานภายในคณะกรรมการ

แผนกเครื่องไทยธรรม

จัดการประกวดราคาเรื่องย่าม และตาลปัตร

แผนกจัดภัตตาหารพระสงฆ์

๑. คณะกรรมการกับลูกเสือ ๑,๒๕๐ คน ครูชาย ๕๐ คน

๒. เวลา ๘.๐๐ น. วางขวดน้ำ ๑,๒๕๐ ขวด (ขวดน้ำ ๑ ขวด แก้ว ๒ ใบ ต่อพระ ๑ องค์)

เวลา ๙.๐๐ น. ถวายน้ำอัดลม

เวลา ๑๐.๐๐ น. เริ่มเดินอาหารพระ

ขณะนี้เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาและเจ้าหน้าที่แผนกจัดทั่วไปปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ ๑ คน ต่อพระ ๕๐ องค์ ทางกรมการศาสนาติดต่อพระให้เตรียมช้อนซ่อมและผ้าเช็ดมือมาด้วย

๓. เจ้าหน้าที่รับภาชนะ ตะลุ่ม คาว หวาน ข้าว ทั้งหมด ซึ่งรวมทั้งของสมเด็จในประเทศ ๔ องค์ และต่างประเทศด้วย

แผนกเครื่องดื่มพระ คณะกรรมการ และ ประชาชน

๑. จัดสถานที่เครื่องดื่ม ๔ มุม

๒. จัดขวดน้ำพระ ๑,๕๐๐ ขวด แก้ว ๓,๐๐๐ ใบ (ขวดใช้จริงเพียง ๑,๒๕๐ ขวด แก้ว ๒,๕๐๐ ใบ)

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ ขุนชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๓. แช่น้ำหวานพระทั้ง ๔ มุม ๆ ละ ๖๕๐ ขวด

๔. เตรียมถังแช่เครื่องดื่มพร้อมด้วยน้ำแข็ง

๕. ๘.๐๐ น. วางขวดน้ำพระพร้อมแก้วครอบขวด ๒ ใบ ต่อ ๑ ขวด

๖. ๙.๐๐ น. วางเครื่องดื่มพระ

๗. เครื่องดื่มกรรมการในเต็นท์อำนวยการ สำหรับ ๑,๐๐๐ คน เตรียมแก้ว ๑,๕๐๐ ใบ น้ำยาอุทัย น้ำชา และน้ำอัดลม

๘. น้ำเลี้ยงประชาชน เตรียมถังน้ำ ๕๐ ถัง กลุ่มละ ๕ ถัง ๑๐ กลุ่ม มีน้ำยาอุทัยกับน้ำแข็ง

๙. เตรียมกระป๋องผูกถังน้ำถังละ ๖ กระป๋อง

แผนกตรวจความเรียบร้อย

๑. ตรวจความเรียบร้อยการเลี้ยงพระตามรายการดังนี้ คือ

ก. ตรวจที่นั่งพระ การวางขวดน้ำ แก้วน้ำ ขวดน้ำ ๑ ขวด แก้ว ๒ ใบ ต่อพระ ๒ องค์ เวลา ๘.๐๐ น.

ข. เวลา ๙.๐๐ น. วางน้ำอัดลม

ค. เดินอาหารพระเวลา ๑๐.๐๐ น.

๒. จัดบาร์ เตรียมเครื่องดื่ม มี ๔ มุม ของสถานที่ ๆ จัดเลี้ยง

๓. ตรวจที่จัดอาหารพระคาวหวาน

๔. ตรวจส้วมหนักเบาให้มีประจำทุกแห่ง

๕. ติดต่อตำรวจเรื่องความสงบภายในบริเวณเลี้ยงพระ

แผนกเหรัญญิก

๑. มีหน้าที่รักษา รับ จ่าย เก็บ ทำบัญชีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของคณะกรรมการ จัดเครื่องไทยธรรม ภัตตาหาร เลี้ยงน้ำดื่มพระสงฆ์ และประชาชน รับ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

สิ่งของจากผู้ร่วมการกุศล และผู้สมัครช่วยทำงานแผนกต่าง ๆ ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

๒. เริ่มรับบริจาคตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ ณ แผนกประชาสัมพันธ์ ของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ การรับบริจาค จะมีกรรมการ จากกองอำนวยการร่วมด้วยวันละ ๒ คน ในเวลาราชการ

ผลการประชุมครั้งที่ ๑ ของแผนกเหรัญญิก

ประธานได้แจ้งหน้าที่ของแผนกนี้ให้แก่ประธานอนุกรรมการ และกรรมการแผนกเหรัญญิกแล้ว ได้มีผลเป็นรายละเอียดดังนี้

สิ่งของ รับ – รักษา

๑. ทำสมุดรับบริจาคโดยแยกเป็น ๒ ประเภท คือ

เครื่องไทยธรรม ได้แก่ ไม้ขีด บุหรี่ ธูป เทียน ใบชา ผ้าเช็ดตัว และ**ภัตตาหารพระสงฆ์**

๒. การตอบรับใช้**ใบเสร็จรับของ** โดยขอรับใบเสร็จจากกรรมการใหญ่

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

กำหนดงาน

ของ

คณะกรรมการจัดงานฉลองส่วนภูมิภาค (เพิ่มเติม)

รายชื่อจังหวัดที่ได้รับเงินงบประมาณฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

จังหวัดที่ได้รับอนุมัติ ๓๐,๐๐๐ บาท รวม ๑๒ จังหวัด

๑. กระบี่	๗. แม่ฮ่องสอน
๒. ชัยภูมิ	๘. ระนอง
๓. ตราด	๙. ระยอง
๔. ตาก	๑๐. สตูล
๕. พัทลุง	๑๑. สมุทรสาคร
๖. ภูเก็ต	๑๒. สมุทรสงคราม

จังหวัดที่ได้รับอนุมัติ ๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔๕ จังหวัด

๑. กาญจนบุรี	๑๑. ตรัง	๒๑. ประจวบคีรีขันธ์
๒. กำแพงเพชร	๑๒. นนทบุรี	๒๒. ปราจีนบุรี
๓. กาฬสินธุ์	๑๓. นครนายก	๒๓. พังงา
๔. ขอนแก่น	๑๔. นครราชสีมา	๒๔. พิจิตร
๕. จันทบุรี	๑๕. นครสวรรค์	๒๕. เพชรบุรี
๖. ฉะเชิงเทรา	๑๖. นราธิวาส	๒๖. เพชรบูรณ์
๗. ชลบุรี	๑๗. หนองคาย	๒๗. แพร่
๘. ชัยนาท	๑๘. น่าน	๒๘. มหาสารคาม
๙. ชุมพร	๑๙. บุรีรัมย์	๒๙. ยะลา
๑๐. เชียงราย	๒๐. ปทุมธานี	๓๐. ร้อยเอ็ด

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

๓๑. ราชบุรี
๓๒. ลพบุรี
๓๓. ลำปาง
๓๔. เลย
๓๕. ศรีสะเกษ
๓๖. สงขลา
๓๗. สิงห์บุรี
๓๘. สุพรรณบุรี
๓๙. สุรินทร์
๔๐. อ่างทอง
๔๑. อุดรธานี
๔๒. อุตรดิตถ์
๔๓. อุทัยธานี
๔๔. อุบลราชธานี
๔๕. ปัตตานี

จังหวัดที่ได้รับอนุมัติ ๗๐,๐๐๐ บาท รวม ๑๒ จังหวัด

๑. เชียงใหม่
๒. นครปฐม
๓. นครศรีธรรมราช
๔. นครพนม
๕. พิษณุโลก
๖. พระนครศรีอยุธยา
๗. ลำพูน
๘. สกลนคร
๙. สุโขทัย
๑๐. สุราษฎร์ธานี
๑๑. สระบุรี
๑๒. สมุทรปราการ

รวมทั้งสิ้น ๓,๔๕๐,๐๐๐ บาท

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

พ่อบ้าน - แม่เรือนควรทราบ

หัวนมข้นหวาน

กรมอนามัยกำหนดมาตรฐานไว้ว่า ต้องมีไขมันเนยตั้งแต่ ๘ °/. ขึ้นไป แต่มักไม่เกิน ๑๐ °/. เพราะถ้าเกินกว่านี้ ไขมันเนยจะแยกตัวออกลอยอยู่หน้านม

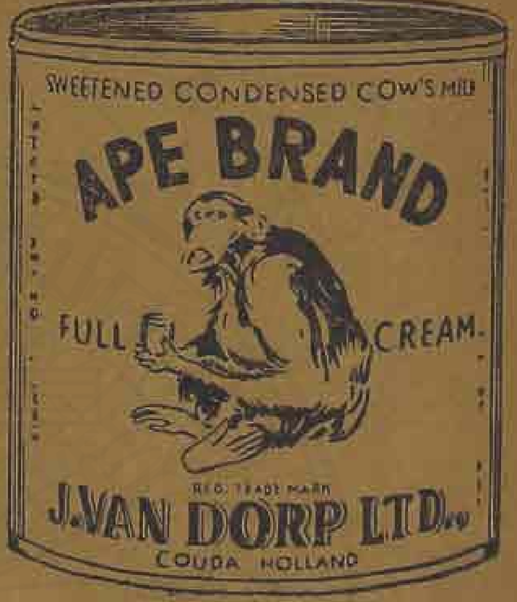

นมข้นหวาน **ตราเอ๊ป**

ของ บริษัทเศรษฐผลพานิช จำกัด ซึ่งบรรจุหีบไม้ ทุกกระป๋องมีกระดาษตราเอ๊ป สีชมภู หุ้มห่อทุกกระป๋อง ที่ฉลากพิมพ์รับรองว่ามีไขมันเนย ๙ °/.

9 % BUTTER FAT GUARANTEED.

นมข้นหวานตราลิงเอ๊ป

สำหรับเลี้ยงเด็ก

ของบริษัทเศรษฐผลพานิชจำกัดโดยฉะเพาะ

กรมวิทยาศาสตร์ตรวจวิจัยแล้ว

ปรากฏว่ามีไขมันเนยถึง ๙.๘ °/.

ฉะนั้น จึงเป็นหัวนมข้นหวานที่มีคุณภาพสูงที่สุด ไม่มีนมข้นหวานชนิดใดทัดเทียม คุณภาพดีกว่า ราคาก็ถูกกว่า (ซื้อปลีก กระป๋องละ ๔.๒๕ บาท) ท่านจะรับประทานคุณภาพของนม หรือจะรับประทานตราที่ปิดกระป๋องนม เชิญท่านเลือกเอา.

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC

สลากออมสิน ไม่กินทุน

มีสิทธิ์ ถูกรางวัล 36 ครั้ง

พิมพ์ที่

ไทยพิมพ์

โรงพิมพ์ อักษรสาส์นการพิมพ์

ในความอุปการะของครุ่รีบาล

เลขที่ ๗๒ ถนนบำรุงเมือง (ข้างวัดสระเกศ) พระนคร

นายสิทธิชัย ปริกัมศีล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา ๒๕๐๐

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

องค์การน้ำตาลไทย

สังกัด กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ผลิตน้ำตาลทรายขาวโดยตรงจากอ้อย ความหวานสูง
เมล็ดสีขาวสะอาด ปราศจากสิ่งสกปรกเจือปน มีจำหน่ายที่

๑. สำนักงานกลางองค์การน้ำตาลไทย ถนนหลวง พระนคร
๒. โรงงานน้ำตาลไทยลำปาง จังหวัดลำปาง
๓. โรงงานน้ำตาลไทยอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

สำนักงานกลางตั้งอยู่ที่วังแดง ถนนหลวง พระนคร

โทรศัพท์ ๒๒๙๗๒, ๒๓๖๖๖, ๒๐๑๙๓ โทรเลขย่อ "น้ำตาล"

นาวาอากาศเอก เลื่อน พงษ์โสภณ ผู้อำนวยการ
นาวาอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี รองผู้อำนวยการ

องค์การทอผ้า กระทรวงกลาโหม

ตั้งอยู่ที่ ถนนทหาร สี่แยกเกียกกาย บางซื่อ
โทรศัพท์ หมายเลข

๔๗๐๙๑ และ ๔๖๔๐๘

จำหน่าย

ด้ายดิบ ผ้าดิบ ยุด ผ้าลายสองสีต่าง ๆ
และสำลีซับโลหิต โดยราคาย่อมเยาว์
คุณภาพไม่แพ้ของต่างประเทศ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บ้านชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ธนาคารมณฑล จำกัด

ทุนที่จดทะเบียน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
ทุนที่เรียกแล้ว	๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
ทุนสำรอง	๖,๘๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ทุกประเภท

สาขา

ราชวงศ์, ยานนาวา, นครปฐม, อุตตรดิตถ์ เพชรบุรี, ชลบุรี, นครสวรรค์, สุราษฎร์ธานี, สวรรคโลก, สงขลา, ภูเก็ต, และกิ่งสาขาพูนพิน,. สุโขทัย.

อาหารนอกฤดูกาล

ผลไม้ เนื้อสัตว์ ปลา ฯลฯ โดยมากมีมาตามฤดูกาล ถึงเวลามีก็มีจนเหลือกินเหลือใช้ ถึงเวลาขาดก็หาไม่ได้เลย หรือจะได้บ้างเล็กน้อยและก็ต้องซื้อด้วยราคาแพง แต่ถ้าท่านเก็บรักษาอาหารเหล่านั้นไว้ในห้องเย็นแล้ว ท่านก็จะได้อาหารที่ถูกปากของท่านไว้รับประทานตลอดปี และราคาถูก

องค์การห้องเย็นและโรงน้ำแข็ง มีอาหารนอกฤดูกาลจำหน่าย และมีเนื้อที่กว้างขวางสำหรับฝากเก็บอาหารดังกล่าว จุสรรพอาหารได้ถึง ๑,๕๐๐ ตัน รักษาความเย็นได้ตั้งแต่ – ๒๕° ฟ. ถึง + ๕๕° ฟ. นอกจากนี้ยังมีน้ำแข็งที่ดี มีคุณภาพบริโภคได้ จำหน่ายในราคาเยาว์

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

โปรดติดต่อขอทราบรายละเอียดได้ที่ องค์การห้องเย็นและโรงน้ำแข็ง

ตรอกข้าง ร.ร. วัดสุทธิวราราม ยานนาวา พระนคร โทร. ๓๓๕๓๔ – ๕ – ๖

"DOOR TO DOOR SERVICE"
คือบริการขนส่งแขนงหนึ่งของ ร.ส.พ.
ที่รับจัดส่งสิ่งของต่าง ๆ จากที่อยู่ต้นทางของผู้ส่ง
ส่งให้จนถึงที่อยู่ของผู้รับปลายทาง
เพียงแต่ท่านติดต่อแจ้งความจำนงไปยังแผนกรับส่งสินค้าทั่วไป
โทร. ๓๐๒๒๒ เท่านั้น ก็จะมีเจ้าหน้าที่ของ ร.ส.พ. ไปรับของ
ของท่านถึงที่อยู่ทันที ราคาค่าขนส่งย่อมเยาว์ สะดวก รวดเร็ว
ปลอดภัย
ทั้งรับชดใช้ค่าเสียหาย และ สูญหายให้ด้วย

ไทยทำ, ไทยซื้อ, ไทยขาย
ไทยก็ควรขนส่งที่ ร.ส.พ.
เพราะหากท่านให้เกียรติ ร.ส.พ. เป็นผู้รับใช้ท่าน
จะเป็นการประหยัดทั้งเวลา และค่าขนส่ง
ติดต่อสอบถามได้ที่องค์การ ร.ส.พ.
เชิงสะพานเจริญสวัสดิ์ หัวลำโพง
โทร. ๓๐๙๐๖–๐๗

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ลงทุน ๑๕ บาท อาจถูกรางวัล
๗ แสน ๕ หมื่นบาท ทุก ๕ วัน

สลาก, ซึ่งปรับปรุงใหม่

ออกจำหน่าย เริ่มแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๐๐

ราคาฉบับละ ๑๕ บาท

แบ่งเป็นสามส่วน ๆ ละ ๕ บาท รางวัลที่ ๑ เพิ่มขึ้นถึง ๗๕๐,๐๐๐ บาท และรางวัลอื่น ๆ อีกรวม ๑๔,๔๑๖ รางวัล เงินรางวัลเพิ่มขึ้นทุกรางวัล กำหนดวันออกสลากตามเดิม

เชิญเป็นสมาชิกรับหนังสือ
ข่าวภาพประเทศไทย

(THAILAND ILLUSTRATED)

ค่าบำรุงปีละ ๙๐ บาท จำหน่ายปลีกเล่มละ ๘ บาท

รับไปจำหน่ายจำนวนมาก ลด ๒๐%.

ติดต่อได้ที่ นายจงใจภักดิ์ แผนกโฆษณา

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

โทร. ๒๔๖๔๗ – ๘ – ๙

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ธนาคารแห่งกรุงศรีอยุธยา จำกัด

สำนักงานใหญ่ สามแยก พระนคร

๒๔๖๗๕
โทรศัพท์ ๒๔๖๗๖
๒๔๖๗๗

ดำเนินกิจการธนาคารทุกประเภท ซื้อ—ขาย เงินตราต่างประเทศทุกสกุล

สำนักงานสาขา

สาขาสำเพ็ง จังหวัดพระนคร
สาขาบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
สาขาจังหวัดชลบุรี
สาขาจังหวัดอุบลราชธานี
สาขาจังหวัดนครราชสีมา
สาขาจังหวัดอุดรธานี
สาขาหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
สาขาจังหวัดสุพรรณบุรี

....

บริษัท ศรีอยุธยาประกันภัย จำกัด

สำนักงานตึกธนาคารศรีอยุธยา สามแยก พระนคร

รับทำการประกันอัคคีภัย, ภัยทางทะเลทุกชนิด

....

บริษัท ประกันชีวิตศรีอยุธยา จำกัด

สำนักงานตึกธนาคารศรีอยุธยา สามแยก พระนคร

บริการประกันชีวิตที่ทันสมัย เพื่อสนองความต้องการของประชาชน
ตามนโยบายของรัฐบาล

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ เมื่อวันที่ 09/07/2564

ผลิต

วัคซีน (VACCINES) ◦ ท๊อกซอยด์ (TOXOID)

ยาฉีด (AMPOULES) ◦ ยาอัดเม็ด (TABLETS) ◦ ทิงเจอร์ (TINCTURES)

น้ำยาสะกัด (EXTRACTS) ◦ ยาน้ำ (MIXTURES & SOLUTIONS)

สปิริต (SPIRITS) ◦ ไวน์ (VINES) ◦ ไซรัป (SYRUPS)

ขี้ผึ้ง (OINTMENTS) ◦ เคมีภัณฑ์ (CHEMICALS)

ยาสามัญประจำบ้าน (HOUSEHOLD REMEDIES)

ราคาย่อมเยาว์

ขายปลีก โปรดแวะชมที่ร้านค้าของโรงงานเภสัชกรรม ถนนบำรุงเมือง (เชิงสะพานกษัตริย์ศึก) โทรศัพท์ 24529 และที่โรงงานเภสัชกรรม

ขายส่ง โปรดติดต่อขอรายการยา และเวชภัณฑ์ และระเบียบการ ที่โรงงานเภสัชกรรม ถนนพระราม 6 พญาไท พระนคร โทรศัพท์ 56467 และ 57973

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

บุหรี่ที่ถูกใจสุภาพสตรี

เกล็ดทอง
ก้นก๊อก

บรรจุกล่อง 20 มวน

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง

หน่วยงาน
สังกัด
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

โรงงานร่มพระนคร
โทร. 57854

โรงงานบางกอกเย็บสานอุตสาหกรรม
โทร. 23227

โรงงานย้อมสี
โทร. 57224

โรงงานไทยโลหะภัณฑ์
โทร. 57854

โรงงานทำเครื่องหวาย
และจักสาน โทร. 23227

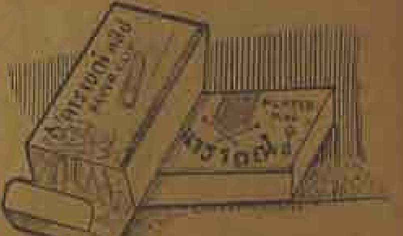

โรงงานอุตสาหกรรมเข็มหมุด
และคลิ๊ป โทร. 57854

โรงงานเครื่องเขิน เชียงใหม่
โทร. 23221

ร้านไทยอุตสาหกรรม สามยอด
โทร. 21754

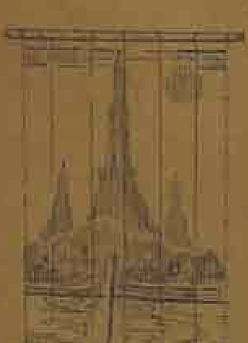

โรงงานทดลองประดิษฐ์ไม้ไผ่
โทร. 57854

ไทยทำ ไทยใช้ ไทยขาย
ไทยซื้อ ไทยเจริญ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำราญ บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 09/07/2564